

ZAVOD za GOZDOVE
SLOVENIJE

POROČILO O DELU
ZAVODA ZA GOZDOVE SLOVENIJE
ZA LETO 2023

Ljubljana, april 2024

VSEBINA

Povzetek	6
Uporabljene kratice	8
Najpomembnejši predpisi, ki so podlaga delu ZGS na področju javne gozdarske službe	9
A: Izvajanje javne gozdarske službe	13
1 Načrtovanje razvoja gozdov	13
1.1 Gozdnogospodarsko načrtovanje.....	13
1.1.1 Izdelava gozdnogospodarskih načrtov.....	13
1.1.2 Opravljena dela na meritvah sestojev in na obnovi mej ureditvenih enot	14
1.1.3 Presoja posegov v gozd in gozdni prostor ter izdajanje soglasij zanje	16
1.1.4 Razvojno delo.....	18
1.1.5 Druge dejavnosti	19
1.2 Lovsko načrtovanje	20
1.2.1 Lovsko upravljavski načrti.....	20
1.2.2 Priprava strokovnih mnenj, podlag in presoj	21
1.2.3 Sooblikovanje življenjskega okolja prostoživečih živali	21
1.2.4 Ocena škode od divjadi	22
1.2.5 Razvojno delo.....	23
1.2.6 Druge dejavnosti	23
2 Izvajanje ukrepov v gozdovih.....	25
2.1 Gojenje gozdov.....	25
2.1.1 Izdelava gozdnogojitvenih načrtov.....	25
2.1.2 Izbira drevja za posek.....	25
2.1.3 Gozdnogojitvena dela.....	26
2.1.4 Razvojno delo.....	27
2.1.5 Druge dejavnosti	28
2.1.6 Dela na področju financiranja in sofinanciranja gojitvenih in varstvenih del	29
2.2 Varstvo gozdov	31
2.2.1 Varstvena dela, pregled gozdov ter izvajanje PPD službe	31
2.3 Gozdna tehnika in ekonomika	37
2.3.1 Tehnologija dela	38
2.3.2 Gozdne prometnice	39
2.3.3 Gozdna ekonomika.....	41
2.3.4 Razvojno delo.....	41
2.3.5 Druge dejavnosti	42
2.4 Gozdarski nadzor.....	42
2.5 Odločanje ZGS v upravnih zadevah.....	44
3 Gozdarsko svetovanje in razvoj podeželja	45
3.1 Program razvoja podeželja	45
3.2 Skupinske oblike svetovanja lastnikom gozdov	46
3.3 Individualno svetovanje lastnikom gozdov	47
3.4 Druge dejavnosti, namenjene lastnikom gozdov	47
4 Odnosi z javnostmi	49
4.1 Stiki s strokovno javnostjo.....	50
4.2 Popularizacija gozdov in gozdarstva	51
4.3 Obveščanje javnosti po medijih.....	54
4.4 Gradiva za javnost, ki jih je izdal ZGS	55
4.5 Učne poti in evropske pešpoti	55
5 Razvojni projekti in mednarodno sodelovanje.....	57
5.1 Projektna pisarna.....	57
5.2 Zaključeni projekti	58
5.3 Projekti v izvajanju	60
5.4 Projekti v pripravi	66
5.5 Mednarodno sodelovanje.....	68

B: Naloge s področja varstva narave	69
6 Delo v zvezi z zavarovanimi živalskimi vrstami	69
6.1 Cenitve in preprečevanje nastajanja škod, ki jih povzročijo zavarovane živalske vrste	69
6.2 Strokovna mnenja	70
6.3 Druga dela na področju zavarovanih živalskih vrst	70
6.3.1 Evidentiranje odvzema velikih zveri	70
6.3.2 Sodelovanje pri oblikovanju upravljavskih in drugih dokumentov	71
6.3.3 Sodelovanje v projektih in ostale aktivnosti	71
C: Gospodarske in storitvene dejavnosti ZGS	72
7 Delo lovišč s posebnim pomenom	72
7.1 Javna služba za področje divjadi in lovstva	72
7.2 Tržna dejavnost v loviščih s posebnim namenom	78
8 Gozdarska tržna dejavnost	79
D: Interne dejavnosti ZGS	80
9 Informatika	80
10 Finančno-računovodske zadeve	82
10.1 Splošne finančne in računovodske zadeve	82
10.2 Gospodarjenje s premoženjem	82
10.3 Poročilo o investicijskih vlaganjih	83
10.4 Ocena delovanja sistema notranjega finančnega nadzora	84
11 Pravne zadeve	86
12 Kadrovske zadeve	87
13 Izobraževanje	88
13.1 Izobraževanje zaposlenih v ZGS	89
13.2 Praktično usposabljanje študentov in dijakov	91
14 Varnost in zdravje pri delu ter požarno varstvo	92
14.1 Varnost in zdravje pri delu	92
14.1.1 Nezgode pri delu zaposlenih v ZGS	93
14.1.2 Nezgode pri delu v zasebnih gozdovih	95
14.2 Varstvo pred požarom	98
15 Notranja kontrola	100
16 Delo organov ZGS in njihovih komisij	101
E: Poročilo o doseženih ciljih in rezultatih za leto 2023	102
17 Cilji delovanja ZGS	102
17.1 Dolgoročni cilji delovanja ZGS	102
17.2 Letni cilj ZGS	103
18 Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev in pojasnila glede nastanka morebitnih nedopustnih ali nepričakovanih posledic pri izvajanju programa dela	104
19 Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev v primerjavi s preteklimi leti	107
20 Ocena gospodarnosti in učinkovitosti poslovanja in ukrepi za izboljšanje učinkovitosti	111
21 Ocena učinkovitosti poslovanja na drugih področjih	112

Kazalo preglednic

Preglednica 1: Stanje na področju izdelave in sprejemanja GGN GGE ob koncu leta 2023 ter primerjava s stanjem ob koncu prejšnjih let	13
Preglednica 2: V letu 2023 izdelani GGN GGE in za njih izvedene javne razgrnitve	14
Preglednica 3: Opravljeno delo ZGS v letu 2023 v zvezi s posegi v gozd in gozdni prostor	17
Preglednica 4: Izvedeno delo za vzdrževanje življenjskega okolja prostoživečih živali v letu 2023	22
Preglednica 5: V letu 2023 izdelani gozdnogojitveni načrti po površini in deležu od celotne površine gospodarskih gozdov v območjih	25
Preglednica 6: V letu 2023 izbrano oz. za posek evidentirano drevje v primerjavi s predvideno količino v Programu dela ZGS za leto 2023 (v bruto m ³) po območnih enotah in lastništvu	26
Preglednica 7: Višina poseka po evidenci o izdanih in prevzetih odločbah o poseku (m ³) v letu 2023, po vrstah sečenj in drevesnih vrstah	26
Preglednica 8: Obseg izvedene nege in obnove gozdov v primerjavi s predvidenim obsegom po Programu dela ZGS po OE v letu 2023	27
Preglednica 9: Obseg prevzetih del in število prevzetih objektov in vrednost sofinanciranja v letu 2023	30
Preglednica 10: Količina materialov, ki jih je zagotovil ZGS v letu 2023 za izvedbo del	30
Preglednica 11: Pregled realizacije načrtovanih varstvenih del po lastništvu v letu 2023	32
Preglednica 12: Pregled opravljenih del varstva pred gozdnimi požari v letu 2023 po vrstah del in kategorijah lastništev ter primerjava z realizacijo iz leta 2022	35
Preglednica 13: Pregled opravljenih del varstva pred divjadjo v letu 2023 po vrstah del in oblikah lastništev ter primerjava z realizacijo iz leta 2022	35
Preglednica 14: Število izvedenih pregledov in vzorčenj v letu 2023	36
Preglednica 15: Izvedeni pregledi/nadzori izvajanja upravnih odločb, primerjava števila pregledov s številom izdanih odločb ter popolni prevzemi v letu 2023	38
Preglednica 16: Število izdelanih elaboratov vlak in dolžine trasiranih gozdnih vlak v zasebnih in državnih gozdovih v letu 2023	40
Preglednica 17: Ukrepi gozdarskega nadzora po vrstah ugotovljenih nepravilnosti v letu 2023	43
Preglednica 18: Študijski krožki, ki so delovali v ZGS v letu 2023	48
Preglednica 19: Oblike in število popularizacijskih dejavnosti v letu 2023	51
Preglednica 20: Pregled dejavnosti za šolsko mladino v letu 2023	53
Preglednica 21: Vrste in količina gradiv, izdanih v letu 2023	55
Preglednica 22: V letu 2023 opravljena vzdrževalna dela na gozdnih učnih poteh	55
Preglednica 23: Načrt in realizacija del v življenjskem okolju divjadi v loviščih s posebnim namenom v sestavi ZGS v letu 2023 (brez obor Smuka in Stari Log)	73
Preglednica 24: Realizacija odstrela in ugotovljenih izgub (odvzem) divjadi in velikih zveri za leto 2023 v LPN v ZGS	74
Preglednica 25: Struktura lovskih gostov po državah in število nočitev v objektih LPN v ZGS v letu 2023 in primerjava z letom 2022 (v oklepaju)	75
Preglednica 26: Vrednosti opredmetenih in neopredmetenih osnovnih sredstev v lasti države, prenesenih v upravljanje ZGS z razdružitvenimi pogodbami o prenosu in sklepi Vlade RS, ki so bila nabavljena v času delovanja ZGS po inventurnem stanju na dan 31. decembra 2023.	83
Preglednica 27: Število zaposlenih glede na kadrovske načrte na dan 1. 1. 2024	87
Preglednica 28: Starostna struktura zaposlenih na dni 31. 12. leta 2020, 2021, 2022 in 2023	88
Preglednica 29: Število izobraževalnih dogodkov po organizacijskih enotah (Nd) in število udeležencev neformalnega izobraževanja (Nu) za zaposlene v ZGS v letu 2023	90
Preglednica 30: Število nezgod pri delu po organizacijskih enotah v obdobju 2013–2023	93
Preglednica 31: Podatki o nezgodah	94
Preglednica 32: Število evidentiranih delovnih nezgod s smrtnim izidom lastnikov gozdov v obdobju od 2014 do 2023.	97
Preglednica 33: Število evidentiranih delovnih nezgod lastnikov gozdov v letu 2023 po fazi dela, resnosti poškodbe in vzročnem sredstvu	97
Preglednica 34: Podatki o izdelanih požarnih načrtih in načrtih evakuacije za objekte	98
Preglednica 35: Pregled izvedenih usposabljanj	98

Preglednica 36: Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev v Programu dela ZGS za leto 2023	104
Preglednica 37: Predvidene in izvedene ure gozdarskega nadzora po posameznih območnih enotah v letu 2023.....	131
Preglednica 38: Zabeležene kršitve v sklopu gozdarskega nadzora	132
Preglednica 39: Zaznane kršitve v okviru projekta Pohorka – Vizija Pohorje 2030	139

Povzetek

Zavod za gozdove Slovenije (ZGS) je v letu 2023 delo prvenstveno usmeril v izvajanje nalog javne gozdarske službe, ki so bila, skladno z določili Zakona o gozdovih, Zakona o divjadi in lovstvu, Zakona o ohranjanju narave in drugih predpisov, določena s programom dela ZGS za leto 2023. Pomembni vsebinski poudarki v letu 2023 so bili:

- digitalizacija javne gozdarske službe (eGozdarstvo);
- izvajanje načrtovanih ukrepov skladno s sprejetimi območnimi gozdnogospodarskimi in lovsko upravljavskimi načrti 2021–2030 s poudarkom na prilagajanju gozdov podnebnim spremembam;
- zagotavljanje sanacije v ujmah poškodovanih gozdov s poudarkom na sanaciji požarišča Goriški Kras;
- izvajanje gozdarskega nadzora.

V drugi polovici leta 2023 so delo ZGS narekovale posledice obsežnih julijskih vetrolomov in avgustovskih obilnih padavin s poplavami, zato je bilo treba prioritete dela, določene s Programom dela za leto 2023, nekoliko prilagoditi. ZGS je takoj po neurjih v mesecu juliju oblikoval koordinacijsko skupino, sestavljeno iz predstavnikov centralne enote in predstavnikov vseh območnih enot, ki je koordinirala in usklajevala vse postopke sanacije. Glavne naloge koordinacijske skupine so bile:

- izdelava prve ocene škode;
- ocena poškodovanosti gozdov in gozdnih cest ter ocena neposredne škode po sklepih Uprave RS za zaščito in reševanje;
- usklajevanje pri pripravi podatkov o poškodovanosti gozdov in pripravi grafičnih podlag za izdelavo načrta sanacije;
- koordinacija izvajanja prvih nujnih sanacijskih del v poškodovanih gozdovih;
- izdelava načrta sanacije.

ZGS je varno in v največjem možnem obsegu izvajal vse aktivnosti, predvidene s Programom dela ZGS za leto 2023. Najpomembnejše med njimi v nadaljevanju povzemamo po posameznih področjih.

Na področju gozdnogospodarskega načrtovanja so bili v letu 2023 izdelani osnutki 23 gozdnogospodarskih načrtov gozdnogospodarskih enot z obdobjem veljavnosti 2023–2032 in en letni načrt (Rečica). Vseh 23 osnutkov načrtov je bilo izdelanih in poslanih na Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo v presojo, ali je potrebno izvesti postopek celovite presoje vplivov na okolje. Po sprejetju gozdnogospodarskih načrtov gozdnogospodarskih območij 2021–2030 je bilo do konca leta 2023 izvedenih vseh 47 javnih razgrnitev in javnih obravnav za gozdnogospodarske načrte gozdnogospodarskih enot 2022–2031 in gozdnogospodarske načrte gozdnogospodarskih enot 2023–2032. Vseh 16 gozdnogospodarskih načrtov gozdnogospodarskih enot 2021–2030, ki so bili izdelani v letu 2021 in so zaradi nesprejetja nadrejenih gozdnogospodarskih načrtov gozdnogospodarskih območij čakali na sprejem na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, je bilo sprejetih v januarju 2024.

ZGS je v letu 2023 izdal 1.674 soglasij za posege v gozdni prostor (soglasja po gradbenem zakonu in druga soglasja, odklonilna soglasja in odklonilne odločbe) in 1.400 mnenj za gradnjo objektov. Skupna površina posegov v gozd in gozdni prostor je v letu 2023 znašala 371 ha. Izdanih je bilo izdanih 869 dovoljenj za krčitev v skupni površini 268 ha, pri čemer največji delež predstavljajo krčitve v kmetijske namene.

Na področju lovskega načrtovanja je ZGS zaključil postopke v zvezi s pripravo dolgoročnih lovsko upravljavskih načrtov za obdobje 2021–2030 in izdelal dvoletne načrte za leti 2023 in 2024. Ponovno je v letu 2023 naraslo število izdanih strokovnih mnenj za izredne posege v populacije divjadi in obseg cenitev škod po divjadi na nelovnih površinah in škod po šakalu. Obseg izvedbe biomeliorativnih del je bil primerljiv s preteklim letom. Na področju upravljanja zavarovanih živalskih vrst je bilo težišče dela na pripravi strokovnih mnenj za izredni odvzem medveda in volka, evidentiranju odvzema osebkov velikih zveri, cenitvi in preventivi pred škodami od zavarovanih živalskih vrst, sodelovanju pri pripravi strateških dokumentov (volk, ris), spremljanju populacij velikih zveri in ostalih vrst ter sodelovanju v projektih.

Na področju gojenja gozdov je bilo delo usmerjeno predvsem v sanacijo posledic naravnih ujm in v zagotavljanje obnove in nege poškodovanih gozdov s poudarkom na obnovi gozdov na požarišču Goriški Kras. Obnova s sadnjo in setvijo je bila izvedena na 640 ha (121 % od načrtovanih del). Negovalna dela so bila izvedena na 5.631 ha (81 % od načrtovanega obsega). V gozdovih vseh lastništev je bilo skupaj za posek izbranih za 4,71 milijona m³ dreves (48 % zaradi sanitarnih vzrokov), kar predstavlja 94 % od načrtovanega. Gozdnogojitveni načrti so bili posodobljeni za 98.606 ha gozdov, kar predstavlja 119 % načrtovanega obsega obnove gozdnogojitvenih načrtov za leto 2023.

Delo ZGS na področju varstva gozdov je bilo tudi v letu 2023 v največjem obsegu vezano na zagotavljanje sanitarne sečnje zaradi različnih škodljivih dejavnikov. V letu 2023 je bilo zaradi varstveno-sanacijskih vzrokov posekanih 1,82 milijonov m³ drevja, kar je 42 % celotnega poseka (leto 2022: 1,04 mio m³ oz. 26 % celotnega poseka).

Na področju gozdne tehnike so v vseh gozdovih potekale običajne aktivnosti, povezane s kontrolo izvedbe gozdnih del in zagotavljanjem vzdrževanja gozdnih cest. V drugi polovici leta je bil poudarek na popisu in sanaciji škod po neurjih na gozdnih cestah. V letu 2023 so bile notranje kontrole usmerjene v izvajanje poseka, spravila lesa in urejenosti sečišč po opravljenem delu, zato je bilo opravljeno 1.147 popolnih prevzemov sečišč. Skupno s popolnimi prevzemi smo tako v lanskem letu opravili 87.875 pregledov sečišč.

Gozdarski nadzor se je izvajal med rednim delovnim časom (med 6. in 18. uro med delovniki, od ponedeljka in petka) ter izven rednega delovnega časa (med vikendi in prazniki.). Od maja do decembra 2023, ko se je gozdarski nadzor usmerjeno izvajal in beležil, je bilo izvedenih 3.248 nadzorov. Pri tem je bilo zaznano 1.525 kršitev. Zaposleni ZGS so v zvezi s kršitvami opravili 779 ozaveščanj, in sicer obiskovalcem gozda so bila predstavljena pravila obnašanja v gozdu oz. predstavljeno, zakaj je njihovo ravnanje v nasprotju s predpisi.

Izvedba programa dela ZGS na področju gozdarskega svetovanja lastnikom gozdov in dejavnosti razvoja podeželja je bila v letu 2023 usmerjena predvsem v varno delo v gozdu in na ukrepe sanacije naravnih ujm. Pripravljenih je bilo 109 delavnic in predavanj, 35 drugih prireditev za lastnike gozdov in 95 izobraževalnih prispevkov v medijih.

V letu 2023 je ZGS izdal lastnikom gozdov 96.680 odločb v upravnem postopku. Ob tem so strokovni delavci ZGS, večinoma revirni gozdarji, svetovali lastnikom gozdov o izbiri drevja za posek, izvedbi sečnje in spravila, gozdnem redu, izvedbi gojitvenih in varstvenih del.

Osrednje teme odnosov z javnostmi ZGS v letu 2023 so bile: digitalizacija javne gozdarske službe (eGozdarstvo, Teden gozdov 2023), obnova gozdov po požaru na Goriškem Krasu, podnebne spremembe in njihovi vplivi na gozd, prilagajanje gozdarstva na podnebne spremembe (dan Zemlje), gozd in zdravje (mednarodni dan gozdov), proces obnove območnih gozdnogospodarskih in lovsko upravljavskih načrtov, biotska in genetska pestrost gozdov, gozd in Natura 2000, gozdne učne poti in gozdna pedagogika. V letu 2022 je bilo organiziranih 429 prireditev za mladino, 290 prireditev za ostale javnosti, pripravili pa smo tudi 2.213 prispevkov za različne medije.

V letu 2023 je bila glavna prioriteta dela na razvojnih projektih projekt eGozdarstvo, ki smo ga začeli formalno izvajati 1. 7. 2022 in je v letu 2023 prešel v izvedbeno fazo. Glavna prioriteta dela je bila priprava analize stanja za posamezne delovne sklope, preko katere so bile prepoznane ključne prednosti in slabosti trenutne programske in strojne opreme ter delovnih procesov, podani so bili predlogi izboljšav, ob koncu koledarskega leta pa so delovne skupine začele delo na pripravi specifikacij nove programske opreme, ki bo osnova za izdelavo novih ali nadgradnjo obstoječih aplikacij ter podatkovnega skladišča.

Lovišča s posebnim namenom, ki delujejo v okviru ZGS, so izvajala naloge skladno s Programom dela in finančnim načrtom 2023.

Uporabljene kratice

Kratica	Pomen
ARSKTRP	Agencija Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja
BF	Biotehniška fakulteta
CPVO	Celovita presoja vplivov na okolje
CRP	Ciljni raziskovalni program
EGC	Evidenca gozdnih cest
EKSRP	Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja
GGE	Gozdnogospodarska enota
GGN	Gozdnogospodarski načrt
GGO	Gozdnogospodarsko območje
GIS	Gozdarski inštitut Slovenije
GLS	Gozdno lesni sortiment
GZS	Gasilska zveza Slovenije
KE	Krajevna enota
KGZS	Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije
LPN	Lovišče s posebnim namenom
LUO	Lovsko upravljavsko območje
LZS	Lovska zveza Slovenije
MKGP	Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
MNVP	Ministrstvo za naravne vire in prostor
MOPE	Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo
OE	Območna enota
OPPN	Občinski podrobni prostorski načrt
OZUL	Območno združenje upravljavcev lovišč
PP	Proračunska postavka
PPD služba	Poročevalska, prognostično-diagnostična služba za gozdove
PRP	Program razvoja podeželja
RRA	Regionalna razvojna agencija
SiDG	Slovenski državni gozdovi
SKZG RS	Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije
SVP	Stalna vzorčna ploskev
TNP	Triglavski narodni park
URSZR	Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje
UVHVVR	Uprava Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin
ZGS	Zavod za gozdove Slovenije
ZG	Zakon o gozdovih
ZRSVN	Zavod Republike Slovenije za varstvo narave
ZUOPŠP	Zakon o dodatnih ukrepih za odpravo posledic škode zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov

Najpomembnejši predpisi, ki so podlaga delu ZGS na področju javne gozdarske službe

Splošni akti

- Zakon o gozdovih (Ur. l. RS, št. 30/93 in nasl.),
- Resolucija o Nacionalnem gozdnem programu (Ur. l. RS, št. 111/07),
- Program razvoja podeželja RS za obdobje 2014–2021,
- Operativni program za izvajanje nacionalnega gozdnega programa za obdobje 2022-2026
- Strateški načrt skupne kmetijske politike za obdobje 2023–2027 za Slovenijo,
- Pravilnik o podrobnejših pogojih za opravljanje javne gozdarske službe v Zavodu za gozdove Slovenije (Ur. l. RS, št. 17/18),
- Pravilnik o pripravništvu, strokovnih izpitih in strokovnem izpopolnjevanju za delavce v javni gozdarski službi (Ur. l. RS, št. 33/18),
- Sklep o organizaciji in začetku dela Zavoda za gozdove Slovenije (Ur. l. RS, št. 72/93 in nasl.).

Gozdnogospodarsko načrtovanje in urejanje prostora

- Zakon o prostorskem načrtovanju (Ur. l. RS, št. 33/07 in nasl.),
- Gradbeni zakon (Ur. l. RS, št. 199/21 in nasl.),
- Odlok o določitvi gozdnogospodarskih območij v Republiki Sloveniji (Ur. l. RS, št. 44/03 in nasl.)
- Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Ur. l. RS, št. 91/10 in nasl.),
- Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur. l. RS, 88/05 in nasl.),
- Uredba o prostorskem redu Slovenije (Ur. l. RS, št. 122/04 in nasl.),
- Uredba o vrstah posegov v okolje, za katere je potrebna obvezna presoja vplivov na okolje (Ur. l. RS, št. 51/14 in nasl.),
- Odlok o gozdnogospodarskih in lovsko upravljavskih načrtih območij (2011–2020) (Ur. l. RS, št. 87/12),
- Odlok o gozdnogospodarskih in lovsko upravljavskih načrtih območij (2021–2030) (Ur. l. RS, št. 116/23),
- Pravilnik o vsebini in načinu vodenja zbirke podatkov o dejanski rabi prostora (Ur. l. RS, št. 9/04 in nasl.),
- Uredba o razvrščanju objektov (Ur. l. RS, št. 96/22),
- Pravilnik o presoji in sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Ur. l. RS, št. 130/04 in nasl.),
- Zakon o ugotavljanju katastrskega dohodka (Ur. l. RS, št. 63/16).

Gojenje gozdov, varstvo gozdov in vlaganje v gozdove

- Pravilnik o varstvu gozdov (Ur. l. RS, št. 114/09 in nasl.),
- Zakon o zdravstvenem varstvu rastlin (Ur. l. RS, št. 45/01 in nasl.),
- Zakon o gozdnem reprodukcijskem materialu (Ur. l. RS, št. 58/02 in nasl.),
- Zakon o dodatnih ukrepih za odpravo posledic škode zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov (Uradni list RS, št. 14/18 in nasl.),
- Zakon o ohranjanju narave (Ur. l. RS, št. 56/99 in nasl.),
- Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Ur. l. RS, št. 64/94 in nasl.),
- Zakon o varstvu pred požarom (Uradni list RS, št. 71/93 in nasl.),
- Pravilnik o financiranju in sofinanciranju vlaganj v gozdove (Ur. l. RS, št. 71/04 in nasl.),
- Uredba o ukrepih za sanacijo in obnovo gozda po naravni nesreči žledu med 30. januarjem in 10. februarjem 2014 iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020 (Uradni list RS, št. 3/16 in nasl.),
- Uredba o ukrepih za sanacijo in obnovo gozda po naravni nesreči vetrolomu iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020 (Uradni list RS, št. 10/19 in nasl.),

- Uredba o izvajanju podukrepa podpora za preprečevanje škode v gozdovih zaradi gozdnih požarov ter naravnih nesreč in katastrofičnih dogodkov iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020 (Uradni list RS, št. 39/23),
- Uredba o postopku in natančnejših pogojih za izbiro centrov za zbiranje oziroma predelavo lesa, okuženega ali z insekti napadenega, ki je predmet upravne izvršbe odločbe o sanitarni sečnji, o določitvi minimalne cene gozdnih lesnih sortimentov ter podrobnejšem postopku prodaje gozdnih lesnih sortimentov (Uradni list RS, št. 15/17 in nasl.),
- Uredba o varstvu samoniklih gliv (Ur. l. RS, št. 57/98 in nasl.),
- Uredba o zavarovanih prosto živečih vrstah gliv (Uradni list RS, št. 58/11),
- Uredba o varstvu pred požarom v naravnem okolju (Ur. l. RS, št. 20/14),
- Uredba o organizaciji in delovanju sistema opazovanja, obveščanja in alarmiranja (Ur. l. RS, št. 105/07),
- Pravilnik o glavnih spričevalih o istovetnosti gozdnega reprodukcijskega materiala (Uradni list RS, št. 155/22),
- Pravilnik o določitvi provenienčnih območij (Ur. l. RS, št. 72/03 in nasl.),
- Pravilnik o pogojih za vpis v register dobaviteljev in drugih obveznostih dobaviteljev ter zahtevah za trženje gozdnega reprodukcijskega materiala (Ur. l. RS, št. 153/21 in nasl.),
- Pravilnik o ugotavljanju podatkov za seme gozdnega drevja (Ur. l. RS, št. 127/03),
- Odredba o seznamu drevesnih vrst in umetnih križancev (Ur. l. RS, št. 4/10),
- Pravilnik o pogojih za odobritev gozdnih semenskih objektov v kategorijah »znano poreklo« in »izbran« ter o seznamu gozdnih semenskih objektov (Ur. l. RS, št. 91/03),
- Pravilnik o obveščanju in poročanju in sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami (Ur. l. RS, št. 26/08 in nasl.),
- Pravilnik o službenem znaku, izkaznici in službeni obleki gozdarskih nadzornikov (Ur. list RS, št. 93/10),
- Uredba o metodologiji za ocenjevanje škode (Uradni list RS, št. 67/03 in nasl.),
- Pravilnik o podrobnejših merilih za ocenjevanje škode v gozdovih (Ur. l. RS, št. 12/09),
- Zakon o fitofarmaceutskih sredstvih (Uradni list RS, št. 83/12),
- Uredba o izvajanju uredbe (EU) o uradnem nadzoru in drugih uradnih dejavnostih na področju živil, krme, zdravja in dobrobiti živali ter zdravja rastlin in fitofarmaceutskih sredstev (Uradni list RS, št. 129/20),
- Uredba (EU) št. 1143/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2014 o preprečevanju in obvladovanju vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst.

Gozdna tehnika

- Zakon o cestah (Ur. l. RS, št. 132/22 in nasl.),
- Zakon o varnosti in zdravju pri delu (Ur. l. RS, št. 43/11),
- Pravilnik o izvajanju sečnje, ravnanju s sečnimi ostanki, spravi in zlaganju gozdnih lesnih sortimentov (Ur. l. RS, št. 55/94 in nasl.),
- Pravilnik o gozdnih prometnicah (Ur. l. RS, št. 4/09),
- Uredba o pristojbini za vzdrževanje gozdnih cest (Ur. l. RS, št. 38/94 in nasl.),
- Pravilnik o varstvu pri delu v gozdarstvu (Ur. l. RS, št. 15/79, št. 56/99 – ZVZD in 43/11 – ZVZD-1),
- Uredba o izvajanju ukrepa naložbe v osnovna sredstva in podukrepa podpora za naložbe v gozdarske tehnologije ter predelavo, mobilizacijo in trženje gozdarskih proizvodov iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020 (Uradni list RS, št. 104/15, 32/16, 66/16, 14/17, 38/17, 40/17 – popr., 19/18, 82/18, 89/20, 152/20, 121/21, 11/22, 155/22, 12/23, 50/23 in 103/23).

Gozdne živali in lovstvo

- Zakon o divjadi in lovstvu (Ur. l. RS, št. 16/04 in nasl.),
- Zakon o nujnih ukrepih zaradi afriške prašičje kuge pri divjih prašičih (Uradni list RS, št. 200/20),
- Uredba o določitvi divjadi in lovnih dob (Ur. l. RS, št. 101/04 nasl.),
- Uredba o ustanovitvi lovišč s posebnim namenom v Republiki Sloveniji (Ur. l. RS, št. 117/04 in nasl.),

- Uredba o ustanovitvi lovišča s posebnim namenom Brdo pri Kranju (Ur. l. RS, št. 114/04),
- Uredba o podelitvi koncesij za trajnostno gospodarjenje z divjadjo (Ur. l. RS, št. 100/08),
- Odlok o lovsko upravljavskih območjih v Republiki Sloveniji in njihovih mejah (Ur. l. RS, št. 110-04 in nasl.),
- Odlok o loviščih v Republiki Sloveniji in njihovih mejah (Ur. l. RS, št. 128/04 in nasl.),
- Odlok o gozdnogospodarskih in lovsko upravljavskih načrtih območij (2021–2030) (Ur. l. RS, št. 116/23),
- Odlok o razglasitvi gozdov s posebnim namenom – obora Smuka in obora Stari Log (Ur. l. RS, št. 57/1998).
- Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Ur. l. RS, št. 91/10 in nasl.),
- Pravilnik o vsebini in načinu vodenja katastra lovsko upravljavskih območij, lovišč in lovišč s posebnim namenom (Ur. l. RS, št. 8/05 in nasl.),
- Pravilnik o vrstah in moči lovskega orožja, načinu zasledovanja ranjene in obstreljene živali ter višini škode na divjadi, povzročene s protipravnim lovom (Ur. l. RS, št. 50/16),
- Pravilnik o lovski izkaznici (Ur. l. RS, št. 4/12),
- Pravilnik o merilih za finančno ovrednotenje določenih nalog lovskih organizacij (Ur. l. RS, št. 73/05),
- Pravilnik o evidentiranju odstrela in izgub divjadi ter o imenovanju komisije za oceno odstrela in izgub v lovsko upravljavskem območju (Ur. l. RS, št. 120/05 in nasl.),
- Pravilnik o organizaciji lovsko-čuvajske službe, o vsebini in pogojih za opravljanje izpita za lovskega čuvaja ter obliki izkaznice in službenega znaka (Ur. l. RS, št. 120/05 in nasl.),
- Pravilnik o pogojih za opravljanje lovskega izpita in obliki dokazila o opravljenem lovskem izpitu (Ur. l. RS, št. 3/06 in nasl.),
- Pravilnik o območnih združenjih upravljavcev lovišč in lovišč s posebnim namenom (Ur. l. RS, št. 62/06),
- Pravilnik o pogojih za zbiranje uplenjene divjadi, veterinarski pregled, proizvodnjo mesa in oddajo mesa uplenjene divjadi v promet (Ur. l. RS, št. 71/02),
- Pravilnik o načinu usposabljanja lovcev za prvi pregled uplenjene divjadi (Ur. l. RS, št. 94/07),
- Pravilnik o polharski dovolilnici (Ur. l. RS, št. 75/09),
- Pravilnik o minimalnih pogojih za zaščito posameznih nelovnih površin pred škodo od divjadi (Ur. l. RS, št. 42/16),
- Pravilnik o merilih za finančno ovrednotenje nalog lovskih organizacij (Ur. l. RS, št. 14/23).

Varstvo okolja in narave

- Zakon o varstvu okolja (Ur. l. RS, št. 44/22 in nasl.),
- Zakon o ohranjanju narave (Ur. l. RS, št. 56/99 in nasl.),
- Zakon o zaščiti živali (Ur. l. RS, št. 98/99 in nasl.),
- Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Ur. l. RS, št. 64/94),
- Zakon o odpravi posledic naravnih nesreč (Ur. l. RS, št. 75/03),
- Zakon o gasilstvu (Ur. l. RS, št. 71/93),
- Uredba o ekološko pomembnih območjih (Ur. l. RS, št. 48/04),
- Uredba o posebnih varstvenih območjih (Ur. l. RS, št. 49/04 in nasl.),
- Uredba o habitatnih tipih (Ur. l. RS, št. 112/03 in nasl.),
- Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Ur. l. RS, št. 46/04 in nasl.),
- Uredba o strokovnem usposabljanju in preverjanju znanja naravovarstvenih in prostovoljnih nadzornikov (Ur. l. RS, št. 56/15 in nasl.),
- Uredba o metodologiji za ocenjevanje škode (Ur. l. RS, št. 67/03),
- Pravilnik o označevanju zavarovanih območij, naravnih vrednot, ekološko pomembnih območij in območij Natura 2000 (Ur. l. RS, št. 145/21),
- Pravilnik o službenem znaku, izkaznici in uniformi naravovarstvenih in prostovoljnih nadzornikov (Ur. l. RS, št. 41/15 in nasl.),
- Pravilnik o primernih načinih varovanja premoženja in vrstah ukrepov za preprečitev nadaljnje škode na premoženju (Ur. l. RS, št. 74/05),
- Sklep Vlade RS o potrditvi Strategije upravljanja s populacijo rjavega medveda, 24. 1. 2002,

- Sklep MKO o ustanovitvi in delovanju skupine za hitro ukrepanje v primeru ogrožanja življenja ljudi in premoženja po velikih zvereh, 26. 8. 2014,
- Sklep MOP o spremembi Sklepa o ustanovitvi in delovanju skupine za hitro ukrepanje v primeru ogrožanja življenja ljudi in premoženja po velikih zvereh, 26. 1. 2015,
- Sklep MOP o spremembi Sklepa o ustanovitvi in delovanju skupine za hitro ukrepanje v primeru ogrožanja življenja ljudi in premoženja po velikih zvereh, 26. 7. 2016,
- Sklep Vlade RS o potrditvi Strategije upravljanja s populacijo volka, 24. 9. 2009,
- Sklep Vlade RS o potrditvi Akcijskega načrta za upravljanje populacije volka (*Canis lupus*) v Sloveniji za obdobje 2013–2017, 6. 2. 2013,
- Sklep Vlade RS o potrditvi Strategije ohranjanja in trajnostnega upravljanja navadnega risa (*Lynx lynx*) v Sloveniji za obdobje 2016–2026, 12. 5. 2016.

Delo z javnostjo

- Zakon o dostopu do informacij javnega značaja (Ur. l. RS, št. 24/03 in nasl.),
- Zakon o medijih (Ur. l. RS, št. 82/21 in nasl.),
- Zakon o varstvu osebnih podatkov (Ur. l. RS, št. 86/04 in nasl.),
- Zakon o planinskih poteh (Ur. l. RS, 61/07 in nasl.).

Finančni akti

- Zakon o javnih financah (Ur. l. RS, št. 79/99 in nasl.),
- Zakon o računovodstvu (Ur. l. RS, št. 23/99 in nasl.),
- Zakon o dohodnini (Ur. l. RS, št. 117/06 in nasl.),
- Zakon o davčnem postopku (Ur. l. RS, št. 117/06 in nasl.),
- Zakon o izvrševanju Proračunov Republike Slovenije za leti 2022 in 2023 (Ur. l. RS, št. 187/21 in nasl.),
- Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2023 in 2024 (Ur. l. RS, št. 150/22).

Sorodne dejavnosti

- Zakon o kmetijstvu (Ur. l. RS, št. 45/08 in nasl.),
- Zakon o kmetijskih zemljiščih (Ur. l. RS, št. 59/96 in nasl.),
- Zakon o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije (Ur. l. RS, št. 10/93 in nasl.),
- Zakon o Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije (Ur. l. RS, št. 41/99 in nasl.),
- Zakon o gospodarjenju z gozdovi v lasti Republike Slovenije (Ur. l. RS, št. 9/16, 36/21 – ZZIRDKG in 140/22 – ZSDH-1A)
- Zakon o vodah (Ur. l. RS, št. 67/02 in nasl.),
- Zakon o varstvu kulturne dediščine (Ur. l. RS, št. 16/08 in nasl.),
- Pravilnik o katastru čebelje paše, čebelarskem pašnem redu in programu napovedi medenja (Ur. l. RS, št. 60/13),
- Pravilnik o označevanju čebelnjakov in stojišč (Ur. l. RS, št. 117/08 in nasl.).

Drugi akti

- Zakon o zavodih (Ur. l. RS, št. 12/91 in nasl.).

A: Izvajanje javne gozdarske službe

1 Načrtovanje razvoja gozdov

Odgovoren: Miha Marenče, univ. dipl. inž. gozd

1.1 GOZDNOGOSPODARSKO NAČRTOVANJE

Odgovoren: mag. Matjaž Guček, univ. dipl. inž. gozd

1.1.1 Izdelava gozdnogospodarskih načrtov

(56. člen ZG: 1. in 11. alineja)

Gozdnogospodarski načrti gozdnogospodarskih območij

V marcu in aprilu 2023 smo prejeli odločbe o okoljski sprejemljivosti gozdnogospodarskih načrtov gozdnogospodarskih območij 2021–2030. 18. maja 2023 so bili na seji sveta ZGS določeni predlogi GGN GGO 2021–2030 in poslani v pridobivanje soglasja MNVP in MOPE. GGN GGO 2021–2030 so bili novembra 2023 sprejeti na Vladi RS, s čimer se je zaključil postopek sprejemanja GGN GGO. Izdelali smo tudi kompandij GGN GGO in LUN LUO 2021–2030 za celotno Slovenijo.

Gozdnogospodarski načrti gozdnogospodarskih enot

Delo na izdelavi GGN GGE je v letu 2023 potekalo skladno s programom dela. Vseh 23 osnutkov načrtov iz programa dela za leto 2023 je bilo izdelanih in poslanih na MOPE v presojo, ali je potrebno izvesti postopek CPVO. Po prejemu odločb smo na MKGP poslali vloge za izdajo sklepa o javnih razgrnitvah, ki ga ni bilo mogoče izdati do sprejetja GGN GGO za obdobje 2021–2030. Po njihovem sprejetju na seji Vlade RS v novembru 2023 je bilo do konca leta 2023 izvedenih vseh 47 javnih razgrnitev in javnih obravnav za GGN GGE 2022–2031 in GGN GGE 2023–2032.

Vseh 16 GGN GGE 2021–2030, ki so bili izdelani v letu 2021 in so zaradi nesprejetja nadrejenih načrtov GGN GGO čakali na sprejem na MKGP, je bilo sprejetih v januarju 2024.

Za GGN GGE Šentjernej 2020–2029, za katerega je bilo odločeno, da je potrebno izvesti CPVO, smo zaradi spremembe dejstev in okoliščin (odkup bivšega rezervata Kobile s strani države) osnutek dopolnili in na podlagi dopoljenega osnutka podali ponovno vlogo za določitev, če je za spremenjen osnutek potrebno izvesti CPVO. V začetku 2024 je bila s strani MOPE že izdana odločba, da CPVO ni potreben in podana vloga za javno razgrnitev in javno obravnavo na MKGP.

Preglednica 1: Stanje na področju izdelave in sprejemanja GGN GGE ob koncu leta 2023 ter primerjava s stanjem ob koncu prejšnjih let

Stanje GGN GGE	1999	...	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Načrt je izdelan ter sprejet oz. potrjen	131		228	229	220	225	226	229	228	214	190	182
Načrt je izdelan, osnutek določen na Strokovnem svetu OE ali že na MKGP v postopku sprejemanja (tudi dopolnjevanja)	62		2	2	2	6	3	1	3*	16	40	47
Načrt je v izdelavi – začetek veljavnosti v tekočem letu	22		2	1	10	0	0	0	0	0	0	0
Načrt je v izdelavi – v zamudi več kot leto dni	35		1*	1*	1*	1*	1*	2	1*	0	1*	1*

Opomba: *GGN GGE Šentjernej 2020–2029

Preglednica 2: V letu 2023 izdelani GGN GGE in za njih izvedene javne razgrnitve

Območna enota	Izvedba javne razgrnitve	Izdelava pisnega dela GGN GGE in izvedba javne razgrnitve
	Veljavnost 2022–2031	Veljavnost 2023–2032
Tolmin	Brda-Kolovrat Dole	Trnovo Kanomlja
Bled	Jelovica	Notranji Bohinj
Kranj	Jezersko Preddvor	Besnica Selca
Ljubljana	Grosuplje Polje Mokrec	Vače Litija-Šmartno Preserje-Rakitna
Postojna	Pivka jama-Grmada Logatec-Zagora Iška-Otave	Nanos-Hrušica Okroglina Bloke
Kočevje	Mala gora Gotenica	Dobropolje Kolpa
Novo mesto	Novo mesto - jug Mehovo	Trebnje II Adlešiči
Brežice	Pišece	Sevnica
Celje	Rogaška Slatina	Vransko Šmarje Rečica (letni načrt)
Nazarje	Nazarje	
Slovenj Gradec	Črna Smrekovec	Radlje - levi breg
Maribor	Boč Destrnik Remšnik	Lobnica Selnica
Murska Sobota	Dolinsko	Goričko obrobje
Sežana	Goriško	Brkini II
Skupaj 2023	24	23 + 1 (letni načrt)

1.1.2 Opravljena dela na meritvah sestojev in na obnovi mej ureditvenih enot

(56. člen ZG, 1. alineja, 7. člen Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo)

Glede na količino razpoložljivih sredstev je bil tudi v letu 2023 velik poudarek na zagotovitvi izvedbe meritev stalnih vzorčnih ploskev (SVP), ki so ključen in zanesljiv vir informacij o razvoju gozdov in jih je prioriteto treba izvesti. Izvedba meritev na SVP je v veliki meri vezana na pomoč pomožnih delavcev.

Nadaljevali smo z izvedbo obnove oddelčnih in odsečnih mej, katerih obnova je bila v preteklih letih osredotočena na najnujnejše predele, v zadnjih štirih letih pa je bila posvečena temu opravilu posebna pozornost, kar se odraža tudi v večjih dolžinah obnovljenih mej. Zaradi velikega obsega dela na drugih področjih je bil v zadnjih dveh letih obseg te naloge nekoliko manjši. Za orientacijo na terenu se sicer uporablja mobilna aplikacija Fieldmaps, vendar pa so meje na terenu pomembne za lažjo orientacijo.

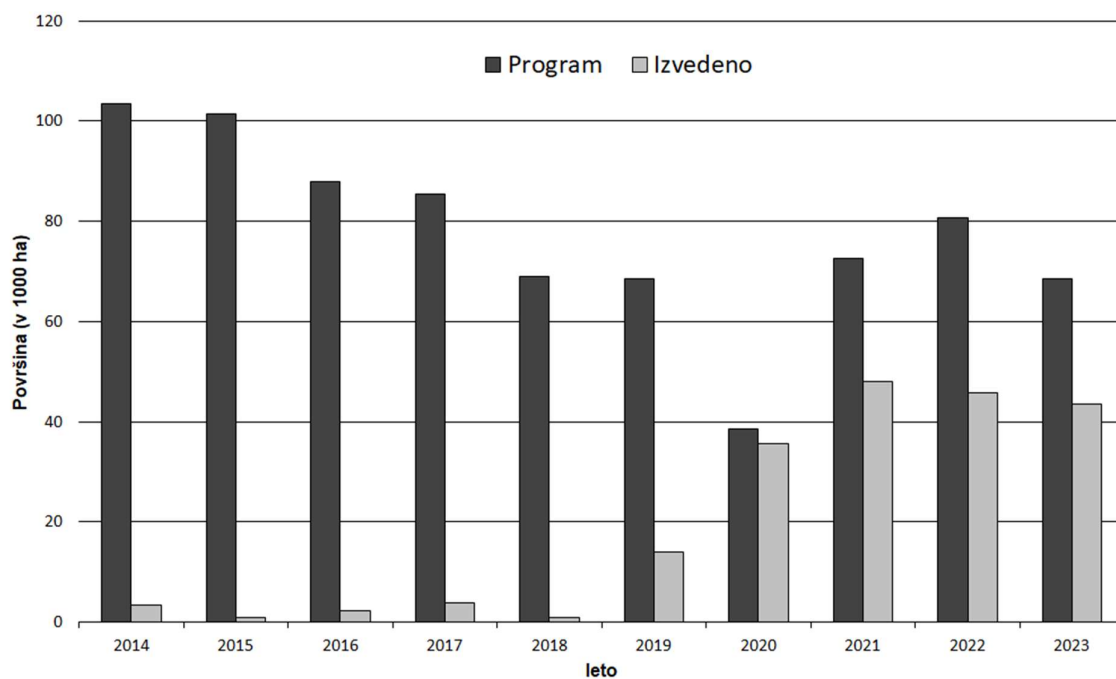
Zaradi racionalizacije smo posodobitve sestojne karte izvedli s kabineto predpripravo na podlagi gozdnogojitvenih načrtov, na terenu pa se je preveril le del sestojev.

Meritve gozdnih sestojev so bile v letu 2023 glede na število SVP izvedene v celoti, in sicer 101 %. Število izmerjenih ploskev presega načrtovan obseg zaradi večjega števila izvedenih meritev v OE Ljubljana. Glede na površino je bilo izvedeno 96 % meritev.

Preglednica 3: V letu 2023 izvedena dela na meritvah sestojev in obnovi mej ureditvenih enot

OE	Meritve sestojev						Obnavljanje mej ureditvenih enot					
	Program 2023 ha	Izvedeno 2023 ha	Delež realiz. %	Program 2023 število	Izvedeno 2023 število	Delež realiz. %	Program 2023 ha	Izvedeno 2023 ha	Delež realiz. %	Program 2023 km	Izvedeno 2023 km	Delež realiz. %
Tolmin	17.000	17.000	100,0	887	887	100,0	2.640	1.240	47,0	198	86,2	43,5
Bled	6.042	6.042	100,0	755	688	91,1	6.300	1.445	22,9	210	48,2	22,9
Kranj	5.811	5.811	100,0	464	465	100,2	3.920	1.693	43,2	196	84,7	43,2
Ljubljana	14.106	16.044	113,7	1.076	1.233	114,6	5.565	3.649	65,6	352	227,5	64,6
Postojna	7.324	7.495	102,3	823	834	101,3	8.816	5.470	62,0	365	241,7	66,2
Kočevarje	10.553	7.676	72,7	1.220	1.231	100,9	7.217	5.315	73,6	514	323,9	63,0
N. mesto	6.437	6.438	100,0	712	711	99,9	7.305	6.629	90,7	352	322,0	91,3
Brežice	3.150	3.160	100,3	250	250	100,0	5.470	4.390	80,3	224	179,0	80,1
Celje	8.369	7.688	91,9	670	679	101,3	2.955	2.554	86,4	182	152,0	83,5
Nazarje	3.930	3.970	101,0	393	397	101,0	3.955	3.030	76,6	165	122,9	74,5
Sl. Gradec	8.220	8.442	102,7	830	793	95,5	4.701	1.542	32,8	277	96,4	34,8
Maribor	11.144	11.178	100,3	782	785	100,4	4.409	5.108	115,9	237	233,3	98,4
M. Sobota	6.250	3.436	55,0	609	609	100,0	1.310	860	65,6	133	83,0	62,1
Sežana	6.340	6.340	100,0	341	337	98,8	6.493	671	10,3	209	15,8	7,6
SKUPAJ	114.676	110.719	96,5	9.812	9.899	100,9	71.056	43.597	61,4	3.614	2.216,0	61,3

Dela na obnovi mej ureditvenih enot so bila opravljena na vseh območnih enotah, in sicer 61 % glede na predvideno površino gozdov in enak odstotek glede na načrtovano dolžino mej. Glede na letno povprečje obnovljenih mej (površina) v obdobju 2014–2023 je bilo v letu 2023 obnovljenih dober 2-kratnik letnega povprečja obnovljenih mej v tem obdobju.

Slika 1: Pregled obsega obnove mej ureditvenih enot v obdobju 2014–2023

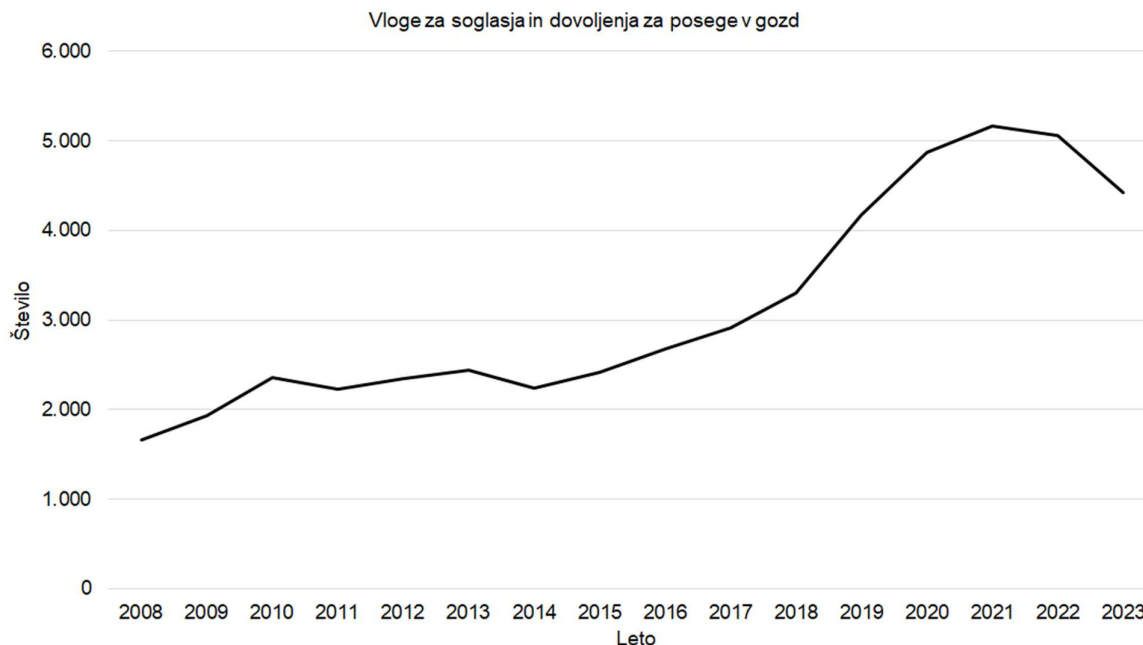
1.1.3 Presoja posegov v gozd in gozdni prostor ter izdajanje soglasij zanje

(21. člen in 14. alineja 56. člena ZG)

V letu 2023 je ZGS prejel 4.423 vlog za soglasja in dovoljenja za posege v gozd in gozdni prostor. Količina prejetih vlog za izdajo soglasij in dovoljenj za posege v prostor se je do sedaj stalno povečevala, v zadnjih dveh letih pa se je trend povečevanja umiril, vendar ostaja na visoki ravni (Slika 2, vir podatkov: Poročila o delu ZGS, 2008–2022). To pomeni velik obseg ur na področju gozdnogospodarskega načrtovanja za obravnave posegov v prostor. Upoštevajoč izdana soglasja, mnenja (po Gradbenem zakonu; Ur. l. RS, 61/17 in nasl.) in dovoljenja za posege v gozd in gozdni prostor, brez nezakonitih posegov, je v letu 2023 znašala skupna površina vseh presojs 507 ha.

ZGS v 34 primerih, v skupni površini 4,44 ha, s posegi v prostor ni soglašal. Ob tem smo leta 2023 zabeležili 78 nezakonitih posegov v gozd in gozdni prostor s skupno površino 8,3 ha, kar je po številu in površini precej manj kot prejšnje leto. Največ nezakonitih posegov je bilo na področju kmetijstva (31 % po številu in 40 % po površini), po dveh letih prednjačenja nezakonitih posegov za namen urbanizacije. Pred tem so prav tako prevladovali nezakoniti posegi na področju kmetijstva, ker lastniki gozdov niso upoštevali določil Zakona o gozdovih, ki predpisuje, da je za vsako krčitev v kmetijske namene potrebno pridobiti dovoljenje ZGS.

V strukturi vzrokov za posege v gozd v letu 2023 je po površini močno na prvem mestu kmetijstvo (69 %), sledita infrastruktura (19 %) in urbanizacija (7 %). Med posege za infrastrukturo smo vključili tudi soglasja za gradnjo gozdnih vlak. Druge kategorije posegov so bile v letu 2023 po površini sorazmerno manj pomembne.

Slika 2: Pregled števila prejetih vlog za izdajo soglasij in dovoljenj za posege v prostor 2008–2023

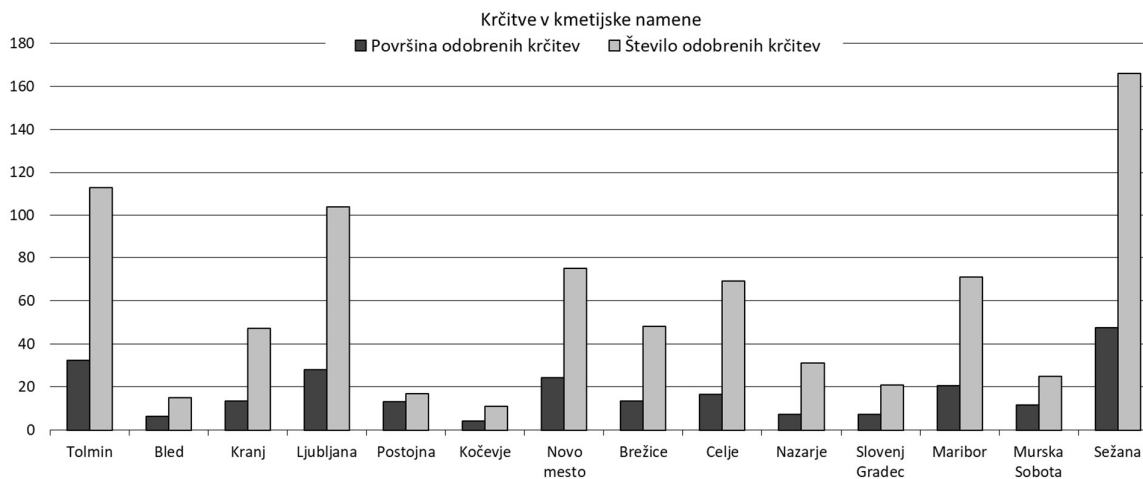
Preglednica 3: Opravljeno delo ZGS v letu 2023 v zvezi s posegi v gozd in gozdni prostor

Način posega	Urbanizacija		Infrastruktura		Kmetijstvo		Vrste posegov		Energetika		Drugo		Skupaj	
	št.	ha	št.	ha	št.	ha	št.	ha	št.	ha	št.	ha	št.	ha
1 Soglasje	36	0,74	498	38,41	91	3,79	11	4,380	44	0,000	71	1,720	751	49,04
2 Mnenja za objekte	762	15,88	373	22,93	119	0,46	5	4,880	72	0,410	69	1,170	1.400	45,73
3 Projektni pogoji	139	10,66	166	104,76	3	0,12	4	1,550	34	2,830	9	0,270	355	120,19
4 Smernice k prost. načrtom											66		66	
5 Mnenja k prost. načrtom											227		227	
6 Ostala strokovna mnenja	60	6,97	40	6,52	35	5,65	1	0,000	6	0,000	130	0,320	272	19,46
7 Dovoljenja za krčitev	27	7,13	20	8,09	813	245,87	3	2,890	2	2,110	4	2,060	869	268,15
8 Odklonilna soglasja	8	0,00	0	0,00	4	0,00	1	0,000	0	0,000	7	0,000	20	0,00
9 Odklonilne odločbe	2	0,00	0	0,00	32	4,44	0	0,000	0	0,000	0	0,000	34	4,44
10 Ostali dokumenti	76	0,00	25	0,00	246	0,00	2	0,000	4	0,000	76	0,000	429	0,00
11 Nezakonit poseg	9	2,35	10	1,51	24	3,36	5	0,720	0	0,000	30	0,370	78	8,31
SKUPAJ														
Presoje (1–10)	1.110	41,38	1.122	180,71	1.343	260,33	27	13,70	162	5,35	659	5,54	4.423	507,01
Soglasja (1, 7, 8, 9)	73	7,87	518	46,50	940	254,10	15	7,27	46	2,11	82	3,78	1.674	321,63
Skupaj posegi v gozd in g. prostor (1, 2, 7, 11)	834	26,10	901	70,94	1.047	253,48	24	12,87	118	2,52	174	5,32	3.098	371,23

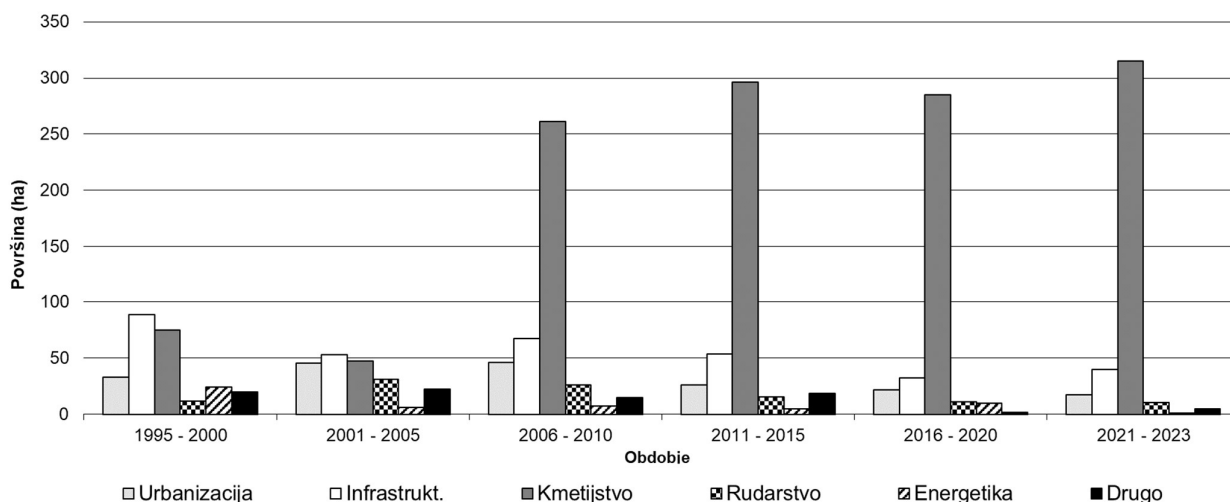
Po spremembi zakonodaje na področju gradenj (Gradbeni zakon, Ur. l. RS, 61/17 in nasl.) ZGS izdaja mnenja za nezahtevne oz. zahtevne objekte in soglasja za enostavne objekte. V letu 2023 je ZGS izdal 1.400 mnenj (na površini 46 ha) in 751 soglasij (soglasja za enostavne objekte, morebitna druga soglasja in soglasja za gradnjo gozdnih vlak) (na površini 49 ha), skupno torej 2.151. Vseh soglasij skupaj (z že prej omenjenimi soglasji po gradbenem zakonu, krčitvenimi dovoljenji, odklonilnimi soglasji in odklonilnimi odločbami) je bilo v letu 2023 1.674. Tudi obseg dela s strankami na področju izdajanja različnih strokovnih mnenj o posegih v gozd in gozdni prostor v letu 2023 ostaja velik.

V letu 2023 je bilo izdanih 869 dovoljenj za krčitev v skupni površini 268 ha, pri čemer največji delež predstavljajo krčitve v kmetijske namene. Skupna površina krčitev v kmetijske namene je v letu 2023 znašala 246 ha (ob tem pa še 3,4 ha nelegalnih), kar je manj kot v letu 2022. Največje število odobrenih krčitev za kmetijske namene je bilo v OE Sežana (166), OE Tolmin (113) in OE Ljubljana (104). Površine odobrenih krčitev za kmetijske namene so bile prav tako najvišje v OE Sežana (48 ha), z manjšimi površinami sledita OE Tolmin (32 ha) in OE Ljubljana (28 ha).

Skupna površina posegov v gozd in gozdni prostor je v letu 2023 znašala 371 ha.

Slika 3: Površina (ha) in število odobrenih krčitev v kmetijske namene po OE ZGS v letu 2023

Slika 4: Površina posegov v prostor za potrebe različnih rab od leta 1995 do leta 2023

1.1.4 Razvojno delo

(15. alineja 56. člena ZG)

Največji poudarek razvojnega dela v letu 2023 je predstavljalo intenzivno delo na projektu eGozdarstvo. Na področju gozdnogospodarskega načrtovanja so oblikovane štiri delovne skupine, v okviru katerih smo pripravili analizo stanja, pripravili predloge optimizacije procesov in začeli s pripravo specifikacije za izdelavo celotnega sistema aplikacij: mobilnih aplikacij za meritve na stalnih vzorčnih ploskvah, opisih sestojev, obdelavi podatkov in izpisih načrta z vsemi preglednicami. Za prostorski del gozdnogospodarskih načrtov smo pripravili lastno rešitev za avtomatsko pripravo kart.

V okviru delovnih skupin za načrtovanje, zbiranje podatkov in sestojno karto smo si v novembru ogledali primere dobrih praks na Slovaškem, kjer smo dobili vpogled v njihov način zbiranja in obdelave podatkov ter celoten sistem gozdnogospodarskega načrtovanja.

Sodelovanje v okviru projektov:

- v okviru projekta Pohorka smo pripravili vsebine in fotografije za potujočo razstavo o bukovih gozdovih Pohorja;
- v okviru projekta Forest EcoValue smo intenzivno delali na vsebinah, ki jih bomo v projektu obravnavali (turizem in rekreacija, varstvo pred naravnimi nevarnostmi in biomasa) in vseskozi sodelovali z Občino Tržič. V oktobru smo pripravili terensko delavnico s prikazom obravnavanih ekosistemskih storitev na območju Tržiča za vse projektne partnerje iz petih držav;
- v okviru projekta Zagon smo sodelovali na posvetu *Izvajanje naravovarstvenih ukrepov v gozdovih po ujmah*;
- v okviru Projekta LIFE-IP LIFE integrirani projekt za okrepljeno upravljanje Nature 2000 v Sloveniji (LIFE17 IPE/SI/000011) smo:
 - Pripravili predlog akcijskega načrta za koconogega čuka, triprstega detla in malega skovika na pilotnem območju Kamniško Savinjskih Alp in Grintovcev ter pripravili usklajevalno delavnico s številnimi deležniki. Ob upoštevanju pripomb iz delavnice smo izdelali končni dokument.
 - Sodelovali pri usklajevanju Programa upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2023–2028 (PUN). V okviru javne razprave PUN smo predstavili ukrepe gozdarstva v PUN in za javnost pripravili tudi video vsebine Gozdarji za Naturo.

1.1.5 Druge dejavnosti

Na področju gozdnogospodarskega načrtovanja smo v letu 2023 izvedli še več drugih aktivnosti. V nadaljevanju navajamo pomembnejše med njimi.

Popis ploskev nacionalne gozdne inventure

Skladno s podpisanim partnerskim sporazumom med GIS in ZGS o izvedbi projekta »Pridobivanje podatkov o spremembah zalog ogljika v živi in odmrli biomasi v gozdovih« (PS) ter tehnični pomoči pri izvedbi nacionalne gozdne inventure (NGI) smo tudi v letošnjem letu izvajali meritve. Po pogodbi je ZGS za leto 2023 pripadlo 118 ploskev NGI in 136 ploskev PS. Popise smo izvajali v GGO Ljubljana, Kočevje, Novo mesto, Brežice, Celje, Maribor in Murska Sobota. Kot uvod v delo smo se udeležili uvodnega seminarja, ki je potekal med 3. 4. in 7. 4. 2023. V povprečnih razmerah smo na delavnik lahko popisali 1 PS ali 2 NGI ploskve.

Izvedba terenskih fitocenoloških delavnic

Organizirali in izvedli smo tri terenske fitocenološko - pedološke delavnice za posodobitev vegetacijskih podlag GGN GGE v obnovi: Radlje-desni breg (OE Slovenj Gradec), Marija Reka (OE Celje) in Ivančna Gorica (OE Ljubljana). Obravnavana so bila splošno razširjena gozdna rastišča in posebna – malopovršinska (javorovja in obrečni gozdovi), ki jih moramo po evropski Habitatni direktivi prednostno ohranjati v ugodnem ohranitvenem stanju. Kot uvod v delavnico smo februarja izvedli webinar o namenu delavnic, pomenu poznavanja rastišč, ki se ga je udeležilo okoli 350 zaposlenih ZGS.

Delo na ureditvi in predstavitvi prostorskih podatkov o gozdovih

S službo za informatiko smo sodelovali pri prenovi spletnega pregledovalnika ZGS, pripravili vsebinski opis vseh grafičnih slojev, ki so na razpolago uporabnikom, in po sprejetju GGN GGO 2021–2030 posodobili vse grafične sloje in dokumente.

Usklajevanje naravovarstvenih smernic

Skladno s Programom upravljanja območij Natura 2000 (2023–2028) je ZGS v sodelovanju z ZRSVN v letu 2023 nadaljeval z vključevanjem naravovarstvenih vsebin v načrtih GGE s prvim letom veljavnosti 2023 preko naravovarstvenih smernic. Na podlagi projekta ZRSVN Izdelava naravovarstvenih smernic za GGN GGE v letu 2023 smo med letom izvedli delavnice ter usklajevali in uskladili smernice in ukrepe za izboljšanje določenih habitatnih tipov in vrst.

Posredovanje podatkov

Finančni upravi RS smo po ustaljenem postopku posredovali posodobljene podatke registra o varovalnih gozdovih, podatke o površinah gozdnih cest na gozdnih parcelah ter površinah s cestami neodprtih gozdov. V letu 2023 smo za GURS dodatno pripravili podatke o varovalnih gozdovih ločeno na predele, kjer je določen možni posek in predele brez načrtovanega ukrepanja. Poleg tega smo tekom celega leta skrbeli za pripravo in posredovanje podatkov o gozdovih številnim pravnim osebam in posameznikom (izobraževalnim in raziskovalnim inštitucijam, javnim službam, odvetniškim družbam, lastnikom gozdov ...).

Ukrepi za izboljšanje habitatov

V letu 2023 so bile aktivnosti usmerjene tudi k iskanju primernih objektov za izvedbo in financiranje ukrepov za območja Natura 2000 v zasebnih gozdovih, predvsem na podlagi finančnih virov iz Gozdnega sklada. V letu 2022 je bilo na podlagi ukrepa 653 sklenjenih 20 pogodb za izločitev 110,7 ha gozda, ki bo 20 let prepuščen naravnemu razvoju, za kar je bilo iz Gozdnega sklada namenjenih 348.001,00 EUR. Sklenjenih je bilo tudi 8 pogodb za načrtno puščanje stoječe biomase v gozdu v zasebnih gozdovih, za kar je bilo namenjenih 5.176,00 EUR iz Gozdnega sklada.

Sodelovanje pri spremembi predpisov

V okviru medresorskega usklajevanja smo podali pripombe v postopku sprejemanja različnih predpisov. Podali smo pripombe na: Program upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2023–2028, Načrt upravljanja voda na vodnem območju Donave za obdobje 2022–2027, Načrt upravljanja voda na vodnem območju Jadranskega morja za obdobje 2022–2027, Program ukrepov upravljanja voda, Uredbo o vodovarstvenem območju Tržič.

Meritve vzorčnih ploskev v gozdovih na območju požara Goriški Kras

Požar Goriški Kras predstavlja do sedaj največji požar v Sloveniji, saj je zajel skupaj 3.707 ha površin, od tega 2.902 ha gozdov. Pogorela površina v Sloveniji in Italiji pa skupaj obsega okoli 4.500 ha.

Na območju požarišča so bile v letu 2021, torej pred požarom, izmerjene SVP ZGS. Te ploskve smo z nekaterimi dodatnimi parametri (pomlajevanje in prisotnost tujerodnih drevesnih vrst) po požaru ponovno izmerili. Namen meritve je bil posneti stanje po požaru in spremljati razvoj gozda v naslednjih letih. Za potrebe popisa smo izdelali podrobna navodila, ki dopolnjujejo obstoječa navodila za meritve na SVP. Meritve smo izvedli poleti 2023 in izmerili 104 ploskve.

Predavanja študentom

V letu 2023 smo izvedli tri predavanja za študente gozdarstva:

- predavanje 1: Prostorski informacijski sistem ZGS - primeri napredne uporabe tehnologij, (marec 2023);
- predavanje 2: Predstavitev postopka izdelave in sprejemanja GGN GGE (marec 2023);
- predavanje 3: Upravljanje z mestnimi in primestnimi gozdovi (april 2023).

V marcu 2023 smo v sodelovanju z BF organizirali terenski prikaz sonaravnega, večnamenskega in trajnostnega gospodarjenja z gozdovi s poudarkom na gospodarjenju z gorskimi gozdovi za študente iz Švedske.

1.2 LOVSKO NAČRTOVANJE

Odgovoren: dr. Matija Stergar, univ. dipl. inž. gozd

Na področju lovskega načrtovanja ZGS izdeluje lovsko upravljavske načrte, pripravlja strokovna mnenja, podlage in presoje, sooblikuje življenjsko okolje prostoživečih živali, ocenjuje škode od divjadi na nelovnih površinah, opravlja razvojne naloge, sodeluje z različnimi javnostmi in izvaja ostale dejavnosti. V tem poglavju poročamo tudi o delu na področju upravljanja zavarovanih živalskih vrst.

1.2.1 Lovsko upravljavski načrti

(1. in 11. alineja 56. člena ZG in 20. člen ZDLov-1)

Območni lovsko upravljavski načrti

V marcu in aprilu 2023 smo prejeli odločbe o okoljski sprejemljivosti lovsko upravljavskih načrtov lovsko upravljavskih območij 2021–2030. 18. maja 2023 so bili na seji sveta ZGS določeni predlogi LUN LUO 2021–2030 in poslani v pridobivanje soglasja MNVP in MOPE. LUN LUO 2021–2030 so bili novembra 2023 sprejeti na Vladi RS, s čimer se je zaključil postopek sprejemanja LUN LUO. Izdelali smo tudi kompendij GGN GGO in LUN LUO 2021–2030 za celotno Slovenijo.

Dvoletni lovsko upravljavski načrti

Skladno s predpisom (Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Ur. l. RS, št. 91/10 in 200/20)) smo vodili postopke priprave dvoletnih načrtov LUO za leti 2023 in 2024 (analiza podatkov za preteklo šestletno in za dvoletno obdobje, obravnava predlogov deležnikov, usklajevanje z OZUL in ostalimi deležniki, obravnava na strokovnih svetih OE ZGS, objava osnutkov načrtov na spletni strani, javne predstavitve, obravnava prejetih pripomb, obravnava in sprejem predlogov načrtov na svetih OE ZGS, pošiljanje in sprejem načrtov na MKGP). Po sprejemu vseh 15 načrtov na MKGP smo skupaj z OZUL in upravljavci lovišč uskladili letne načrte lovišč z dvoletnimi načrti LUO.

1.2.2 Priprava strokovnih mnenj, podlag in presoj

(20. člen ZDLov-1)

Skladno s pozivi MKGP in glede na vloge upravljavcev lovišč ter drugih deležnikov smo pripravili 43 strokovnih mnenj glede upravičenosti in pogojev predlaganih izrednih posegov v populacije divjadi skladno z 42. členom ZDLov-1 (lov izven lovne dobe, lov na nelovnih površinah itd.) in glede odprave prepovedi pri opravljanju lova iz 44. člena ZDLov-1 (lov ponoči). ZGS je skladno s 30. členom ZDLov-1 izdeloval tudi presoje življenjskih možnosti divjadi v primeru tistih posegov v prostor, ki lahko bistveno spremenijo življenjske razmere divjadi. Na poziv MKGP smo pripravili tudi strokovno mnenje glede znižanja koncesijskih dajatev lovišč. Pripravili smo strokovne podlage za nočni lov jelenjadi in jih posredovali MKGP.

1.2.3 Sooblikovanje življenjskega okolja prostoživečih živali

ZGS je osveščal in motiviral lastnike gozdov za izvedbo ukrepov za sooblikovanje življenjskega okolja za prostoživeče živalske vrste (biomeliorativni ukrepi) ter iskal primerne objekte za izvedbo teh ukrepov. V spodnji preglednici je predstavljena realizacija vloženi sredstev iz proračunske postavke 6328 (Vzdrževanje življenjskega okolja prostoživečih živali v zasebnih gozdovih) in postavke 547 (Gozdni sklad) glede na lastništvo gozdov. Vrednost vseh navedenih del je znašala 423.684,00 EUR.

Preglednica 4: Izvedeno delo za vzdrževanje življenjskega okolja prostoživečih živali v letu 2023

UKREP / LASTNIŠTVO	enota	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Občinski gozdovi	SKUPAJ
Vzdrževanje stez	m		30.500,0	430,0	30.930,0
	dni	0,0	144,4	3,0	147,4
Ostala biomeliorativna dela	ha		12,5		12,5
	dni	0,0	21,5	0,0	21,5
Vzdrževanje grmišč in obrežij	ha	11,6	7,4	6,0	25,0
	dni	131,9	82,9	83,8	298,5
Vzdrževanje pašnikov in travnikov v gozdu	ha	316,4	43,8	2,0	362,3
	dni	673,1	88,9	5,0	767,0
Vzdrževanje vodnih virov in kalov v gozd	kos	97,5	228,0		325,5
	dni	48,8	128,8	0,0	177,5
Sajenje sadik plodonosnega drevja in grmovja	kos	2.205,0	265,0		2.470,0
	dni	54,5	7,6	0,0	62,1
Postavitev gnezdnic	kos	10,0	27,0		37,0
	dni	1,3	3,4	0,0	4,6
Vzdrževanje gnezdnic	kos	69,0	20,0		89,0
	dni	4,5	1,3	0,0	5,8
Vzdrževanje večjega vodnega vira	kos	19,0	8,0		27,0
	dni	95,0	40,0	0,0	135,0
Izdelava vodnih virov in kalov v gozdu	kos	1,0			1,0
	dni	1,5	0,0	0,0	1,5
Vzdrževanje sadik plodonosnega drevja	kos		50,0		50,0
	dni	0,0	1,3	0,0	1,3
Osnovanje pasišč v gozdu	ha	0,2			0,2
	dni	6,3	0,0	0,0	6,3
Gnojenje travnikov	ha	0,5			0,5
	dni	0,5	0,0	0,0	0,5
Spravilo sena z odvozom	ha	80,2	152,2		232,4
	dni	159,8	305,0	0,0	464,8
Ohranjanje biotopov - sečnja	m ³	165,0	24,0		189,0
	dni	8,1	3,0	0,0	11,1
Ohranjanje biotopov - nega	ha	28,2	3,6	82,6	114,3
	dni	160,5	24,4	86,0	270,9
Naravni razvoj biotopov	m ³	17.400,1	16.716,3	9.072,3	43.188,6
	dni	0,0	0,0	0,0	0,0
Puščanje stoječe biomase	m ³	421,8	46,4		468,2
	dni	0,0	0,0	0,0	0,0
Puščanje podrte biomase	m ³		30.500,0	430,0	30.930,0
	dni	0,0	144,4	3,0	147,4
SKUPAJ	dni	1.345,6	852,3	177,8	2.375,6

1.2.4 Ocena škode od divjadi

Na podlagi odločbe MKGP je ZGS pooblaščen za oceno škode od divjadi na nelovnih površinah, prav tako pa so zaposleni na ZGS skladno z novelo ZDLov-1, ki opredeljuje, da je odškodninska odgovornost za škode po šakalu v pristojnosti MKGP, opravljali cenoitve škod po šakalu na lovni površinah. V letu 2023 je bilo opravljenih 709 ogledov škodnih primerov na nelovnih površinah (pri čemer se je v nekaterih primerih pri terenskem ogledu izkazalo, da je šlo za škodo na lovni površini) in primerov škod po šakalu na lovni površini. Ponovno gre za največje število ogledov škod (v letu 2021 je bilo 557 in v letu 2022 651 škodnih primerov). Zaposleni na ZGS so sodelovali tudi pri cenoitvah škode od divjadi v okviru komisij na t. i. drugi stopnji, ko se upravljavec lovišča oz. LPN in oškodovanec ne uspeja dogovoriti glede odškodnine na prvi stopnji (67 obravnava, od tega 14 terenskih ogledov).

1.2.5 Razvojno delo

(56. člen ZG; 15. alineja in 20. člen ZDLov-1)

Največji poudarek razvojnega dela v letu 2023 je predstavljalo intenzivno delo na projektu eGozdarstvo. Na področju lovskega načrtovanja sta bili oblikovani dve delovni skupini, v okviru katerih smo pripravili analizo stanja, pripravili predloge optimizacije procesov in začeli s pripravo specifikacije za izdelavo celotnega sistema aplikacij: analiza podatkov za namen lovskega načrtovanja in elektronsko vodenje podatkov o škodah na nelovni površini.

Spremljanje populacij divjadi (monitoring) njenega življenjskega okolja

- spremljanje prisotnosti in gibanja jelenjadi s fotopastmi in telemetričnimi ovraticami na krmiščih v Jelendolu (LPN Kozorog Kamnik) v sodelovanju z BF;
- monitoring poljskega zajca na Krško-Brežiškem polju v sodelovanju z OZUL in upravljavci lovišč;
- monitoring številčnosti srnjadi (s pomočjo termovizijskih naprav) v bližini reke Mure v LPN Fazan Beltinci (monitoring posledic poplav);
- monitoring spomladanske številčnosti poljske jerebice v Prekmurju;
- popis in podrobnejša opredelitev območij, pomembnih za divjad in druge prostoživeče živalske vrste na različnih območjih Slovenije (rukališča, gnezdišča, brlogi, mirne cone; ekocelice itd.);
- spremljanje vpliva divjadi na mlajše hrasta doba v Krakovskem gozdu.

Sodelovanje v projektih

- sodelovanje v CRP projektu »Podpora boljšemu upravljanju odnosov med veliko rastlinojedo divjadjo«, v okviru katerega bo izvedena revizija metode popisa objedenosti gozdnega mladja in optimizirani monitoringi parkljaste divjadi (terenska podpora, udeležba na delavnici);
- sodelovanje v različnih projektih z vsebinami, povezanimi s spremljanjem populacij in upravljanjem divjadi ter njenega okolja v (pred)alpskem prostoru: JeloviZA, VrH Julijcev, VIZIJA POHORJE 2030.

Ostalo razvojno delo

- sodelovanje z lokalnimi upravljavci lovišč in drugimi deležniki pri aktivnostih izboljšanja habitatnih razmer za različne vrste divjadi.

1.2.6 Druge dejavnosti

ZGS je na področju lovskega načrtovanja izvedel tudi sledeče aktivnosti:

- sodelovanje pri organizaciji in izvedbi tečajev za lovske pripravnike in lovske čuvaje (kot predavatelj in člani izpitnih komisij);
- vodenje katastra krmišč za parkljasto divjad;
- vzdrževanje podatkovnih baz o odvzemu divjadi, škodah, ukrepih v okolju divjadi ipd. in posredovanje teh podatkov drugim institucijam (MKGP, MNVP, SURS itd.);
- pomoč pri pripravi vsebin, povezanih z divjadjo in zavarovanimi živalskimi vrstami, v GGN GGE;
- priprava vsebin, povezanih s prostoživečimi živalmi, pri obravnavi posegov v gozdni prostor (vključno s celovitimi presojami vplivov na divjad);
- evidentiranje odvzema velike divjadi in velikih zveri;
- izvajanje nalog po Zakonu o nujnih ukrepih zaradi afriške prašičje kuge pri divjih prašičih;
- izvajanje monitoringa ostalih bolezni prostoživečih živali (klasične prašičje kuge pri divjih prašičih, stekline pri lisicah, aviarne influence pri pticah ter drugih zoonoz, v sodelovanju z UVHVVR);
- sodelovanje z upravljavci lovišč pri vodenju in izmenjavi podatkov o stanju divjadi;
- sodelovanje s predstavniki ostalih lovskih, kmetijskih, naravovarstvenih in drugih organizacij ter z lastniki zemljišč in ostalimi deležniki, s katerimi si delimo področje dela;

- sodelovanje s sorodnimi institucijami iz drugih (predvsem sosednjih) držav (čezmejno sodelovanje);
- prispevki v medijih in sodelovanje z novinarji;
- sodelovanje na tematskih konferencah, delavnicah, sejmih, posvetovanjih ipd.;
- delo z mladimi: obiski šol, vodenje po gozdnih in lovskih učnih poteh ipd.;
- sodelovanje pri strokovnih, seminarskih, diplomskih, magistrskih in drugih nalogah s področja prosto živečih vrst živali, pri izvedbi terenskih vaj in vabljenih predavanjih o delu ZGS na tem področju;
- ostale oblike sodelovanja s splošno javnostjo.

2 Izvajanje ukrepov v gozdovih

Odgovoren: Jože Mori, univ. dipl. inž. gozd.

2.1 GOJENJE GOZDOV

Odgovoren: mag. Andrej Breznikar, univ. dipl. inž. gozd.

2.1.1 Izdelava gozdnogojitvenih načrtov

(56. člen ZG: 11. alineja)

V letu 2023 so bili obnovljeni in posodobljeni gozdnogojitveni načrti na skupni površini 98.606 ha gozdov, kar je približno 9 % od celotne površine gospodarskih gozdov v Sloveniji oz. 119 % od Programa dela za leto 2023.

Dinamika obnove gozdnogojitvenih načrtov je bila v letu 2023 nekoliko višja kot v preteklih letih. Osnutki obnovljenih gozdnogojitvenih načrtov so bili javno razgrnjeni. Lastnike gozdov smo na razgrnitve vabili na krajevno običajen način ter prek internetne strani ZGS, pa tudi z osebnimi pisnimi vabili, z e-pošto in po telefonu. V letu 2023 smo izvedli 522 predstavitev osnutkov načrtov, na katerih je bilo razgrnjenih po več (tudi do 10) gozdnogojitvenih načrtov.

Preglednica 5: V letu 2023 izdelani gozdnogojitveni načrti po površini in deležu od celotne površine gospodarskih gozdov v območjih

OE	Program dela ZGS	Izdelani gojitveni	Delež glede na	Delež od površine
	ha	načrti ha	program dela ZGS	gospodarskih gozdov %
Tolmin	8.000	15.987	200	13
Bled	4.840	3.768	78	8
Kranj	4.000	4.081	102	6
Ljubljana	10.360	9.808	95	7
Postojna	5.550	6.198	112	8
Kočevje	8.800	8.395	95	10
Novo mesto	7.000	10.444	149	11
Brežice	4.730	6.110	129	9
Celje	5.750	11.139	194	16
Nazarje	3.400	3.816	112	9
Sl. Gradec	3.671	4.119	112	7
Maribor	6.800	6.186	91	7
M. Sobota	3.000	3.345	112	9
Sežana	7.150	5.209	73	6
SKUPAJ	83.051	98.606	119	9

2.1.2 Izbira drevja za posek

(17. člen ZG: vse alineje; 56. člen ZG: 25. alineja)

V letu 2023 je bilo za posek izbranega in označenega za 4,71 milijona m³ drevja (leta 2022: 4,91 milijona m³, leta 2021: 4,65 milijona m³, leta 2020: 4,41 milijona m³, leta 2019: 4,94 milijona m³, leta 2018: 6,38 milijona m³, leta 2017: 5,6 milijona m³, leta 2016: 5,53 milijona m³), kar je 94 % glede na predviden obseg izbire drevja za posek v Programu dela ZGS za leto 2023.

Od skupne količine izbranega drevja za posek v letu 2023 je bilo 48 % (2,2 milijona m³) drevja za posek izbranega zaradi varstveno-sanitarnih vzrokov (dalje: sanitarni posek). V državnih gozdovih je bilo za posek izbranih 1,40 milijona m³ drevja, od tega za sanitarni posek 0,60 milijona m³, kar predstavlja 42 % skupne izbire drevja za posek v državnih gozdovih. V gozdovih drugih lastništev, od katerih pretežno večino predstavljajo gozdovi v zasebni lasti, je bilo skupaj za posek

izbranih 3,31 milijona m³ drevja, od tega za posek zaradi varstveno-sanitarnih vzrokov 1,65 milijonov m³, kar predstavlja 50 % od skupne izbire dreves za posek v gozdovih drugih lastništev.

Preglednica 6: V letu 2023 izbrano oz. za posek evidentirano drevje v primerjavi s predvideno količino v Programu dela ZGS za leto 2023 (v bruto m³) po območnih enotah in lastništvu

OE	Državni gozdovi			Drugi gozdovi			SKUPAJ		
	*Predvidena količina m ³	Izbrano drevje m ³	Izbrano/planirano %	*Predvidena količina m ³	Izbrano drevje m ³	Izbrano/planirano %	*Predvidena količina m ³	Izbrano drevje m ³	Izbrano/planirano %
Tolmin	123.000	126.002	102	194.000	241.518	124	317.000	367.520	116
Bled	25.000	40.538	162	302.000	253.416	84	327.000	293.953	90
Kranj	37.000	48.385	131	321.100	317.972	99	358.100	366.357	102
Ljubljana	57.000	56.027	98	367.200	366.505	100	424.200	422.532	100
Postojna	131.000	156.952	120	230.600	139.120	60	361.600	296.071	82
Kočevje	264.800	282.956	107	207.500	163.410	79	472.300	446.366	95
Novo mesto	170.000	192.291	113	382.000	349.549	92	552.000	541.841	98
Brežice	71.000	68.841	97	240.500	203.555	85	311.500	272.396	87
Celje	74.000	66.894	90	231.700	221.636	96	305.700	288.530	94
Nazarje	7.800	9.557	123	230.000	198.412	86	237.800	207.970	87
Sl. Gradec	97.000	134.706	139	280.100	267.725	96	377.100	402.431	107
Maribor	151.700	142.435	94	370.500	342.742	93	522.200	485.177	93
M. Sobota	77.000	59.178	77	130.800	143.790	110	207.800	202.968	98
Sežana	33.700	17.131	51	192.000	100.750	52	225.700	117.881	52
SKUPAJ	1.320.000	1.401.894	106	3.680.000	3.310.099	90	5.000.000	4.711.993	94

* Opomba: Predvidena količina v Programu dela ZGS za leto 2023

V letu 2023 je bilo, po evidenci o izdanih in prevzetih odločbah o poseku posekanega za 4,30 milijonov m³ drevja (leta 2022: 4,57 milijonov m³), od tega v državnih gozdovih 1,21 milijona m³ ter v gozdovih ostalih lastništev 3,09 milijonov m³.

Preglednica 7: Višina poseka po evidenci o izdanih in prevzetih odločbah o poseku (m³) v letu 2023, po vrstah sečenj in drevesnih vrstah

Vrsta poseka	Iglavci	Listavci	Skupaj	Delež (%) od skupnega poseka
Negovalne sečnje*	961.274	1.382.092	2.343.366	54
Posek iz sanitarnih vzrokov	1.461.654	353.577	1.815.231	31
Krčitve	30.630	43.965	74.595	2
Za gozdno infrastrukturo	28.459	21.105	49.564	2
Posek brez odobritve	4.016	10.174	14.190	pod 1 %
Ostali vzroki sečenj	1.727	1.988	3.715	pod 1 %
SKUPAJ	2.487.760	1.812.901	4.300.660	100

* vključno s posekom za obnovo s sadnjo

2.1.3 Gozdnogojitvena dela

(17. člen ZG; 56. člen ZG: 10. alineja)

Izvedbo gozdnogojitvenih del ZGS usmerja z izvedbo naslednjih aktivnosti:

- priprava programov izvedbe gozdnogojitvenih del;
- zagotavljanje ustreznega gozdno reprodukcijskega materiala za obnovo gozdov (sadike in seme) ter materiala za zaščito mladja pred divjadjo;
- izdaja odločb lastnikom gozdov, ki določajo vsebino in obseg gozdnogojitvenih del;
- spremljava izvedbe del;

- prevzem in evidentiranje del;
- priprava zahtevane dokumentacije za lastnike gozdov, na podlagi katere lahko kandidirajo za pridobitev sredstev sofinanciranja del, ter pomoč lastnikom gozdov pri pripravi vlog.

Skupno so bila v gozdovih vseh lastništev v letu 2023 opravljena negovalna dela na površini 5.631 ha (leta 2022: 6.257 ha, leta 2021: 5.696 ha). Obseg izvedenih negovalnih del je dosegel 81 % predvidenega obsega del po Programu dela ZGS za leto 2023. Obseg realizacije načrtovanih del je odvisen od različnih vzrokov, predvsem pa od razpoložljivih sredstev za vlaganja v gozdove v zasebnih gozdovih.

Dela na obnovi gozda skupaj s pripravo sestoj oz. tal za naravno nasemenitev in s sanacijo v ujmah poškodovanih gozdov so bila v letu 2023 izvedena na površini 1.621 ha (leta 2022: 1.634 ha; leta 2021: 1.536 ha), njihov obseg je dosegel 98 % predvidenega obsega del po Programu dela ZGS za leto 2023. Obnova gozdov s sadnjo in setvijo je bila izvedena na skupaj 640 ha (leta 2022: 468 ha; leta 2021: 420 ha), kar je 121 % glede na program za leto 2023. Od tega je bila obnova s sadnjo po naravnih nesrečah poškodovanih gozdov (žled, podlubniki, vetrolom 2017 in vetrolom 2018), ki se sofinancira iz sredstev PRP, izvedena na 86 ha (v letu 2022: 79 ha, v letu 2021: 82 ha, v letu 2020 424 ha, v letu 2019 316 ha, v letu 2018: 180 ha).

Preglednica 8: Obseg izvedene nege in obnove gozdov v primerjavi s predvidenim obsegom po Programu dela ZGS po OE v letu 2023

OE	Obnova s sadnjo in setvijo*			Naravna obnova**			Nega		
	Predviden obseg del ha	Realiziran obseg del ha	Delež od prog. %	Predviden obseg del ha	Realiziran obseg del ha	Delež od prog. %	Predviden obseg del ha	Realiziran obseg del ha	Delež od prog. %
Tolmin	17	27	159	200	155	77	405	353	87
Bled	12	15	125	24	4	15	354	221	62
Kranj	25	28	112	34	10	30	460	435	95
Ljubljana	17	22	129	68	100	148	711	493	69
Postojna	45	50	111	383	452	118	854	996	117
Kočevje	63	66	105	385	266	69	857	736	86
N. mesto	22	18	82	105	158	151	555	439	79
Brežice	13	16	123	93	20	22	525	193	37
Celje	9	5	56	40	24	61	309	263	85
Nazarje	15	6	40	45	146	324	160	99	62
Sl. Gradec	35	44	126	68	69	102	418	314	75
Maribor	69	61	88	116	124	107	781	612	78
M. Sobota	79	86	109	18	23	129	498	430	86
Sežana	197	197	186	73	68	93	97	47	49
SKUPAJ	527	640	121	1.652	1.621	98	6.984	5.631	81

Opomba: * površine za sadnjo in setev (brez priprave tal)

** obseg priprave sestoj in priprave tal za naravno obnovo

2.1.4 Razvojno delo

(15. alineja 56. člena ZG)

Razvojno delu v letu 2023 na področju gojenja gozdov je bilo usmerjeno v naslednja področja in aktivnosti:

- priprava strokovnih podlag za prenovo procesov na področju poseka, gojenja gozdov in gozdnega semenarstva v okviru projekta eGozdarstvo;
- nadaljevanje uvajanja in prenove strokovnih izhodišč za posodabljanje ukrepov nege v gozdovih in promocija situacijske nege kot ene izmed rešitev usmerjanja razvoja gozdnih sestojev v podnebno nestabilnem okolju;
- razvoj mehanizmov za povečanje obsega ukrepov nege v gozdovih na podlagi usklajevanja z deležniki na tem področju – spremembe sistema sofinanciranja, promocija nege, izobraževanje deležnikov;
- razvoj predlogov za izboljšanje postopkov odziva na naravne ujme v gozdovih in priprave načrtov sanacije;

- dopolnitve strokovnih podlag za sanacijo in obnovo v požarih poškodovanih gozdov, s posebnim poudarkom na požarišču na Goriškem Krasu in analiza novih metod za povečanje uspešnosti ukrepov obnove gozda – uporaba hidrogelov in mikoriznih dodatkov;
- promocija že razvitih pristopov pri naravni obnovi gozdnih sestojev s poudarkom na podrobnem načrtovanju in evidentiranju ukrepov naravne obnove ter njenem prilagajanju na podnebne spremembe;
- razvoj usmeritev za ravnanje z gozdnim reprodukcijskim materialom v naslednjem srednjeročnem obdobju in posodabljanje osnov za načrtovanje potrebnih količin sadik gozdnega drevja;
- razvoj in spremljanje postopkov nabiranja, manipulacije, tretiranja in shranjevanja semena gozdnih drevesnih vrst s posebnim poudarkom na semenu, ki je potrebno za obnovo v požarih in naravnih ujmah poškodovanih gozdov;
- dopolnjevanje smernic za prilagajanje ukrepov gojenja in varstva gozdov na podnebne spremembe, še posebej na področju gozdov s poudarjeno zaščitno in varovalno funkcijo (projekt MOSAIC);
- priprava načrta za posodabljanje spremljanja uspešnosti obnove s sadnjo in zasnova operativnega sistema za spremljanje uspešnosti obnove s setvijo semena gozdnih drevesnih vrst;
- prenova in dopolnjevanje postopkov priprave načrtov sanacije po naravnih ujmah;
- sodelovanje pri razvoju ukrepov varstva genetske pestrosti in njenega monitoringa ter njihovega vključevanja v gozdarske politike in gozdarsko prakso (s podporo projektov LIFE Systemic in FRUITDIV);
- razvojni prispevek k smernicam za uresničevanje zaveze EU o posaditvi treh milijard novih dodatnih dreves v Evropi in usklajevanje deležnikov v tem projektu.

2.1.5 Druge dejavnosti

Usmerjanje semenarske in drevesničarske dejavnosti

Za obnovo gozda s sadnjo ZGS s pogodbami z drevesnicami zagotavlja dobavo sadik za redno sadnjo v zasebnih gozdovih ter za obnovo po biotskih in abiotskih dejavnikih poškodovanih gozdov v vseh gozdovih, posredno pa zagotavlja tudi dobavo sadik za redno obnovo gozda s sadnjo in setvijo v občinskih in državnih gozdovih.

V letu 2023 je ZGS od skupaj 997.583 posajenih sadik gozdnega drevja (od tega 12.390 puljenk) zagotovil okrog 450.000 sadik, financiranih iz proračunskih sredstev za vlaganja v gozdove, ter 204.000 sadik iz sredstev PRP, za katera bo ZGS po predhodnem plačilu skladno z Uredbami PRP 2014–2020 podal vlogo na Agencijo RS za kmetijske trge in razvoj podeželja. Ostale sadike so zagotovili lastniki sami ali pa so bile plačane iz drugih virov (projekti, donacije).

Zaradi pomanjkanja ustreznih sadik v Sloveniji smo za obnovo po požarih, boleznih, škodljivcih in naravnih ujmah poškodovanih gozdov zagotovili po poreklu ustrezne sadike puhastega hrasta in črnike iz Hrvaške, ki so bile namenjene obnovi požarišča Goriški Kras, ter sadike cemprina iz Avstrije. Za ta namen smo pridobili ustrezna strokovna mnenja GIS o ustreznosti gozdnega reprodukcijskega materiala. Za namen obnove požarišča na Goriškem Krasu je ZGS zagotovil nabiranje dobrih 8.000 kg semena šestih drevesnih vrst.

V mesecu septembru smo na podlagi ocene obroda semena v gozdnih semenskih objektih in potreb po semenu izdelali Program oblikovanja rezerv semenskega materiala za leto 2023, na podlagi katerega smo za obnovo zalog semena v semenski hranilnici ZGS zagotovili dobavo 20 kg lipe ter po 10 kg semena lipovca in maklena. Za vzgojo sadik za obnovo gozdov smo registriranim dobaviteljem gozdno reprodukcijskega materiala iz semenske hranilnice prodali 78 kg semena bukve ter 3 kg semena smreke.

ZGS je v skladu s predpisanimi postopki registracije semenskih objektov pripravil opis za 32 novih enot GSO, in sicer za en semenski sestoj in 31 matičnih dreves. Skladno s pooblastilom po 58. členu Zakona o gozdnem reprodukcijskem materialu je ZGS nadziral pridobivanje gozdnega

reprodukcijskega materiala in izdal 15 potrdil registriranim dobaviteljem gozdnega reprodukcijskega materiala o njegovem izvoru. ZGS permanentno spremlja tudi stanje in obrod semena v gozdnih semenskih objektih. V letu 2023 smo pregledali in podali oceno obroda za okoli 300 registriranih semenskih objektov.

Druge dejavnosti na področju gojenja gozdov

V letu 2023 smo opravili še naslednje aktivnosti s področja gojenja gozdov:

- sodelovanje pri izdelavi Načrta sanacije gozdov, poškodovanih zaradi naravnih ujm v letu 2023;
- izvedba popisa uspešnosti obnove gozdov s sadnjo sadik gozdnega drevja po prvem in tretjem vegetacijskem obdobju. Popis je bil opravljen na 690 ha in je zajel popis uspešnosti obnove po tretjem vegetacijskem obdobju za okrog 937.000 posajenih sadik jeseni 2020 in pomladi 2021 in popis uspešnosti obnove po prvem vegetacijskem obdobju za okrog 812.00 posajenih sadik jeseni 2022 in pomladi 2023. Po prvem vegetacijskem obdobju po sadnji je bila ugotovljena 82 % uspešnost obnove, po tretjem vegetacijskem obdobju pa 72 %;
- sodelovanje pri prenovi Pravilnika o financiranju in sofinanciranju vlaganj v gozdove (MKGP, ZGS, GIS);
- sodelovanje pri pripravi sprememb Pravilnika o določitvi provenienčnih območij;
- sodelovanje v delovni skupini za pripravo predlogov dopolnitev nove uredbe EU o pridelavi in trženju gozdnega reprodukcijskega materiala;
- vzdrževanje in nadaljnji razvoj aplikacije Evidenca gozdnih semenskih objektov za evidentiranje stanja in obroda semena v gozdnih semenskih objektih v Sloveniji;
- analize stanja in predlogi za prenavo programov za zbiranje in rabo podatkov o gozdnogojitvenih delih in ukrepih;
- zagotavljanje organizacijske in strokovne podpore pri izvedbi prostovoljskih akcij obnove gozdov v Sloveniji (prostovoljske akcije sadnje za več podjetij, sodelovanje v akciji Pomladimo gozdove, prostovoljske akcije za splošno javnost – obnova s sadnjo in setvijo v požaru poškodovanih gozdov na Goriškem Krasu);
- zasnova in izvedba projektov obnove gozda, financiranih s strani donatorjev (Log ONE in TWO, Gorenjska banka);
- sodelovanje pri promociji naravne pestrosti pri obnovi gozdov in zasnova kampanje »Skupaj pomagamo« s podjetjem Petrol;
- sodelovanje pri izvedbi javnih naročil za nakup in dobavo materialov za obnovo gozdov.

2.1.6 Dela na področju financiranja in sofinanciranja gojitvenih in varstvenih del

Financiranje in sofinanciranje vlaganj v gozdove iz sredstev proračuna RS

V letu 2023 je financiranje in sofinanciranje gojitvenih in varstvenih del ter del za vzdrževanje življenjskega okolja prostoživečih živali v gozdovih potekalo skladno s pogodbo in aneksi k pogodbi o zagotavljanju izvedbe del med MKGP in ZGS ter skladno s Pravilnikom o financiranju in sofinanciranju vlaganj v gozdove (Ur. l. RS, št. 71/04 in nasl.). V mesecu marcu smo izdelali Program del in vlaganj v gozdove za leto 2023, ki je bil v drugi polovici leta še dopolnjen.

Na podlagi uskladitve Programa del in vlaganj v gozdove za leto 2023 ter razpoložljivih proračunskih sredstev za vlaganja v gozdove smo:

- izdelali razdelilnik sredstev po posameznih proračunskih postavkah po OE;
- pripravili letne plane gojitvenih in varstvenih del na ravni KE;
- spremljali in usmerjali dinamiko vlaganj v gozdove čez leto;
- pripravili predlog prerazporeditev sredstev med proračunskimi postavkami;
- pripravili zahtevke za izplačilo sredstev upravičencem za MKGP;
- preverjali in poročali o višini izplačil državne pomoči po pravilu »de minimis« na Ministrstvo za finance (FURS);
- zagotovili obveščanje FURS in prejemnikov sredstev po določilih Zakona o dohodnini. Vsem lastnikom, ki so v letu 2022 prejeli sredstva za vlaganja v gozdove iz proračuna RS,

smo v mesecu januarju 2023 poslali Povzetek obračuna dohodkov za rezidente in nerezidente RS.

Za koriščenje sredstev za vlaganja v gozdove vključno s sredstvi iz gozdnega sklada smo na MKGP posredovali 14 zbirnih zahtevkov v vrednosti 2,836 milijona EUR, od tega 1,718 milijona EUR za sofinanciranje ukrepov, 1,110 milijona EUR za nabavo sadik in materialov za varstvo gozdov, 0,006 milijona EUR za delovanje semenske hranilnice ter 0,001 milijona EUR za izvršbe. Iz sredstev proračuna RS je bilo za vlaganja v gozdove vključno s sredstvi iz gozdnega sklada namenjenih 2,845 milijona EUR. Izkoriščenih je bilo 99,7 % razpoložljivih proračunskih sredstev za vlaganja v gozdove. Ukrepi vlaganj v gozdove so bili so-financirani 3.378 lastnikom gozdov.

Sofinanciranje sanacije gozdov iz sredstev PRP 2014–2020 (ukrep 8.4, operacija 1)

V letu 2023 je bilo prevzetih 1.543 ukrepov z možnostjo sofinanciranja del iz sredstev PRP 2014–2020 v skupni vrednosti sofinanciranja 0,46 milijona EUR.

Preglednica 9: Obseg prevzetih del in število prevzetih objektov in vrednost sofinanciranja v letu 2023

Vrsta dela	Enota mere (EM)	Obseg v EM	Število objektov	Vrednost sofinanciranja (EUR)
Priprava površin na nar. obnovo (priprava sestoja)	ha	13	13	4.502
Priprava površin na obnovo (pripr. tal za sadnjo)	ha	85	98	28.482
Sadnja	ha	86	99	46.783
Obžetev	ha	583	580	124.011
Nega mladja	ha	83	74	17.409
Nega gošče	ha	9	5	2.230
Nega letvenjaka	ha	4	7	878
Premazi vršičkov	ha	632	594	65.108
Zaščita s količenjem	kos	5.780	8	11.735
Zaščita s tulci	kos	10.800	16	11.122
Zaščita mladja z ograjo	m	8.835	21	39.145
Posek v varovalnih gozdovih	m ³	1.497	14	21.705
Spravilo s traktorjem v varovalnih gozdovih	m ³	1.497	14	82.328
SKUPAJ			1.543	455.436

Za izvedbo del v letu 2023 je ZGS zagotovil tudi potrebne materiale, katerih nakup je bil financiran iz sredstev PRP 2014–2020. Skupna vrednost zagotovljenih materialov v letu 2023 je 0,60 milijona EUR, njihov obseg pa je prikazan v spodnji preglednici.

ZGS je nudil pomoč lastnikom gozdov pri pripravi in oddaji vlog za sofinanciranje opravljenih del na podlagi Javnega razpisa za aktivnost Dela za odpravo škode in obnovo gozda iz PRP 2014–2020.

V letu 2023 je ZGS pripravil in oddal 4 vloge za povračilo porabljenih sredstev za nakup materialov iz PRP 2014–2020 v obdobju jesen 2022 – jesen 2023 v skupni vrednosti 0,4 milijona EUR. Aktivno smo sodelovali tudi pri kontroli izvedbe ukrepov na terenu s strani ARSKTRP.

Preglednica 10: Količina materialov, ki jih je zagotovil ZGS v letu 2023 za izvedbo del

Material (enota mere)	Količina
Sadike (kos)	204.280
Koli za obeleževanje sadik (kos)	175.400
Žična ograja s pomožnimi materiali (m)	7.500
Lesena ograja (m)	2.064
Ograja 12 x 12 m (50 m) (kos)	1
Tulci (kos)	10.800
Zaščitni premazi vršičkov (kg)	4.020
Zaščitno škropivo vršičkov (l)	2.875

2.2 VARSTVO GOZDOV

Odgovorna: Marija Kolšek, univ. dipl. inž. gozd.

Delo na področju varstva gozdov je bilo v prvi polovici leta prednostno usmerjeno v varstvo pred podlubniki, v drugi polovici leta pa v ocenjevanje poškodb zaradi naravnih ujm, popis škode in izdelavo načrta sanacije poškodovanih gozdov.

Delo je zajemalo zlasti naslednja opravila:

- zagotavljanje sanitarnega poseka ter izvedbe ukrepov za varstvo gozdov s poudarkom na varstvu pred podlubniki;
- pregled gozdov za popis poškodovanosti gozdov, ocena škode zaradi prenamnožitve podlubnikov in naravnih ujm ter izdelava načrta sanacije poškodovanih gozdov;
- spremljanje zdravstvenega stanja oziroma poškodovanosti gozdov zaradi drugih škodljivih dejavnikov in izvajanje drugih nalog poročevalsko, prognozično-diagnostične službe za gozdove;
- izvajanje programov preiskav za odkrivanje karantenskih škodljivih organizmov v skladu s predpisi o zdravstvenem varstvu rastlin;
- izobraževanje zaposlenih ter lastnikov gozdov;
- sodelovanje na področju varstva gozdov z institucijami doma in v tujini;
- razvojne naloge s področja varstva gozdov.

V prvi polovici leta 2023 smo na področju varstva gozdov zagotavljali sanitarni posek za varstvo pred podlubniki. Prag za določitev naravne nesreče zaradi prenamnožitve podlubnikov po ZUOPŠP je bil presežen v juniju, kar je posledica izredno suhega in vročega poletja 2022 ter lokalnih snegolomov in vetrolomov v zimi 2022/2023. V drugi polovici leta 2023 je bilo delo podrejeno zagotavljanju sanacije poškodovanih gozdov zaradi neurij z močnim vetrom v juliju in obilnih padavin v začetku avgusta. Izdelali smo Načrt sanacije gozdov, poškodovanih zaradi podlubnikov in neurij v letu 2023, ki je bil poslan v potrditev na MKGP v sredini decembra.

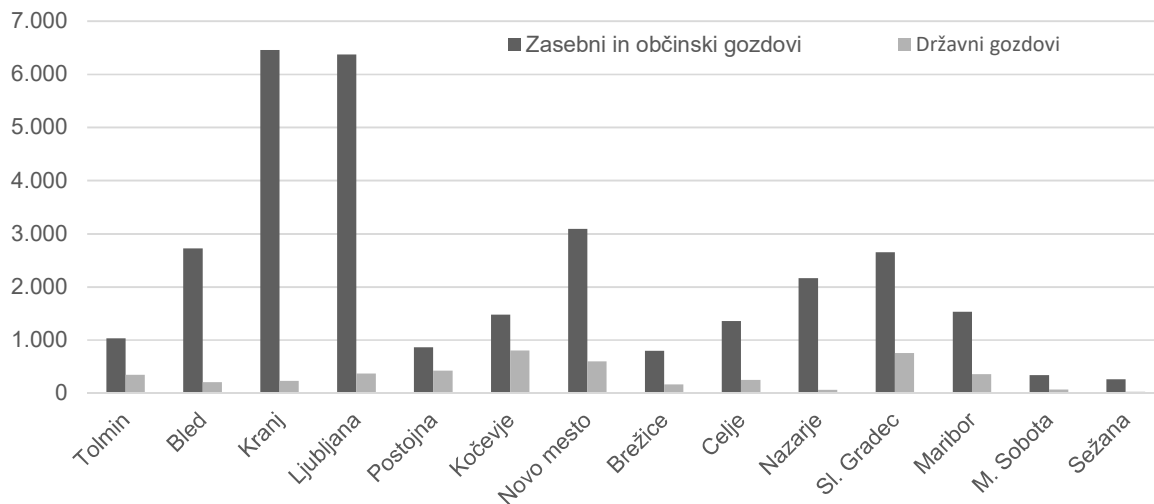
2.2.1 Varstvena dela, pregled gozdov ter izvajanje PPD službe

Zagotavljanje sanitarnega poseka

(2., 5., 6., 7., 24., 25. alineja 56. člena ZG)

Za izvedbo sanitarne sečnje in preventivnih varstvenih del je bilo v letu 2023 izdanih 35.870 odločb po 29. čl. ZG (odločbe tipa C), s katerimi je bil določen posek 1,51 milijonov m³ drevja. Za primerjavo: v letu 2022 je bilo izdanih 22.964 odločb tipa C (za posek 0,91 milijonov m³).

Od skupaj izdanih 550 sklepov o začetku postopka upravne izvršbe zaradi nerealiziranih del v predpisanem roku po odločbah ZGS je bilo v letu 2022 445 sklepov izdanih za realizacijo odločb tipa C oz. obvladovanje podlubnikov. Po 29.a členu ZG (sanitarni posek s prodajo gozdnih lesnih sortimentov) je bilo izvedenih 5 izvršb. Za primerjavo: v letu 2022 je bilo vseh izdanih sklepov 198, od tega 168 sklepov za obvladovanje podlubnikov; izvedena je bila 1 izvršba po 29. a čl. ZG.

Slika 5: Število v letu 2023 izdanih odločb tipa C za izvedbo sanitarne sečnje in preventivnih varstvenih del (po 29. čl. ZG) po OE, ločeno za državne gozdove in druge gozdove

V letu 2023 so bile najbolj pogost sanitarni vzrok za izbiro drevja za posek poškodbe zaradi naravnih ujm (veter, sneg, žled, plaz oz. usad) (1,08 milijonov m³ oz. 48 % izbire drevja za posek zaradi sanitarnih vzrokov). Zaradi žuželk oz. podlubnikov je bilo za posek izbranih 0,75 milijonov m³ oz. 34 % izbire drevja za posek zaradi sanitarnih vzrokov, zaradi bolezni gozdnega drevja 0,20 milijonov m³ (9 % izbire drevja za posek zaradi sanitarnih vzrokov), zaradi vseh drugih sanitarnih vzrokov (divjad, požar, delo v gozdu, imisija in drugo) pa 0,22 milijonov m³ (10 % izbire drevja za posek zaradi sanitarnih vzrokov).

Največji delež izbire dreves za posek zaradi sanitarnih vzrokov v letu 2023 je bil tako kot v letih 2021 in 2022 v OE Bled (77 %) in OE Slovenj Gradec (74 %). Sledijo OE Kranj (58 %), OE Nazarje (56 %) in OE Tolmin (53 %). Najmanjši delež je bil v OE Brežice (29 %).

Zagotavljanje izvedbe varstvenih del

Pripravili smo letni program varstva gozdov, izdajali odločbe v upravnem postopku, zagotavljali potreben material za varstvo gozdov, spremljali izvajanje odločb, prevzemali ter evidentirali izvedena dela in zagotovili izplačilo sofinancirane vrednosti del lastnikom gozdov.

Preglednica 11: Pregled realizacije načrtovanih varstvenih del po lastništvu v letu 2023

OE ZGS	Državni gozdovi			Drugi gozdovi			SKUPAJ		
	Načrtova na dela	Realizira na dela	Realizira no/ načrtovano	Načrtova na dela	Realizira na dela	Realizira no/ načrtovano	Načrtova na dela	Realizira na dela	Realizira no/ načrtovano
	ure	ure	%	ure	ure	%	ure	ure	%
Tolmin	2.500	2.074	83%	3.500	8.552	244%	6.000	10.626	177%
Bled	400	1.128	282%	3.210	6.479	202%	3.610	7.607	211%
Kranj	870	808	93%	5.340	6.192	116%	6.210	7.000	113%
Ljubljana	1.670	3.894	233%	1.000	2.426	243%	2.670	6.320	237%
Postojna	3.470	3.884	112%	1.850	5.178	280%	5.320	9.062	170%
Kočevje	8.200	7.770	95%	700	1.982	283%	8.900	9.752	110%
Novo mesto	500	2.065	413%	1540	1.006	65%	2.040	3071	151%

OE ZGS	Državni gozdovi			Drugi gozdovi			S K U P A J		
	Načrtovana dela	Realizirana dela	Realizirano/načrtovano	Načrtovana dela	Realizirana dela	Realizirano/načrtovano	Načrtovana dela	Realizirana dela	Realizirano/načrtovano
	ure	ure	%	ure	ure	%	ure	ure	%
Brežice	700	1996	285%	3.100	2.160	70%	3.800	4.156	109%
Celje	1.100	897	82%	1.100	1.375	125%	2.200	2.272	103%
Nazarje Sl.	200	244	122%	3.500	1.966	56%	3.700	2.210	60%
Gradec	3.990	6.145	154%	6.600	8.137	123%	10.590	14.282	135%
Maribor M.	8.200	10.171	124%	8.050	8.157	101%	16.250	18.328	113%
Sobota	3.670	4.092	111%	2.790	2.642	95%	6.460	6.734	104%
Sežana	950	2.334	246%	19.700	28.862	147%	20.650	31.196	151%
SKUPAJ	36.420	47.502	130%	61.980	85.114	137%	98.400	132.616	135%

V letu 2023 je bilo za varstvo pred škodljivci in boleznimi gozdnega drevja izvedenih 17 % vseh delovnih ur, za varstvo pred požari 28 % ur, za varstvo pred divjadjo 49 % ur, za drugo varstvo 6 % ur. Za primerjavo: v letu 2022 je bilo skupaj realiziranih 116.190 ur (117 % načrtovanega obsega). Realizacija presega program v vseh OE z izjemo OE Nazarje. Vzrok je v vremenskem dogajanju leta 2023 (povečan obseg varstva pred podlubniki) oz. v obsegu razpoložljivih sredstev za protipožarno varstvo oziroma obnovo gozdov s sajenjem.

Izdelava načrta sanacije poškodovanega gozda

V letu 2023 so gozdove poškodovali prenamnožitev podlubnikov v kombinaciji z lokalno močnimi snegolomi in vetrolomi v prvi polovici leta, neurja z močnim vetrom v juliju in obilne padavine v začetku avgusta. Za zelo poškodovane gozdove in gozdne prometnice smo izdelali Načrt sanacije gozdov, poškodovanih zaradi podlubnikov in neurij v letu 2023, ki je bil konec leta poslan v potrditev na MKGP. Več informacij o zagotavljanju sanacije v letu 2023 poškodovanih gozdov podajamo v prilogi 3.

Nadaljevala se je sanacijska obnova poškodovanih gozdov po načrtu sanacije pogorišča na Goriškem Krasu iz leta 2022 (Priloga 2) ter po načrtih sanacije zaradi žledoloma v letu 2014, vetrolomov v letih 2017 in 2018 ter v prenamnožitvah podlubnikov, ki so sledile tem naravnim ujmam.

Varstvo pred podlubniki in drugimi škodljivci in boleznimi gozdnega drevja

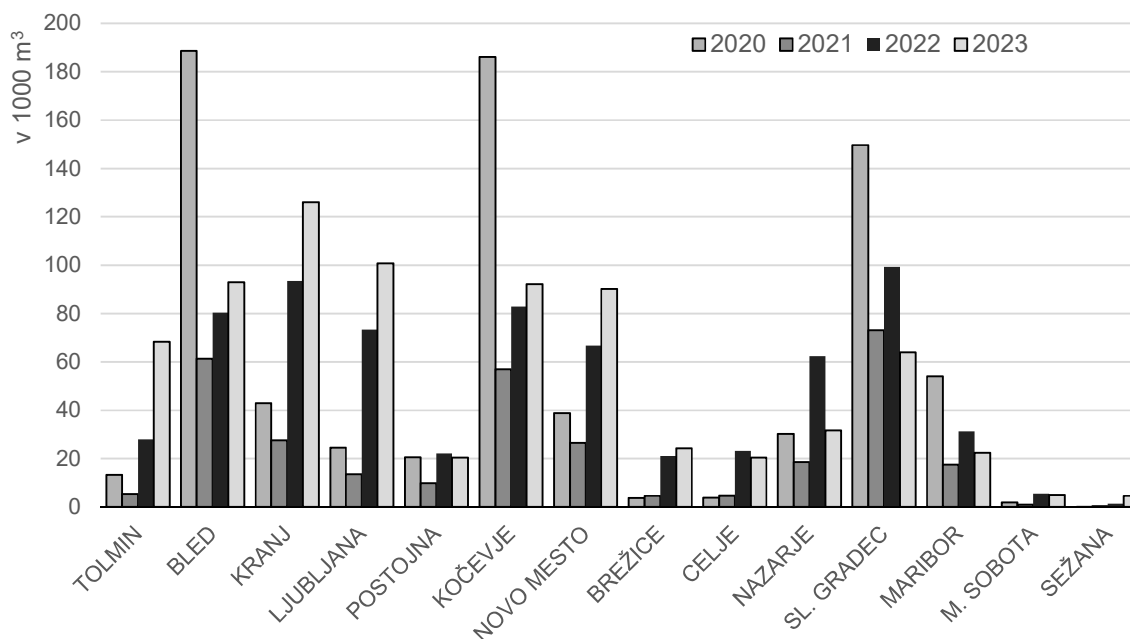
(1., 2., 3., 4., 8., 20., 24., 25. alineja 56. člena ZG)

V letu 2023 je bila v junijskem poročilu ZGS ugotovljena prenamnožitev populacije podlubnikov po določilih ZUOPŠP. Vlada RS je s potrditvijo poročila določila prenamnožitev populacije za naravno nesrečo. Zaradi prenamnožitve podlubnikov so bile prioritete dela usmerjene na pravočasno odkrivanje lubadark in poškodovanih smrek v naravnih ujmah tekočega leta ter izdajanje odločb lastnikom gozdov za izvedbo sanitarne sečnje.

Ukrepi na področju varstva gozdov pred podlubniki v letu 2023:

- izdaja 23.066 odločb za posek žarišč podlubnikov približno 12.800 lastnikom gozdov (leto 2022: 20.152 odločb približno 11.400 lastnikom);
- izdaja 445 sklepov o začetku postopka izvršbe, izvedenih 5 izvršb po 29.a čl. ZG (leto 2022: 168 sklepov, 1 izvršba);
- postavitve in vzdrževanje kontrolno-lovnih pasti za smrekove podlubnike na 2.122 lokacijah (leto 2022: 2.149 pasti), od tega je bilo za vzpostavitev monitoringa osmerozobega smrekovega lubadarja (*Ips typographus*) postavljenih in vzdrževanih 251 stalnih kontrolno-lovnih pasti;
- ugotavljanje razširjenosti dvojnnozobega smrekovega lubadarja s 14 pastmi;

- zagotovitev polaganja in pravočasne izdelave 418 kontrolno-lovnih nastav (leto 2022: 450 nastav);
- izdaja navodil za postavitev kontrolnih pasti na 506 skladiščih gozdnih lesnih sortimentov iglavcev (leto 2022: 498 skladišč); postavljenih je bilo 715 pasti (leto 2022: 703 pasti);
- izdaja 11 pozitivnih strokovnih mnenj za vzpostavitev začasnih skladišč gozdnih lesnih sortimentov in 5 negativnih mnenj (leto 2022: 7 pozitivnih mnenj in 2 negativni mnenji);
- podaljšanje pogodb s centri za izbiro centrov za zbiranje oziroma predelavo lesa, okuženega ali z insekti napadenega, ki je predmet upravne izvršbe odločbe o sanitarni sečnji za dobo nadaljnjih dveh let;
- zagotovitev izvedbe drugih preprečevalnih in preprečevalno-zatiralnih del (vzpostavitev gozdne higiene, uničevanje podlubnikov z lupljenjem, uporaba ognja – brez ur za kontrolno-lovne pasti in nastave) v obsegu 15.129 delovnih ur (leto 2022: 3.552 ur);
- zagotavljanje poseka sveže poškodovanih iglavcev zaradi naravnih ujm tekočega leta;
- redno poročanje o stanju in obvladovanju podlubnikov za pristojno ministrstvo ter priprava poročil o prenamnožitvi podlubnikov po določenih ZUOPŠP.

Slika 6: Izbrano drevje za posek zaradi žuželk oz. podlubnikov po letih v obdobju 2020–2023 po OE

Ukrepi na področju varstva gozdov pred drugimi škodljivci in boleznimi gozdnega drevja po ZG v letu 2023:

- izvajanje rednega nadzora nad škodljivimi organizmi, ki so v Pravilniku o varstvu gozdov določeni za spremljanje in poročanje in poročanje o drugih izrednih poškodbah;
- nadaljevanje zmanjšanja potenciala širjenja glive *Eutypella parasitica*, povzročiteljice javorovega raka, s posekom napadenih dreves;
- evidentiranje oz. spremljanje evidentiranih osebkov velikih in poljskih jesenov, ki kažejo večjo odpornost pred okužbami z glivo, povzročiteljico jesenovega ožiga.

Varstvo gozdov pred požari

(1., 2., 4., 7., 8., 20., 24., 25. alineja 56. člena ZG)

V letu 2023 smo evidentirali in popisali 52 požarov v naravnem okolju, od tega je bilo 39 gozdnih požarov. Gozdni požari so zajeli 119,56 ha površin, od tega 6,03 ha gozdov in 113,54 ha drugih površin. Število požarov in pogorela površina sta bila zaradi vremenskih razmer leta 2023 podpovprečna (letno povprečje 2001–2022: 97 gozdnih požarov, 354 ha pogorele površine).

Glavna naloga ZGS na področju varstva gozdov pred požari je bilo zagotavljanje del na protipožarni infrastrukturi. Tudi v letu 2023 je bila realizacija programa protipožarnih ukrepov odvisna od razpoložljivih proračunskih sredstev RS za vlaganje v gozdove. Prednostno so se zagotavljala vzdrževalna dela. Protipožarni ukrepi, prikazani v preglednici, so bili izvedeni v OE Sežana (77 % vrednosti del), Tolmin (19 %), Postojna (4 %) in Celje (pod 1 %).

Za vlaganje v protipožarno varstvo gozdov je bil v letu 2023 namenjen nov vir sredstev - nepovratna sredstva EKSRP in proračuna RS za naložbe v ureditev protipožarne infrastrukture (podukrep 8.3). OE Sežana je svetovala in nudila pomoč upravičencem pri pripravi vlog za pridobitev sredstev. Pripravila je potrebne dokumente za oddajo 40 vlog (med drugim tudi načrte varstva gozdov pred požari), za katere je realizacija predvidena v letu 2024 oz. najkasneje do sredine leta 2025.

Preglednica 12: Pregled opravljenih del varstva pred gozdnimi požari v letu 2023 po vrstah del in kategorijah lastništev ter primerjava z realizacijo iz leta 2022

Ukrep	Enota mere	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Občinski gozdovi	SKUPAJ	Indeks na leto 2022
Protipožarne preseke - novogradnja	km	3,54		1,87	5,41	76%
Protipožarne preseke - vzdrževanje	km	75,13	19,12	174,73	268,98	105%
Druga dela*	ure	596	24	105	725	114%
SKUPAJ*	ure*	14.335	804	21.334	36.473	154%

* Opomba: Vključena so naslednja dela: postavitve in vzdrževanje tabel za protipožarno varstvo, izdelava izogibalšč na presekah.

Ure so izračunane iz vrednosti izvedenih del, upoštevajoč vrednost dnine po Pravilniku o financiranju in sofinanciranju vlaganj v gozdove (78 EUR).

Aktivno smo sodelovali v projektu »Oktober - mesec požarne varnosti 2023« ter pri uspešni prijavi na projekt EU na temo preprečevanja in obvladovanja gozdnih požarov v okviru Instrumenta tehnične podpore (projekt »EU ITP GOZDNI POŽARI«).

Varstvo pred rastlinojedo parkljaso divjadjo

(1., 2., 4., 20., 24., 25. alineja 56. člena ZG)

Na načrtovanje in realizacijo del za varstvo gozdov pred divjadjo je vplival obseg načrtovane oziroma realizirane obnove gozda s sadnjo. Varstvo mladovij gozdnega drevja pred rastlinojedo parkljaso divjadjo obsega poleg neposrednih ukrepov zaščite mladovij z mehanskimi in kemičnimi sredstvi tudi ukrepe za ustvarjanje primernega življenjskega okolja za divjad.

Preglednica 13: Pregled opravljenih del varstva pred divjadjo v letu 2023 po vrstah del in oblikah lastništev ter primerjava z realizacijo iz leta 2022

Ukrep	Enota mere	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Občinski gozdovi	SKUPAJ	Indeks na leto 2022
Zaščita vršičkov s premazom	ha	725,22	696,48	29,92	1.451,62	94%
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	54.098	46.360	300	100.758	96%
Zaščita z ograjo	m	16.418	17.249	1209	34.876	78%
Druga dela varstva pred divjadjo*	ura	3.484	6.348	5	9.837	87%
SKUPAJ	ura	31.843	32.335	893	65.071	88%

* Opomba: Vključena so naslednja dela: zaščita pred lupljenjem, vzdrževanje tulcev, količenja in zaščitnih ograj, obžetev tulcev, odstranjevanje tulcev in zaščitnih ograj.

V postopku javnih naročil smo lastnikom gozdov zagotovili potrebna zaščitna sredstva za izvedbo varstvenih del iz integralnih proračunskih sredstev za vlaganja v gozdove, sredstev Gozdnega sklada ter sredstev PRP 2014–2020 (podukrep 8.4). Obseg realiziranih del presega okvirno določene obsege del v programu dela za leto 2023.

Varstvo pred invazivnimi tujerodnimi vrstami

(1., 3., 4., 6., 8., 15., 20. alineja 56. člena ZG)

Varstvo pred rastlinskimi invazivnimi tujerodnimi vrstami rastlin (ITVR) se izvaja v okviru rednega gospodarjenja z gozdovi z označevanjem dreves za posek in zagotavljanjem obnove in nege mladega gozda ter v okviru projektov.

Nadaljevali in zaključili smo aktivnosti varstva gozdov pred ITVR v okviru projekta »Invazivke v gozdovih«. Tudi v letu 2023 je bil poudarek na izobraževanju lastnikov gozdov in zaposlenih. Med drugimi smo pripravili izobraževalni film o najbolj problematičnih ITVR na širšem območju požarišča. Dostop: spletna platforma YouTube, Kanal ZGS: <https://www.youtube.com/@zavodzagozdoveslovenijetv8006/videos>. Zagotovili smo zatiranje semenečih dreves velikega pajesena na izbranih objektih na širšem območju pogorišča goriški Kras ter odstranjevanje invazivnih tujerodnih vrst rastlin na objektih pogorišča, kjer je bila izvedena obnova gozda s sajenjem oziroma setvijo.

2.2.2 Javne naloge s področja zdravstvenega varstva rastlin

(1., 3., 4., 6., 8., 20. alineja 56. člena ZG)

ZGS kot izvajalec javnega pooblastila, dodeljenega v skladu z zakonom, ki ureja zdravstveno varstvo rastlin, je v letu 2023 izvajal naslednje javne naloge s področja varstva rastlin:

- izvajanje programov preiskav za 9 škodljivih organizmov rastlin po predpisih. Za primerjavo: v letu 2022 smo sodelovali v programih preiskav za 9 škodljivih organizmov, izvedli smo 582 pregledov ter 38 vzorčenj; pasti v okviru pregledov nismo postavljali in vzorčili;
- izdajanje rastlinskih potnih listov (RPL) za sadike gozdnih drevesnih vrst, ki RPL potrebujejo, ter RPL za les orehov, platan in oreškarjev;
- sodelovali smo v strokovnih komisijah za pripravo predlogov načrtov izrednih ukrepov in akcijskih načrtov ob pojavu karantenskih škodljivih organizmov rastlin v RS za vrste *Anoplophora chinensis*, *Anoplophora glabripennis*, *Agilus anxius*, *Agilus planipennis*, *Dendrolimus sibiricus*;
- sodelovali smo pri izbiri lokacij postavitve pasti za spremljanje KŠO s strani GIS;
- izdelali smo program dela ZGS in poročilo o delu ZGS za izvajanje programov preiskav za leto 2023.

V letu 2023 je imelo 48 zaposlenih v ZGS opravljen strokovni izpis s področja zdravstvenega varstva rastlin.

Preglednica 14: Število izvedenih pregledov in vzorčenj v letu 2023

Škodljivi organizem (latinsko in slovensko ime)	Število pregledov	Število vzorcev	Število postavitev pasti	Število vzorcev iz pasti
<i>Agilus anxius</i> brezov krasnik	30	0	0	0
<i>Agilus planipennis</i> jesenov krasnik	10	0	25	25
<i>Anoplophora chinensis</i> kitajski kozliček	150	0	0	0
<i>Anoplophora glabripennis</i> azijski kozliček	150	0	0	0
<i>Bursaphelenchus xylophilus</i> borova ogorčica	83	0	0	0
<i>Dendrolimus sibiricus</i> sibirski svilena kokljica	18	0	0	0
<i>Geosmithia morbida</i> bolezen tisočerih rakov	20	0	0	0
<i>Fusarium circinatum</i> borov smolasti rak	61	38	0	0
<i>Xylella fastidiosa</i> bakterijski ožig oljk	8	8	0	0
Skupaj	530	46	25	25

2.2.5 Razvojno delo

(15. alineja 56. člena ZG)

- projekt eGozdarstvo: za področje varstva gozdov smo izdelali analizo področja dela;
- projekt »Invazivke v gozdovih« (glej poglavje 2.5, projekt 14): z GIS smo sodelovali pri pripravi kart tveganja za veliki pajesen in navadno barvilnico, pri določevanju normativov

- za zatiranje velikega pajesena z obročkanjem ter pri določevanju normativov obžetve sadik na objektu, zaraščenem z navadno barvilnico;
- projekt CRP »Bolezni, škodljivci in sušni stres pri navadni bukvi v različnih scenarijih podnebnih sprememb« (trajanje projekta: od 1. 11. 2020 do 31. 10. 2023): z GIS smo sodelovali pri izdelavi zaključkov projekta in predstavitvi rezultatov zaposlenim v ZGS in GIS;
 - projekt CRP »Ugotavljanje učinkovitosti različnih pristopov pri izvajanju gozdnega reda za preprečevanje prenamnožitev smrekovih podlubnikov z uporabo najbolj učinkovitega feromonskega pripravka in pasti« (trajanje projekta: 1. 10. 2022 do 31. 9. 2025): z GIS smo sodelovali pri določitvi testnih lokacij in pripravi testnih ureditev sečišč;
 - sodelovanje pri razvoju oz. testiranju daljinskega zaznavanja ulova v feromonskih pasteh za monitoring osmerozobega smrekovega lubadarja z družbo EFOS d.o.o.;
 - sodelovanje z URSZR, GZS in GIS na področju varstva gozdov pred požari (prijava na projekt EU na temo preprečevanja in obvladovanja gozdnih požarov v okviru Instrumenta tehnične podpore; sodelovanje v projektu Oktober - mesec požarne varnosti 2023);
 - spremljanje testnih objektov za testiranje tulcev za zaščito pred divjadjo iz okolju prijaznejših materialov.

2.2.6 Druge dejavnosti

- lastnikom gozdov in lastnikom oz. najemnikom namenskih zemljišč za pridelavo gozdnih okrasnih drevesc smo v letu 2023 izdali 11.956 plomb (v letu 2022: 14.620). Lastnikom gozdov smo plombe izdali na podlagi 657 odločb o določitvi usmeritev in pogojev za pridobivanje gozdnih okrasnih dreves (leto 2022: 485 odločb);
- dela, povezana s sofinanciranjem varstvenih del iz proračunskih sredstev RS za vlaganja v gozdove, sredstev Gozdnega sklada in sredstev PRP 2014–2020;
- strokovno svetovanje oziroma vodenje izvedb postopkov oddaje javnih naročil za dobavo materiala za izvedbo varstvenih del, izdelave tiskovin s področja gojenja in varstva gozdov (8 javnih naročil);
- izobraževanje lastnikov gozdov in strokovnih sodelavcev s področja varstva gozdov;
- sodelovanje pri nadgradnji in posodobitvah računalniških aplikacij, ki zajemajo področje varstva in sanacije poškodovanih gozdov;
- izdelava Programa dela, Programa del in vlaganj v gozdove, Programa varstva gozdov, letnega Programa vlaganj v gozdove po objektih ter polletnega in letnega Poročila o delu ZGS ter letnega Poročila o gozdovih;
- sodelovanje pri delu z mediji za javnost in lastnike gozdov ter izobraževanju lastnikov gozdov s področja varstva gozdov.

2.3 GOZDNA TEHNIKA IN EKONOMIKA

Odgovoren: Darko Pristovnik, univ. dipl. inž. gozd.

Izvedba dela ZGS na omenjenem področju je bila usmerjena k dolgoročnemu cilju, torej k okolju prijaznem, humanem, varnem in racionalnem pridobivanju lesa ter gradnji in vzdrževanju gozdnih prometnic na tehnološko sodoben, okolju prijazen način.

2.3.1 Tehnologija dela

(56. člen ZG: 11. in 26. alineja)

Vsebinsko opravljena dela v letu 2023 delimo na naslednje tematske sklope:

- sodelovanje pri izdelavi gozdnogospodarskih in gozdnogojitvenih načrtov;
- spremljanje stanja sečišč, nadzor izvajanja upravnih odločb in popolni prevzem sečišča na podlagi obvladovanja tveganj v ZGS ter ob morebitnih prijavah nepravilnosti, zahtev sodišč in drugih organov;
- usmerjanje rabe tehnologij pri delu v gozdu ter uvajanje novih gozdnim sestojem in rastiščem primernih tehnologij.

Gozdna tehnika v gozdnogospodarskem in gozdnogojitvenem načrtovanju

Na področju gozdnogospodarskega in gozdnogojitvenega načrtovanja smo v letu 2023 izvedli naslednje dejavnosti:

- sodelovanje pri poglavjih o tehnologiji in gozdnih prometnicah pri izdelavi GGN GGE;
- usmerjanje in izdelava tehnoloških delov gozdnogojitvenih načrtov, skupaj 98.628 ha;
- sodelovanje pri pripravi načrta sanacije gozdov, poškodovanih zaradi podlubnikov in neurij v letu 2023, ter usmerjanje pri izvedbi sanacije gozdov, poškodovanih po požaru na Goriškem Krasu;
- sodelovanje pri izdelavi informacijskih rešitev.

Nadzor sečišč in kontrola izvedbe odločb

Preglednica 15: Izvedeni pregledi/nadzori izvajanja upravnih odločb, primerjava števila pregledov s številom izdanih odločb ter popolni prevzemi v letu 2023

OE	Število izdanih odločb v letu 2023			Štev. pregledov (brez popolnih prevzemov)	Število popolnih prevzemov		Delež (%) od števila odločb*
	A	C	(A+C)		Zasebni g.	Državni g.	
Tolmin	3.627	1.383	5.010	4.460	15	5	90
Bled	1.503	2.935	4.438	5.692	92	4	130
Kranj	2.969	6.690	9.659	11.365	44	3	118
Ljubljana	5.899	6.745	12.644	13.026	31	7	103
Postojna	2.711	1.293	4.004	5.261	35	22	133
Kočevarje	1.944	2.289	4.233	4.454	32	30	107
Novo mesto	4.502	3.695	8.197	9.094	98	29	113
Brežice	3.934	973	4.907	4.390	59	36	91
Celje	5.240	1.610	6.850	6.599	79	13	98
Nazarje	1.988	2.235	4.223	3.838	1	0	91
Slov. Gradec	1.452	3.414	4.866	7.068	21	13	146
Maribor	6.672	1.897	8.569	4.753	104	18	57
M. Sobota	5.333	415	5.748	4.730	255	85	88
Sežana	1.872	296	2.168	1.998	15	1	93
SKUPAJ	49.646	35.870	85.516	86.728	881	266	103
Leto 2022	53.924	22.953	76.877	73.942	935	228	98
2023/22	92%	156%	111%	117%	94%	117%	

*pri izračunu % so upoštevane le odločbe, izdane v letu 2023

Nadzor in kontrolo izvajanja upravnih odločb (pregled sečišč) smo izvedli skladno s Pravilnikom o izvajanju sečnje, ravnanju s sečnimi ostanki, spravi in zlaganju gozdnih lesnih sortimentov z namenom odpravljanja pomanjkljivosti pri urejenosti sečišč ter evidentiranja opravljenih kontrol. Skupno s popolnimi prevzemi smo tako v lanskem letu opravili 87.875 pregledov sečišč.

Usmerjanje in raba sodobnih tehnologij

ZGS je v okviru pristojnosti spodbujal oziroma uravnaval rabo sodobnih tehnologij ter aktivno sodeloval pri povezovanju lastnikov gozdov, pri pripravi dela (gozdnogojitveni načrt, priprava sečišč ...) in spremljanju izvedbe del. Poleg strojev za sečnjo in spravilo ter različnih kombinacij (ročna sečnja - spravilo s strojem za spravilo, sečnja s strojem - spravilo s traktorjem ...) so se uporabljale tudi sodobne žične naprave s procesorskimi glavami, s katerimi se dela niso izvajala le na strminah, ampak tudi v manj dostopnih predelih visokega krasa in v bolj položnih predelih, kjer gradnja gozdnih vlak ni bila možna (npr. vodovarstvena območja).

Za javni razpis PRP 2014–2020, podukrep 8.6 Podpora za naložbe v nakup nove mehanizacije in opreme za sečnjo in spravilo lesa, je bila v 38 primerih izvedena pomoč lastnikom gozdov pri pripravi zahtevka oziroma pri poročanju.

2.3.2 Gozdne prometnice

(56. člen ZG: 16., 17. in 18. alineja)

Aktivnosti na področju gozdnih prometnic so bile usmerjene v:

- načrtovanje odpiranja gozdnega prostora z gozdnimi prometnicami;
- zagotavljanje vzdrževanja gozdnih cest;
- vodenje in urejanje evidence gozdnih cest, gozdnih vlak in protipožarnih presek;
- pomoč upravičencem pri zahtevkih oziroma poročanju za pridobitev sredstev PRP 2014–2020 (ureditev gozdne infrastrukture, ureditev gozdnih vlak, potrebnih za izvedbo sanacije gozdov).

2.3.2.1 Gozdne ceste

Gradnja in rekonstrukcija gozdnih cest

Delo ZGS v zvezi z gradnjo gozdnih cest je zajemalo postopke, ki jih mora v zvezi z načrtovanjem odpiranja gozdov z gozdnimi cestami ZGS izvesti na podlagi zakonskih določil, in vključuje:

- določitev prednostnih območij za gradnjo gozdnih cest v GGN GGE;
- izdelavo elaboratov ničelnic gozdnih cest – v letu 2023 izdelanih 8 elaboratov;
- izdelavo elaboratov rekonstrukcij gozdnih cest – v letu 2023 izdelana 2 elaborata;
- določitev pogojev za projektiranje in gradnjo gozdnih cest;
- strokovni pregled novozgrajenih gozdnih cest (9 prevzemov v dolžini 10.491 m);
- strokovni pregled rekonstrukcij gozdnih cest v dolžini 6.231 m;
- vključitev gozdnih cest v Evidenco gozdnih cest (EGC).

Vzdrževanje gozdnih cest

V letu 2023 je bilo izvedeno vzdrževanje na več kot 6.600 km gozdnih cest oziroma na nekoliko več kot 50 % vseh gozdnih cest. V okviru tega je ZGS izvedel naslednje:

- izdelava programov vzdrževanja gozdnih cest po občinah;
- uskladitev programov z razpoložljivimi sredstvi in pripombami občin;
- uskladitev že sprejetih programov v luči izvajanja sanacij škod na gozdnih cestah;
- sodelovanje in pomoč občinam pri izvedbi postopkov za izbiro ponudnikov za izvajanje del;
- izdelava operativnih programov del (oddaja del);
- nadzor nad izvajanjem vzdrževalnih del;
- prevzem in obračun opravljenih del v sodelovanju z občinami.

Ocenjevanje neposredne škode na gozdnih cestah po sklepih URSZR

ZGS je ob večjih naravnih ujmah ocenjeval škodo na gozdnih cestah in ocenjeno škodo vnašal direktno v aplikacijo AJDA. Oceno škode na terenu so ocenjevali revirni gozdarji, vodje KE in strokovni sodelavci na OE. Pri oceni škode v gozdovih se je upošteval Obrazec 5 Priloge 9 iz Uredbe o metodologiji za ocenjevanje škode (Uradni list RS, št. 67/03 in nasl.) in na podlagi tega se je v aplikacijo AJDA za posamezno gozdno cesto vnesel naziv potrebnega dela ter količina enote mere.

Po sklepih URSZR za oceno škode na gozdnih cestah (od maja do novembra je bilo izdanih 6 sklepov) je bila skupna škoda ocenjena na 48,3 milijonov EUR. Poškodovanih je bilo več kot 2.600 km gozdnih cest.

Določitev režimov uporabe gozdnih cest

V skladu z ZG smo določali režime uporabe gozdnih cest na območjih, kjer so razmere to zahtevale (z vidika gozdarske in javne rabe kot tudi z vidika prepovedi voženj v naravnem okolju) oziroma tam, kjer so bili temu naklonjeni lastniki gozdov in lokalne skupnosti. V Sloveniji je poseben režim uporabe gozdnih cest (prepovedan promet za vsa vozila, dovoljeno za gospodarjenje z gozdovi) določen na nekoliko manj kot 1.000 km gozdnih cest. Prav tako smo sodelovali z različnimi deležniki pri določanju in označevanju režima uporabe gozdnih cest za vožnjo s kolesi.

V letu 2023 smo pripravili Navodila za določanje režima uporabe gozdne ceste, katerih namen je zagotoviti enoten pristop pri določevanju režimov prometa na gozdnih cestah med območnimi enotami in pomoč zaposlenim ZGS pri vodenju postopkov pri določanju režima uporabe gozdnih cest.

Izvajanje drugih zakonsko predpisanih nalog na področju gozdnih cest

V zvezi z gozdnimi cestami je ZGS izvedel še nekatere naloge, ki jih predpisuje zakonodaja:

- posodabljanje podatkov o ocenah površin neodmerjenih gozdnih cest, ki se pri izračunu katastrskega dohodka odštejejo od površine gozda;
- preverjanje in posodabljanje podatkov za potrebe Finančne uprave RS (sezname parcel, ki so s cestami zaprte oziroma so v varovalnih gozdovih) ter pomoč pri reševanju pritožb obveznikov plačila pristojbine za vzdrževanje gozdnih cest;
- usklajevanje z občinami pri prenosu gozdnih cest s pretežno javnim značajem na lokalne skupnosti;
- sodelovanje pri izdajanju dovoljenj za posege v gozd in gozdni prostor.

2.3.2.2 Gozdne vlake

Pri pripravi, rekonstrukciji in gradnji gozdnih vlak smo težišče dela usmerili v informiranje in pomoč lastnikom gozdov pri odpiranju gozdov z gozdnimi vlakami, kar obsega:

- opredelitev vlak v tehnoloških delih gozdnogojitvenih načrtih;
- izdelavo elaboratov gozdnih vlak in elaboratov rekonstrukcij gozdnih vlak (skupaj 731 elaboratov);
- postavitve (trasiranje) oziroma kontrolo postavitve vlak na terenu (skupaj 237 km);
- prevzem in kontrolo izvedenih del na gozdnih vlakih (skupaj 255 km, od tega 173 km v zasebnih in 82 km v državnih gozdovih).

Preglednica 16: Število izdelanih elaboratov vlak in dolžine trasiranih gozdnih vlak v zasebnih in državnih gozdovih v letu 2023

OE	Elaborat vlak (število)			Trasiranje (m)		
	ZG	DG	Skupaj	ZG	DG	Skupaj
Tolmin	69	19	88	27.584	19.489	47.073
Bled	68	8	76	13.025	1.088	14.113
Kranj	107	21	128	27.990	9.074	37.064
Ljubljana	70	17	87	19.405	3.036	22.441
Postojna	5	2	7	166	0	166
Kočevje	31	46	77	8.548	6.192	14.740
Novo mesto	3	3	6	2.925	1.249	4.174
Brežice	25	29	54	7.986	6.856	14.842
Celje	22	16	38	7.616	7.811	15.427
Nazarje	58	4	62	15.487	871	16.358
Slovenj Gradec	45	16	61	12.094	17.073	29.167
Maribor	21	8	29	5.709	3.187	8.896
Murska Sobota	0	2	2			0
Sežana	11	5	16	12.116		12.116
SKUPAJ	535	196	731	160.651	75.926	236.577

ZG - Zasebni in drugi gozdovi, DG - Državni gozdovi

2.3.2.3 Informacijski sistem za gozdne prometnice

Informacijski sistem za gozdne prometnice tvorijo evidenca gozdnih cest (EGC), evidenca protipožarnih presek (EPP), evidenca gozdnih vlak (EGV) in modul za načrtovanje, spremljanje in prevzem vzdrževanja na gozdnih cestah (VZD). Vse evidence in moduli se obdelujejo prek spletnega urejevalnika v obliki posebnih samostojnih aplikacij. V okviru vodenja evidenc o gozdnih cestah in vlakih smo v sodelovanju z zunanjim izvajalcem nadgrajevali sedanji urejevalnik sistema zbirk podatkov, predvsem pa prilagajali linije obstoječih gozdnih prometnic grafičnim podlagam, ki zagotavljajo večjo točnost.

2.3.3 Gozdna ekonomika

(56. člen ZG: 20. alineja)

Na področju gozdne ekonomike smo se v letu 2023 osredotočili na:

- posodobitev in vzdrževanje podatkovnih zbirk, ki tvorijo informacijski sistem potencialov lesne biomase v Sloveniji (SWEIS). Pri tem smo se naslanjali na že uveljavljeno metodologijo WISDOM (informacijski sistem za določanje potencialov lesne biomase). Te informacije so podlaga za odločanje o ukrepih energetske politike na lokalni, regionalni in nacionalni ravni;
- svetovanje zainteresiranim institucijam in posameznikom v zvezi s potenciali lesa v Sloveniji in možnostmi njegove učinkovite uporabe ter posredovanje drugih sorodnih informacij;
- sodelovanje na licitaciji kakovostnih lesnih sortimentov v Slovenj Gradcu, predvsem s svetovanjem lastnikom gozdov na terenu o primernosti lesnih sortimentov za licitacijo;
- sodelovanje z ostalimi institucijami in podjetji v gozdno lesni verigi, sodelovanje tudi v delovni skupini Gozd-Les v koordinaciji Ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport in MKGP;
- posodabljanje vsebin na spletni strani ZGS o ekonomičnem gospodarjenju z gozdovi in učinkoviti rabi lesa.

2.3.4 Razvojno delo

(56. člen ZG: 15. in 20. alineja)

Ključna prioriteta razvojnega dela ZGS je bil projekt eGozdarstvo, v okviru katerega je bila na področju gozdne tehnike in ekonomike oblikovana ena strokovna skupina. V okviru skupine sta bila izdelana analiza stanja ter predlog prenove delovnih procesov in njihove digitalizacije za sedem modulov (evidenca gozdnih cest, evidenca gozdnih vlak, evidenca protipožarnih presek, vzdrževanje gozdnih cest, tehnološki del gozdnogojitvenega načrta, usposabljanje lastnikov gozdov in evidenca nezgod v gozdovih).

Na področju gozdne tehnike in gozdnih prometnic stalno sodelujemo z GIS in Oddelkom za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire BF v Ljubljani. Z GIS smo kot partner sodelovali pri projektu EIP e-Gozd KMG (Elektronsko poslovanje kmetijskih gospodarstev z izrazito gozdarsko dejavnostjo) ter pri razvoju in rabi spletnega informacijskega sistema MojGozdar in spletnega informacijski sistem WoodChainManager.

2.3.5 Druge dejavnosti

(56. člen ZG: 15. in 20. alineja)

Z MKGP smo sodelovali pri pripravi sprememb predpisov, ki se nanašajo na gozdne prometnice. Prav tako smo sodelovali pri pripravi in spremljavi predpisov in strokovnih podlag, potrebnih za izvedbo PRP 2014–2020 (uredba za leto 2023) ter pri pripravi Strateškega dokumenta skupne kmetijske politike 2023–2027. Redno smo sodelovali na sestankih koordinacije PRP, ki jo je organizirala ARSKTRP in na katerih so bili udeleženi vsi pomembni deležniki pri izvajanju programa.

Z GIS smo sodelovali na področju učinkovite rabe lesa za energijo, na področju gozdnih prometnic, na področju ekonomike in na projektih.

Z BF, Oddelkom za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire, smo nadaljevali sodelovanje pri njihovem izobraževalnem procesu.

Z Direkcijo RS za infrastrukturo in Geodetsko upravo RS smo sodelovali pri usmerjanju usklajevanja med javnimi in gozdnimi cestami.

Z Direkcijo za vode smo sodelovali oziroma se usklajevali na področju usmerjanja rabe sodobnih tehnologij dela in pri določanju tras gozdnih prometnic na varovanih (os vodotoka), ogroženih (poplavnih, erozijskih, plazljivih, plazovitih) in vodovarstvenih območjih.

Z ZRSVN smo sodelovali na področju usmerjanja rabe sodobnih tehnologij dela in pri določanju tras gozdnih prometnic, oboje zlasti v zvezi z naravovarstveno pomembnimi območji (Natura 2000, naravne vrednote, ekološko pomembna območja).

Tesno smo sodelovali s podjetjem SiDG d.o.o. kjer so bile aktivnosti usmerjene predvsem v problematiko gozdnih prometnic ter izvedbo del v državnih gozdovih.

2.4 GOZDARSKI NADZOR

Odgovoren: Andrej Rot, mag. prav.

Gozdarski nadzora se je izvajal med rednim delovnim časom (med 6. in 18. uro med delovniki, od ponedeljka in petka) ter izven rednega delovnega časa (med vikendi in prazniki.). Med rednim delovnim časom je bilo v letu 2023 izvedeno 13.618 ur gozdarskega nadzora (120,26 %), izven rednega delovnega časa pa je bilo izvedeno 3.043 ur gozdarskega nadzora (109,3 %). Gozdarski nadzor se je izvajal tekom celega leta z intenziviranjem v obdobju povečanega obiska gozda s poudarkom v mesecu maju (prvomajski prazniki), čez poletje (turistična sezona) in konec septembra, začetek oktobra (gobarska sezona). Na OE Nazarje, OE Slovenj Gradec, OE Kranj in OE Bled je bil gozdarski nadzor zaradi vremenskih ujm v vmesnem času prekinjen oziroma se je izvajal v zmanjšanem obsegu, kajti glede na veliko poškodovanost gozda so bile prioritete dela zaposlenih ZGS preusmerjene.

Preglednica 17: Ukrepi gozdarskega nadzora po vrstah ugotovljenih nepravilnosti v letu 2023

Vrsta kršitve	Število kršitev	(%)
Vožnje v gozdu – motokros, štirikolesnik, motorne sani	328	21,5
Rekreativno nabiranje gob, plodov, zelnatih rastlin in njihovih delov	234	15,3
Nelegalno odlaganje odpadkov	198	13,0
Vožnje v gozdu – avtomobili izven gozdnih cest	177	11,6
Parkiranje motornih vozil, počitniških prikolic ali motornega vozila, ki se uporablja za bivanje, izven za to določenih mest	138	9,0
Vožnje v gozdu – kolesarji	128	8,4
Drugo	111	7,3
Zmanjšanje ravnosti sestoja, rodovitnosti rastišča, stabilnosti ali trajnosti gozda oziroma ogrožanje njegovega obstoja, namena ali funkcij.	78	5,1
Uporaba gozdne ceste v nasprotju z določenim režimom uporabe	78	5,1
Čezmerna uporaba gozdnih prometnic	20	1,3
Štorjenje ali taborjenje izven urejenih mest	16	1,0
Paša v gozdu	16	1,0
Kurjenje v naravi v obdobju razglašene velike požarne ogroženosti	3	0,2
Omejitve uporabe planinskih poti	2	0,1

Od maja do decembra 2023, ko se je gozdarski nadzor usmerjeno izvajal in beležil, je bilo izvedenih 3.248 nadzorov. Pri tem je bilo zaznano 1.525 kršitev. Zaposleni ZGS so v zvezi s kršitvami opravili 779 ozaveščanj, in sicer obiskovalcem gozda so bila predstavljena pravila obnašanja v gozdu oz. predstavljeno, zakaj je njihovo ravnanje v nasprotju s predpisi.

Na podlagi zabeleženih kršitev je razvidno, da kršitve vožnje v naravnem okolju predstavljajo največji delež vseh zabeleženih kršitev. Namreč kršitve vožnje v gozdu z motornimi kolesi (motokros / motorne sani / štirikolesnik), avtomobili izven gozdnih cest, parkiranje motornih vozil izven za to določenih mest, uporaba gozdne ceste v nasprotju z določenim režimom uporabe predstavljajo 721 zabeleženih kršitev, kar predstavlja 47,2 % vseh zabeleženih kršitev. Sledi kršitev omejitev in prepovedi nabiranja gob in drugih gozdnih plodov, ki je velikokrat, sploh v času gobarske sezone, neposredno povezana s kršitvami vožnje v naravnem okolju (gozdu). Velik delež kršitev predstavlja tudi nelegalno odlaganje odpadkov. Gre sicer za kršitev, ki neposredno ne spada v gozdarski nadzor, ampak imajo zaposleni glede na naravo svojega dela dober pregled nad tem. Ta odlagališča zaposleni ZGS beležijo tudi v portalu e-Varstvo. Pod kršitve 'Drugo' pa so zaposleni lahko beležili kršitve, ki niso del gozdarskega nadzora in so jih med svojim delom zaznali. Izmed najpogostejših drugih kršitev je zabeležena kršitev spuščanja psov brez nadzorstva v prosti naravi.

2.5 ODLOČANJE ZGS V UPRAVNIH ZADEVAH

Odgovoren: Jože Mori, univ. dipl. inž. gozd.

ZGS kot prvostopenjski organ vodi in odloča v upravnih zadevah, ki so določene z ZG. V ta namen letno izda veliko upravnih dokumentov, med njimi je velika večina odločb, ki se nanašajo na sečnjo drevja in izvajanje gojitvenih in varstvenih del. V letu 2023 je ZGS izdal 101.103 upravnih dokumentov (leta 2022: 90.392). V letu 2023 je bilo vodenih 550 postopkov upravne izvršbe, izvedenih je bilo 28 izvršb (leta 2022: 198 postopkov upravne izvršbe, 3 izvedene izvršbe). Število izvedenih izvršb je običajno majhno, saj lastniki gozdov po prejemu sklepa o dovolitvi upravne izvršbe praviloma zahtevan ukrep hitro izvedejo sami.

Preglednica 19: Pregled števila upravnih dokumentov, ki jih je izdal ZGS v letu 2023

Odločbe v upravnem postopku	Sklepi za izvršbo	Drugi sklepi v upravnem postopku	Soglasja in mnenja	Projektni pogoji	SKUPAJ
95.719	550	411	4.068	355	101.103

Preglednica 20: Pregled števila izdanih odločb po vrstah odločb v letu 2023

OE	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	S	U	SKUPAJ
Tolmin	3.627	448	1.383	63	-	-	-	-	3	118	7	9	-	-	-	1	5	5.664	
Bled	1.503	565	2.935	26	-	-	-	-	-	21	-	13	-	-	-	-	14	5.077	
Kranj	2.969	1.056	6.690	35	-	1	-	-	1	47	2	2	-	-	-	14	5	10.822	
Ljubljana	5.899	808	6.745	55	-	-	-	-	1	108	1	1	-	-	-	47	8	13.673	
Postojna	2.711	811	1.293	45	-	-	1	-	-	17	-	-	-	-	-	2	2	4.882	
Kočevje	1.944	775	2.289	64	-	-	-	-	-	10	2	-	-	-	-	-	1	5.085	
N. mesto	4.502	365	3.695	32	-	1	-	-	-	77	-	4	1	-	-	64	15	8.756	
Brežice	3.934	347	973	4	-	-	-	-	-	54	2	-	-	-	-	3	5	5.322	
Celje	5.240	319	1.610	196	-	-	-	-	1	69	4	3	-	-	-	21	8	7.471	
Nazarje Sl.	1.988	348	2.235	9	-	-	-	-	-	33	16	-	-	-	-	14	1	4.644	
Gradec	1.452	761	3.414	65	-	-	2	-	-	21	23	2	-	-	-	16	3	5.759	
Maribor M.	6.672	755	1.897	51	-	-	-	-	-	75	-	-	-	-	-	5	6	9.461	
Sobota	5.333	688	415	8	-	4	-	-	-	28	-	-	-	-	-	15	3	6.494	
Sežana	1.872	222	296	4	-	-	-	-	-	171	24	3	-	-	-	8	9	2.609	
SKUPAJ	49.646	8.268	35.870	657	-	6	3	-	-	6	849	81	37	1	-	-	210	85	95.719

Legenda:	Odločba A	Odločba o odobritvi poseka izbranih dreves
	Odločba B	Odločba o izvedbi potrebnih gojitvenih del in varstvenih del za zaščito pred divjadjo
	Odločba C	Odločba o izvedbi sanitarne sečnje in preventivnih varstvenih del v gozdovih
	Odločba D	Odločba o določitvi pogojev in usmeritev za pridobivanje okrasnih dreves
	Odločba E	Odločba o pogojih za izvedbo premene gozda in odobritvi poseka izbranih dreves v zvezi s premeno gozda
	Odločba F	Odločba o izvedbi obnove gozda, ki je bil opustošen oziroma v nasprotju s predpisi posekan na golo
	Odločba G	Odločba o dovolitvi začasnega spravila, začasnega prevoza in začasne zložitve tujih GLS
	Odločba H	Odločba o sanaciji po požarih oziroma po ujmah poškodovanega gozda
	Odločba I	Odločba o izgradnji oziroma vzdrževanju protipožarnih objektov v gozdu
	Odločba J	Odločba o ureditvi sečišča
	Odločba K	Odločba o krčitvi gozda
	Odločba L	Dovoljenje za izvedbo gozdarskih investicijskih vzdrževalnih del
	Odločba M	Dovoljenje za začasno zaporo ceste
	Odločba N	Odločba za gradnjo gozdnih prometnic
	Odločba O	Dovoljenje za uporabo fitofarmaceutskih sredstev
	Odločba P	Dovoljenje za prevoz neobeljenih sortimentov na skladišče
	Odločba S	Ugotovitvena odločba o izvedeni krčitvi v kmetijske namene do 0,5 ha
	Odločba U	Ugotovitvena odločba o krčitvi gozda zaradi gradnje objekta (za izgradnjo katerega je izdano gradbeno dovoljenje)

3 Gozdarsko svetovanje in razvoj podeželja

Odgovorna: mag. Andrej Breznikar, univ. dipl. inž. Gozd. In Darko Pristovnik, univ. dipl. inž. Gozd.

Aktivnosti na področju gozdarskega svetovanja lastnikom gozdov in dejavnosti razvoja podeželja je ZGS v letu 2023 usmeril v najbolj aktualne teme za lastnike gozdov, ki prispevajo k strokovnemu, gospodarnemu in predvsem varnemu delu v gozdovih. Izvedeni program svetovanja je tako obsegal predvsem naslednje vsebine:

- pospeševanje obnove in nege gozda ter posodabljanje strokovnih pristopov;
- varno delo v gozdu, zlasti pri sečnji in spravilu lesa;
- možnosti sofinanciranja vlaganj v gozdove (iz sredstev proračuna, PRP 2014–2020, Gozdnega sklada);
- novosti v gozdni tehniki;
- možnosti gojenja in pridobivanja kvalitetnih gozdnih lesnih sortimentov;
- izvedbo ukrepov za zagotavljanje ugodnega stanja na območjih Natura 2000;
- sanacija posledic naravnih ujm in gozdnih požarov.

Aktivnosti gozdarskega svetovanja potekajo na različne načine, najpogosteje preko:

- individualnega svetovanja lastnikom gozdov ob izdaji odločb za sečnjo dreves ter za gojitvena in varstvena dela;
- preko skupinskih oblik usposabljanja lastnikov gozdov s tečaji, predstavitvami, delavnicami, predavanji, ekskurzijami in drugimi skupinskimi oblikami;
- odgovorov na vprašanja po sredstvih komuniciranja;
- objav izobraževalnih prispevkov za lastnike gozdov v medijih;
- svetovanja po medijih, na spletnih straneh ZGS, po elektronski in navadni pošti;
- izdaje gradiv za izobraževanje lastnikov gozdov;
- promocije najbolj skrbnih lastnikov gozdov;
- organiziranja tematskih razstav in drugih prireditev v različnih okoljih;
- priprave predstavitev različnih vsebin in prireditev na sejmih;
- javnih razgrnitev in obravnav GGN, javnih obravnav lovsko upravljavskih načrtov ter javnih predstavitev GGN.

3.1 PROGRAM RAZVOJA PODEŽELJA

Za potrebe izvedbe ukrepov, predvidenih v PRP 2014–2020, smo z MKGP in ARSKTRP aktivno sodelovali pri promociji ciljev programa in možnosti za sofinanciranje aktivnosti, pri pripravi podlag za izvedbo razpisov posameznih ukrepov, podukrepov in operacij ter pri kontroli izvedbe na terenu. Redno smo sodelovali na sestankih koordinacije PRP 2014–2020, ki se je udeležujejo vsi deležniki pri izvajanju programa.

Vlagateljem zahtevkov za izplačilo sredstev v okviru PRP 2014–2020 smo nudili pomoč pri pripravi ustrezne dokumentacije, jim pomagali pri pripravi in vnosu e – vlog, izvajali pa smo tudi prevzeme izvedenih del v okviru posameznih podukrepov. Z vlagatelji smo sodelovali tudi pri izvedbi poročanja tako v okviru PRP 2007–2013 kot PRP 2014–2020:

- v okviru ukrepa 122 – Povečanje gospodarske vrednosti gozdov (PRP 2007–2013) je bila v 15 primerih izvedena pomoči lastnikom gozdov pri poročanju;
- v okviru izvajanja podukrepa 4.3 Ureditev gozdne infrastrukture je bila v 34 primerih izvedena pomoč lastnikom gozdov pri pripravi zahtevka oziroma pri poročanju, prevzetih je bilo 46.600 m gozdnih vlak;
- v okviru izvajanja podukrepa 8.4 Ureditev gozdnih vlak, potrebnih za izvedbo sanacije gozdov, je bila izdelana potrebna dokumentacija in e-vnos vloge v 5 primerih, prevzetih je bilo 7.973 m gozdnih vlak;

- v okviru izvajanja podukrepa 8.3 Podpora za preprečevanje škode v gozdovih zaradi gozdnih požarov je bila izdelana potrebna dokumentacija in e-vnos vloge v 16 primerih;
- v okviru izvajanja podukrepa 8.6 Podpora za naložbe v nakup nove mehanizacije in opreme za sečnjo in spravilo lesa je bila v 38 primerih izvedena pomoč lastnikom gozdov pri pripravi zahtevka oziroma pri poročanju;
- v okviru izvajanja podukrepa 8.4 Dela za odpravo škode in obnovo gozda je bila izdelana potrebna dokumentacija in e-vnos vloge v 278 primerih ter prevzetih 1.543 ukrepov z možnostjo sofinanciranja del iz sredstev PRP 2014–2020 v skupni vrednosti sofinanciranja 0,46 milijona EUR.

ZGS je sodeloval tudi pri kontroli izvedbe ukrepov na terenu s strani ARSKTRP in v okviru podukrepa PRP 8.4 Dela za odpravo škode in obnovo gozda pri pripravi aplikacije za vnos in oddajo vlog za aktivnost 1 Nakup sadik gozdnega drevja in potrebnega materiala za zaščito mladja pred divjadjo iz ukrepa 8.4 iz PRP 2014–2020.

Aktivno smo bili vključeni tudi v priprave na Strateški načrt skupne kmetijske politike za obdobje 2023–2027, in sicer v štirih delovnih skupinah za pripravo strateških dokumentov, ki vključujejo tudi gozdarske ukrepe.

3.2 SKUPINSKE OBLIKE SVETOVANJA LASTNIKOM GOZDOV

Svetovanje in usposabljanje lastnikov gozdov za gojenje in varstvo gozdov

S področja gojenja in varstva gozdov smo v letu 2023 za lastnike gozdov pripravili 40 delavnic s skupno 508 udeleženci. Vsebinsko izvedenih delavnic smo prilagodili aktualni tematiki v lokalnem okolju in profilu udeležencev. Tematike delavnic so tako obsegale predvsem obnovo in nego gozda, varstvo gozdov pred podlubniki in invazivnimi tujerodnimi vrstami, sanacijo naravnih ujm in prilagajanje gospodarjenja z gozdovi na podnebne spremembe. Poleg delavnic so pomembne tudi druge oblike prenosa znanja predvsem v obliki demonstracij in prikazov, ki jih izvajamo na javnih, predvsem sejmskih prireditvah, in na vseh prostovoljskih akcijah obnove gozdov. V letu 2023 je bilo tako izvedenih 8 demonstracij.

Svetovanje in usposabljanje lastnikov gozdov za gozdno tehniko

Osnovno obliko usposabljanj s področja gozdne tehnike predstavljajo tečaji in demonstracije varnega dela v gozdu. Skupaj je bilo izvedeno 22 usposabljanj s skupno 366 udeleženci. Večino usposabljanj za lastnike gozdov smo izvedli v okviru javnega naročila MKGP z oznako JN000247/2023-W01 »Usposabljanje na področju gozdarstva za varno delo v gozdu iz Programa razvoja podeželja RS za obdobje 2014–2020 za leto 2023«. Izvedenih je bilo 13 usposabljanj »Varno delo z motorno žago« (226 udeležencev) in 2 usposabljanji »Varno delo v varovalnih gozdovih« (20 udeležencev). Ostala usposabljanja varnega dela v gozdovih smo izvedli kot tržno dejavnost za posamezne naročnike (7 usposabljanj, 140 udeležencev).

Poleg teh smo v letu 2023 za lastnike gozdov pripravili tudi različna predavanja in predstavitve (6 primerov s skupno 192 udeleženci).

Sekaško tekmovanje lastnikov gozdov

Državno sekaško tekmovanje lastnikov gozdov, ki smo ga pripravili konec avgusta 2023 na sejmu AGRA v Gornji Radgoni, je bilo 23. po vrsti. Namen tekmovanja je popularizirati varno in zdravo delo v gozdu ter predstaviti sodobne naprave in opremo, ki je poleg znanja pogoj za varno, zdravo in učinkovito delo v gozdu. Predhodno je bilo po posameznih OE izvedenih 10 izbirnih tekem, katerih se je udeležilo 115 lastnikov gozdov. Udeleženci so tekmovali v naslednjih disciplinah: menjava verige, kombiniran rez, precizen rez, zasek in podžaganje, kleščenje in podiranje droga na balon. Na državnem tekmovanju je sodelovalo 14 ekip oziroma 41 udeležencev. Ocenjujemo, da si je tekmovanja ogledalo okoli 5.000 obiskovalcev.

3.3 INDIVIDUALNO SVETOVANJE LASTNIKOM GOZDOV

ZGS je v letu 2023 izdal lastnikom gozdov 95.719 odločb v upravnem postopku. Ob tem so strokovni delavci ZGS, večinoma revirni gozdarji, svetovali lastnikom gozdov o izbiri drevja za posek, o varnem izvajanju sečnje in spravila, gozdnem redu, načinu izvajanja gojitvenih in varstvenih del, gozdnih prometnicah, o možnostih sofinanciranja potrebnega materiala in del v okviru proračunskih virov in programov.

3.4 DRUGE DEJAVNOSTI, NAMENJENE LASTNIKOM GOZDOV

Sejmi, demonstracije, okrogle mize

V letu 2023 je ZGS sodeloval na 61. mednarodnem kmetijsko-živilskem sejmu AGRA v Gornji Radgoni, in sicer s prikazom spretnosti lastnikov gozdov pri varnem delu z motorno žago, predstavitev varnega dela v gozdu, sodobne nege gozda v podnebno nestabilnem okolju, varstva gozdov in svetovalnega servisa javne gozdarske službe.

Poleg tega so bile lastnikom gozdov namenjene predstavitve ZGS na spomladanskem in jesenskem Kmetijsko obrtnem sejmu v Komendi. Na sejmu so potekale demonstracije varnega dela v gozdu, obiskovalci pa so lahko pridobili tudi informacije s področja gojenja in varstva gozdov.

ZGS je aktivno sodeloval tudi na sejmih Agritech in MOS v Celju, in sicer s predstavitvijo vsebin svetovalnega servisa za lastnike gozdov.

Na sejmih Naturo in Lov v Gornji Radgoni in Narava zdravje v Ljubljani so bile predstavljene vsebine s področja rekreacije in pohodništva v gozdnem prostoru ter gospodarjenja z gozdovi v Sloveniji, izvajale pa so se tudi aktivnosti gozdne pedagogike.

V februarju smo sodelovali pri izvedbi licitacije vrednega lesa v Slovenj Gradcu, in sicer pri sami organizaciji licitacije (OE Slovenj Gradec), pri izvedbi aktivnosti za novinarje in pri svetovanju lastnikom gozdov v zvezi s to prireditvijo širom Slovenije.

Svetovanje pri pridobivanju in učinkoviti rabi lesa za energijo

Aktivnosti na področju rabe lesa za energijo v letu 2023 so bile usmerjene v pridobivanje lesne biomase, v njeno učinkovito rabo in v posredovanje informacij o njenih potencialih. Izvedli smo 12 dogodkov/svetovanj, ki so bili neposredno vezani na rabo lesne biomase.

Predavanja za lastnike gozdov

V letu 2023 je ZGS izvedel 41 predavanj o različnih temah s strokovnih področij delovanja ZGS. V to niso vštete izvedene delavnice oziroma demonstracije s področja gojenja, varstva gozdov, gozdne tehnike in gozdnih prometnic.

Predavanj se je v letu 2023 udeležilo skupno 1037 lastnikov gozdov. Največ predavanj je bilo organiziranih na temo varstva gozdov pred podlubniki, sanacije poškodovanih gozdov, gojenja gozdov in prilagajanja na podnebne spremembe. Nekatera predavanja so bila izvedena v okviru prireditvev drugih organizatorjev.

Ekskurzije za lastnike gozdov

OE so v letu 2023 izvedle 16 ekskurzij za lastnike gozdov. Skupno se je ekskurzij udeležilo 600 lastnikov gozdov. Strokovni program ekskurzij smo prilagodili udeležencem, največ ekskurzij pa je bilo organiziranih na temo predelave lesa, gojenja in varstva gozdov in turizma na kmetijah.

Izobraževanje lastnikov gozdov prek medijev

ZGS pripravlja tudi strokovne prispevke, ki so objavljeni v tiskanih, elektronskih in avdiovizualnih medijih in so namenjeni predvsem izobraževanju oziroma osveščanju lastnikov gozdov. Glavne teme prispevkov v medijih so bile v letu 2023 sodobna nega gozda, obnova in varstvo v naravnih ujmah in po požarih poškodovanih gozdov, novosti v gozdni tehniki, proizvodnja in raba lesa ter Natura 2000. V medijih širšega dosega so bili izobraževalni prispevki namenjeni predvsem lastnikom gozdov, ki sami opravljajo dela v gozdovih. Objavljeni so bili predvsem v lokalnih medijih, STA, Kmečkem glasu, na Radiu Slovenija, Radiu Ognjišče, Financah, na TV Slovenija in spletnih portalih, na katerih objavljamo vse več prispevkov (spletni mediji ZGS (Instagram, Facebook), spletni portali drugih ponudnikov (MMC RTVSLO, 24ur, portal Gozd in gozdarstvo, itd...)).

Skupno je ZGS v letu 2023 v medijih objavil 95 izobraževalnih prispevkov, namenjenih predvsem lastnikom gozdov.

Študijski krožki

Študijski krožki so namenjeni krepitvi odnosov s širšo javnostjo in obravnavi tem, povezanih z gozdom, ki so zanimive tudi za širšo javnost, ne le za lastnike gozdov. ZGS s študijskimi krožki prispeva k razvoju podeželja in motiviranju lastnikov gozdov za gospodarjenje z gozdovi. Vodijo jih usposobljeni mentorji. V letu 2023 smo sodelovali pri izvedbi dveh študijskih krožkov, in sicer temi pohodništva v gozdnem prostoru in gospodarjenja z gozdom.

Preglednica 18: Študijski krožki, ki so delovali v ZGS v letu 2023

Študijski krožek	Število udeležencev
Od vznika do evra	15
Kmetije v Jatni	15

Podelitev priznanj najbolj skrbnim lastnikom gozdov

Tudi v letu 2023 je bila izvedena podelitev priznanj najbolj skrbnim lastnikom gozdov, in sicer že 25. po vrsti. V vsaki od 14 območnih enot ZGS so izbrali lastnika gozda, ki izstopa po zglednem gospodarjenju z gozdom, tesni življenjski povezanosti z njim, strokovni izvedbi del v gozdu in spoštovanju večnamenske vloge gozdov. Ti lastniki si prizadevajo za varno delo v gozdu, skrbijo za ustrezno varovalno opremo in za stalno lastno usposabljanje na področju gozdarstva. Tovrstni promociji skrbnega gospodarjenja z gozdom se pridružujeta tudi Zveza lastnikov gozdov Slovenije in MKGP. Podelitev priznanj je potekala na Gradu Sevnica v Sevnici.

4 Odnosi z javnostmi

Odgovorna: Tina Dolenc, univ. dipl. nov.

(56. člen ZG: 20. in 22. alineja)

Stiki in komuniciranje z različnimi javnostmi so glavno orodje za informiranje javnosti, za popularizacijo gozdov in gozdarstva, za prenos znanja in za osveščanje javnosti o pomenu slovenskih gozdov. Naloge ZGS na področju informiranja različnih javnosti so zakonsko določene in obsegajo komuniciranje s celotnim družbenim in socialnim okoljem ZGS. Področje informiranja je v ZGS urejeno s Pravilnikom o obveščanju ZGS, koordinirajo pa ga pooblaščen osebe na CE in OE. V delo z javnostmi so vključeni vsi sektorji, službe, oddelki in OE. Informiranje splošne javnosti in lastnikov gozdov se prepletata, saj je velik del informacij namenjen tako javnosti kot lastnikom gozdov.

Osrednje teme odnosov z javnostmi ZGS v letu 2023 so bile: digitalizacija javne gozdarske službe (eGozdarstvo, Teden gozdov 2023), obnova gozdov po požaru na Goriškem Krasu; podnebne spremembe in njihovi vplivi na gozd; prilagajanje gozdarstva na podnebne spremembe (dan Zemlje), gozd in zdravje (mednarodni dan gozdov), proces obnove območnih gozdnogospodarskih in lovsko upravljavskih načrtov, biotska in genetska pestrost gozdov, gozd in Natura 2000, gozdne učne poti in gozdna pedagogika. Nadaljevali smo s sistematičnim obveščanjem javnosti o stanju in posledicah napada podlubnikov. V poletnih mesecih smo po vetrolomu in avgustovskih povodnih javnost ažurno obveščali o poškodovanosti gozdov in izpostavljali ključna opozorila za obiskovalce in lastnike gozdov. ZGS je aktivno sodeloval z MKGP pri izvedbi Programa generične promocije gozdov, gozdarstva in gozdno-lesnih verig za leto 2023 ter Gozdnega dialoga. Posebno pozornost smo namenili večji pojavnosti na spletnih družbenih omrežjih.

Dejavnosti obveščanja javnosti in popularizacije smo zasnovali različno za različne ciljne skupine in komunikacijske kanale, ki smo jih čez leto sproti prilagajali aktualnim dogodkom (ujme, podlubniki) in družbenim razmeram (odstrel medvedov, odlov nutrij, napadi volkov). Pri tem smo sodelovali z drugimi institucijami na področju gozdarstva in varstva narave ter izkoriščali sinergije pri izvedbi aktivnosti. Podoben pristop smo uporabili tudi pri delu na gozdnih učnih poteh, pri vzdrževanju evropskih pešpoti, aktivnostih gozdne pedagogike in pri tisku gradiv za izvedbo popularizacije in informiranja javnosti. Prevladujoče komuniciranje o gozdu in gozdarstvu in osrednjih temah leta 2023 smo dopolnjevali z aktualnimi temami na področjih dela javne gozdarske službe in mednarodnih projektov, ki tečejo na ZGS.

Spletna stran ZGS in spletna družbena omrežja

Osrednja komunikacijska točka ZGS je spletna stran <http://www.zgs.si/>, ki bo v prihodnjih letih v sklopu projekta eGozdarstvo vizualno prenovljena in vsebinsko posodobljena. V letu 2023 zato ni bilo večjih sprememb na strani, smo pa redno objavljali aktualne informacije o stanju gozdov, poslovanju ZGS in obveščali lastnike gozdov. Redno smo vzdrževali rubriko za objavo prispevkov in aktualnih podatkov o gozdovih (19 objav v rubriki Aktualno, redne posodobitve podatkov o napadu podlubnikov ...) in ob pomembnejših dogodkih pripravljali tematske podstrani z informacijami in gradivi. V letu 2023 smo nadaljevali z objavami na spletnem blogu ZGS, na katerem redno objavljamo zanimivosti in vesti s področij delovanja ZGS (23 objav v letu 2023). Nadaljevali smo s posodabljanjem spletne strani Proces obnove 10-letnih območnih gozdnogospodarskih in lovsko upravljavskih načrtov in obveščanjih o aktivnostih. Z rednim delom smo nadaljevali tudi na spletnih družbenih omrežjih Facebook, Instagram in YouTube (video vsebine), preko katerih smo širili relevantne informacije iz spletnih strani in video vsebine. V drugi polovici leta smo na družabnih medijih začeli objavljati kratke video vsebine, v katerih smo pojasnili delo revirnih gozdarjev, kaj pomenijo oznake v gozdu, kako poteka pravilna sadnja gozdnega drevja, kako se meri lesna zaloga, kako nastane sestojna karta, kako smo reševali najdebelejšo smreko v Sloveniji pred napadi podlubnikov... S temi in drugimi načrtovanimi objavami smo na Facebooku dosegli kar 594 % višji doseg v primerjavi s prejšnjim 6-mesečnim

obdobjem, na Instagramu pa 75 % višji doseg. Na Facebooku je bilo 50 % več obiskov strani, na Instagramu pa 70 % več kot v polletju pred tem. Število sledilcev se je na Facebooku povečalo za 238, na Instagramu pa za 422, kar je na Facebooku več kot 100 % in na Instagramu 200 % več kot v prvem polletju leta. Dva najbolj ogledana videa si je ogledalo več kot 100.000 ljudi.

Komunikacijska skupina ZGS

Z delovanjem je nadaljevala komunikacijska skupina ZGS, katere glavni namen je grajenje kapacitet, krepitev aktivnosti in širjenje znanj s področja odnosov z javnostmi v ZGS. V letu 2023 so bili izvedeni trije sestanki komunikacijske skupine (2 spletna in 1 v živo). Delo komunikacijske skupine je imelo pozitivne učinke tako za komuniciranje ZGS kot tudi širše.

4.1 STIKI S STROKOVNO JAVNOSTJO

Komuniciranje ZGS z deležniškimi organizacijami

ZGS pri izvajanju nalog javne gozdarske službe sodeluje z vrsto deležnikov na področju gozdarstva. Med ključne deležnike ZGS sodijo ministrstva (MKGP, MNVP, MOPE, Ministrstvo za finance, Ministrstvo za obrambo – Uprava za zaščito in reševanje), lokalne skupnosti, gozdarske organizacije (gozdarske gospodarske družbe, KGZS, Zadružna zveza Slovenije, Zveza lastnikov gozdov Slovenije, društva lastnikov gozdov, Zveza gozdarskih društev Slovenije, SiDG), ARSKTRP, izobraževalne ustanove (Andragoški center Slovenije, BF, Srednja gozdarska in lesarska šola Postojna, Lesarska šola Maribor, Zavod za šolstvo RS, osnovne in srednje šole, vrtci, Eko šola), raziskovalne organizacije (GIS), lovske organizacije (LZS, lovske družine), Čebelarska zveza Slovenije, Planinska zveza Slovenije, Zveza gobarskih družin Slovenije, Gasilska zveza Slovenije, Turistična zveza Slovenije, Slovenia Outdoor, Komisija za evropske pešpote v Sloveniji, Prosilva Slovenija, drugi uporabniki prostora s področja vodarstva, kmetijstva in energetike, mladinske organizacije, nevladne okoljske organizacije, mednarodne organizacije (npr. IUFRO, FAO). Odnosi z deležniki so v letu 2023 potekali v obliki usklajevalnih sestankov in posvetov ter strokovnega sodelovanja pri razvojnih nalogah ali projektih, pa tudi preko komunikacij na spletnih družbenih omrežjih.

Javne razgrnitve in obravnave načrtov za gospodarjenje z gozdovi

ZGS je v letu 2023 izvedel 47 javnih razgrnitev in javnih obravnav za GGN GGE in 15 javnih predstavitev in javnih obravnav dvoletnih lovsko upravljaljskih načrtov. Izvedli smo tudi 522 predstavitev osnutkov načrtov, na katerih je bilo razgrnjenih po več (tudi do 10) gozdnogojitvenih načrtov. Skupaj je torej ZGS v letu 2023 izvedel 584 javnih obravnav načrtov za gospodarjenje z gozdovi (leta 2022: 403).

Delo ZGS za strokovno javnost (strokovni članki in referati)

V letu 2023 so strokovni delavci ZGS objavili ali predstavili približno 230 strokovnih prispevkov v obliki strokovnih člankov, referatov, predstavitev na posvetih in strokovnih srečanjih. Vsebina strokovnih prispevkov je bila v glavnem povezana s predstavitvami gozdov in gozdarstva v Sloveniji, stanja v gozdovih, posledic naravnih ujm v gozdovih in obnove gozdov, s potrebnimi ukrepi za varstvo gozdov na splošno pred podlubniki in z razvojnimi nalogami ZGS. Pomembni deli izmenjave strokovnih izkušenj so bile strokovne ekskurzije iz Slovenije in tujine ter športna srečanja gozdarjev, ki imajo tudi strokovni program. Izvedenih je bilo več strokovnih ekskurzij, so pa strokovni sodelavci ZGS sodelovali tudi na spletnih in hibridnih dogodkih s strokovno vsebino. V letu 2023 so se zaposleni ZGS udeležili več gozdarskih športno-rekreacijskih prireditev: 53. evropskega prvenstva gozdarjev v nordijskem smučanju (EFNS), ki je potekalo v Sarajevu (Bosna in Hercegovina), 27. gozdarskega zimskega športnega srečanja Alpe-Adria v Weissensee (Avstrija), tradicionalnega teniškega dvoboja gozdarjev Hrvaške in Slovenije v Brežicah, gozdarskega košarkarskega druženja v Šmarju pri Jelšah, državnega prvenstva v smučanju in smučarskih tekih pod okriljem Zveze gozdarskih društev Slovenije na Pokljuki, OE Kranj pa je za lastnike gozdov organizirala smučarsko tekmo, ki se je je udeležilo 58 udeležencev.

4.2 POPULARIZACIJA GOZDOV IN GOZDARSTVA

V letu 2023 je bilo za različne ciljne skupine, tako za splošno javnost kot za otroke in mladino, izvedenih 719 različnih dejavnosti za popularizacijo gozdov, ki se jih je po oceni skupaj udeležilo več kot 320.000 udeležencev. Največ udeležencev je bilo na razstavah in sejmi, na katerih je ZGS predstavljal pomen prilagajanja gozdov na podnebne spremembe, drevesne vrste prihodnosti, demonstriral ključna načela varnega dela v gozdovih, gozdne učne poti in turizem v gozdnem prostoru, gozdno pedagogiko, problematiko velikih zveri v gozdovih, varstvo gozdov pred požari in podlubniki in druge aktualne teme s področja gozdarstva.

Popularizacijske dejavnosti za javnost v letu 2023

Preglednica 19: Oblike in število popularizacijskih dejavnosti v letu 2023

Organizacijska enota	Teden gozdov		Dan Zemlje Dan gozdov		Okrogle mize posveti, delavnice		Predstavitve		Ekskurzije iz Slovenije		Ekskurzije iz tujine		Razstava samost.		Sejemska predstavitve		Vodenje po gozdu		Drugo		
	Nd	Nu	Nd	Nu	Nd	Nu	Nd	Nu	Nd	Nu	Nd	Nu	Nd	Nu	Nd	Nu	Nd	Nu	Nd	Nu	
Centralna e.	1	80	1	60	13	538														8	25.5000
Tolmin	1	85	2	57			3	40	1	50	3	25					9	182	14	297	
Bled			7	170	2	60	2	50	1	15	2	45					1	35	17	1.067	
Kranj											1	26					20	437	7	273	
Ljubljana					2	49	2	350			2	35	5	128			19	505	19	3.545	
Postojna			1	15	1	30			4	93	6	106					22	497	54	1.758	
Kočevje	3	120	1	12					2	25	1	18			2	2.000	3	100	7	3.792	
Novo mesto	2	86	3	164	1	30			1	39	1	6			4	1.357	9	266	32	1.214	
Brežice	6	300	5	370					1	12	2	70			3	38.000	10	240	16	560	
Celje			3	60	4	105	2	1.055	8	185	2	35	1	80	2	500	48	1.138	112	2.894	
Nazarje	2	35			1	20			2	30	2	30					23	766	6	938	
Sl. Gradec					2	68					4	125	3	180	1	100	17	448	29	564	
Maribor	1	60			3	104					1	7	2	150					1	12	
M. Sobota	2	15	2	45					1	45							1	4	5	368	
Sežana	1	35	2	65	1	33	1	40	7	258	3	82	1	80	1	200	4	62	37	3.518	
SKUPAJ	19	816	27	1018	30	1.037	10	1535	28	752	30	610	12	618	13	42.157	186	4.680	364	275.800	

Opomba: V preglednici so navedena vodenja po gozdu za vse ciljne skupine; Legenda: Nd = dejavnosti, Nu = število udeležencev

Neurja in podlubniki v letu 2023

Zaradi namnožitve podlubnikov v letu 2023, julijskih neurij z močnim vetrom in obilnih padavin v začetku avgusta 2023 so bili poškodovani gozdovi v vseh območnih enotah, najbolj pa v severnem delu Slovenije. ZGS je že spomladi začel z objavami v medijih obveščati lastnike gozdov o nujnem pregledovanju gozdov in odkrivanju žarišč napadov podlubnikov. Po nastanku vetrolomov pa smo širšo javnost sproti obveščali o stopnji poškodovanosti gozdov in opozarjali obiskovalce gozdov, naj ne zahajajo na poškodovana območja, lastnike gozdov pa, naj se odprave posledic vetroloma lotijo le, če so za to primerno opremljeni in usposobljeni. Razmere na najbolj prizadetih območjih (OE Kranj, OE Slovenj Gradec) si je ogledala tudi takratna ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Irena Šinko oziroma delegacija, ki je bila medijsko zelo odmevna. O stanju gozdov smo ažurno obveščali medije in odgovarjali na zastavljena vprašanja novinarjev. ZGS je v zaključku leta na MKGP oddal Načrt sanacije gozdov, poškodovanih zaradi napadov podlubnikov in neurij v letu 2023.

Obnova gozdov na pogorelem Krasu

Tudi v letu 2023 so se nadaljevale aktivnosti obnove gozdov, ki so v letu 2022 pogoreli na goriškem in delno komenskem Krasu. ZGS je organiziral 21 akcij obnove s sadnjo in setvijo, ki se jih je udeležilo skoraj 3000 prostovoljcev. V javnosti sta bili najbolj odmevni vseslovenski akciji, ki smo ju izvedli 24. in 25. novembra 2023 na Cerju, na katerih je sadike avtohtonih toploljubnih listavcev sadilo skupno več kot 1300 prostovoljcev iz vse Slovenije. Na dogodku je bilo prisotnih veliko novinarjev, o tem so poročale vse večje nacionalne medijske hiše in lokalni mediji. Pri organizaciji dogodka smo dobro sodelovali z Javnim zavodom Miren Kras in Občino Miren – Kostanjevica.

Mednarodni dan gozdov in Dan Zemlje 2023

Mednarodni dan gozdov je v letu 2023 potekal pod geslom: Zdravi gozdovi za zdravje ljudi. Osrednja prireditve je potekala 21. 3. 2023 pri Pomniku miru na Cerju, kjer je poleti 2022 divjal največji požar v zgodovini Slovenije. Na uvodnem dogodku so govorci v kratkih predstavitvah izpostavili potek obnove gozdov po požaru na Krasu, prilagajanje gozdov na podnebne spremembe, opozorili na problem razraščanja invazivnih tujerodnih rastlinskih vrst in pomen zdravega gozda za zdravje ljudi. Dogodek je zaokrožila otvoritev razstave Sledi ognja, kjer je avtor Gregor Maver v glino ujel podobe zoglenelih dreves, nato pa so se udeleženci pod vodstvom gozdarjev ZGS, OE Sežana odpravili na krajši pohod po požarišču, ki so ga popestrili s krajšimi predstavitvami.

Ob dnevu Zemlje, ki je potekal 22. aprila 2023, smo izpostavili pomen gozdnih učnih poti v Sloveniji in predstavili novo obnovljeni gozdni učni poti Visoko in Rožek; na slednji je potekala tudi osrednja slovesnost. Ta dan smo na 14 izbranih gozdnih učnih poteh organizirali vodene ogledne poti, gozdarji pa so v svojih predstavitvah dali še poseben poudarek ozaveščanju o vplivu podnebnih sprememb na slovenske gozdove.

Teden gozdov 2023

Teden gozdov je v letu 2023 potekal od 22. do 28. maja na temo Gozdovi prihodnosti: odporni gozdovi za zdrave ljudi, glavna tema pa je bila prilagajanje gozdov na podnebne spremembe. V okviru tedna gozdov je v organizaciji ZGS in gozdarskih društev potekalo okrog 40 dogodkov, osrednji pa je 25. 5. 2023 potekal pri cerkvi sv. Bolfenka na Mariborskem Pohorju. Na prireditvi so se zbrali predstavniki gozdarskih in okoljskih institucij, MKGP, lastniki gozdov, predstavniki lokalne skupnosti, dijaki gozdarskih šol in drugi. Po dogodku je sledil voden ogled razstave Pohorka – bukovi gozdovi, ki izpostavlja pomen bukve za to območje, saj bo njeno ohranjanje v prostranih gozdovih Pohorja tudi v prihodnje osnova trajnosti in stabilnosti gozdov. Zaključek tedna gozdov je potekal na Kumu z otvoritvijo fotografske razstave KUM ART gozdarja Vinka Šeška na temo gozdov prihodnosti. Sledilo je predavanje in diskusija o prihodnosti gozdov v Sloveniji.

Najbolj skrbni lastniki gozda za leto 2023

Območne enote ZGS so izbrale najbolj skrbne lastnike gozda tudi v letu 2023. Podelitvi priznanj, ki je potekala 6. decembra 2023 na Gradu Sevnica, so se pridružili tudi Zveza lastnikov gozdov Slovenije, MKGP ter Občina Sevnica. Nagrajence je prvič pozdravila tudi gozdarska kraljica Andreja Vidmar. Pred slavnostnim dogodkom je potekala dobro obiskana novinarska konferenca. Nagrajence in njihove revirne gozdarje so kustosi popeljali na ogled gradu in po gozdni učni poti Gozd je kultura do Lutrovske kleti.

Sejemske prireditve v letu 2023

Predstavitve ZGS na sejmskih in drugih javnih prireditvah v Sloveniji so bile v letu 2023 izvedene v skladu s programom dela. ZGS se je predstavil na osmih sejmi: Alpe–Adria v Ljubljani, AGRITECH v Celju, Lov in Natura v Gornji Radgoni, Kmetijsko-živilski sejem Komenda (spomladi in jeseni), AGRA v Gornji Radgoni, MOS v Celju in Narava-zdravje v Ljubljani.

Odmevnejši dogodki popularizacije gozdov v letu 2023 na območnih enotah ZGS

Med odmevnejšimi prireditvami in dogodki v letu 2023, ki so jih izvedli ali sodelovali pri izvedbi po OE ZGS, izpostavljamo naslednje:

- prireditev Gozd, voda in mlinček (OE Ljubljana);
- razstava v Gozdni hiši Mašun (OE Postojna);
- licitacija vrednejših sortimentov lesa v Slovenj Gradcu (OE Slovenj Gradec);
- festival Prisluihi v Mestnem gozdu 2023 (OE Celje);
- promocijsko sekaško tekmovanje – Holcerija Vitanje (OE Celje);
- izpusti risov na Gorenjskem (projekt Life Lynx);
- aktivnosti obnove gozdov na Goriškem Krasu (OE Sežana).

Delo s šolsko mladino

Cilj dela s šolsko mladino je vzgoja za odgovoren in trajosten odnos do gozdnih ekosistemov, do gozdov kot vrednote in spoznavanje gozda zunaj učilnice – v naravi. Tema gozd je zastopana v učnih načrtih za osnovne šole, zato je ZGS dejaven pri dopolnjevanju učnih programov v šolah in vrtcih. ZGS sodeluje s šolami z različnimi dejavnostmi: z vodenimi sprehodi v gozd, z vodenjem po gozdnih učnih poteh in gozdovih, naravoslovnimi dnevi, predavanji, likovnimi, fotografskimi in literarnimi natečaji, razstavami, delavnicami ...

Preglednica 20: Pregled dejavnosti za šolsko mladino v letu 2023

Organizacij -ska enota	Vodenje po GUP, gozdu		Naravoslov- ni dan		Predavanje		Likovni natečaj		Literarni natečaj		Kviz		Ekskurzija		Drugo	
	Nd	Nu	Nd	Nu	Nd	Nu	Nd	Nu	Nd	Nu	Nd	Nu	Nd	Nu	Nd	Nu
CE									1	93					1	360
Tolmin	9	182	5	129	4	48							3	81	2	39
Bled	1	35			12	640	1	320					4	107		
Kranj	19	397	1	30	2	99									2	50
Ljubljana	17	489	9	288	1	90									2	3.120
Postojna	22	497											1	7		
Kočevje	3	100	2	160	1	100									1	32
N. mesto	6	227	8	319	18	569	1	8			1	180			3	56
Brežice	5	110	11	420	3	60							2	80		
Celje	44	1.100	93	2.360	1	47							5	100	8	182
Nazarje	23	766	3	339							1	99			1	300
Sl. Gradec	14	307	21	419	2	50									6	95
Maribor																
M. Sobota			5	368												
Sežana	3	58	11	343	2	70									2	225
SKUPAJ	166	4.268	169	5.175	46	1.773	2	328	1	93	2	279	15	375	28	4.459

Skupno je bilo v letu 2023 izvedenih 429 različnih dejavnosti (leta 2022: 376), ki se jih je udeležilo 16.750 otrok in mladine (leta 2022: 12.480). Med izvedenimi dejavnostmi prevladuje vodenje skupin otrok po gozdu in gozdnih učnih poteh, ki jih je bilo 166 in se jih je udeležilo 4.268 učencev in dijakov, ter naravoslovni dnevi, ki so jih naši gozdarji organizirali 169 za skupno 5.175 učencev in dijakov.

V letu 2023 smo z Yuno – tvoja šola posneli tudi štiri izobraževalne lekcije o gozdovih Slovenije (Uvod v gozdove, Gozdni ekosistemi, Življenje v gozdovih, Predstavitev ZGS). 11-minutna predavanja, ki so podprta z zanimivimi predstavitvami, zapiski in vajami, so brezplačno dostopna na spletnem portalu <https://yuno.si/vsebina/gozdovi-slovenije> in so lahko pomembna podpora učiteljem in učencem pri obravnavanju tem, povezanih z gozdom.

Posebno pozornost smo v letu 2023 posvetili srečanju podružničnih šol Slovenije, ki je potekalo v Oglarski deželi ob dnevu Zemlje, kjer smo gostili več kot 200 osnovnošolskih učiteljev.

Družbeno odgovorne akcije

Izredno povečana pozornost javnosti do slovenskih gozdov se kaže tudi v družbeno odgovornih pobudah podjetij, ki želijo prispevati k obnovi gozdov po naravnih ujmah. V letu 2022 je k temu prispeval požar na Goriškem Krasu, v letu 2023 pa napadi podlubnikov in neurja. Tako smo v sodelovanju z društvi in podjetji pripravili več družbeno odgovornih akcij sajenja sadik gozdnega drevja in sejanja semen. Podjetje Mercator je na Vojšćici zgradilo vodni kal za prostoživeče živali, med večjimi donatorji sredstev za nakup sadik in semen pa velja izpostaviti še Bosch Rexroth, Petrol in Radensko.

Ob podpori Telemacha Slovenija smo v decembru na težko dostopnem terenu na Krasu tudi prvič preizkusili sajenje semenskih kroglic z brezpilotnimi letalniki – droni, ki ga je izvedlo hrvaško podjetje Projekt O2. Dogodek je bil v javnosti zelo odmeven, saj gre za novost v slovenskem prostoru.

4.3 OBVEŠČANJE JAVNOSTI PO MEDIJIH

Tudi v letu 2023 je bilo obveščanje javnosti po medijih ena izmed osrednjih dejavnosti ZGS. V letu 2023 je bilo skupaj izvedenih 148 dejavnosti sistematičnega obveščanja medijev (leta 2022: 132).

Ključno vodilo je bilo verodostojno, pravočasno in strokovno, a laični javnosti razumljivo podajanje informacij. Redno smo objavljali nove informacije glede stanja gozdov in ukrepov za odpravo posledic naravnih ujm v gozdovih ter aktualne informacije o poslovanju ZGS. Javnost smo obveščali s sporočili za javnost, z novinarskimi konferencami, s prispevki za medije, izjavami za javnost, oglasi in s strokovnimi članki. Sodelovali smo skoraj z vsemi medijskimi hišami v Sloveniji, odgovore na novinarska vprašanja pa smo pripravljali strokovno in v zelenem časovnem roku.

Prispevki v medijih

V tem poglavju navajamo poročilo o prispevkih oz. nastopih v medijih, ki jih je ZGS pripravil za splošno javnost z namenom posredovanja aktualnih informacij o stanju v gozdovih in o delu javne gozdarske službe. Pri delu z mediji smo se posluževali inovativnih pristopov, podprtih z digitalnimi informacijskimi tehnologijami. Najbolj zastopane teme v letu 2023 so bile: prilagajanje gozdov podnebnim spremembam, sanacija požarišča na Krasu, akcije obnov gozdov, odstrel medvedov in odlov nutrij, splošne informacije o gozdovih, gojenje in varstvo gozdov, bolezni in škodljivci dreves, licitacija vrednejšega lesa, najbolj skrbni lastniki gozdov, razraščanje invazivnih tujerodnih rastlinskih vrst in biotska raznovrstnost, izpust risa, raba in funkcije gozdov, gozdne učne poti. Zaradi odmevnih akcij, dogodkov in naravnih ujm se je v letu 2023 število medijskih prispevkov še povečalo, saj je bilo v letu 2023 objavljenih kar 2213 prispevkov (leta 2022: 1128).

4.4 GRADIVA ZA JAVNOST, KI JIH JE IZDAL ZGS

Preglednica 21: Vrste in količina gradiv, izdanih v letu 2023

Organizacijska enota	Naslov in vrsta gradiva	Število izvodov
Centralna enota	Plakat Teden gozdov 2023	200 kos
	Spletni pregledovalnik gozdnih učnih poti	1 - digitalno
	Letak gozdarski nadzor	10.000 kos
	Plakati gozdne učne poti	16 plakatov
	YouTube video – za strokovno javnost, za mladino	2 - digitalno
	Izobraževalni video Yuno	4 - digitalno
	Koledar ZGS 2023	1.200 kos
Bled	Informativni video o delu gozdarjev	10 - digitalno
Brežice	Plakat - gozdne učne poti	32 kos
	Plakat - evropske pešpoti	32 kos
	Plakat - Jatna	8 kos
	Zloženka gozdne učne poti	1.000 kos
	Zloženka Oglarska dežela	3.000 kos
Slovenj Gradec	Brošura: Bukovi gozdovi za življenje Pohorja	500 kos
Kranj	Brošura Gozdnogospodarsko območje OE Kranj	200 kos
Postojna	Nalepke z motivi velikih zveri	1.800 kos
	Knjižna kazala	1.200 kos

V letu 2023 je ZGS izdelal in izdal ali sodeloval pri izdaji različnih gradiv ali pripomočkov za popularizacijo gozdov. Uspešno se je nadaljeval proces razvoja spletnega pregledovalnika gozdnih učnih poti in vnosa poti v pregledovalnik. Del gradiv je bil sofinanciran iz zunanjih virov (projekti, sodelovanje z Gozdnim skladom MKGP in drugo). Redno smo pripravljali elektronske objave na spletnih družbenih omrežjih, v letu 2023 smo naredili več digitalnih video vsebin iz lastne produkcije ZGS.

4.5 UČNE POTI IN EVROPSKE PEŠPOTI

Vzdrževanje gozdnih učnih poti

Gozdne učne poti so označene poti skozi gozd, dolge večinoma do 5 km, opremljene s poučnimi besedili na informativnih tablah in drugimi rekviziti oz. napravami. So pomembna infrastruktura za osveščanje javnosti o pomenu gozdov in gozdarstva. V letu 2023 so se nadaljevale aktivnosti za izdelavo spletnega pregledovalnika gozdnih učnih poti ZGS. V registru ZGS je evidentiranih 93 gozdnih učnih poti, od katerih je ZGS samostojni skrbnik in upravljavec na 31 poteh, partner na 38 poteh, na 24 poteh pa ZGS sodeluje v izvajalski oz. svetovalni vlogi.

V upravljanje in soupravljanje spada redno vzdrževanje, investicijsko vzdrževanje, izdaja vodnikov v obliki brošure ali zgibanke ter svetovanje. ZGS aktivno sodeluje tudi pri pobudah lokalne skupnosti za zasnovo novih poti in njihovo postavitve v prostor. Poleg tega svetuje o posodobitvah drugih tematskih poti in aktivno sodeluje pri ocenjevanju vseh tematskih Naj poti v Sloveniji v okviru projekta Moja dežela – lepa in gostoljubna pri Turistični zvezi Slovenije. V letu 2023 je ZGS soorganiziral tudi strokovni posvet Klepet na Naj poti na Vodomčevi poti v Grosuplju.

V letu 2023 je bilo na gozdnih učnih poteh izvedenih skupno 51 vzdrževalnih in drugih opravil, od tega je bilo na 28 poteh opravljeno redno vzdrževanje, na 8 investicijsko vzdrževanje (večja vzdrževalna dela), pri 13 poteh smo opravili strokovna svetovanja upravljavcem poti, 2 poti sta bili narejeni na novo. Pri rednem in investicijskem vzdrževanju so v poročilu upoštevane le tiste poti, ki jih upravlja ali soupravlja ZGS.

Preglednica 22: V letu 2023 opravljena vzdrževalna dela na gozdnih učnih poteh

OE	Gozdna učna pot (GUP)	Redno vzdrževanje	Investicijsko vzdrževanje	Izdaja vodnika	Nova pot	Svetovanje upravljavcem
Tolmin	Ob Hublju	X				
	Panovec	X				
	Kozlov rob	X				
	Sovodenj	X	X			
Kranj	Visoko	X	X			X
Ljubljana	Blata-Mlake					
	Onger					X
	Šumberk	X				X
Kočevje	Rožni studenec	X	X			X
	Risova pot	X				
	Trim steza	X				
	Orlova pot	X				
	Borovška naravoslovna pot	X				
	Roška pešpot	X	X			
	Pešpot Kozice	X				
	Pragozdna pot Krokar	X				
Novo mesto	Planina-Mirna gora	X				
	Rožek	X				
	Zaplaške stezice	X				
	Ajdovček					X
Brežice	Stari grad		X			
	Oglarska pot	X				X
Celje	Učna pot Savus	X				
	Gozdna učna pot Šentjur				X	
Nazarje	Lovska učna pot Rinka	X				
	Gozdna in geološka učna pot Pekel	X				
	Ekološka učna pot Vrbje					X
	Gozdna učna pot Hrastje	X				X
	Zelena učilnica Vransko					X
	Mestni gozd Celje	X	X		X	X
	Tičjak	X				
Slovenj Gradec	Savina	X				
	Samostanski hrib					X
	Stari Grad	X	X			
Maribor	Grad Dravograd	X	X			
Sežana	Uršankovo					X
	Djestence	X				
SKUPAJ		28	8		2	13

Vzdrževanje evropskih pešpoti

Pohodništvo je način spoznavanja gozda in gozdnega prostora, ki je naravi prijazen in omogoča pristen stik z naravnim okoljem. V Sloveniji imamo tri evropske pešpoti (E6, E7 in E12), ki skupaj merijo okoli 1000 km. V letu 2000 so organizacije ZGS, Planinska zveza Slovenije, Turistična zveza Slovenije in Zveza gozdarskih društev Slovenije podpisale dogovor o ustanovitvi, poslanstvu in nalogah Komisije za evropske pešpoti v Sloveniji, ki jo vodi ZGS in ima 14 koordinatorjev na OE ZGS. V letu 2023 se je sodelovalo pri vzdrževanju na evropskih pešpoteh na skupni dolžini okoli 200 km. Evidenca opravljenih del se vodi v registru Planinske zveze Slovenije in KEUPS-a, opravljenih pa je bilo tudi več svetovanj glede prenove in vzdrževanja poti. Tradicionalno se je organiziralo več pohodov. Glavni poudarek je bil usmerjen na dvodnevno srečanje evro popotnikov 2023, ki so prehodili pot od Šentjerneja skozi Kostanjevico na Krki na Zdole, kjer je potekala slavnostna prireditev. Izdelani so bili plakati za razstavo o evropskih pešpoteh, potekalo pa je tudi več izobraževanj za skrbnike in udeležence poti.

5 Razvojni projekti in mednarodno sodelovanje

Odgovoren: Miha Varga, mag. geog.

5.1 PROJEKTNA PISARNA

Projektne pisarna je v letu 2023 s svojim delovanjem skrbela za podporo projektnemu delu in javni gozdarski službi (JGS). Prioriteta projektne pisarne v letu 2023 je bilo sodelovanje z MKGP na aktivnem izvajanju projekta eGozdarstvo, uspešnem zaključevanju projektov v izvedbi, dogovorih z MNVP in MKGP glede izvajanja projektov Podnebnega sklada in pripravi novih projektov. V začetku leta smo uspešno pridobili 3 mednarodne projekte finančnih mehanizmov Interreg Evropa in Interreg Centralna Evropa. Aktivno smo delovali tudi pri pripravi novih mednarodnih projektov finančnih mehanizmov Interreg Alpskega prostora in Evrope, LIFE in Obzorja.

Realiziranih je bilo približno 12% manj ur dela na projektih, kot je bilo predvideno v programu dela. Do odstopanj je prišlo zaradi projektov finančnih mehanizmov Interreg Srednja Evropa in Interreg Evropa, ki so bili potrjeni konec leta 2022, vendar je bil datum začetka izvajanja projekta odvisen od končnih usklajevanj s finančnim mehanizmom. Ti projekti so bili v programu dela 2023 načrtovani, da se začnejo s prvim možnim datumom (1. 1. 2023), zaradi končnih usklajevanj pa so se začeli izvajati z marcem oz. aprilom 2023. Posledično je prišlo do zamikov pri prerazporeditvah oz. zaposlitvah sodelavcev na projektih.

V letu 2023 je bilo delo projektne pisarne usmerjeno v:

- svetovanje, pomoč in nadzor dela nad projekti;
- vodenje in izvajanje projekta eGozdarstvo (Strukturna reforma gozdarstva in lovstva na področju digitalizacije – projekt v okviru NextGen inštrumenta za okrevanje in odpornost);
- sodelovanje s Sektorjema za gozdarstvo in lovstvo, oziroma z Direktoratom za gozdarstvo, MKGP pri usklajevanju prijav novih projektov v skladu s protokolom MKGP in vprašanjih glede izvajanja potekajočih projektov;
- sodelovanje s Sektorjem za naravne vrednote in zavarovana območja in Sektorjem za biotsko raznovrstnost in z Direktoratom za naravo, MNVP pri prijavi novih projektov in vprašanjih glede izvajanja potekajočih projektov;
- pripravo Poročila o delu za leto 2022 in Programa dela za leto 2024 ter usklajevanja z MKGP in MNVP;
- pripravo novih projektov in sodelovanje pri pripravi;
- organizacijo sestankov s projektnimi sodelavci;
- skrb za integracijo projektnih rezultatov v javno gozdarsko in lovsko službo.

5.2 ZAKLJUČENI PROJEKTI

V letu 2023 smo uspešno zaključili 7 projektov.
Vsi cilji in rezultati zaključenih projektov so bili doseženi.

Projekti, zaključeni v letu 2023

Akronim projekta	Finančni mehanizem	Vodilni partner	Trajanje projekta
<i>Ključne aktivnosti, izvedene v letu 2023</i>			
DINALPCONNECT	Interreg Adrion	KIS - Kmetijski inštitut Slovenije, Ljubljana, Slovenija	1. 3. 2020 – 28. 2. 2023
<p>Cilj projekta je bil okrepiti nadnacionalno in sektorsko sodelovanje za izboljšanje ekološke povezljivosti med Dinarskim gorovjem in Alpami za dolgoročno varstvo biotske raznovrstnosti glede na podnebne spremembe.</p> <p>Izdelana je bila prostorska analiza ekološke povezljivosti območja med Alpami in Dinarskim gorstvom z namenom identificirati prepreke EP na tem območju ter pripraviti orodje za v prostor optimalno umeščanje projektov zelene infrastrukture. Vzpostavljena je bila mreža pilotnih območij za usklajeno čezmejno upravljanje izbranih vrst in habitatnih tipov za izboljšanje EP (TNP – PNPG). Pripravljene so bili akcijski načrti za pilotna območja, vključno s v Sloveniji izvedeno akcijo akcijskega načrta, razjasnitev izvornosti, domorodnosti alpskega kozoroga na območju Slovenije. Pripravili smo smernice o kmetijski gozdarskih praksah v pilotnih območjih projekta, ki vplivajo na EP. Pripravili smo usmeritve za gozdarski in kmetijski sektor za izboljšanje povezljivosti v čezmejnih pilotnih območjih (smernice imajo podlago prostorsko analizo, pregled politik območja, Poročilo o kmetijski gozdarskih praksah oziroma intervjuje s strokovnjaki). V okviru projekta smo pripravili krovni dokument o ekološki povezljivosti (EP) med Alpami in Dinaridi - Strategijo za ekološko povezljivost med Dinaridi in Alpami. S tem dokumentom smo prispevali k izboljšanju EP in ohranjenosti biotske pestrosti med Alpami in Dinaridi. V okviru projekta smo zbrali Primere dobrih gozdarskih praks v PBB (probiodiversity bussines) podjetjih, ki s svojim delovanjem pomagajo biološki pestrosti.</p>			
Forests for Future	European Climate Initiative (EUKI)	Zavod za gozdove Slovenije, Ljubljana, Slovenija	1. 12. 2020 – 28. 2. 2023
<p>Glavni cilj projekta Forests for Future (Gozdovi za prihodnost) je bilo prilagojeno gospodarjenje z gozdovi za povečanje ponorov ogljika in izobraževanje (predvsem) strokovne javnosti.</p> <p>Na podlagi podatkov iz SVP smo zmodelirali razvoj gozda in ponore ogljika glede na različne načine gospodarjenja. Pripravili smo smernice in ukrepe za prilagojeno gospodarjenje, ki smo jih predstavili tudi območnim enotam in smiselno upoštevali pripombe. Razvili smo digitalno orodje za izračun ogljika za načrtovalce. Tema podnebnih sprememb je bila obravnavana v gozdnogospodarskih načrtih. Na podlagi delavnice in ankete strokovnjakov z gozdarskega področja smo pripravili poročila politiki. Preučili smo financiranje ukrepov, povezanih s podnebnimi spremembami. Tematiko ponorov ogljika smo predstavili večjim lastnikom. Fokus je bil tudi na izobraževanju in osveščanju splošne javnosti.</p> <p>Prispevek k načrtovanju:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dopolnjen je bil dokument Priporočila za vključitev ukrepov blaženja in prilagajanja na vplive podnebnih sprememb v nacionalno gozdarsko in podnebno politiko in zakonodajo. Usmeritve so zajemale tudi rabo gozdne tehnike; - končni izdelki projekta (modeli, scenariji, digitalno orodje, smernice) so bili objavljeni na spletu in tudi prevedeni v angleščino in se vključujejo v redno delo ZGS; - modeli, izdelani s strani Oddelka za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire BF v obliki scenarijev ukrepanja, ponujajo kvantificirano informacijo o vplivih različnih gojitvenih ukrepov na količino ponorov ogljika v gozdovih; - uskladilo in izboljšalo se je sodelovanje in koordinacija med odločevalci in strokovnimi področji, ki so povezani z rabo obnovljivih virov energije; - jasneje je bila opredeljena prioriteta rabe lesa slabše kakovosti s ciljem, da se v energetske namene učinkovito uporabi les, ko so že izčrpane vse njegove druge rabe, ki omogočajo njegovo višjo dodano vrednost in s tem doseže njegovo optimalno rabo; - izboljšali smo pogoje za aktivnejšo vlogo gozdarskih strokovnjakov pri promociji učinkovite rabe lesne biomase v energetske namene. <p>Prispevek k popularizaciji gozdarstva:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestanki z lastniki in upravljalci večjih gozdnih posesti; - predstavitev projektnih aktivnosti in slovenskega gozdarstva na nacionalni in mednarodni ravni. <p>Usposabljanje in izobraževanje zaposlenih na ZGS in zunanjih deležnikov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zaključeno je bilo izvajanje delavnic, na katerih se je strokovni kader seznanil s pomenom gospodarjenja z gozdovi za optimizacijo gozdnih ponorov ogljika, ukrepi za optimizacijo ponorov, novimi smernicami in orodji za podporo v procesu odločanja pri izdelavnih načrtov na ravni GGE. 			

eGOZD	EIP	GIS - Gozdarski inštitut Slovenije, Ljubljana, Slovenija	1. 8. 2020 – 31. 7. 2023
<p>Projekt stremi k uvajanju elektronskega poslovanja na izbranih kmetijskih gospodarstvih v slovenskem prostoru. V Sloveniji delujejo vsi člani gozdno-lesne verige, vendar je učinkovitost povezav ter optimalnost delovanja potrebno nujno izboljšati. Neizkoriščene priložnosti vidimo predvsem v povezovanju znotraj posameznih členov in predvsem med člani verige. Projekt ponuja nove in poenostavljene možnosti načrtovanja, spremljanja in izvedbe del ter tako prispeva k učinkovitejšem gospodarjenju z gozdovi v lasti kmetijskih gospodarstev. Glavni namen projekta je dvig stopnje digitalizacije na področju učinkovitega in ekonomsko vzdržnega gospodarjenja z gozdovi in tako neposredno vplivati na dvig produktivnosti in dodane vrednosti v celotni gozdno-lesni proizvodni verigi.</p> <p>Prispevek k razvoju ukrepov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - priprava strokovnih podlag za tehnološki razvoj interaktivnega gozdnogospodarskega načrta; - pri lastnikih gozdov pričakujemo večje zanimanje za gospodarjenje z gozdom, saj bo načrtovanje ukrepov v gozdu lažje, lastniki gozdov pa bodo s pomočjo načrtov dobili informacije o pričakovanem dohodku iz svojega gozda; - podpisan dogovor sodelujočih organizacij o pogojih uporabe (javno dostopnih) informacij v sklopu razvoja elektronskega poslovanja. 			
DIGIGOZD	EIP	BF, Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire	1. 8. 2020 – 31. 7. 2023
<p>S projektom smo lastnikom ali upravljavcem gozdov omogočili, da sami pridobijo podatke o sestojih ter ocenijo prihodnji razvoj sestojev in tveganja pri gospodarjenju. Projekt bo z razvojem programskih rešitev in aplikacij prispeval k razvoju novih oziroma izboljšanih ocen lesnoproizvodnih potencialov na zasebni gozdni posesti, pomagal pri prepoznavanju tveganj pri razvoju sestojev in omogočil napoved prihodnjega razvoja sestojev na ravni posesti.</p> <p>Prispevek k razvoju ukrepov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - omogočiti lastniku gozda, da sam na sodoben in hiter način pridobi aktualne podatke o sestojih na svoji posesti; - intenzivirati gospodarjenje z gozdovi na zasebnih gozdnih posestih tako, da bodo lastniki gozdov pridobili nova orodja, s katerimi bodo sami pridobili natančnejše podatke o svojih gozdovih in optimizirali posamezne procese gospodarjenja z gozdovi; - ohraniti ali izboljšati ugodno stanje habitatnih tipov v Natura 2000 območjih, ki so del gozdnih posesti projektnih partnerjev KMG. 			
POHORKA – VIZIJA POHORJE 2030	OP Kohezija – Prednostna naloga 6.2	RRA Koroška – Regionalna razvojna agencija za Koroško	1. 9. 2019 – 31. 10. 2023
<p>Projekt naslavlja (6 + 1) kvalifikacijskih habitatnih tipov in 5 kvalifikacijskih živalskih vrst. Projekt Pohorka s svojimi aktivnostmi podpira dejavnosti JGS spremljanja stanja in razvoja gozdov, varstva gozdov in usmerjanja gospodarjenja z gozdovi ter gozdnim prostorom. Projekt prinaša pilotne aktivnosti izvedbe nadzora v gozdovih in gozdnem prostoru, kakor tudi aktivnosti neposrednega nadzora v naravi v skladu s predpisi o ohranjanju narave.</p> <p>Prispevek k načrtovanju in razvoju gozdov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izvedba fitocenoloških študij za bukove gozdove, barjanske gozdove in kisloljubna smrekovja od montanskega do alpskega pasu - izboljšanje vedenja o pojavnosti habitatnega tipa; - sodelovanje pri pripravi območnih GGN; - priprava strokovnih podlag za vključevanje projektnih ukrepov v sistem GGN. <p>Prispevek k razvoju ukrepov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izvedba ukrepov (ekocelic z ali brez ukrepanja) na 55,35 ha v bukovih gozdovih, 57,51 ha v barjanskih gozdovih, 52,61 ha v kisloljubnih smrekovih gozdovih od montanskega do alpskega pasu in 11,20 ha v javorovih gozdovih v grapah in na pobočnih gruščih; - priprava računalniške aplikacije za spremljanje problema pomlajevanja. <p>Prispevek k razvoju gozdarskega nadzora:</p> <ul style="list-style-type: none"> - priprava strokovnih podlag in izvedba 782,5 ur gozdarskega nadzora; - sodelovanje s predstavitevjo na Posvetu o problematiki voženj z motornimi vozili v naravnem okolju (25. 10. 2022). <p>Prispevek k popularizaciji gozdarstva:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izvedba premične razstave o bukovih gozdovih; - izvedba 4 strokovnih delavnic in 1 strokovnega seminarja; - sodelovanje pri iniciativah razvoja Pohorja – Partnerstvo za Pohorje in podajanje pripomb k delovnemu gradivu o ustanovitvi Regijskega parka Pohorje; - vključenost gozdarskih vsebin v 3 interpretacijske centre na Kopah, Rogli in Treh kraljih; - sodelovanje na konferenci v okviru projekta DinAlpConnect (6. – 7. junij 2022). 			
Natura Mura	OP Kohezija – Prednostna naloga 6.2.	ZRSVN – Zavod Republike Slovenije za varstvo narave	1. 3. 2020 – 30. 11. 2023
<p>Zaradi preteklih posegov v reko Muro in njen poplavni prostor ter neustreznega upravljanja je večina kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov območja Natura 2000 danes v slabem ohranitvenem stanju, ki se bo brez ustreznega ukrepanja</p>			

še slabšalo. Projekt je bil namenjen izboljšanju stanja trinajstih kvalifikacijskih vrst in treh habitatnih tipov na območjih Natura 2000 POO in POV Mura. ZGS je izvajal naloge načrtovanja in izvedbe ukrepov za dva gozdna habitatna tipa (91E0* Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja ter 91F0 Obrečni hrastovo-jesenovo-brestovi gozdovi) in sodeloval pri načrtovanju in ukrepih za gozdne kvalifikacijske vrste.

Prispevek k razvoju ukrepov:

- dopolnjen register semenskih plus dreves za drevesne vrste mehcolesne loke (bela vrba, črni in beli topol);
- izveden poskus naravnega pomlajevanja v GHT 91E0* in 91F0.

Prispevek k popularizaciji gozdarstva:

- vzpostavljene interpretacijske točke z vsebinami o poplavnih gozdovih.

VrH Julijcev	OP Kohezija – Prednostna naloga 6.2.	JZ TNP – Javni zavod Triglavski narodni park	1. 2. 2018 – 31. 12. 2023
--------------	--------------------------------------	--	---------------------------

ZGS je bil kot nosilec izvajanja javne gozdarske službe aktivno vključen v izvajanje načrtovanih nalog, povezanih z gozdnim prostorom, vključno z usmerjanjem in prilagajanjem gozdarske dejavnosti, kot tudi posredno ostalih oblik rabe prostora in naravnih virov v gozdovih narodnega parka. Projekt je namenjen izboljšanju stanja osmih kvalifikacijskih vrst (alpska možina, veliki pupek, hribski urh, divjgi petelin, gozdni jereb, belka, kotorna, triprsti detel) in štirih habitatnih tipov (vrstno bogata travišča s prevladujočim navadnim volkom (*Nardus stricta*) na silikatnih tleh, gorski ekstenzivno gojeni travniki, aktivna visoka barja, trde oligo-mezotrofne vode z bentoškimi združbami parožnic (*Chara* spp.) na območjih Natura 2000 v TNP, stanje katerih je ocenjeno kot neugodno ali celo slabo brez pričakovanega izboljšanja v prihodnosti.

Prispevek k razvoju ukrepov:

- odkup in pogodbeno varstvo gozdov v 1. coni TNP (aktivnost JZ TNP, sodelovali pri vsebinskem delu);
- izvedba ukrepov za izboljšanje habitatne primernosti za kvalifikacijske vrste, vezane na gozdni prostor - izboljšanje stanja habitata za divjega petelina (posajenih 15.000 sadik plodonosne lesne vegetacije, očiščenih 61 km presek na Pokljuki ter čiščenje lesne zarasti na 15 ha površine v Fužinskih planinah);
- prispevek k uvajanju režimov varstva v mirnih in varstvenih območjih narodnega parka;
- zaključki o stanju po izvedenih ukrepih v naravi (preseke, sadnja, Fužinske planine);
- prometna ureditev Pokljuke.

Prispevek k popularizaciji gozdarstva:

- publikacija o pokljuških gozdovih;
- film VrH Julijcev;
- objave, delavnice in vodenja za ozaveščanje, izobraževanje in popularizacijo gozdarstva.

5.3 PROJEKTI V IZVAJANJU

V letu 2023 je ZGS skupno izvajal 22 projektov. Sedem projektov se je v istem letu tudi zaključilo (DinAlpConnect, Forests for Future, eGozd, DIGIGOZD, Pohorka, Natura Mura, VrH Julijcev) in so predstavljeni v prejšnjem poglavju.

V letu 2023 smo začeli izvajati štiri projekte (Life Wild Wolf, Healthy Forest Regions, LECA, CiBioGo), ki smo jih pripravljali in prijavljali v letu 2022.

V letu 2023 so bili v celoti rešeni zaostanki s pregledovanjem zahtevkov za projekt VrH Julijcev do leta 2021 in projekt je bil v celoti uspešno in pravočasno zaključen z izvedenimi vsemi aktivnostmi.

Projekte iz spodnje preglednice smo v letu 2023 izvajali skladno s projektnimi prijavami in programom dela za leto 2023. Podrobne informacije o posameznih projektih so dostopne tudi na www.zgs.si/zavod/mednarodni_projekti/ in spletnih straneh projektov.

Projekti v izvajanju v letu 2023

Zap. št.	Akronim projekta	Finančni mehanizem	Vodilni partner	Trajanje projekta
<i>Glavne aktivnosti, izvedene v letu 2023</i>				
1	eGozdarstvo	NextGen	MKGP	1. 7. 2022 – 31. 12. 2026
<p>Projekt predstavlja razvojne naloge vseh področij dela javne gozdarske in lovske službe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vzpostavitev projektne strukture dela, projektne skupine, projektne sveta in delovnih skupin po področjih dela; - priprava analize stanja delovnih procesov in predlogov izboljšanja s konkretnimi rešitvami po delovnih skupinah; - priprava dokumentacije in izbor izvajalca za izvedbo popisa elektro del. Priprava dokumentacije, izbor izvajalca, popis pogodb in začetek izvajanja prenove elektro in UTP omrežja po izpostavah ZGS; - priprava tehnične dokumentacije za izboljšanje poveztivosti in boljše opremljenosti JGS (e-pisarne in e-terenska oprema) za doseganje mejnika e-opremljenost; - priprava dokumentacije, izbora izvajalca, podpis pogodbe in dobava tiskalnikov in videokonferenčnih sistemov; - priprava dokumentacije in izbor izvajalca in podpis pogodbe za vzpostavitev e-dokumentnega sistema; - priprava dokumentacije JN, izbor izvajalca in podpis pogodbe za terenske tablice; - priprava dokumentacije JN, izbor izvajalca in podpis pogodbe za mobilne telefone za potrebe opravljanja javne gozdarske službe; - realizacija dobav e-opreme in licenc s skupnega JN MJU; - priprava predlogov zakonodajnih sprememb za potrebe izvajanja digitalizacije; - priprava komunikacijskega načrta projekta in načrta usposabljanja projekta; - poročanje in usklajevanje dela z vodilnim partnerjem MKGP in partnerjem GIS. 				
2	LIFE Lynx	LIFE	ZGS	1. 6. 2017 – 31. 3. 2024
<p>Prispevek k izboljšanju upravljanja z velikimi zvermi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - doselitev risov - enega samca in ene samice; <p>Prispevek k popularizaciji gozdarstva, lovstva, varstva narave:</p> <ul style="list-style-type: none"> - novinarska konferenca ob izpustu risa Lukaša in izidu knjige Pogumni Maks avtorice Dese Muck; - strokovna ekskurzija za novinarje in štiri za NVO; - premiera drugega dokumentarnega filma projekta Skupaj za rise s predstavitvijo obeh knjig na temo risa (Pogumni Maks, Huda risinja), udeležba in zmaga filma na festivalu BOFF, več javnih prikazovanj filma, med drugim na RTV Slovenija; - dve srečanja lokalnih posvetovalnih skupin, predstavitev rezultatov projekta, pridobivanje mnenj deležnikov; - deset predstavitev projekta za splošno javnost; - vzdrževanje spletnega portala in baze podatkov z vizualizacijo za javnost. <p>Prispevek k razvoju ukrepov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - monitoring risa na območju stalne prisotnosti; tudi na območju slovenskih Alp; - spremljanje škodnih dogodkov po risu in razdelitev 14 kompletov opreme za varovanje pašnih živali pred velikimi zvermi, od tega enega v letu 2023; <p>Usposabljanje in izobraževanje zaposlenih na ZGS in zunanjih deležnikov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - informiranje pooblaščenecv za velike zveri o načinih zbiranja podatkov o velikih zvereh na internetnem portalu ter tehnična podpora zanje; - izobraževanje zaposlenih na ZGS o projektu in rezultatih monitoringa. 				
3	LIFE NATURA IP	LIFE - Integrated projects 2017	MNVP	5. 9. 2018 – 31. 12. 2026
<p>Povezovanje s projektom eGozdarstvo, LIFE projekti, zagotavljanje enotnosti metod pri izvajanju ukrepov kohezijskih projektov in pri izvajanju projektov Podnebne sklada.</p> <p>Priprava novega PUN 2000:</p> <ul style="list-style-type: none"> - skupaj z MKGP usklajevanja z MNVP in ZRSVN glede ciljev in ukrepov za sektor gozdarstva in lovstva PUN 2000 za obdobje 2023–2028; - predstavitev integracije GGN in LUN v PUN 2023–28 na javni razgrnitvi. <p>Prispevek k pripravi območnih načrtov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pregled in popravki ciljev in ukrepov za sektor gozdarstva in lovstva pri pripravi novega PUN2000 2023–2028; - integracija gozdarskih vsebin v finančne mehanizme/programme 2023–2028; 				

<ul style="list-style-type: none"> - implementacija načrtovanih strateških vsebin v programske in izvedbene dokumente. <p>Prispevek k pripravi načrtov enot:</p> <ul style="list-style-type: none"> - integracija rezultatov kartiranja in usmeritev za manjšinske gozdne habitatne tipe v GGN GGE v obnovi na IP pilotnih območjih; - sodelovanje pri integraciji GGO v GGE; - uskladitev usmeritev za vrste ptic in hroščev v GGN GGE na pilotnih območjih IP. <p>Prispevek k razvoju ukrepov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - koordinacija in izvedba ukrepov za ciljne GHT, divjega petelina in triprstega detla; - vključitev ukrepov IP pilotnih ukrepov v Program vlaganj v gozdove za leto 2023; - priprava akcijskih načrtov za hrošča brazdarja na območju Boč-Haloze-Donačka gora in triprstega detla, kococonega čuka, malega skovika za Kamniško-Savinjske Alpe in Grintovce; - izvedba treh terenskih fitocenološko-pedoloških delavnic v sodelovanju z GIS in webinar "Obnova in vzdrževanje vodnih virov v gozdu" ter priprava priročnika za zaposlene na ZGS; - izvedba posveta na temo naravovarstvenih ukrepov v gozdovih po ujmah 2023; - priprava Priročnika za upravljanje s HT 9180 Javorovi gozdovi v grapah in na pobočnih gruščih. <p>Prispevek k popularizaciji gozdarstva, lovstva, varstva narave:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sodelovanje pri pripravi kampanje ob 10-letnici evropskega dneva Nature 2000 in kampanje Gozdarji za Naturo 2000 - video prispevki; - sodelovanje pri pripravi izobraževalnih videov o gozdovih Slovenije in Naturi 2000 za portal YUNO; - izvedba več izobraževalnih aktivnosti na območju Kamniško-Savinjskih Alp in Boča. 				
4	LIFE WOLFALPS EU	LIFE	Ente di Gestione delle Aree Protette delle Alpi Marittime	1. 9. 2019 – 30. 9. 2024
<p>Prispevek k načrtovanju (lovstvo):</p> <ul style="list-style-type: none"> - spremljanje plenskih vrst z ocenjevanjem vpliva prisotnosti volka na vedenjske vzorce in fitnes plenskih vrst: odlov in opremljanje srnjadi s telemetričnimi ovrtnicami za namen spremljanja vedenjskih vzorcev. <p>Prispevek k izboljšanju upravljanja z velikimi zvermi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prispevek k pripravi vsakoletnega poročila o varstvenem statusu populacije volkov v Sloveniji (zbiranje vzorcev na terenu); - sestanek pripravljalne skupine za prenovu strateških dokumentov za volka, priprava akcijskega načrta za ohranjanje in upravljanje volka v Sloveniji; - usposabljanje pripadnikov policijskih enot za preprečevanje nezakonitega lova - preprečevanje izgub volkov zaradi človeških faktorjev: delavnica s predstavniki CUFAA za prenos dobrih praks. <p>Prispevek k razvoju ukrepov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ukrepi za preprečevanje škod - skupaj 14 razdeljenih kompletov elektroograj (10 drobnica, 4 govedo), oddanih 10 mladičev pastirskih psov in 2 odrasla psa; - skupaj več kot 250 intervencij WPIU - skupin za posredovanje (kontrola, svetovanje), 15 postavitev interventnih kompletov v letu 2023. <p>Prispevek k popularizaciji gozdarstva, lovstva, varstva narave:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izvedba delavnice za predstavnike OE ZGS, ki so sodelovali pri monitoringu volka; - izvedba delavnic v šolah z namenom pridobitve osnovnih znanj o volku, velikih zvereh in izzivih sobivanja (3 delavnice); - komunikacija z deležniki znotraj Slovenije: redna osebna komunikacija z lovci glede odlovov srnjadi, spremljanja gibanja označenih osebkov srnjadi in načrtov skupnega dela, izzivov sobivanja z volkom na alpskem območju; redno skupno delo z lovci na terenu v sklopu projektnih akcij; - komunikacija z deležniki v Alpah: predstavitev projekta na sestanku CIPRA in WISO delovne skupine Alpske konvencije. <p>Usposabljanje in izobraževanje zaposlenih na ZGS in zunanjih deležnikov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Platforma rejcev, ki uporabljajo zaščitna sredstva (visoke elektromreže, pastirski psi) z namenom izmenjave izkušenj, znanj in predlogov za optimizacijo ukrepa v prihodnje. 				
5	LIFE SySTEMiC	LIFE	Università degli Studi di Firenze (UNIFI)	1. 9. 2019 – 31. 8. 2024
<p>Prispevek k popularizaciji gozdarstva, lovstva, varstva narave:</p> <ul style="list-style-type: none"> - delo z mediji, pripravljene komunikacijski materiali, priprava spletnih vsebin (objave, foto, video) na temo trajnostnega in sonaravnega gospodarjenja z gozdovi v času podnebnih sprememb, publikacije; - predstavitev projekta na različnih dogodkih: sejem AGRA, Gozd in les, dan odprtih vrat GIS, Dan očarljivih rastlin); - organizirana poletna šola na temo znanstvenega pisanja prispevkov (v sodelovanju z GIS); 				

<ul style="list-style-type: none"> - izpeljani 2 ekskurziji: za osnovnošolske otroke v Krakovski gozd in za zaposlene za CE ZGS v pragozd Rajhenav. <p>Prispevek k razvoju ukrepov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - letni pregledi zdravstvenega stanja gozdov na ploskvah; - podrobno opredeljena struktura gozda in drugi parametri za vsako demonstracijsko ploskev; - raziskave genetske pestrosti in krajinske genomike na demonstracijskih ploskvah v območjih Natura 2000. Komunikacijske aktivnosti v podporo gospodarjenju z gozdovi na območjih Natura 2000; - ponoven popis objedenosti jelovega mladja na Life Systemic ploskvah v Leskovi dolini, izvedba genetskih analiz pobranih vzorcev jelovega mladja. <p>Usposabljanje in izobraževanje zaposlenih na ZGS in zunanjih deležnikov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - delavnici za revirne gozdarje ZGS - situacijska nega in situacijsko redčenje - Kočevje in Haloze; - delavnica za dobavitelje GRM; - delavnica za lovce, lovske načrtovalce in raziskovalce; - ogled sestojev in Life Systemic ploskve v nacionalnem parku Sila in spoznavanje gospodarjenja z gozdovi v parku. 				
6	LIFE NarcIS	LIFE	Agencija Republike Slovenije za okolje	1. 1. 2021 – 31. 12. 2024
<p>Prispevek k informacijski prenovi JGS:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sodelovanje in povezovanje s projektom eGozdarstvo z namenom prihodnje integracije novega informacijskega sistema ZGS; - administracija uporabnikov v portal Narcis, podpora uporabnikom pri uporabi vtičnika qnarcis; - intenzivno sodelovanje pri izvedbi tečajev za QGIS (8 tečajev - 60+ udeležencev, 2 interna tečaja - 28 udeležencev, predstavitev vtičnika qnarcis in portala narcis.gov.si (spletno, v živo); - sodelovanje pri prehodu ZGS na vsesplošno uporabo QGIS-a (prostorski del GGN, digitalizacija sestojne karte, oddaja podatkov na skladišče ...). <p>Prispevek k popularizaciji gozdarstva:</p> <ul style="list-style-type: none"> - v produkcijo nameščen prenovljen Pregledovalnik podatkov o gozdovih (zagotavljanje posodabljanja in vzdrževanja, pripravljanja obširna navodila za uporabo); - nameščeni v produkcijo in predani v uporabo spletni servisi z omejenim dostopom za zunanje uporabnike, za avtomatizacijo posredovanja podatkov; - izdelan API za prevzem podatkov o škodah po velikih zvereh in povezava z ODSEV; zbiranje podatkov o monitoringih zveri na podatkovnem skladišču; - posredovani podatki o najdbah drevesnih vrst in prvič v takšni obliki dostopne pregledne karte na mreži kvadrantov; - predstavitev projekta na UL BF študentom gozdarstva, predstavitev na dijaškem gozdarskem taboru, gozdarskih študijskih dnevih... - priprava člankov za Narcis spletno stran, bilten, blog, priprava in delitev koledarjev z namenom ozaveščanja o pomenu gozdarstva za naravovarstvo in prispevek digitalizacije na tem področju, sodelovanje z drugimi projekti znotraj ZGS (LIFE Lynx ...), ustvarjanje zbirke projektov v portalu NarcIS skupaj z njihovimi podatkovnimi nizi; - priprava povezav GGN GGE k zbirki PUN. 				
7	JeloviZA	Norveški finančni mehanizem	CIPRA Slovenija	1. 5. 2022 – 30. 4. 2024
<p>Prispevek k razvoju ukrepov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izvedba sadnje na 10 ha vnaprej opredeljenih površin na projektnem območju s predhodno določenimi in usklajenimi vrstami (sodelovanje OE Bled in OE Kranj); - sodelovaje pri popisu gozdnega jereba kot ene od kvalifikacijskih vrst Natura 2000 na projektnem območju (Jelovica); - obeležitev sadik, izvajanje premazov po sadnji, obžetev v jesenskih mesecih in monitoring uspešnosti sadnje (prva faza); - določitev 30 habitatnih dreves na projektnem območju (v sodelovanju z lastniki zemljišč). <p>Prispevek k popularizaciji gozdarstva, lovstva, varstva narave:</p> <ul style="list-style-type: none"> - udeležba na mednarodnem dogodku ob obisku norveške veleposlanice in predstavitev projekta v Grosuplju 10. 11. 2023; - uveljavljanje pomena GGN v projektnih aktivnostih, ki se osredotočajo na bodoči razvoj območja. <p>Usposabljanje in izobraževanje zaposlenih na ZGS in zunanjih deležnikov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izvedba dogodka z lastniki zemljišč na projektnem območju z namenom seznanitve z deli in preveritvijo njihovih stališč glede gospodarjenja z gozdom v prihodnje. 				

8	ZAGON	Norveški finančni mehanizem in Finančni mehanizem EGP 2014-2021	Občina Grosuplje	1. 9. 2022 – 30. 4. 2024
<p>Prispevek k varstvu gozdov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - neposredni učinek na pripravo sanacijskega načrta za obnovo po ujmah 2023; - izboljšano izvajanje intervencij prihodnje Skupne kmetijske politike 2021–2027 (Intervencija naložbe v ureditev gozdne infrastrukture, Intervencija naložbe v sanacijo in obnovo gozdov po naravnih nesrečah in neugodnih vremenskih razmerah, Intervencija urejanja hudourniških območij). <p>Prispevek k razvoju ukrepov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razvoj ukrepov in dobrih praks, namenjenih izboljšanju stanja gozdnih habitatov za tarčne vrste ptic Natura 2000 in izvajanje demonstracijskih ukrepov za preprečevanje negativnih vplivov podnebnih sprememb na gozdne habitatne tipe in vrste Natura 2000 zaradi erozijskih procesov; - izboljšanje prehranskega potenciala v habitatu ptic z ukrepi sadnje plodonosnih drevesnih vrst, obžetve ter nege na območju, podvrženemu ujmam in gradacijam podlubnikov; - izločanje habitatnega drevja in povečanje odmrle biomase. <p>Prispevek k popularizaciji gozdarstva, lovstva, varstva narave:</p> <ul style="list-style-type: none"> - svetovanje lastnikom gozdov in promocija nujnih ukrepov prilagajanja na podnebne spremembe in izvajanje ukrepov Natura 2000; - sodelovanje pri pripravi kampanje ob 10–letnici evropskega dneva Nature 2000 - video prispevek. <p>Usposabljanje in izobraževanje zaposlenih na ZGS in zunanjih deležnikov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izobraževanje – strokovno predavanje na temo varstva izbranih vrst ter ustreznosti ukrepov z vidika prilaganja na podnebne spremembe; - izobraževanje in izvedba popisa triprstega detla na pilotnem območju v sodelovanju z ZRSVN. - izpeljava izobraževalnih delavnic za usposabljanje svojih strokovnjakov za gojenje in načrtovanje v gozdovih ter revirne gozdarje. 				
9	2forT	Erasmus+	Centre Forestier de France	6. 2. 2021– 5. 2. 2025
<p>Prispevek k popularizaciji gozdarstva, lovstva, varstva narave:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pregled in popravki vseh 12 modulov, osnovnih pedagoških metod, ki služijo kot pripomoček predavateljem za bolj učinkovit prenos znanja odraslim slušateljem (npr. lastnikom gozdov) in prevod v slovenščino; - priprava smernic za izdelavo video pripomočkov, v katerih bo prikazana uporaba vsakega posameznega modula v praksi; - sodelovanje pri pripravi smernic in navodil za izdelavo spletnih pripomočkov (za vsak modul bo pripravljen spletni "Escape game") za učinkovitejše delo predavateljev. 				
10	Mosaic	Interreg Alpine Space	INRAE (FR)	1. 11. 2022 – 31. 10. 2025
<p>Prispevek k popularizaciji gozdarstva:</p> <ul style="list-style-type: none"> - priprava komunikacijskih materialov, priprava spletnih vsebin na temo trajnostnega in sonaravnega gospodarjenja z varovalnimi gozdovi v času podnebnih sprememb (prispevek v Gozdarskem vestniku, poster, FB objave); - predstavitev projekta MOSAIC, ZGS in slovenskega gozdarstva študentom Pedagoške fakultete, naravoslovna smer. <p>Prispevek k razvoju ukrepov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zbiranje podatkov o procesih v varovalnih gozdovih, povezanih s podnebnimi spremembami; - zbiranje podatkov o naravnih motnjah in gospodarjenju v našem območju "forest living lab" - Soteska, zbiranje informacij o gospodarjenju z varovalnimi gozdovi in primeri dobrih praks gospodarjenja za pripravo poročila o "forest living lab" Soteska; - priprava napovedi trendov naravnih motenj, ki so posledica podnebnih sprememb, napoved gibanja arealov drevesnih vrst glede na različne scenarije. <p>Usposabljanje in izobraževanje zaposlenih na ZGS in zunanjih deležnikov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - začetek procesa vzpostavljanja mreže demonstracijskih ploskev in sodobnih orodij za raziskave in prikaz sonaravnega gospodarjenja z varovalnimi gozdovi (SLO, IT, AU, CH); - postavitve Marteloskop ploskve Šmarna gora (v sodelovanju s Pedagoško fakulteto) za namen izobraževanja o pomenu gospodarjenja z varovalnimi gozdovi in pomenu ohranjanja biotske pestrosti; - začetek vzpostavitve integracijskih forumov, ki bodo namenjeni vplivnim akterjem za prenos znanja; - organizacija delavnice Upravljanje z varovalnimi gozdovi in gozdovi v zavarovanih območjih za gozdarje ZGS; - sodelovanje na delavnici: Smernice za gospodarjenje z gozdovi na hudourniških območjih v luči nedavnih ujm. 				
11	ForestEcoValue	Interreg Alpine Space	Finpiemonte SpA – Regional financial and development agency (Italija)	1. 11. 2022 – 31. 10. 2025

<p>Prispevek k varstvu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvodno delo na pripravi sistemov celovitega varstva pred naravnimi nesrečami - plazovi in hudourniki (analiza stanja, analiza deležnikov, analiza potrebnih ukrepov, finančno ovrednotenje idr.). <p>Prispevek h gojenju:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razvijanje ukrepov za prilagojeno gospodarjenje glede na različne ekosistemske storitve gozda. <p>Prispevek k načrtovanju:</p> <ul style="list-style-type: none"> - delo na pripravi sistemov celovitega varstva pred naravnimi nesrečami - plazovi in hudourniki (analiza stanja, analiza deležnikov, analiza potrebnih ukrepov, finančno ovrednotenje idr.); - analiza ekosistemskih storitev in priprava smernic za njihovo zagotavljanje (poudarek na varovalni in zaščitni funkciji, biomas in rekreaciji). <p>Prispevek k popularizaciji gozdarstva, lovstva, varstva narave:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izvedba terenskega dne za projektne partnerje iz štirih alpskih držav in občino Tržič, na katerem se je predstavil koncept večnamenskega gospodarjenja, pomen ekosistemskih storitev gozda ter problematika pri njihovem zagotavljanju; - promocija pomena načrtovanja z gozdom za zagotavljanje ekosistemskih storitev na občini Tržič. 				
12	LIFE Wild Wolf	LIFE	Instituto di Ecologica Applicata	1. 1. 2023 – 31. 8. 2027
<p>Prispevek k popularizaciji gozdarstva:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ozaveščanje splošne javnosti in deležnikov o dejavnostih ZGS na temo zaščitnih ukrepov in dela na področju velikih zveri preko objav na spletu. <p>Prispevek k upravljanju z velikimi zvermi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodatno znanje o upravljanju z volkovi v neposredni bližini naselij in obvladovanje kritičnih situacij; - nadgradnja spletne strani in ozaveščanje splošne javnosti o volkovih preko portala "Varna paša"; - nakup treh interventnih kompletov in devet setov mrež za preprečevanje škod po velikih zvereh; - svetovanje predstavnikov ZGS rejcem drobnice na terenu (4x) in določitev dveh območij - t.i. vročih točk, kjer pašnike dodatno spremljamo z avtomatskimi kamerami. 				
13	HealthyForestRegions	ERDF Interreg Central Europe	Hochschule für nachhaltige Entwicklung Eberswalde	1. 4. 2023 – 31. 3. 2026
<p>Prispevek k načrtovanju (gozdarstvo):</p> <ul style="list-style-type: none"> - definicija kriterijev za analizo ekosistemskih storitev na podlagi gozdnih funkcij in mapiranje na pilotnem območju GGE Ravne; - lidar snemanje pilotnega območja GGE Ravne za potrebe izvedbe GIS analize in mapiranja ekosistemskih storitev - povezovanje s projektom eGozdarstvo in aktivnosti v JGS; - sodelovanje in pomoč OE Kočevje pri implementaciji in uporabi pridobljenih lidar podatkov za pripravo GGN. <p>Prispevek k popularizaciji gozdarstva, lovstva, varstva narave:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sodelovanje z deležniki in naslavljanje problematike gozdnih rezervatov in izboljšanje statusa GR pragozd Krokari; - sodelovanje z osnovnimi šolami pri izvajanju gozdne pedagogike ter vključitev gozdarskih vsebin v šolski kurikulum; - sodelovanje pri pripravi in izvajanju izbirnega 2-letnega okoljskega modula v Gimnaziji Kočevje na temo gozda in naravoslovja; - sodelovanje z Občino Kočevje pri izvajanju projekta in interpretaciji vitalnih gozdnih regij in vključevanju gozdarskih vsebin v občinske aktivnosti. <p>Usposabljanje in izobraževanje zaposlenih na ZGS in zunanjih deležnikov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sodelovanje pri pripravi in izvedbi delavnice za interpretacijo vitalnih gozdnih ekosistemov; - sodelovanje s šolami pri izvajanju gozdne pedagogike ter vključitev gozdarskih vsebin v šolski kurikulum; - izvedba strokovne ekskurzije na Kras z namenom prikaza, razumevanja in primerjave ranljivosti gozdnih ekosistemov na zunanje motnje. 				
14	LECA	ERDF Interreg Central Europe	MENDELU	1. 4. 2023 – 31. 3. 2026
<p>Prispevek k popularizaciji gozdarstva in lovstva:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izbrali smo izobraževalno institucijo (srednja kmetijska šola) in kmetijo dobrih praks, kjer bosta demonstrirana postavitve in uporaba zaščitnih ukrepov in sobivanja z velikimi zvermi. <p>Prispevek k upravljanju z velikimi zvermi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pridobitev dodatnih podatkov o gibanju volkov (s telemetrično ovratnico opremljen 1 volk v letu 2023); - sistematični pregled dejavnosti v nacionalni praksi ter izmenjava izkušenj in prenos dobrih praks zaščite pred velikimi zvermi med projektnimi partnerji (preko sestankov projektnih partnerjev in delovnih skupin, pregled poročil). 				
15	CiBioGo	ERDF Interreg Evropa	Province of Potenza (Italija)	1. 3. 2023 – 31. 5. 2027
<p>Prispevek k pripravi območnih lovsko upravljaljskih načrtov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prepoznavanje ključnih izboljšav v postopku priprave kratkoročnega lovsko upravljaljskega načrta; 				

- priprava delavnic in srečanj za ključne deležnike v postopku priprave kratkoročnih lovsko upravljaljskih načrtov. Prispevek k popularizaciji gozdarstva, lovstva, varstva narave;
- pregled problematike upravljanja z alpskim kozorogom;
- priprava poteka dela za spremembo statusa za alpskega kozoroga kot domorodne vrste in možnosti za upravljanje s to vrsto, ter vključitev v lovsko upravljaljske načrte;
- priprava delavnic in srečanj za ključne deležnike v postopku spremembe statusa alpskega kozoroga kot domorodne vrste;
- priprava članka o domorodnosti kozoroga za Gozdarski vestnik, lovška ter lokalna glasila.

5.4 PROJEKTI V PRIPRAVI

V letu 2023 je bilo pridobivanje novih projektov taktično nekoliko omejeno predvsem zaradi ključnih aktivnosti pri izvajanju projekta eGozdarstvo ter obremenjenosti JGS s tem projektom. Ker se nam je v letu 2023 zaključilo sedem projektov, v letu 2024 pa se zaključuje 6 projektov, smo kljub temu prijavili 7 projektov, pri katerih smo identificirali ključne gozdarske vsebine za nadaljnji razvoj JGS.

Uspešno smo pridobili dva projekta, ki se začeta izvajati 1.1. 2024 – na finančnem mehanizmu LIFE smo pridobili projekt Varna paša, kjer smo vodilni partner, ter na finančnem mehanizmu Obzorja projekt FRUITDIV.

Projekt RESILIENTTREES na finančnem mehanizmu Interreg Evropa ni bil uspešno prijavljen in se zaradi potrebnih malenkostnih popravkov preučuje možnosti za ponovno prijavo v letu 2024. V fazi ocenjevanja oz. priprave pa je še projekt CIBIRETE na finančnem mehanizmu Interreg Evropa, SOIL: OurInvisibleAlly ter AlpECOBEAR na finančnem mehanizmu Interreg Alpski prostor. V fazi priprave je tudi Kohezijski projekt z delovnim imenom Gozd.

Projekti v prijavi in pripravi v letu 2023

Status prijave	Akronim projekta	Polni naslov projekta	Finančni mehanizem	Vodilni partner	Trajanje projekta
<i>Doprinos projekta k izvajanju javne gozdarske službe</i>					
ODOBREN	LIFE Varna paša	Podpora podeželskim skupnostim v Sloveniji pri preprečevanju konfliktov z medvedom in volkom preko medsektorskega sodelovanja, sistemskih ureditev in izobraževanja	LIFE	ZGS	1. 1. 2024 – 31. 12. 2029
<p>Namen projekta LIFE VARNA PAŠA je izboljšati sprejemanje in sobivanje med ljudmi, volkovi in medvedi ter tako zagotoviti dolgoročno ohranitev obeh vrst v razdrobljeni in gosto poseljeni krajini Slovenije. Projekt se bo tega problema lotil s poudarkom na zmanjševanju konfliktov, ki nastajajo zaradi napadov volkov in medvedov na pašne živali in drugo človekovo premoženje. ZGS bo kot vodilni partner vodil konzorcij sedmih partnerjev iz gozdarskega, kmetijskega in akademskega sektorja in bo sistemsko pristopil k razvoju sodobnejšega sistema zaščite pašnih živali in rešitve vključil v novo skupno kmetijsko politiko po letu 2027. Za doseg tega cilja bodo projektni partnerji tesno sodelovali z različnimi zainteresiranimi deležniki, od vladnih institucij do nevladnih organizacij, ki zajemajo celoten spekter strokovnjakov, kmetov in širše javnosti, ki bodo vključeni v razpravo o ohranjanju velikih zveri. Poleg tega projekt daje pomembno vlogo izobraževanju pri dolgoročnem prenosu znanja in kot naložbo v prihodnje generacije deležnikov. ZGS bo preko projektne skupine in pooblaščenec za cenitev škod aktivno vključen v sodelovanje z različnimi ministrstvi (MNVP, MKGP), organizacijami (KGZS, ČZS) in ustanovami (UL, občine). Tekom projekta bo zagotovljen dvig profesionalnosti kadra ZGS (izobraževanja, certifikat in tečaj za pooblaščenca), izboljšane bodo prakse in protokoli delovanja na terenu, prav tako bo izpostavljen pomen komunikacije na različnih ravneh, tako na terenu kot na ravni medsektorskega sodelovanja.</p>					
ODOBREN	FRUITDIV	Izkoriščanje neizkoriščenega potenciala divjih vrst sadnega drevja za trajnostno kmetijstvo	Horizon - Obzorja	INSTITUT NATIONAL DE RECHERCHE POUR L'AGRICULTURE, L'ALIMENTATION ET L'ENVIRONNEMENT - INRAE, FRANCIJA	1. 1. 2024 – 31. 12. 2029

<p>Divje sorodnike drevesnih sadnih vrst predstavljajo divje drevesne vrste, tesno povezane z določenimi sadnimi vrstami. So pomemben vir genetske raznolikosti za izboljšanje kmetijskih lastnosti, plodovi sadnega drevja pa so pomembni za človeško prehrano in zdravje, vendar so do sedaj viri divjih sorodnih drevesnih vrst ostali premalo izkoriščeni. Divje sorte sadnih dreves običajno rastejo v raznolikih habitatih, ki so resno ogroženi zaradi sprememb rabe zemljišč, ne trajnostnih kmetijskih in gozdarskih praks, prekomernega izkoriščanja, invazivnih vrst in podnebnih sprememb. V večini primerov so potrebni nujni in aktivni ukrepi za ohranjanje divjih sort sadnih dreves, da se zagotovi njihovo preživetje in prihodnja uporaba. Projekt bo spremljal, karakteriziral, uporabljal in ohranjal raznolikost divjih sorodnih vrst sadnih dreves, še posebej vrst <i>Malus</i>, <i>Pyrus</i> in <i>Prunus</i>.</p> <p>Za boljše razumevanje genetske in fenotipske raznolikosti divjih sorodnih vrst sadnih dreves ter identifikacijo ugodnih lastnosti za prihodnje prenose v sorte bo projekt uporabil kombinacijo florističnih, etnogeografskih in populacijskih genomskih pristopov na genetskih bankah in zgodovinskih evropskih območjih raznolikosti.</p>					
ZAVRNJEN	RESILIENT REES	Prvobitna drevesa in starodavni gozdovi za izboljšanje biodiverzitete in pokrajinsko odpornost	ERDF Interreg Evropa	Institute of Bioeconomy - National Research Council of Italy	48 mesecev
<p>Splošni cilj projekta je izboljšati varstvo in ohranitev narave in biotske raznovrstnosti z izboljšanjem sedanjih strategij in politik, ki zadevajo starodavne gozdove in stara drevesa. Cilj projekta v Sloveniji je izbira ustreznih kriterijev za ovrednotenje že izločenih gozdnih rezervatov in izbira novih primernih gozdnih rezervatov. V skladu s strategijo EU za biotsko raznovrstnost in gozdove in ustreznimi smernicami komisije EU je potrebno v Sloveniji povečati površino gozdov brez gozdnogospodarskih posegov za dodatnih 2.400 ha zavarovanih gozdnih površin. ZGS bo skupaj z GIS (PP) pripravil revizijo in predloge za spremembe Uredbe o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom. Skupaj z deležniki bo pripravljen predlog sprememb, ki bo v pomoč MKGP pri samemu uveljavljanju strategije EU za biotsko raznovrstnost in gozdove tako na administrativni kot izvedbeni ravni.</p>					
V PRIJAVI	AlpECOBEAR	Alpine Engagement for Voexistence Behavior and EthicAI Reasoning	ERDF Interreg Alpski prostor	Univesity of Padua	36 mesecev
<p>Sodelovanje ZGS v projektih aktivnostih bi pomembno nadgradilo nacionalni projekt monitoringa medveda, saj je le-ta komunikacijsko usmerjen le v interesne skupine, ki v monitoringu sodelujejo (lovci, gozdarji). Izvedba izobraževanja s področja komunikacije in uporabe komunikacijskih orodij (učinkovita priprava člankov, objav, video materialov preko različnih spletnih orodij) in temeljne pedagogike (kako učinkovito upravljati s skupino, kako učinkovito posredovati informacije, ipd.) bo služila kot podpora aktivnostim projekta eGozdarstvo za usposabljanje komunikatorjev ZGS in aktivnostim projekta LIFE VARNA PAŠA za poglobljeno usposabljanje pedagogov. Izobraževanje s področja krizne komunikacije in psihologije (kako se spopadati z oškodovanci, ki prestajajo čustveno stisko, ipd.) nadgrajuje aktivnosti projekta LIFE VARNA PAŠA, ki za pooblaščenca predvideva strokovno (vsebinsko) usposabljanje, projektne aktivnosti AlpECOBEAR pa predvidevajo usposobljenost za izvedbo samega postopka na terenu (komunikacijsko opolnomočeni pooblaščenca) in aktivnostim projekta CiBIOGO, ki predvideva izobraževanja za lovske načrtovalce z vidika učinkovite izvedbe participatornega procesa za namene priprave lovsko-upravljaljskih načrtov.</p>					
V PRIJAVI	CIBIRETE	Krožna bioekonomija za odporno krajino	ERDF Interreg Evropa	Forest Sciences & Technology Centre of Catalonia	48 mesecev
<p>Namen projekta je spodbuditi in posredno se soočiti z izzivi na področju trajnejše rabe lesa na nacionalni ravni. Premalo aktivno gospodarjenje z gozdovi in posledično njihovo staranje negativno vpliva na njihovo zmožnost skladiščenja ogljika. Zavedati se moramo pomena aktivnega gospodarjenja z gozdom in gozdno-lesnih verig pri blaženju podnebnih sprememb. Za povečano aktivnost pri gospodarjenju, predvsem z zasebnimi gozdovi, so pomembne dodatne aktivnosti in ukrepi, in sicer: izobraževanje in ozaveščanje, aktivna participacija pri odločitvah, finančne spodbude, ustrezna zakonodaja, povezovanje lastnikov gozdov ipd.</p>					
V PRIJAVI	SOIL: OurInvisibleAlly	Facilitating implementation of EU soil legislation in Alpine municipalities, thus seizing transnational knowledge, mutual learning & concrete, crosssectoral	ERDF Interreg Alpski prostor	GIS	36 mesecev

		implementation on local level			
<p>Projekt bo predstavil zbirko najboljših praks, koncepte delavnic za izboljšanje znanj o tleh in predstavitev sistemov trajnostnega gospodarjenja s tlemi s poudarkom na alpskih regijah. V načrtih za gospodarjenje z gozdovi na alpskih območjih bo večji poudarek na vključenosti tal v le-te. Vsaj 5 pilotnih območij bo z vključitvijo sistema trajnostnega gospodarjenja s tlemi v svoje 10-letne načrte gospodarjenja z gozdovi zagotovilo, da bodo odporna in zdrava tla temelj za trajnostno gospodarjenje z gozdovi, kar bo zagotavljalo večjo odpornost gozdov na podnebne spremembe.</p>					
V PRIJAVI	Gozd	Gozd	Kohezija	ZGS	48 mesecev
<p>Projekt Gozd svojimi aktivnostmi podpira dejavnosti JGS spremljanja stanja in razvoja gozdov, varstva gozdov in usmerjanja gospodarjenja z gozdovi ter gozdnim prostorom. Izvedba študij doprinaša nova vedenja o stanju in razvoju gozdov kot ekosistema ter spremljanju biotskega ravnovesja v gozdovih. Raziskovalna dejavnost je v projektu opredeljena kot predpogoj za lociranje neposrednih ukrepov izboljšanja stanja izbranih habitatnih tipov in vrst, ohranjanje biodiverzitete podpira osnovno strokovno paradigmo o trajnem, večnamenskem in sonaravnem gospodarjenju z gozdom. Projektne aktivnosti vsebujejo tudi popularizacijo gozdov in osveščanje javnosti o pomenu gozdov, predvidene so tudi delavnice izobraževanja lastnikov gozdov in izvajanja nadzora v gozdovih in gozdnem prostoru, kakor tudi aktivnosti neposrednega nadzora v naravi v skladu s predpisi o ohranjanju narave.</p>					

5.5 MEDNARODNO SODELOVANJE

Mednarodno sodelovanje je bilo v letu 2023 večinoma vezano na izvajanje mednarodnih razvojnih projektov, ki so v celoti ali delno financirani iz sredstev EU, delno pa iz sredstev JGS in MNVP. ZGS je tudi v letu 2023 aktivno sodeloval s številnimi tujimi strokovnimi in raziskovalnimi institucijami, različnimi združenji in mednarodnimi organizacijami (npr. FAO, IUFRO, ProSilva, itd.) ter se aktivno udeleževal nekaterih mednarodnih dogodkov in strokovnih posvetov (Posvet o sonaravnem gospodarjenju z gozdovi v Evropi, konference IUFRO skupine za gozdarsko svetovanje v Padovi, mednarodnega posveta Vloga gozdnih ekosistemov v luči podnebnih sprememb in posveta o sodelovanju Slovenije z državami Latinske Amerike in Karibov). V letu 2023, je ZGS gostil tudi delegacije več držav, in sicer: Romunije, Nemčije, Francije, ZDA, Mongolije in Albanije.

B: Naloge s področja varstva narave

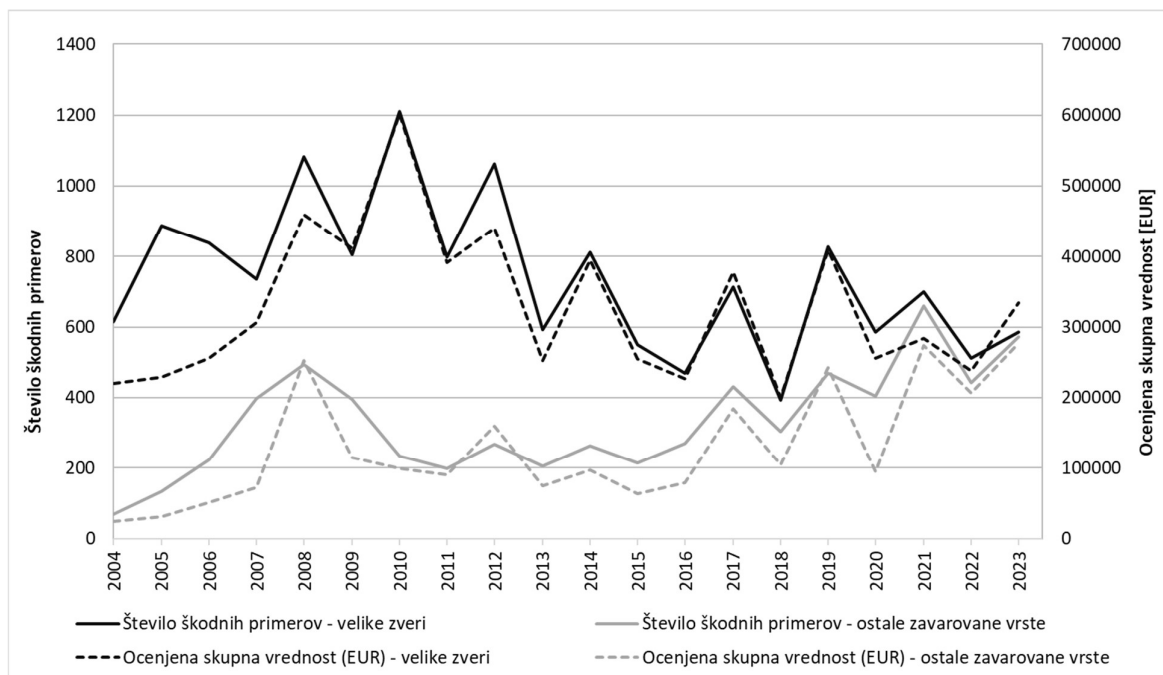
6 Delo v zvezi z zavarovanimi živalskimi vrstami

Odgovorna: dr. Matija Stergar, univ. dipl. inž. gozd., in Miha Marenče, univ. dipl. inž. gozd.

(20. člen ZDLov-1 in 93. člen ZON)

6.1 CENITVE IN PREPREČEVANJE NASTAJANJA ŠKOD, KI JIH POVZROČIJO ZAVAROVANE ŽIVALSKÉ VRSTE

V letu 2023 so zaposleni na ZGS opravili 1.159 cenitev škod, ki so jih (domnevno) povzročile zavarovane vrste prostoživečih živali. Največ škodnih primerov je bilo na OE Sežana (282 oz. 24 % vseh škodnih dogodkov) in OE Kočevje (249 oz. 22 % vseh škodnih dogodkov).

Slika 7: Dinamika števila škodnih primerov in ocenjena škoda, ki so jo povzročile zavarovane živalske vrste po letih v obdobju 2004 – 2023

V letu 2023 smo nadaljevali s preverjanjem pravilne rabe zaščitnih sredstev za preprečevanje škod po velikih zvereh, oškodovancem smo nudili pomoč pri zaščiti premoženja z interventnimi kompleti elektromrež in pomagali pri postopkih sofinanciranja zaščitnih sredstev s strani resornega ministrstva. V letu 2023 smo izvajali kontrole pravilne rabe zaščitnih sredstev pri 133 prejemnikih zaščitnih sredstev, pri katerih smo izvedli 136 kontrol. 20 uporabnikom smo na novo razdelili skupno 24 kompletov zaščitnih sredstev (vse s pomočjo sredstev MNVP). Poleg tega še naprej poteka nudenje pomoči oškodovancem oz. potencialnim oškodovancem s 100 % financiranjem nakupov visokih elektromrež in elektroograj. V letu 2023 smo s pomočjo nakupov, podprtih s strani projektov LIFE Lynx in LIFE Wolfalps EU, na ta način pomagali 1 rejki drobnice, izvedli pa smo tudi predajo treh mladičev pastirskih psov in enega odraslega psa rejcem pašnih živali.

V januarju 2023 je bilo v sodelovanju z ministrstvom, pristojnim za ohranjanje narave, izpeljano izobraževanje za pooblaščenca za cenitev škod, ki jih povzročijo zavarovane živalske vrste, kjer so bili predstavljeni podatki o ocenjenih škodah po zavarovanih vrstah v preteklih letih ter usmeritve za nadaljnje delo.

6.2 STROKOVNA MNENJA

Poseganje v populacijo velikih zveri poteka na podlagi strokovnih mnenj, ki jih pripravi ZGS. V letu 2023 je ZGS pripravil spodaj navedena strokovna mnenja o odvzemu velikih zveri iz narave in poročal o njihovi (ne)realizaciji.

Strokovna mnenja za izdajo dovoljenj za odstrel osebkov rjavega medveda in volka

V letu 2023 smo pripravili strokovno mnenje za odstrel 230 medvedov v obdobju do konca leta 2023, katerega cilj je bil približati številčnost rjavega medveda številu 800 medvedov na območju Slovenije in s tem zmanjšati število konfliktov z medvedi. ZGS je na pristojno ministrstvo v letu 2023 posredoval še 23 ločenih strokovnih mnenj za odvzem 26 osebkov rjavega medveda iz narave z odstrelom (za t. i. ustne odločbe). Poleg navedenega je ZGS pripravil še 2 negativni strokovni mnenji za odstrel osebkov rjavega medveda. ZGS je v letu 2023 izdelal 8 strokovnih mnenj, ki so se nanašala na odstrel volkov oziroma križancev med volkom in domačim psom.

Strokovna mnenja za odlov živih osebkov velikih zveri

V letu 2023 je ZGS izdelal dve strokovni mnenji za odlov osebkov volka in risa za namene opremljanja osebkov s telemetričnimi ovraticami in spremljanja njihovega gibanja.

Podporne aktivnosti

V okvir pridobivanja podatkov za namene priprave strokovnih mnenj spada tudi štetje rjavega medveda na krmiščih (stalna števna mesta), ki ga koordinira ZGS. Sistematično spremljanje medvedov na stalnih števni mestih izvajamo na krmiščih, ki so del mreže stalnih števni mest (skupaj 167 števni mest). V letu 2023 je bilo štetje izvedeno 5. maja in 25. avgusta, in sicer v sodelovanju z Lovsko zvezo Slovenije, območnimi združenji upravljavcev lovišč ter upravljavci lovišč (LPN). Poleg koordinacije štetja smo fizično izvajali štetje v šestih LPN na skupno 52 števni mestih, in sicer v LPN Kočevsko (33), LPN Jelen (16), LPN Ljubljanski vrh (2) in LPN Prodi – Razor (1).

6.3 DRUGA DELA NA PODROČJU ZAVAROVANIH ŽIVALSKIH VRST

Med ostala dela na področju zavarovanih vrst prostoživečih živali ZGS spada evidentiranje odvzema velikih zveri, sodelovanje pri oblikovanju upravljaljskih in drugih dokumentov, mednarodno sodelovanje, sodelovanje v projektih in ostale aktivnosti.

6.3.1 Evidentiranje odvzema velikih zveri

Odvzem velikih zveri je v letu 2023 znašal: 264 osebkov medvedov, 15 volkov oz. križancev med volkom in domačim psom (od tega 5 osebkov skladno z odločbami za odvzem križancev), medtem ko odvzema risa nismo evidentirali. V zvezi z navedenimi odvzemi osebkov velikih zveri smo na ZGS opravljali naslednje naloge:

- izvedba protokola ob odvzemu velike zveri: prejem klica o odvzemu, odhod na mesto, biometrične meritve, izpolnjevanje obrazca, odvzem zoba za ugotavljanje starosti, odvzem ostalih vzorcev za genetske in druge raziskave;
- v primeru suma na nezakonito usmrtilitev osebkov velikih zveri obveščanje organov pregona in pomoč pri zbiranju dokazov;
- posredovanje zbranih vzorcev laboratorijem, ki izvajajo analize;
- čiščenje in arhiviranje zob za ugotavljanje starosti;
- posredovanje zapisnikov na CE ZGS in arhiviranje kopij na OE;
- vnos podatkov v centralno bazo;
- priprava in analiza podatkov za poročila, raziskave, medije...;
- poročanje državnim organom, institucijam (MNVP, lovska inšpekcija).

6.3.2 Sodelovanje pri oblikovanju upravljaljskih in drugih dokumentov

V letu 2023 je ZGS sodeloval pri pripravi Strategije ohranjanja in upravljanja volka v Sloveniji za naslednje desetletno obdobje in pripadajočega akcijskega načrta ter pri prenovi strateških dokumentov za upravljanje risa za naslednje desetletno obdobje.

ZGS je v letu 2023 s pristojnim ministrstvom sodeloval pri pripravi sprememb smernic za odstrel volka in zakonodaje s področja odškodninskega sistema za škodo, ki jo povzročijo zavarovane vrste.

6.3.3 Sodelovanje v projektih in ostale aktivnosti

Mednarodno sodelovanje

Sodelovali smo pri naslednjih mednarodnih aktivnostih:

- predsedovanje platformi WISO, ki deluje v okviru Alpske konvencije; udeležba na dveh srečanjih;
- udeležba na srečanju, ki ga organizira skupina za risa v Alpah (SCALP); priprava poročila;
- udeležba na drugih srečanjih na temo upravljanja velikih zveri.

Sodelovanje v projektih in tržnih dejavnostih

Sodelovanje na projektih je potekalo predvsem na področju velikih zveri (LIFE Lynx, LIFE WOLFALPS EU, LIFE WILD WOLVES) in projekta LIFE IP, ki so predstavljeni v ločenem poglavju tega poročila. Na področju velikih zveri je ZGS pričel tudi s koordinacijo in izvedbo ocene številčnosti rjavega medveda v letu 2023 ter zaključil aktivnosti monitoringa volka v sezoni 2022/2023.

ZGS je v letu 2023 na območni ravni sodeloval tudi pri naslednjih monitoringih zavarovanih živalskih vrst in pri projektih, ki se ukvarjajo z zavarovanimi vrstami:

- monitoring divjega petelina na območju Triglavskega LUO, biatlonskega centra na Pokljuki, Kamniško-Savinjskih Alp in Pohorja;
- monitoring ruševca na območju Triglavskega LUO In Kamniško-Savinjskih Alp;
- monitoring planinskega orla na južnih pobočjih Tolminsko-Bohinjskih gora;
- monitoring srednjega detla na območju Dobrave (v sodelovanju z ZRSVN);
- monitoring triprstega detla, divjega petelina in gozdnega jereba ter priprava informacijske table za vse tri vrste pod Raduho v okviru projekta ZAGON;
- izvajanje gozdnega nadzora v okviru projekta VIZIJA POHORJE 2030 – "Izboljšanje stanja travniških, vodnih in manjšinjskih gozdnih habitatov ter zagotavljanje mirnih con na Pohorju";
- monitoring populacije bobra na območju Kozjanskega in Obsotelja.

Ostalo

Poleg navedenega je ZGS na področju zavarovanih živalskih vrst izvajal tudi naslednje aktivnosti:

- redno sodelovanje z mediji v obliki intervjujev in odgovorov na novinarska vprašanja v zvezi z zavarovanimi vrstami (predvsem velikih zveri);
- sodelovanje v medresorskih skupinah v organizaciji MNVP;
- zbiranje naključnih znakov prisotnosti risa po SCALP metodologiji;
- spremljanje risa s fotopastmi na območju LPN, ki so v upravljanju ZGS;
- priprava strokovnih mnenj za občine v osrednjem in robnem življenjskem prostoru medveda glede prevozov otrok v šolo.

C: Gospodarske in storitvene dejavnosti ZGS

7 Delo lovišč s posebnim pomenom

Odgovoren: mag. Janko Mehle, univ. dipl. inž. gozd.

Skladno z Zakonom o divjadi in lovstvu (Ur. l. RS, št. 16/04 in nasl.) ZGS upravlja z naslednjimi LPN: Prodi Razor, Ljubljanski vrh, Jelen, Kočevsko, Pohorje, Kozorog Kamnik, Fazan Beltinci in Kompas Peskovci.

LPN, ki delujejo v okviru ZGS, so v letu 2023 opravljala naslednje naloge:

- javno službo s področja divjadi in lovstva skladno z 21. členom *Zakona o divjadi in lovstva* (Ur. l. RS, št. 16/04 in nasl.);
- javno službo s področja varstva narave skladno z 20. členom *Zakona o divjadi in lovstva* (Uradni lis RS, št. 16/04 in nasl.) in 93. členom *Zakona o ohranjanju narave* (Ur. l. RS, št. 96/04 in nasl.) ter 8. členom *Uredbe o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah* (Ur. l. RS, št. 46/04 in nasl.);
- izvajala tržne dejavnosti in
- sodelovala v različnih projektih.

7.1 JAVNA SLUŽBA ZA PODROČJE DIVJADI IN LOVSTVA

(21. in 23. člen ZDLov-1)

Javna služba s področja divjadi in lovstva predstavlja osnovno dejavnost LPN. V začetku leta 2023 je bil sprejet dopolnjen Pravilnik o merilih za finančno ovrednotenje nalog lovskih organizacij (Ur. l. RS, št. 14/23), ki je natančneje opredelil tudi pogoje za financiranje oz. sofinanciranje javnih nalog, ki se izvajajo v LPN na podlagi veljavnega zakona o divjadi in lovstvu, predvsem naloge s področja trajnostnega upravljanja z divjadjo ter z nekaterimi zavarovanimi živalskimi vrstami in njihovim življenjskim okoljem. V letu 2023 je bilo za delovanje zagotovljenih s strani MKGP skupaj 200.000 EUR sredstev.

Dela v življenjskem okolju divjadi

Zajemajo vse ukrepe za varstvo divjadi in življenjskega okolja ter ukrepe za ohranjanje in izboljševanje življenjskih razmer za divjad skladno s pravilnikom, ki ureja načrte upravljanja z divjadjo in ukrepanja v njenem življenjskem okolju. Gre za dela in ukrepe, katerih realizacija je navedena v preglednici 23:

Ukrepi za varstvo in monitoring divjadi, ki zajemajo zlasti:

- podajanje predlogov za varstvo in izvajanje ukrepov za mirne cone divjadi in tudi gnezda, brloge ipd.;
- evidentiranje migracijskih poti divjadi (vključno s prehodi na prometni infrastrukturi) in
- določitev lokacij za postavitve znakov *divjad na cesti* in obveščanje o tem pristojne upravljavce, postavitve silhuet proti povozom.

Biomeliorativni ukrepi, kamor uvrščamo vzdrževanje pasišč s košnjo (ročna in strojna košnja), spravilo sena z odvozom, priprava pasišč za divjad, gnojenje travnikov, vzdrževanje grmišč, vzdrževanje remiz za malo divjad, vzdrževanje gozdnega roba, izdelava in vzdrževanje kaluž, izdelava in vzdrževanje večjega vodnega vira, sadnja in vzdrževanje plodonosnega drevja in grmovja ter postavitve in vzdrževanje gnezdnice.

Biotehnični ukrepi, ki zajemajo zimsko krmljenje, preprečevalno krmljenje, privabljalno krmljenje, krmne njive, pridelovalne njive, polaganje soli.

Obnova in novogradnja lovskih objektov in naprav (lovskih prež, krmišč, solnic, lovskih stez, lovskih koč in bivačkov ter zbiralnic uplenjene divjadi).

Preglednica 23: Načrt in realizacija del v življenjskem okolju divjadi v loviščih s posebnim namenom v sestavi ZGS v letu 2023 (brez obor Smuka in Stari Log)

Vrsta ukrepa	Enota mere	Načrt	2023	
			Realizacija	%
1. UKREPI ZA VARSTVO IN MONITORING DIVJADI				
Ukrepi za varstvo in monitoring divjadi	ure	7.500	6.973	93
2. BIOMELIORATIVNI UKREPI				
Vzdrževanje pasišč s košnjo (ročna in strojna košnja)	ha	571,7	567,6	99
Spravilo sena z odvozom	ha	303,4	302,7	100
Priprava pasišč za divjad	ha	140,3	144,8	103
Gnojenje travnikov	ha	36,3	0,8	2
Vzdrževanje grmišč	ha	15,9	13,8	87
Vzdrževanje remiz za malo divjad	ha	4,1	4,1	100
Vzdrževanje gozdnega roba	ha	39	38,8	100
Izdelava in vzdrževanje kaluž	število	353	344	97
Izdelava in vzdrževanje večjega vodnega vira	število	18	16	89
Sadnja in vzdrževanje plodonosnega drevja in grmovja	število	94	93	99
Postavitve in vzdrževanje gnezdnic	število	33	22	67
3. BIOTEHNIČNI UKREPI				
Zimsko krmljenje	kg	829.700	800.600	96
Privabljalno krmljenje	kg	576.090	522.406	91
Krmne njive	ha	45,3	45,5	100
Solnice	kg	12.150	12.450	102
4. LOVSKI OBJEKTI				
Solnice (obnova in novogradnja)	število	1.971	1.869	95
Lovske preže (obnova in novogradnja)	število	323	306	96
Krmišča (obnova in novogradnja)	število	54	50	93

Navedeni ukrepi so se po obsegu in intenzivnosti prilagajali tako dinamiki populacij posameznih vrst divjadi, njihovemu usklajevanju z zmožnostmi okolja kot tudi tržnim razmeram ponudbe in povpraševanja pri nabavi določenih vrst krme, materiala in surovin ter predvsem dejanskim fizičnim zmožnostim omejenega števila zaposlenih v LPN. Pravilno krmljenje divjadi, ki je prek letnih načrtov uvrščeno v sistem upravljanja z gozdnim prostorom, zmanjšuje škode v okolju.

Za leto 2023 je bil značilen skoraj popoln izpad obroda gozdnega, pa tudi sadnega drevja (vsaj v večjem delu države), kar je vplivalo na pojavljanje divjadi v prostoru. Posledično je bilo na razpolago zelo malo odpadnega sadja in sadnih tropin, ki jih sicer uporabljamo zlasti kot sočno krmo za privabljalno krmljenje, pa tudi deloma za zimsko krmljenje. Pri uporabljenih vrstah krme pride vsako leto do manjših prerazporeditev glede na načrtovane količine, ki so posledica dostopnosti krme ter cen na tržišču.

Iz preglednice je razvidno, da je zagotovo najpomembnejši biomeliorativni ukrep, katerega izvajamo v LPN, košnja travnih površin, katero izvajamo na razmeroma veliki površini (568 ha). Ta ukrep je v okolju divjadi, še posebej rastlinojede divjadi, izjemno pomemben, saj z njim povečujemo in izboljšujemo ponudbo hrane v naravnem okolju in s tem vplivamo na zmanjševanje škod v okolju (na gozdnem mladju ter kmetijskih kulturah), hkrati je na njih lažje izvajati lov, zato prispevajo tudi k lažji realizaciji načrtovanega odvzema divjadi. Pri košnji gre na eni strani za vzdrževanje pašnih površin za rastlinojedo divjad, saj je trava po košnji kakovostnejša in prehransko bolj bogata in s tem privlačnejša za te vrste divjadi, na drugi strani pa s tem ukrepom tudi preprečujemo zaraščanje travnih površin v večinoma gozdnem prostoru. S košnjo pridobimo tudi krmo za zimsko krmljenje rastlinojede divjadi (seno in travna silaža). Nenazadnje pomenijo te površine tudi okoljsko in estetsko obogatitev krajine in pomembno vplivajo na biotsko raznovrstnost krajine. Ukrep košnje travnih površin je še posebej pomemben v tistih okoljih, kjer

takih površin primanjkuje, torej v gozdni krajini, zato si LPN vseskozi prizadevajo tudi za pridobitev ali celo osnovanje novih tovrstnih površin.

LPN v ZGS imajo na podlagi najemne pogodbe s SKZG RS v najemu več kot 500 ha površine kmetijskih zemljišč, predvsem travnikov, na katerih gospodarimo s ciljem izboljšanja prehranskih in bivalnih razmer za divjad, s čimer hkrati tudi zmanjšujemo površine, na katerih bi sicer lahko prihajalo do škod in škodnih zahtevkov zaradi divjadi. To predstavlja tudi precejšen strošek za LPN, tako za najem kot tudi za obdelovanje in vzdrževanje teh površin.

LPN prek vzdrževanja kmetijskih površin sodelujejo tudi pri izvedbi ukrepov kmetijske politike. Tako smo tudi v letu 2023 izvedli predpisane ukrepe in oddali vlogo za neposredna plačila v kmetijstvu na Agencijo RS za kmetijske trge in razvoj podeželja. Jeseni 2023 smo imeli nadzor izvedbe prijavljenih ukrepov s strani pristojnih inštitucij, ki ni odkril nepravilnosti.

Odvzem divjadi

Odvzem divjadi in s tem realizacija načrtovanega odvzema divjadi predstavlja eno od najpomembnejših nalog LPN. Sem spada predvsem odstrel divjadi v skladu z lovsko upravljavskimi načrti. Predstavlja tudi glavni vir za pridobivanje nejavnih prihodkov za izvajanje javne službe.

Realizacija načrtov upravljanja z divjadjo je bistveni del strokovnega, sonaravnega upravljanja s populacijami divjadi in njihovim življenjskim prostorom. V preglednici 23 je predstavljena realizacija načrta odvzema različnih vrst divjadi v letu 2023 za vsa LPN, ki delujejo v ZGS, ter primerjava z letom 2022. Prodaja uplenjene trofejne divjadi je bila izvedena v skladu s cenikom LPN v ZGS.

Preglednica 24: Realizacija odstrela in ugotovljenih izgub (odvzem) divjadi in velikih zveri za leto 2023 v LPN v ZGS

Vrsta divjadi	Načrt odvzema 2023	Odstrel 2023	Izgube 2023	Delež izgub v odvzemu 2023	Odvzem 2023	Realizacija odvzema	Odvzem 2023 / odvzem 2022	Gostota odvzema na 100 ha lovne P
	število	število	število		število		%	število
Srna	1.711	1.144	326	0,22	1.470	0,86	91,9	0,74
Navadni jelen	4.143	3.131	751	0,19	3.882	0,94	115,9	1,96
Damjak	30	39	0	0,00	39	1,30	130,0	0,02
Muflon	64	57	3	0,05	60	0,94	146,3	0,03
Gams	440	437	25	0,05	462	1,05	113,0	0,23
Kozorog	2	3	1	0,25	4	2,00	400,0	0,00
Divji prašič	1.011	1.162	10	0,01	1.172	1,16	125,8	0,59
Lisica	486	487	38	0,07	525	1,08	106,3	0,27
Jazbec	59	42	18	0,30	60	1,02	93,8	0,03
Kuna zlatica	12	3	2	0,40	5	0,42	55,6	0,00
Kuna belica	48	16	12	0,43	28	0,58	51,9	0,01
Alpski svizec	9	3	0	0,00	3	0,33	60,0	0,00
Pižmovka	1	0	0	0	0	0,00		0,00
Poljski zajec	79	34	13	0,28	47	0,59	85,5	0,02
Fazan	9.010	5.573	0	0,00	5.573	0,62	65,0	2,81
Poljska jerebica	1.000	838	0	0,00	838	0,84	83,5	0,42
Raca mlakarica	65	34	0	0,00	34	0,52	100,0	0,02
Sraka	10	4	0	0,00	4	0,40	57,1	0,00
Šoja	29	11	0	0,00	11	0,38	50,0	0,01
Siva vrana	352	339	0	0,00	339	0,96	103,0	0,17
Nutrija	0	6	1	0,14	7		70,0	0,00
Polh	8	8	0	0,00	8	1,00	0,0	0,00
Rakunasti pes	0	0	0	0	0	0		0,00
Šakal	4	9	0	0,00	9	2,25		0,00

Vrsta velike zveri	Načrt odvzema 2023	Odstrel 2023	Izgube 2023	Delež izgub v odvzemu 2023	Odvzem 2023	Realizacija odvzema	Odvzem 2023 / odvzem 2022	Gostota odvzema na 100 ha lovne P
	število	število	število		število			število
rjavi medved	/	28	2	0,07	30	/	83,0	0,02
volk	/	0	0	0	0	/	/	0,00
ris	/	0	0	0	0	/	/	0,00

Odvzem velike večine vrste divjadi v letu 2023 je bil realiziran v skladu z načrti. Glede na to, da je leto 2023 prvo leto veljavnosti dvoletnih lovsko upravljaljskih načrtov, bo potrebno razliko do načrtovanega dvoletnega načrta odvzema divjadi tako po številu kot tudi po strukturi realizirati v letu 2024.

Odvzem divjega prašiča je bil višji kot v letu 2022 in tudi višji od načrtovanega, kar potrjujejo prizadevanja zaposlenih za znižanje številčnosti te vrste, skladno z usmeritvami in zadolžitvami preventivnih ukrepov pred Afriško prašičjo kugo.

Določeno težavo pri realizaciji odvzema divjadi so, zlasti v LPN Kozorog Kamnik in LPN Fazan Beltinci, povzročile katastrofalne poplave, ki so v preteklem letu prizadele nekatera območja. V LPN Fazan Beltinci so bila območja ob reki Muri poplavljeni dvakrat (maja in avgusta).

Vpliv velikih zveri, še posebej volka, na populacije velikih rastlinojedov je v LPN z njihovo stalno prisotnostjo (LPN Kočevsko, LPN Jelen, LPN Ljubljanski vrh), predvsem v zimskem obdobju, pomemben, kar se pozna tudi na finančnem rezultatu teh LPN. Pri tem moramo poudariti, da vseh izgub zaradi velikih zveri nikakor ni mogoče najti in tako tudi evidentirati. Zaposleni v teh LPN ocenjujejo, da vpliv (in številčnost) velikih zveri, zlasti volkov, v zadnjih letih narašča, kar se pozna tako na številčnosti kot tudi na razporeditvi in vedenju velikih rastlinojedov v prostoru. Pri jelenjadi se to kaže v povečanju prisotnosti le-te v nočnem času v neposredni bližini človekovih bivališč, kjer se počutijo varnejše.

Izpostaviti je treba rezultate odvzema v LPN Kompas Peskovci, kjer je odvzem jelenjadi v letu 2023 dosegel rekordno vrednost 690 živali, kar pomeni tudi 110 % realizacijo načrta odvzema (630 živali) in kar 62 % realizacijo načrta odvzema na ravni LUO ter istočasno tudi kar 30 % povečanje odvzema v primerjavi z letom 2022. Odvzem divjih prašičev je znašal 371 živali (preseganje načrta za skoraj 50 %), kar je tudi 20 % več kot v letu 2022. Tako visok odvzem rastlinojede parkljaste divjadi in divjega prašiča (gostota odvzema 11,6 osebka/100ha lovne površine je najvišja v slovenskem merilu) potrjuje stalen dotok, zlasti jelenjadi in divjih prašičev, iz druge strani državne meje, kjer so gostote te divjadi še bistveno višje kot pri nas. Takšen odstrel je posledica izjemnega prizadevanja zaposlenih v LPN in lovskih pomočnikov, članov LD Kompas in LD Krka Goričko.

V povezavi z odvzemom divjadi v spodnji preglednici prikazujemo število lovskih gostov, ki pomembno prispevajo k realizaciji odstrela divjadi in so v letu 2023 koristili usluge v LPN. Med lovskimi gosti še vedno izrazito prevladujejo tujci (zlasti Avstrijci, Italijani in Nemci), izredno pomemben pa je tudi delež domačih lovskih gostov. Iz preglednice je tudi razvidno, da se je število lovskih gostov v letu 2023 glede na leto 2022 nekoliko zmanjšalo, nekaj tudi na račun avgustovskih katastrofalnih poplav (oz. tudi majskih poplav reke Mure na območju LPN Fazan Beltinci), ko je bilo veliko odpovedi rezervacij.

Preglednica 25: Struktura lovskih gostov po državah in število nočitev v objektih LPN v ZGS v letu 2023 in primerjava z letom 2022 (v oklepaju)

Struktura lovskih gostov - po državah	Število gostov	Število dni v LPN	Število nočitev v LPN
Slovenija	603	706	178
Avstrija	685	670,5	218
Nemčija	385	670	488
Italija	323	680	276
Španija	25	28	0
Rusija	7	8	0
Velika Britanija	12	16	4
Madžarska	7	18	0
Češka	34	51,5	30
ZDA	1	2	1
Poljska	29	45	6
Belgija	2	2	0
Danska	3	7	0
Francija	14	15	0
Hrvaška	20	16	0
Nizozemska	17	35	12
Slovaška	10	17	2
Švica	4	17	9
Švedska	23	40	0
Norveška	3	5	0
Srbija	5	13	9
Lihtenštajn	4	12	0
Grčija	1	4	3
Turčija	1	3	0
Bosna in Hercegovina	2	5	3
Romunija	1	2	0
Portugalska	3	6	0
SKUPAJ	2.224 (2.466)	3.094 (3.203)	1.239 (1.512)

Ukrepi preventivnega zdravstvenega varstva divjadi

V letu 2023 smo v LPN po dogovoru z Veterinarsko fakulteto poleg rednega vzorčenja, predvidenega z Odredbo o izvajanju sistematičnega spremljanja zdravstvenega stanja živali, programov izkoreninjenja bolezni živali ter cepljenj živali v letu 2023 dodatno zbirali vzorce za preiskave parazitarnih zoonoz (lisice, jazbeci, šakali ...). V ta namen smo zbrali in oddali približno 350 živali, kar je bilo v skladu z načrtom. LPN so izvajala spremljavo zdravstvenega stanja populacij divjadi, vključno z obveščanjem pristojnih inštitucij v primeru suma nalezljivih bolezni in ustreznim ravnanjem z bolno ali poginulo divjadjo, zbiranjem vzorcev za spremljavo zdravstvenega stanja in izvajanjem biovarnostnih ukrepov za preprečevanje in širjenje kužnih bolezni.

Afriška prašičja kuga, ki povzroča izjemno visoko, skoraj 100 % smrtnost med divjimi prašiči in se v zadnjih nekaj letih počasi širi iz vzhoda Evrope proti nam, je že nekaj časa prisotna v vzhodnem in osrednjem delu Madžarske in Srbije, v letu 2023 pa so zabeležili pojav te bolezni tudi v BiH ter v sosednji Hrvaški, zato lahko realno pričakujemo, da bo sčasoma dosegla tudi našo državo. Čim bolj intenziven odstrel divjega prašiča v vseh LPN je tako še naprej izjemnega pomena.

Revir Lapinje v LPN Kočevsko, ki leži neposredno ob državni meji z Republiko Hrvaško, je bil v letu 2023 s sklepom uvrščen v območje z visokim tveganjem za pojav afriške prašičje kuge. V tem revirju smo konec leta 2023 v sodelovanju z MKGP poskusno postavili tudi lovko za odlov divjih prašičev, s katero bomo preizkusili uspešnost te metode za zmanjševanje številčnosti in s tem tudi za zmanjšanje možnosti prenosa bolezni.

Monitoring populacij divjadi

Redno smo spremljali stanje populacij divjadi (prisotnost, prostorska razširjenost, zdravstveno stanje oz. kondicija ...) in izvajali monitoring nekaterih prosto živečih živalskih vrst, kot so planinski orel, orel belorepec, veliki petelin, rušavec, gozdni jereb, divja mačka ter že omenjene velike zveri (volk, ris, medved), ki ga izvajajo LPN v sestavi ZGS. Skupaj z ostalimi lovišči smo v t.i. »osrednjem življenjskem območju medveda« 2-krat izvedli redno štetje medvedov na

dogovorjenih števnih mestih, zbirali smo genetski material z namenom spremljanja številčnosti in prostorske razširjenosti medveda, volka ter risa, sodelovali pri spremljavi in odlovu divjih mačk idr.

Nekatera LPN so izvedla štetje poljskega zajca s pomočjo reflektorjev in štetje parov poljskih jerebic s pomočjo njihovega oglašanja.

V LPN Fazan Beltinci smo v pozni jeseni izvedli štetje srnjadi s pomočjo optike, ki zaznava toplotno sevanje živali. Štetje je bilo povezano z ugotavljanjem posledic spomladanske in poletnih poplav ob reki Muri in posledično ocenjenimi velikimi izgubami pri srnjadi, zlasti pri mladičih in enoletni srnjadi.

Škode od in na divjadi

LPN so v letu 2023 izvajala načrtovane ukrepe za preprečevanje in zmanjševanje škode od divjadi in na divjadi, ocenjevala škode od divjadi na lovnih površinah, posredovala potrebne podatke pristojnim v reševanje, izvajala povračilo škod od divjadi lastnikom oziroma uporabnikom zemljišč ter sodelovala v komisijah in drugih organih za ocenjevanje škod od divjadi na lovnih površinah in na divjadi. Več o škodah po divjadi v LPN Kompas Peskovci smo navedli že v podpoglavju Odvzem divjadi.

Največ škod zaradi specifičnih naravnih razmer (neposredna meja s sosednjo Madžarsko, kjer so večji gozdni kompleksi in bistveno večje gostote divjadi, zlasti jelenjadi in divjih prašičev) od vseh LPN zabeležijo v LPN Kompas Peskovci. V letu 2023 so bile škode ocenjene v rekordni višini 465.895 EUR, kar je za 37 % več kot v letu 2022, kar je posledica sistema določanj višine odškodnine in ne prenizkega odstrela, saj je bila realizacija odstrela največja do sedaj (podatki so navedeni v podpoglavju Odvzem divjadi). Poudariti je treba, da so bili praktično vsi škodni primeri rešeni sporazumno z oškodovanci.

Usposabljanje

Posebno pozornost smo namenili izobraževanju zaposlenih glede Afriške prašičje kuge, sodelovanju pri pripravi strateških in izvedbenih dokumentov s področja upravljanja z divjadjo in z velikimi zvermi, informiranju glede konkretnih nalog v povezavi z izvajanjem lovsko-čuvajske službe in zagotavljanjem nadzora. LPN so nudila tudi podatke in strokovno pomoč pri seminarskih, strokovnih in diplomskih nalogah dijakom in študentom gozdarstva in drugih študijskih smeri ter pri izobraževalnih programih različnih izobraževalnih ustanov, organizacij in društev, izvajala so praktični del lovskega izpita za zainteresirane lovske pripravnike, sodelovala pri izvedbi nekaterih lovsko-kinoloških prireditev, aktivno sodelovala v OZUL idr.

Komuniciranje z javnostjo

LPN so v letu 2023 komunicirala z lastniki zemljišč in ostalo javnostjo neposredno, na organiziranih dogodkih ali preko sredstev javnega obveščanja glede vsebin s področja divjadi in lovstva, organizirala in sodelovala so na različnih dogodkih in prireditvah, izobraževanjih in učnih delavnicah za širšo in strokovno javnost, sodelovala pri izdelavi strokovnih in poljudnih člankov. Za različne izobraževalne ustanove smo izvedli vodene ogledne ter strokovne ekskurzije (npr. šole, Univerze iz Bologne, Udine, Pavie, Vicence, Agencija Agro Veneto Udine, Primorska univerza, BF, Veterinarska fakulteta, BF-Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire ...), sodelovali smo pri delu s predšolsko in šolsko mladino ter študenti. Sodelovali smo pri organizaciji in izvedbi lovsko-kinoloških prireditev s poudarkom na delu lovske psarje za lov na malo divjad in iskanju zastreljene parkljaste divjadi in velikih zveri ter sodelovali s Slovensko sokolarsko zvezo.

Lovsko čuvajska služba

LPN so samostojno in v posameznih primerih tudi v sodelovanju z lovsko in drugimi inšpekcijami ter pristojnimi organi izvajala nadzorne naloge, ki jih opredeljuje zakonodaja s področja divjadi in lovstva ter naravovarstva. Tako smo opozarjali uporabnike prostora, ki ravnajo v nasprotju s predpisi za zgoraj navedena področja, obveščali pristojne inšpekcijske službe in druge organe o

domnevno nezakonitih ravnanjih, ki jih opazijo lovski čuvaji v LPN, izvajali pa smo tudi vnaprej dogovorjene nadzorne naloge, opozarjali lastnike glede potepuških psov in mačk. Zaposleni lovski čuvaji vodijo dnevnikove lovskih čuvajev.

Znanstveno raziskovalno delo

LPN v sestavi ZGS so v letu 2023 sodelovala s številnimi zunanjimi institucijami, zlasti pri izvedbi raziskovalnih nalog in zbiranju vzorcev za raziskave s področja divjadi, zavarovanih vrst in njihovega življenjskega okolja (Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire pri BF, Oddelek za biologijo in Oddelek za agronomijo pri BF, GIS, Veterinarska fakulteta, Uprava RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin s svojimi izpostavami, ERICO Velenje itd.).

Druge naloge

V letu 2023 smo poskrbeli za ustrezen formalni prenos in organizacijo dela, skladno s spremembo Zakona o divjadi in lovstvu, saj so bila bivša LPN Medved, LPN Snežnik Kočevska Reka in LPN Žitna gora združena v novo LPN Kočevsko. Skupaj z vodstvom ZGS smo nadaljevali z urejanjem in nadgradnjo evidentiranja delovnega časa za zaposlene v LPN. Sodelovali smo v različnih državnih komisijah in na mednarodnem področju (sodelovanje v državni CIC komisiji za ocenjevanje lovskih trofejev, v sodniških skupinah pri izvedbi kinoloških prireditvev, v mednarodnih organizacijah (Mednarodni svet za ohranitev divjadi in lovstvo – CIC ...). V skladu z razpoložljivimi finančnimi sredstvi smo vzdrževali in upravljali premoženja LPN.

7.2 TRŽNA DEJAVNOST V LOVIŠČIH S POSEBNIM NAMENOM

Tržne dejavnosti LPN so predvsem povezane z vzgojo, vzrejo in trženjem prodaje pernate divjadi v LPN Fazan Beltinci (poljska jarebica, fazan) in gojitve ter upravljanja divjadi v obeh gozdovih s posebnim namenom – obora Smuka in obora Stari Log (predvsem divji prašič, v manjši meri pa tudi muflon, damjak in navadni jelen) ter s trženjem prodaje tega odstrela divjadi in drugih storitev, ki so povezane z lovskim turizmom, prodajo mesa uplenjene divjadi. Pridobivanje prihodkov tržne dejavnosti je vezano tudi na sodelovanje v različnih pogodbenih razmerjih s področja divjadi in lovstva ter nekaterih zavarovanih živalskih vrst, npr. pogodbe za zbiranje in oddajo vzorcev divjadi in zavarovanih vrst ter z organiziranjem opazovanja divjadi in nekaterih zavarovanih živalskih vrst, zlasti rjavega medveda.

V LPN Fazan Beltinci so v letu 2023 v vzrejališču nadaljevali z vzrejo pernate divjadi (fazan, poljska jarebica) in s tem povezanimi aktivnostmi (spremljava zdravstvenega stanja, prodaje žive divjadi in lov vzrejene divjadi z namenom izvajanja lovnega turizma. Izpuščanje v prosto naravo je potekalo praktično preko celega leta, kar ugodno vpliva na stanje teh vrst tudi v prosti naravi. Tako vsako leto spomladi izvedemo štetje parov poljskih jarebic v prosti naravi po uveljavljeni metodologiji, ki potrjuje pozitivne posledice izpustov. V letu 2023 smo v vzrejališču vzredili 19.246 fazanov (načrt cca. 19.000) in 3.530 poljskih jarebic (načrt cca. 2.600). V ta namen sta bili porabljeni približno 202 t krme (načrt 221 t).

V LPN Kočevsko smo v letu 2023 v obeh GPN-lovnih oborah uplenili 374 kosov velike divjadi (načrt 340 živali) in porabili cca. 316 t krme (načrt 249 t). Poraba krme v obeh GPN-lovnih oborah je v veliki meri odvisna od razmer v okolju, predvsem vremenskih, ter obroda gozdnega drevja.

V letu 2023 je v jesensko-zimskem času potekalo organizirano zbiranje vzorcev za ugotavljanje številčnosti rjavega medveda, pri katerem so zaposleni v LPN intenzivno sodelovali.

V LPN Kočevsko in LPN Jelen je bilo v letu 2023 izvedenih 160 ogledov rjavega medveda (načrt 150) in v ta namen porabljeno cca. 12 t krme (načrt 12 t).

8 Gozdarska tržna dejavnost

Odgovoren: Jože Mori, univ. dipl. inž. gozd.

V letu 2023 smo v okviru gozdarske tržne dejavnosti izvajali naslednje aktivnosti.

Delo za večje lastnike gozdov

Na osnovi pogodbe o pripravi strokovnih podlag za dela v gozdovih v lasti RS, s katerimi upravlja Ministrstvo za obrambo RS, Slovenska vojska, je v letu 2023 ZGS pripravil strokovne podlage za oddajo del in dela prevzemal ter izvedel še nekaj drugih strokovnih opravil. Omeniti velja tudi izvajanje strokovnih nalog v gozdovih nekaj večjih zainteresiranih lastnikov ter občin.

Izvajanje tečajev za varno delo v gozdu

Večino usposabljanj za lastnike gozdov smo izvedli v okviru javnega naročila MKGP št. 430–41/2021/13 »Usposabljanje na področju gozdarstva za varno delo v gozdu iz Programa razvoja podeželja RS za obdobje 2014–2020, za leto 2023«. Dodatno smo v manjši meri tečaje izvedli še za posamezne naročnike (občine, prostovoljna gasilska društva). Obseg tečajev je podrobneje naveden v poglavju 3.2.

Pomoč pri izpolnjevanju vlog in pripravi letnih poročil za lastnike gozdov v okviru Programa razvoja podeželja

V okviru PRP 2014–2020 smo vlagateljem pomagali pri pripravi in vnosu vlog. V okviru pretekle programske perspektive (PRP 2007–2013) smo prejemnikom podpor pomagali pri letnem poročanju o izvedenem obsegu del. Obseg pomoči je podrobno naveden v poglavju 3.1.

Monitoring velikih zveri

ZGS je v letu 2023 nadaljeval s koordinacijo in izvajanjem monitoringa volka po pogodbi št. 2550–22–330024, sklenjeni z MNVP. V okviru izvedbe monitoringa volka je izvajal genetsko vzorčenje, pripravil končno poročilo in koordiniral delo podizvajalcev. Na podlagi izključne pravice je v letu 2023 ZGS z MNVP podpisal pogodbo št. 2550–23–330015 (Ocena številčnosti rjavega medveda v Sloveniji v letu 2023 in nekaterih drugih demografskih parametrov). Z lastnim terenskim kadrom in s pomočjo podizvajalcev je izvedel genetsko vzorčenje rjavega medveda v letu 2023 in pripravil delna poročila. Aktivnosti se bodo v skladu s pogodbo nadaljevale tudi v letih 2024 in 2025.

Invazivke v gozdovih

ZGS je v letu 2022 pričel izvajati projekt Invazivke v gozdovih, ki ga je financiral Sklad za podnebne spremembe. Aktivnosti v projektu so se zaključile v letu 2023.

Popis ploskev NGI in PS

Skladno s podpisanim partnerskim sporazumom med GIS in ZGS v letu 2022 o izvedbi projekta »Pridobivanje podatkov o spremembah zalog ogljika v živi in odmrli biomasi v gozdovih« (PS) ter tehnični pomoči pri izvedbi nacionalne gozdne inventure (NGI) smo v letu 2023 nadaljevali izvajanje meritev. Opravili smo popise na 118 ploskev v okviru NGI in 136 ploskev v okviru PS. Popise smo izvajali v GGO Ljubljana, Kočevje, Novo mesto, Brežice, Celje, Maribor in Murska Sobota.

Druga gozdarska tržna dejavnost

ZGS je izdelal strokovne podlage za vrednotenje vplivov ČHE Kozjak na stanje gozda in gozdarstva, izdelal elaborat ter projektno dokumentacijo za zasaditev protivetrnih pasov na območju občine Ajdovščina, spremljal stanje tujerodnih vrst na gozdnih posekah v TNP in bližnji okolici, izvajal monitoring rastišč divjega petelina na vplivnem območju Športnega centra Triglav Pokljuka, ipd.

D: Interne dejavnosti ZGS

9 Informatika

Odgovoren: Žiga Lipar, univ. dipl. inž. rač. in inf.

Ob rednem delu zbiranja in obdelovanja podatkov, vzdrževanja strojne in programske opreme ter izvajanju podpore je rdeča nit delovanja informatike vezana na digitalizacijo in izvajanje projekta eGozdarstvo.

Večina izvedenih nabav in drugih del je bila v letu 2023 izvedena v sklopu e-gozdarstva. Poleg rednega sodelovanja z delovnimi skupinami pri pripravi novih rešitev smo realizirali sledeče:

- izpeljali smo zahtevno javno naročilo za nakup in vzpostavitev dokumentnega sistema, ki bo ključen sistem pri poslovanju ZGS;
- centralno enoto in lokacije OE smo opremili s Cisco videokonferenčnimi sistemi, poleg tega smo za KE zagotovili manjše Logitech prenosne videokonferenčne sisteme;
- sodelovali smo pri prenovi infrastrukture, ki še vedno poteka in obsega elektroinštalacije in prenavo mrežnih povezav;
- na področju telekomunikaciji smo zaključili javno naročilo za povezovanje vseh enot ZGS v omrežje HKOM in ostale storitve operaterja. JN je vključevalo tudi mobilne storitve in mobilne naprave;
- kupili smo licence za nadgradnjo in postavitve novih MS Windows strežnikov, MS SQL in MS Office. Na novi MS SQL strežnik bomo namestili bazo za računovodski sistem, EDČ sistem in dokumentni sistem;
- sodelovali smo pri izbiri izvajalca za prenavo spletne strani in intraneta, kjer smo dorekli tehnične pogoje in predvideli integracije na baze ZGS;
- uspešno smo vzpostavili gručo strežnikov, ki jo bomo še dopolnili za potrebe novih aplikacij. Izvedeno je bilo tudi javno naročilo za nakup tiskalnikov.

V letu 2023 smo v produkcijsko rabo uvedli prenovljeni pregledovalnik o gozdovih. Pregledovalnik smo prenovili v okviru projekta LIFE NarciS in nam bo olajšal delo pri deljenju podatkov o gozdovih.

V začetku leta smo izpeljali nadgradnjo verzij sistema EDČ, v testno rabo smo dali tudi nov Špica Time Space Portal, ki bo dolgoročno nadomestil aplikacije, ki jih trenutno uporabljamo za upravljanje delovnega časa. Time Space Portal še ni v produkcijski rabi in čakamo na posodobljene verzije.

V začetku leta smo z uporabo Špica timeAPI izvedli integracijo z GRAD potnimi nalogi, ki omogoča avtomatski prenos podatkov iz evidence delovnega časa v potne naloge. Špica time API smo uporabili tudi za izdelavo dveh aplikacij, in sicer EDČ kontrola in LPN planiranje. EDČ kontrola se uporablja v tajništvi za odkrivanje nepravilnosti pri evidentiranju delovnega časa in omogoča zelo podrobne kontrole. Aplikacija LPN planiranje je obsežnejša aplikacija, ki je namenjena planiranju dela v LPN skladno z delovnim koledarjem za LPN in omogoča tudi avtomatski izračun ur, glede na realizacijo za izplačilo dodatkov, ki se potem uvozijo v aplikacijo za obračun plač.

Izdelali smo tudi aplikacijo za transformacijo grafičnih slojev v D96 koordinatni sistem in pripravili ustrezna navodila, aplikacija je prilagojena potrebam ZGS.

V letu 2023 smo dali v produkcijo novo verzijo aplikacije za popis SVP. Izvedli smo tudi obsežnejši pregled aplikacij za pripravo grafičnih slojev za uporabo v GPS napravah, ugotovitve in priporočila smo zapisali v standardno obliko navodil in jih objavili k ostali dokumentaciji oddelka za informatiko.

Skupaj z računovodstvom smo v produkcijo vpeljali tudi aplikacijo, ki v skladu s Pravilnikom o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o objavah pogodb s področja javnega naročanja, koncesij in javno-zasebnih partnerstev (Uradni list, št. 53/2022), ki omogoča, da za pogodbe s področja javnega naročanja, sklenjene od 1. 1. 2023 dalje, mesečno poročamo o izvršenih plačilih prek spletnega portala UJP JN Plačila.

Popravljen je bila aplikacija xOd, ki za vročanje odločb preko varnega elektronskega predala avtomatsko pripravi priponke, kar pomeni razbremenitev zaposlenih na OE in posledičen prihranek časa. Hkrati smo uskladili in spremenili strukturo priponk, ki so sedaj bolj prilagojene potrebam prejemnikov.

Pri izdajanju K odločb smo le-te opremili s QR kodo za enostavnejše plačilo takse.

Zaposleni so sodelovali na različnih izobraževanjih s področja informatike.

Zaradi upokojevanja smo zaposlili nove sodelavce v oddelku za informatiko, in sicer na OE Postojna, OE Sežana in OE Kranj.

10 Finančno-računovodske zadeve

Odgovorna: Urša Smrke, univ. dipl. ekon.

10.1 SPLOŠNE FINANČNE IN RAČUNOVODSKE ZADEVE

Finančne in računovodske naloge se izvajajo v okviru Oddelka za finančne zadeve (v nadaljevanju: oddelek) na Centralni enoti. Finančno računovodske naloge na JGS je na dan 31. 12. 2023 opravljalo 12 zaposlenih.

Delo računovodij je razporejeno po posameznih področjih, in sicer plače, potni nalogi, osnovna sredstva, plačilni promet, prejeti in izdani računi in projekti. Vsaka izmed računovodij opravlja svoje področje in nič več vsega finančno računovodskega dela posamezne OE.

V letu 2023 smo nadaljevali s procesi prenove finančno računovodskih procesov. Nadgrajevali smo računovodski program GRAD in elektronsko vodenje potnih nalogov. Uporabljati smo začeli aplikaciji Skrinja in Trdnjava, prva za blagajniško poslovanje in druga za drobní inventar.

V letu 2023 izpostavljamo opravljanje naslednjih rednih nalog:

- vodenje in koordinacija finančno - računovodskih zadev;
- priprava finančnega načrta in spremljanje izvajanja le-tega;
- priprava zaključnega računa in drugih finančnih poročil;
- priprava mesečnih zahtevkov za financiranje javne službe;
- pomoč pri pripravi podlag za pridobivanje sredstev iz drugih virov;
- zagotavljanje prehodnih virov financiranja in priprava načrta zadolževanja;
- priprava in izvedba zadev, ki se vežejo na plače in nadomestila plač;
- obračunavanje, pregledovanje in izplačevanje potnih nalogov;
- izvajanje plačilnega prometa;
- izdajanje računov, knjiženje prejetih računov;
- sodelovanje v postopkih ravnanja z državnim premoženjem, vključno z izvedbo inventurnih popisov;
- sodelovanje v postopkih prodaje in oddaje v najem državnega premoženja;
- sodelovanje pri pripravi postopkov in dokumentacije v zvezi z oddajo javnih naročil;
- zagotavljanje podpore pri izvajanju projektov;
- izvajanje del v zvezi z izplačili spodbud lastnikom gozdov za opravljena dela v njihovih gozdovih ter v zvezi z izplačili za opravljena dela poklicnim izvajalcem za dela v zasebnih gozdovih, ki se plačajo iz sredstev državnega proračuna;
- sodelovanje pri postopkih notranjega in zunanjega nadzora nad poslovanjem ZGS na področju financ in računovodstva.

Podrobnejši podatki o finančnem poslovanju in računovodskih izkazih ZGS za leto 2023 so prikazani v Finančnem poročilu – zaključnem računu ZGS za leto 2023.

10.2 GOSPODARJENJE S PREMOŽENJEM

V letu 2023 je bil izdelan Načrt ravnanja s stvarnim premoženjem za leto 2023. Vanj so bili vključeni predlogi za prodajo stavb in delov stavb, zemljišč in zemljišč s stavbo, ki jih ZGS ne potrebuje za opravljanje dejavnosti. V letu 2023 smo prodali objekt na Mežakli, v Podkrajju in stanovanje na Podvelki (Maribor). Na posebno postavko proračuna RS, kjer se zbirajo sredstva od prodaje premoženja, ki so namenjena investicijam v objekte in opremo ZGS, so bila v letu 2023 poleg sredstev od prodaje nepremičnega premoženja nakazana tudi sredstva od prodaje drugega premoženja, večinoma od rabljenih službenih vozil. Stanje na omenjeni postavki na dan 31. 12. 2023 znaša 428.826,22 EUR. V začetku leta 2024 pa je bilo, na podlagi že sklenjenih prodajnih pogodb iz leta 2023, nakazano še 187.632 EUR.

V nadaljevanju je prikazana vrednost opredmetenih in neopredmetenih osnovnih sredstev po inventurnem stanju na dan 31. decembra 2023.

Preglednica 26: Vrednosti opredmetenih in neopredmetenih osnovnih sredstev v lasti države, prenesenih v upravljanje ZGS z razdružitvenimi pogodbami o prenosu in sklepi Vlade RS, ki so bila nabavljena v času delovanja ZGS po inventurnem stanju na dan 31. decembra 2023.

Območna enota	Nabavna vrednost (EUR)	Popravek vrednosti (EUR)	Sedanja vrednost (EUR)
CENTRALNA ENOTA	4.349.809,91	2.873.850,54	1.475.959,37
TOLMIN	2.489.593,91	1.894.444,15	595.149,76
BLED	3.260.917,79	2.569.802,49	691.115,30
KRANJ	1.440.781,56	867.899,13	572.882,43
LJUBLJANA	2.403.906,10	1.762.910,41	640.995,69
POSTOJNA	2.103.988,65	1.747.537,54	356.451,11
KOČEVJE	2.757.374,33	2.231.359,60	526.014,73
NOVO MESTO	1.690.373,44	1.204.480,63	485.892,81
BREŽICE	780.566,50	570.015,56	210.550,94
CELJE	1.257.704,01	829.486,42	428.217,59
NAZARJE	457.326,14	342.472,58	114.853,56
SLOVENJ GRADEC	1.759.258,10	1.252.199,83	507.058,27
MARIBOR	1.969.778,32	1.493.586,09	476.192,23
MURSKA SOBOTA	580.684,44	424.688,28	155.996,16
SEŽANA	869.015,28	673.862,14	195.153,14
LPN PRODI RAZOR	29.342,11	25.257,29	4.084,82
LPN KOZOROG KAMNIK	627.825,13	426.727,63	201.097,50
LPN LJUBLJANSKI VRH	3.281,51	975,91	2.305,60
LPN JELEN	1.226.077,77	1.179.246,34	46.831,43
LPN KOČEVSKO	8.097.854,72	7.353.537,34	744.317,38
LPN POHORJE	145.600,88	52.854,61	92.746,27
LPN FAZAN BELTINCI	715.832,08	614.792,73	101.039,35
LPN KOMPAS PESKOVCI	270.050,05	155.460,31	114.589,74
SKUPAJ	39.286.942,73	30.547.447,55	8.739.495,18

Seznam po inventarnih številkah je priložen elaboratu Centralne inventurne komisije.

Skupaj vrednost sredstev v pripravi, katera se bodo aktivirala v januarju 2024 znaša 347.814,84 EUR. Vrednost nepremičnin v gradnji na dan 31. decembra 2023 znaša 11.607,93 EUR, vrednost vlaganja v povečanje vrednosti nepremičnine je 48.632,55 EUR, vrednost opreme v pripravi pa znaša 287.574,36 EUR. Vrednosti so vključene v zgornji preglednici.

Vrednost vseh sredstev v upravljanju na dan 31. 12. 2023 znaša 8.739.495,18 EUR.

10.3 POROČILO O INVESTICIJSKIH VLAGANJIH

Skupna vrednost investicij v objekte, opremo in inventar je v letu 2023 znašala 2.827.905 EUR za potrebe dejavnosti, ki se izvaja na centralni in štirinajstih območnih enotah ZGS ter za dejavnosti, ki se izvajajo v LPN.

Iz proračunske postavke MKGP je bilo v letu 2023 za investicije v opremo ZGS porabljenih 1.446.885 EUR. Poleg navedenega je bilo v okviru MKGP iz postavke 896100, kjer se zbirajo sredstva od odprodaje premoženja, porabljenih 221.147 EUR. Iz sredstev MNVP je bilo

porabljenih 10.000 EUR. Ostali viri za investicije so bila sredstva projektov v višini 790.881 EUR, presežek preteklih obdobj v višini 115.011, sredstva iz tekočega poslovanja in poslovanja preteklih let z amortizacijo v višini 128.484 EUR ter nabava na podlagi menjalne pogodbe v višini 115.497 EUR.

V letu 2023 je ZGS investiral v nakup funkcionalnega zemljišča pri KE Poljane in ga pridobil v upravljanje.

Nove nabave v 2023:

- računalniška in programska oprema: 18.722 EUR;
- investicije v gradbene objekte: 269.043 EUR;
- prevozna sredstva 1.640.416 EUR;
- oprema za potrebe projektov (pretežno eGozdarstvo) in druga oprema, ki ni uvrščena v ostale kategorije novih nabav: 899.724 EUR.

Podrobnejši podatki o realizaciji investicijskih vlaganj in nabavi opreme so navedeni v Finančnem poročilu ZGS za leto 2023.

10.4 OCENA DELOVANJA SISTEMA NOTRANJEGA FINANČNEGA NADZORA

ZGS na začetku koledarskega leta pripravi finančni načrt, ki je narejen na podlagi poročila preteklega leta in načrtovanih sprememb v prihodnjem letu, izhodišč MKGP, MNVP, potrjenih projektnih prijavnic ter napovedi poslovanja na tržni dejavnosti. Izvajanje finančnega načrta spremljamo mesečno po načelu nastanka poslovnega dogodka, zagotavljamo pa tudi spremljanje po načelu denarnega toka. V finančnem načrtu in rednem mesečnem poročilu uporabljamo kontni načrt, ki ga predpisuje Pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Ur. l. RS, št. 112/09 s spremembami). Mesečno spremljamo porabo vseh načrtovanih odhodkov in prihodkov, poročilo pa vsebuje pri posameznem kontu podatek o načrtovanih odhodkih (prihodkih) za tekoče leto, porabo sredstev in indeks porabe med načrtovanimi in porabljenimi sredstvi. Vse vrste poročil se pripravljajo ločeno za redno dejavnost in ločeno po posameznih projektih, s čimer se zagotavlja ločeno računovodsko spremljanje dejavnosti.

Znotraj ZGS je zagotovljeno revidiranje in likvidiranje prejetih računov s strani pooblaščenih oseb. Predhodno jih likvidira tudi zaposleni, ki je odgovoren za področje dela, na katerega se račun nanaša, ali pa jih likvidirajo oz. odobrijo tudi vodja projekta, predlagatelj naročilnice, skrbnik pogodbe, če gre za listine, ki se nanašajo na projekt oziroma posamezne pogodbe.

Delo na finančno računovodskem področju se v ZGS izvaja na centraliziran način, s čimer zagotavljamo večjo enotnost metod dela, pravilnosti in posledično tudi večji nadzor na tem področju.

ZGS ima vzpostavljen sistem e-naročilnic, ki se potrjujejo s strani vodij območnih enot in/ali direktorja, ter finančnega delavca, ki potrjuje finančno ustreznost. Pri izvajanju javnih naročil se uporabljajo veljaven zakon o javnem naročanju in obvezna navodila o oddaji javnih naročil.

Podrobnejše poslovanje na finančnem in računovodskem področju je določeno tudi s Pravilnikom o računovodstvu.

Skladno s 100. členom Zakona o javnih financah mora ZGS organizirati notranji nadzor. ZGS nima organizirane lastne notranje revizijske službe, zato ZGS dejavnost notranjega revidiranja v celoti zagotavlja s storitvijo zunanjega izvajalca storitev notranjega revidiranja, kar je s sklepom odobril Svet ZGS, in sicer na 6. redni seji dne 13. 6. 2018. Izvajalec se izbere na podlagi predpisov s področja javnega naročanja. Glede na obseg poslovanja se letno določi področje, ki je predmet revizije. V letu 2023 smo prejeli poročilo Inštituta za javno finančno pravo, ki je revidiralo ustreznost evidentiranja službenih prevozov pri revirnih gozdarjih in revirnih lovcih.

V letu 2023 so bili izvedeni tudi redni projektni nadzori in kontrole na mestu samem, od tega tudi 4 kontrole na mestu samem za projekt eGozdarstvo. Vse kontrole in nadzori so bili ustrezni in za ZGS ni bilo pripomb.

Kljub nekaterim izboljšavam še vedno obstajajo tveganja, ki so predvsem posledica:

- velikega števila organizacijskih enot, raznolikosti dejavnosti in velikega števila poslovnih dogodkov. Kot ukrep za izboljšanje vidimo v posodobitvi informacijskega sistema, tudi na strokovnem področju, ki je predvideno v projektu eGozdarstvo, in tudi z rednimi sistemskimi kontrolami na posameznih delih poslovanja;
- specifične dejavnosti LPN (izvajanje lova), ki se v pretežni meri financirajo iz nejavnih prihodkov za izvajanje javne službe. Kot ukrep za izboljšanje vidimo v še večji kontroli izvajanja dejavnosti, posodobitvah in spremembah poslovanja LPN, vključno s centralizacijo.

11 Pravne zadeve

Odgovorna: Anja Ažman, univ. dipl. prav.

Pravna služba opravlja tekoče pravne naloge (vodenje ali sodelovanje pri vodenju upravnih, sodnih in drugih uradnih postopkov, urejanje premoženjsko pravnih zadev, priprava različnih mnenj in tolmačenj veljavne zakonodaje, priprava in pregled različnih pogodb in internih aktov, delo v zvezi z sejami Sveta ZGS, pravna pomoč organom in zaposlenim ZGS, sodelovanje s komisijami in delovnimi skupinami ZGS, itd.). V letu 2023 v nadaljevanju izpostavljam pomembnejša opravila po posameznih področjih.

Na področju sodnih in drugih uradnih postopkov, izpostavljam zlasti:

- priprava več pripravljalnih vlog in zastopanje na naroku v pravdi zaradi plačila odškodnine po divjadi;
- priprava pripravljalne vloge v pravdi zaradi mejnih dreves;
- vložena tožba na izvršbo zaradi odstrela medveda;
- priprava več pripravljalnih vlog v pravdi zaradi nesreče s kamionom na gozdni cesti;
- priprava odgovora na tožbo zaradi prenehanja vznemirjenja lastninske pravice;
- sodelovanje z odvetniškimi pisarnami v drugih pravnih postopkih ZGS (pravda zaradi odškodnine na piri in rži, zaradi plačila računa za odškodnino ...);
- sodelovanje z Državnim odvetništvom RS, med drugim v sodnih nepravdnih postopkih po Zvetl in drugih postopkih v zvezi z nepremičninami v lasti RS in v upravljanju ZGS;
- priprava odgovorov in pravna pomoč v zvezi z zahtevami za dostop do informacij javnega značaja po ZDIJZ ter zahtevami za dostop do informacij za medije po 45. členu Zmed in 10. členu ZOdv;
- pravna pomoč pri upravnih postopkih ZGS;
- odgovori na različne odškodninske zahtevke in pozive za prenehanje nedopustnih ravnanj.

Na področju ravnanja z nepremičninami v lasti RS in v upravljanju ZGS poleg ostalega ravnanja s stvarnim premoženjem (oddaja v najem, najemanje, služnosti, itd.) in urejanja pravnega stanja nepremičnin (zemljiška knjiga, GURS), izpostavljam zlasti objavo dveh javnih razpisov za odprodajo nepremičnin v upravljanju ZGS, sklenjene štiri prodajne pogodbe ter eno menjalno pogodbo.

Na področju javnih naročil izpostavljam izvedbo in objavo 42 javnih naročil male in velike vrednosti, ki jih je ZGS v letu 2023 objavil na portalu javnih naroči (PJN), na e-JN portalu in na EU portalu, sodelovanje pri 50 EN, ter izdelava 67 pogodb s pripadajočo dokumentacijo, 29 aneksov in morebitne nadaljnje spremembe le-teh (aneksi tudi pri pogodbah iz preteklih let). Sodelovali smo pri posodobitvi več področij oddaje JN na portalih PJN in e-JN, podaji predlogov in pripomb MJU na ZJN-3D, pripravi različnih poročil in pojasnil zakonodaje za kontrolorje projektov.

Na področju priprave internih aktov ZGS izpostavljam pripravo Statutarnega sklepa in Poslovnika o delu Sveta ZGS, pripravo dveh sprememb Cenika ZGS ter sodelovanja pri pripravi različnih internih aktov ZGS in ostale dokumentacije v zvezi s poslovanjem ZGS (Navodila o uporabi mobilne telefonije ...).

12 Kadrovske zadeve

Odgovorna: Martina Jarc, univ. dipl. kult.

Delo na področju kadrovskih zadev v letu 2023 je obsegalo predvsem naslednje naloge:

- skrb za izvajanje načrta zaposlovanja javnih uslužbencev v ZGS v skladu z zakonodajo in sprejetim kadrovskim načrtom ZGS;
- vodenje postopkov pred sklenitvami in prenehanjem pogodb o zaposlitvi in priprava pisnih dokumentov s področja delovnih razmerij (nove pogodbe o zaposlitvi, aneksi k pogodbam o zaposlitvi, odpovedi pogodb o zaposlitvi, sporazumi, obvestila idr.) in skrb za njihovo zakonitost;
- vodenje postopkov v zvezi z uveljavljanjem priznanih pravic zaposlenim javnim uslužbencem na podlagi Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (zaposlitev na delovnem mestu, ki ustreza preostali delovni zmožnosti javnega uslužbenca, delo s krajšim delovnim časom, upokojitev);
- koordinacija poteka pripravništva, strokovnih izpitov in poskusnega dela s kadrovskega vidika;
- priprava pisnih podlag za izplačilo finančnih pravic javnim uslužbencem iz delovnega razmerja (jubilejne nagrade, solidarnostne pomoči, regresi, mentorski dodatki, dodatki na akademski naziv, povečan obseg dela, nadurno delo, idr.);
- usklajevanje, spremljanje in priprava vseh podatkov za izplačilo redne delovne uspešnosti v šest mesečnih obdobjih;
- vodenje postopkov napredovanj skladno z zakonodajo;
- priprava in izdaja obvestil o odmeri letnega dopusta vsem zaposlenim v ZGS za leto 2023 ter priprava pisnih obvestil o odobritvi izrednih odsotnosti upravičencem;
- koordinacija in usmerjanje dela tajnic območnih enot na področju vodenja enostavnih kadrovskih opravil in urejanja delovnih razmerij;
- spremljanje predpisov s področja delovno pravne zakonodaje, zdravstvenega in pokojninskega zavarovanja, starševskega varstva idr.

V marcu 2023 smo pridobili soglasje k spremembi Akta o organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v ZGS (v nadaljevanju sprememba akta), ki je začela veljati dne 5. 4. 2023. Sprememba akta je povečala skupno število delovnih mest revirni gozdar II in revirni gozdar III, znižalo pa se je število delovnih mest revirni gozdar IV in revirni gozdar V. Na podlagi navedene spremembe akta so vsi revirni gozdarji V, IV in III, ki so izpolnjevali pogoje za premestitev v višje vrednoteno delovno mesto (nekaj čez 200 javnih uslužbencev), v podpis prejeli nove pogodbe o zaposlitvi za nova delovna mesta revirnih gozdarjev z veljavnostjo od 17. 4. 2023 dalje.

Uspešno smo uvedli tudi vse spremembe na dan 1. 4. 2023, ki so bile potrebne zaradi Dogovora o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela v javnem sektorju za leti 2022 in 2023 ter na podlagi tega sprejetih aneksov h kolektivnim pogodbam.

Zaposlovanje javnih uslužbencev v ZGS v letu 2023

Na dan 31. 12. 2023 je bilo v ZGS zaposlenih 763 javnih uslužbencev.

V letu 2023 smo zaposlili 59 javnih uslužbencev, od tega 44 na javni gozdarski službi, 4 v LPN, 7 za delo na projektih in 4 na področju tržne dejavnosti.

Delovno razmerje je v letu 2023 prenehalo 61 javnim uslužbencem, od tega je bilo 38 upokojitev, 13 sporazumnih razveljavitev pogodb o zaposlitvi, 2 smrti, 2 odpovedi delovnega razmerja (1 iz krivdnih razlogov, 1 iz nesposobnosti), 1 suspenz pogodbe o zaposlitvi, 5 javnim uslužbencem pa je potekla pogodba o zaposlitvi, sklenjena za določen čas. Izdanih je bilo 5 pisnih opozoril zaradi hujše kršitev pogodbe o delovnih razmerjih.

Preglednica 27: Število zaposlenih glede na kadrovski načrt na dan 1. 1. 2024

Vir financiranja	Št. zaposlenih
1. Državni proračun	653,65
2. Proračun občin	0
3. ZZS in ZPIZ	0
4. Druga javna sredstva za opravljanje javne službe (npr. takse, pristojbine, koncesnine, RTV-prispevek)	0
5. Sredstva od prodaje blaga in storitev na trgu	6
6. Nejavna sredstva za opravljanje javne službe	60,85
7. Sredstva prejetih donacij	0
8. Sredstva EU ali drugih mednarodnih virov, vključno s sredstvi sofinanciranja iz državnega proračuna	32,1
9. Sredstva proračuna države za zaposlene iz prvega, drugega in tretjega odstavka 25. člena Zakona o zdravniški službi (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 15/08 – ZPacP, 58/08, 107/10 – ZPPKZ, 40/12 – ZUJF, 88/16 – ZdZPZD, 40/17, 64/17 – ZZDej-K, 49/18, 66/19 in 199/21) in iz tretjega odstavka 34. člena Zakona o zdravstveni dejavnosti (Uradni list RS, št. 23/05 – uradno prečiščeno besedilo, 15/08 – ZPacP, 23/08, 58/08 – ZZdrS-E, 77/08 – ZDZdr, 40/12 – ZUJF, 14/13, 88/16 – ZdZPZD, 64/17, 1/19 – odl. US, 73/19, 82/20, 152/20 – ZZUOOP, 203/20 – ZIUPOPDVE, 112/21 – ZNUPZ, 196/21 – ZDOsk, 100/22 – ZNUZSZS, 132/22 – odl. US in 141/22 – ZNUNBZ)	0
10. Sredstva iz sistema javnih del	0
11. Sredstva stabilnega financiranja, raziskovalnih projektov ter za projekte in programe, namenjene za internacionalizacijo, odprtost in kakovost v izobraževanju in znanosti	0
Skupno število vseh zaposlenih (od 1. do 11. točke)	752,6
Skupno število zaposlenih iz 1., 2., 3. in 4. točke	653,65
Skupno število zaposlenih iz 5., 6., 7., 8., 9., 10. in 11. točke	98,95

Kadrovski načrt na 1. 1. 2024 iz vira financiranja 1 je manjši, kot je bilo planirano zaradi izpraznjenega delovnega mesta v oddelku za finančne zadeve in še nezasedenega delovnega mesta na OE Celje. Pri obeh delovnih mestih smo bili na razpisu neuspešni in bomo razpisa v kratkem ponovili oz. sta v teku. Na OE Slovenj Gradec bo na delovno mesto vodje KE novo zaposlena nastopila v sredini januarja, prejšnji vodja pa se je konec leta upokojil, zato je delovno mesto nezasedeno ravno na dan 1.1.

Glede na starostno strukturo smo v letu 2023 velik poudarek namenili zaposlovanju kakovostnega kadra za nadomeščanje upokojitev in zaposlovanju pripravnikov, ki se v času pripravništva usposobijo za nadaljnje opravljanje dela. Problem starostne strukture (prikazana v spodnji preglednici) in posledično velikega števila upokojitev bo še kar nekaj let izrazit.

Preglednica 28: Starostna struktura zaposlenih na dni 31. 12. leta 2020, 2021, 2022 in 2023

STAROST	ODSTOTEK na 31.12.2020	ODSTOTEK na 31.12.2021	ODSTOTEK na 31.12.2022	ODSTOTEK na 31.12.2023
Do 20 let	0,00	0,00	0,00	0,00
Med 20 in 25 let	0,92	0,65	0,52	0,79
Med 25 in 30 let	4,72	5,22	6,02	6,95
Med 30 in 35 let	8,40	9,52	9,82	10,48
Med 35 in 40 let	8,53	7,69	7,85	8,91
Med 40 in 45 let	12,34	12,78	12,83	12,58
Med 45 in 50 let	12,34	11,86	11,39	11,53
Med 50 in 55 let	17,71	15,12	14,53	14,29
Med 55 in 60 let	23,36	23,99	21,07	20,05
Nad 60 let	11,68	13,17	15,97	14,42
Skupaj	100,00	100,00	100,00	100,00

13 Izobraževanje

Odgovoren: mag. Andrej Breznikar, univ. dipl. inž. gozd.

13.1 IZOBRAŽEVANJE ZAPOSLENIH V ZGS

Izobraževanje zaposlenih v ZGS narekujejo potrebe dela in aktualne delovne naloge. Vsebino izobraževalnih aktivnosti za zaposlene v letu 2023 smo tako zastavili na podlagi programa dela, izvedbo pa prilagodili izobraževalnim potrebam ciljnih skupin. Na podlagi pozitivnih izkušenj s spletnimi izobraževanji v preteklih letih smo pomemben del izobraževanja zagotovili preko spleta.

Izobraževanja so bila izvedena v glavnem z lastnimi izobraževalnimi kapacitetami ZGS v okviru strokovnih služb in razvojnih projektov ali v tesnem sodelovanju gozdarskimi izobraževalnimi (BF, SGLŠ), raziskovalnimi (GIS) in ostalimi inštitucijami (MKGP, ARSKTRP, ZLGS).

Metode prenosa znanja prav tako prilagajamo vsebini in ciljnim skupinam izobraževanja. Izobraževalne aktivnosti so potekale tako v obliki seminarjev, spletnih seminarjev, posvetov, delavnic, demonstracij, predavanj in ekskurzije ter z zagotavljanjem potrebne strokovne literature.

Interno usposabljanje zaposlenih v ZGS usmerjajo vodje sektorjev in služb ZGS ter območne enote v skladu z zahtevami delovnega procesa in v skladu z dolgoročnimi razvojnimi cilji. Obseg neformalnega izobraževanja zaposlenih v letu 2023 po posameznih organizacijskih enotah in po posameznih strokovnih področjih prikazuje preglednica 42. V preglednici je navedeno število izobraževalnih dogodkov, ki so se jih udeležili zaposleni iz posamezne organizacijske enote ZGS, in skupno število udeležencev. Tako se je v letu 2023 različnih oblik neformalnega izobraževanja udeležilo 8.289 zaposlenih, kar je za 43 % večji obseg od načrtovanega v programu dela za leto 2023. S spletnimi izobraževanji, od katerih smo jih 12 organizirali interno za celoten ZGS, predvsem za terenski kader, smo zagotovili enostaven dostop do znanja in aktualnih informacij najširšemu krogu zaposlenih.

Glede na število udeležencev izobraževanja je bil obseg izobraževanja v letu 2023 največji na področju gojenja in varstva gozdov (skupaj 2.372 udeležencev), gozdnogospodarskega načrtovanja (1.381 udeležencev) in gozdne tehnike (1.049 udeležencev).

Na področju gozdnogospodarskega načrtovanja je bila glavna pozornost pri izvedbi izobraževalnih aktivnosti posvečena procesu priprave GGN GGE. Strokovna usposabljanja so bila posvečena razvoju novih metod zajema podatkov o gozdovih, usmeritvam za delo v Natura 2000 in na hudourniških območjih, gospodarjenju z varovalnimi gozdovi, uvajanju novih rešitev na področju gozdarske kartografije in fitocenološkim vsebinam v procesu gozdnogospodarskega načrtovanja. Modeliranju kot elementu gozdnogospodarskega načrtovanja so bili posvečeni tudi Gozdarski študijski dnevi v letu 2023.

Na področju gojenja in varstva gozdov je bilo izobraževanje zaposlenih namenjeno predvsem izvedbi ukrepov obnove in nege gozda. Posebej smo se posvetili alternativnim pristopom pri negi gozda (npr. situacijski negi) in rešitvam gospodarjenja z gozdovi na hudourniških območjih. Pomembna izobraževalna vsebina so bile tudi teme s področja gozdnega semenarstva in drevesničarstva, ravnanja z gozdnim reprodukcijskim materialom in gozdnogojitvenimi ukrepi v povezavi z ukrepi za ohranjanje biotske in genetske pestrosti v gozdovih (projekt LIFE Systemic in MOSAIC). Udeležili smo se tudi izobraževanj v organizaciji drugih institucij predvsem na temo zdravja rastlin, varstva pred karantenskimi škodljivimi organizmi in izobraževanj na temo požarnega varstva gozdov.

Na področju gozdne tehnike smo se pri izobraževanju zaposlenih osredotočili na usposabljanja za izboljšanje sistema vzdrževanja gozdnih prometnic, za učinkovito uporabo različnih aplikacij v okviru gozdarskega informacijskega sistema za gozdne prometnice in varnega dela v gozdu.

Posebno pozornost smo posvetili usposabljanju inštruktorjev, ki izvajajo tečaje za varno delo v gozdu za lastnike gozdov in ostale uporabnike.

Sistematično smo gradili tudi kompetence zaposlenih na področju gozdarskega nadzora z usposabljanjem nadzornikov za bolj učinkovito delo na terenu pri izvedbi nadzora.

Izobraževalni dogodki na področju informatike so bili namenjeni razvojnemu delu v okviru projekta eGozdarstvo, rabi posodobljenih programskih rešitev, predvsem na področju gozdarske kartografije (QGis), uporabi orodij za spletno komuniciranje in varnosti na spletu.

Na področju gozdnih živali in lovstva so bile glavne teme izobraževanj ocenjevanje škode po zavarovanih vrstah, monitoring in gospodarjenje s populacijami velikih zveri, izvedba ukrepov za varstvo posebnih živalskih habitatov in upravljanje s posameznimi vrstami gozdnih živali. Pomemben vir znanja na tem področju predstavljajo evropski projekti v okviru tega strokovnega področja.

Preglednica 29: Število izobraževalnih dogodkov po organizacijskih enotah (Nd) in število udeležencev neformalnega izobraževanja (Nu) za zaposlene v ZGS v letu 2023

Organizac. enota	Stiki z last., javnostmi		Gozdnogosp . načrtovanje		Gojenje in varstvo		Gozdna tehnika		Živalski svet		Ostala področja		SKUPAJ	
	Nd	Nu	Nd	Nu	Nd	Nu	Nd	Nu	Nd	Nu	Nd	Nu	Nd	Nu
CE	7	51	24	130	31	296	9	75	15	127	15	83	101	762
Tolmin	1	25	7	77	8	110	3	62	7	86	10	182	36	542
Bled	1	20	6	113	8	171	4	64			12	132	31	500
Kranj	1	2	21	84	9	128	5	61	6	70	10	159	52	504
Ljubljana	2	32	14	112	14	165	3	62	1	54	16	282	50	707
Postojna	1	34	4	67	12	215	4	44			11	110	32	470
Kočevje	2	36	9	90	12	241	6	143	1	17	21	414	51	941
N. mesto	3	38	7	88	7	191	4	124	1	11	24	314	46	766
Brežice	1	23	3	86	6	98	3	49			7	99	20	355
Celje	2	31	13	127	9	107	8	52	2	12	14	148	48	477
Nazarje	3	29	9	59	8	177	5	101	2	26	12	157	39	549
Sl. Gradec	1	25	9	128	12	172	5	53	3	7	12	161	42	546
Maribor	2	32	7	160	7	150	4	72			20	252	40	666
M. Sobota	4	29	5	59	12	124	6	57			18	145	45	414
Sežana			1	1	3	27	6	30	4	21	1	20	15	99
SKUPAJ		407		1.381		2.372		1.049		431		2.658	648	8.298

Izobraževanje zaposlenih na področju odnosov z javnostmi in prenosa znanja je bilo namenjeno veščinam komunikacije z lastniki gozdov in ostalimi uporabniki gozdnega prostora. Sodelovali smo tudi na usposabljanjih o interpretaciji narave in vodenju po gozdnih učnih poteh, razvoju turizma v gozdnem prostoru in uporabi spletnih načinov komuniciranja z deležniki.

Na področju varstva pri delu smo tudi v letu 2023 izvedli zakonsko predpisana usposabljanja in preizkuse znanja za dijake in študente na praksi, za na novo zaposlene in za že zaposlene sodelavce.

Na pravnem področju so bila izobraževanja namenjena postopkom javnega naročanja in aktualnim vprašanjem pravnega reda v Sloveniji, povezanih z delovanjem ZGS.

V letu 2023 smo zaposlenim zagotovili ključno strokovno literaturo, ki je pomembna zaradi spremljanja novosti strokovnega in znanstvenega dela. Za vse območne enote sta bila naročena Zbornik Acta Silvae et Ligni, ki je v letu 2023 izšel v treh številkah, in Gozdarski vestnik (10 števil).

Na področju pripravniškega usposabljanja zaposlenih pripravnikov v ZGS in izvajanja strokovnih izpitov je bil izveden strokovni izpit za 33 kandidatov, od katerih je bilo vseh 33 kandidatov uspešnih.

13.2 PRAKTIČNO USPOSABLJANJE ŠTUDENTOV IN DIJAKOV

Praktično usposabljanje dijakov in študentov je v letu 2023 potekalo v skladu z načrtovanim programom na tem področju. ZGS je dijakom in študentom zagotovil ustrezno usposabljanje, ki je predvideno v študijskih programih izobraževalnih inštitucij s področja gozdarstva. Sodelovanje izobraževalnih ustanov in ZGS je bilo urejeno na podlagi sklenjenih individualnih in kolektivnih učnih pogodb.

Tako je v letu 2023 zaključilo predviden program usposabljanja 19 študentov višješolskega strokovnega študija gozdarstva in lovstva (1. in 2. letnik) na Višji strokovni šoli v Postojni in 17 študentov visokošolskega strokovnega študija gozdarstva na BF Univerze v Ljubljana – na Oddelku za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire.

Prav tako je praktično usposabljanje v okviru programa gozdarski tehnik na ZGS opravilo 47 dijakov Srednje gozdarske in lesarske šole v Postojni (22 iz 3. letnika in 25 iz 2. letnika) ter 14 dijakov Srednje lesarske in gozdarske šole Maribor. Prakso sta opravila tudi dva dijaka smeri naravovarstveni tehnik iz Biotehniškega izobraževalnega centra Ljubljana, en dijak Šolskega centra Celje, Srednja šola za gradbeništvo in varovanje okolja, in 1 dijak Biotehniške šole Maribor.

Praktično usposabljanje sta v okviru izmenjave Erasmus+ opravljala tudi dva študenta gozdarstva iz Nemčije in en študent iz Francije.

Vsem študentom in dijakom na praksi so bili določeni mentorji, ki so poskrbeli za izvedbo predpisanega programa usposabljanja.

14 Varnost in zdravje pri delu ter požarno varstvo

Odgovorna: Andrej Grum, univ. dipl. inž. gozd., in Andrej Zadnik, inž. gozd.

14.1 VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU

V letu 2023 so bili s strani strokovne osebe za VZD na ZGS izvedeni obiski štirih organizacijskih enot ZGS.

V okviru službe za VZD so bile izvedene tudi redne aktivnosti s tega področja. Najpomembnejše opravljene naloge službe za VZD v letu 2023 so bile:

- izdelava in sprejetje dveh revizij Izjave o varnosti z oceno tveganja po delovnih mestih;
- delo na razvoju enotnega programa za evidence s področja varnosti in zdravja pri delu;
- spremljanje stanja varnosti in zdravja pri delu v ZGS ter obveščanje in seznanjanje zaposlenih o vseh nevarnostih in ukrepih za preprečitev nevarnosti;
- ažuriranje intranetne strani ZGS;
- praktična izvedba usposabljanj s preizkusi znanja s področja VZD za novo zaposlene delavce in pripravnike s strani strokovnih oseb za VZD na organizacijskih enotah;
- praktična izvedba periodičnih izobraževanj s preizkusi znanja s področja VZD v izvedbi strokovne osebe za VZD na ZGS (OE Celje, LPN Kozorog);
- organiziranje in napotitev novo zaposlenih delavcev ter pripravnikov na zdravstvene preglede;
- izvedba periodičnih zdravstvenih pregledov za redno zaposlene na ZGS, skladno s predvideno dinamiko;
- izvedba preventivnih cepljenj proti klopnemu meningoencefalitisu;
- izvedba preko 45 postopkov nabave osebne varovalne ter ostale opreme za delavce ZGS ter novo zaposlene delavce in pripravnike, skladno z rednimi roki menjave, določenimi v Izjavi o varnosti, in zamenjava izrabljene osebne varovalne opreme v primerih, ko je bilo to potrebno zaradi neprimernega stanja opreme;
- priprava in izvedba javnega naročila za dobavo oblačil;
- evidentiranje in izvedba internih raziskav nezgod pri delu zaposlenih na ZGS ter obveščanje inšpekcije dela;
- tekoče vodenje predpisanih evidenc, priprava programov in poročil;
- evidentiranje in analiza nezgod pri delu v zasebnih gozdovih;
- izvajanje 53 notranjih nadzorov s področja VZD po organizacijskih enotah ZGS.

Na intranetni strani ZGS so na razpolago ažurne strokovne vsebine tako za zaposlene kakor tudi za strokovne sodelavce iz področja VZD. Z izvedbo notranjih nadzorov se je povečala informiranost in ozaveščenost zaposlenih o VZD ter vsebinah intranetne strani za področje VZD. Zaradi kadrovske težave ter drugačnih osnovnih delovnih zadalžitev je še vedno nekoliko otežena aktivnost s področja VZD na organizacijskih enotah, kjer strokovne osebe za VZD niso na lokacijah območnih enot. Na podlagi komunikacije z zaposlenimi predvsem na ravni krajevnih enot je razvidno, da je pretok informacij s tega področja boljši kakor v preteklih letih. V veliki meri je to posledica izvedbe notranjih nadzorov s področja VZD, katerega cilj je med drugim tudi obveščanje in ozaveščanje zaposlenih o vsebinah s tega področja.

V letu 2023 se je zgodilo več nezgod kakor v preteklem letu, kar je med drugim tudi posledica naravnih ujm, ki so nas prizadele v poletnih mesecih. Zaradi višanja povprečne starosti zaposlenih na ZGS ter nepredvidljivih delovnih pogojev v naravnem okolju, katerih ne moremo prilagoditi delovnemu procesu, je potrebno tudi v prihodnje veliko pozornosti posvetiti preventivnim ukrepom, kot so ozaveščanje in informiranje s področja VZD ter opozarjanje na morebitne posebne okoliščine, ki lahko povečajo tveganje za nastanek nezgod pri delu. Cilj je, da se v največji možni meri število nezgod pri delu na ZGS zmanjša.

14.1.1 Nezgode pri delu zaposlenih v ZGS

V letu 2023 se je na ZGS zgodilo devetindvajset nezgod pri delu. Zaradi nezgod pri delu, nastalih v letu 2023, je imelo 24 oseb bolniški stalež daljši od treh dni. Do konca leta 2023 dva bolniška staleža še nista bila zaključena. Skupno so bili zaposleni zaradi poškodb pri delu, ki so se zgodile v letu 2023, na bolniškem staležu 441 delovnih dni. Povprečna starost zaposlenih, ki so imeli nezgodo pri delu, je 46 let. Povprečna starosti zaposlenih, ki so bili na bolniškem staležu dlje kot 15 dni, je 55 let. Težjih poškodb ni bilo.

Pogostost nezgod, ki se izraža s številom nezgod v enem letu na 100 zaposlenih, ima v letu 2023 vrednost 3,8 ((število nezgod na delu v letu 2023/število zaposlenih) x 100). Tukaj so upoštevani vsi delavci v ZGS na dan 31. 12. 2023, torej poleg redno zaposlenih še drugi zaposleni, ki so bili na ta datum v pogodbenem delovnem razmerju z ZGS. Nezgode študentov in dijakov na obvezni praksi v tabeli niso prikazane, saj slednji niso bili v delovnem razmerju z ZGS.

Preglednica 30: Število nezgod pri delu po organizacijskih enotah v obdobju 2013–2023

OE	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	SKUPAJ
CE	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Tolmin	0	1	1	3	0	1	2	0	5	4	3	20
Bled	0	7	1	1	3	0	1	0	1	0	0	14
Kranj	0	1	1	0	3	1	3	3	0	2	2	16
LPN Kozorog									0	0	0	0
Ljubljana	1	3	3	2	1	4	3	2	6	4	2	31
LPN Lj. vrh									0	0	0	0
Postojna	1	2	0	0	1	1	3	1	1	0	0	10
LPN Jelen									1	0	2	3
Kočevje	0	3	0	0	2	6	3	5	1	0	1	21
LPN Kočevsko									1	0	2	3
Novo mesto	2	3	3	0	3	3	4	2	1	1	4	26
Brežice	2	0	0	0	0	0	2	0	0	4	2	10
Celje	2	4	3	0	6	2	1	5	4	0	3	30
Nazarje	0	2	2	1	0	2	0	1	1	0	3	12
Slovenj Gradec	1	0	1	2	1	0	3	1	3	0	1	13
Maribor	2	2	3	4	1	2	0	0	4	4	1	23
LPN Pohorje									0	0	0	0
Murska Sobota	1	1	0	0	0	4	0	1	0	1	1	9
LPN Kompas									0	1	1	2
LPN Fazan									2	0	0	2
Sežana	1	0	1	0	1	1	0	0	0	0	1	5
SKUPAJ	13	30	19	13	22	27	25	21	31	21	29	251

Večina nezgod so se je zgodila pri opravljanju dela na terenu (26). Večina nezgod (76 %) se je zgodila v drugi polovici delovnika. Sedemnajst se jih je zgodilo pri izbiri drevja za posek, sedem pri drugih opravilih v gozdu, posamezne pri košnji, pripravi lovske trofeje, krmljenju divjadi, prenosu lovskega plena in udeležbi na izobraževanju.

Najpogostejši vzrok nezgode je padec (enaindvajset primerov), poškodba z ostrim predmetom (trije primeri), udarec veje (dva primera), s posameznim primerom sledijo napačen gib ob hoji, prevrnitev kmetijskega stroja ter napad živali (medveda).

Pri poškodovanih delih telesa prednjačijo poškodbe noge (dvanajst primerov), poškodba roke (devet primerov) očesa (dva primera), trupa ter poškodb več delov telesa (šest primerov).

Preglednica 31: Podatki o nezdah

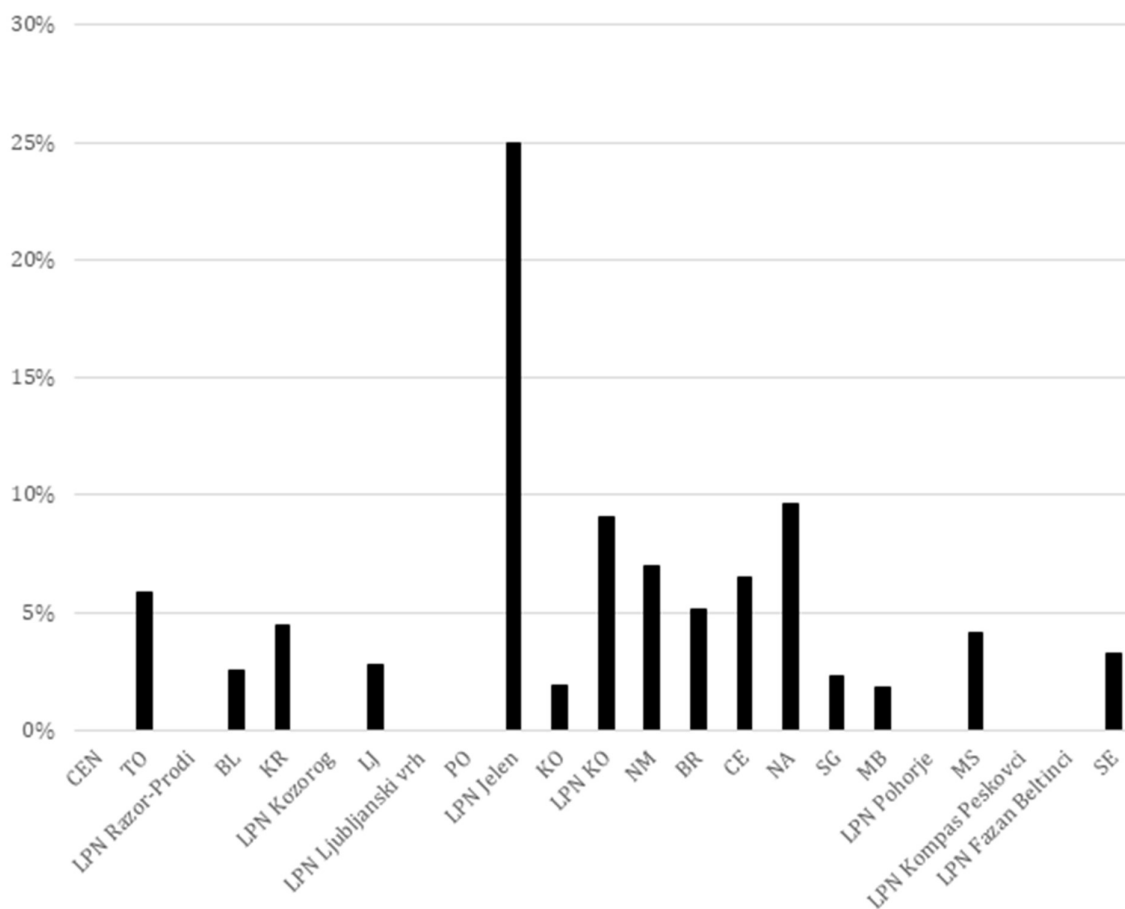
Kraj nezgode	Št	Opravilo	Št	Način nastanka poškodbe	Št	Vrsta poškodbe	Št	Pošk. telesni del	Št
gozd	25	označevanje drevja za posek	17	zdrs in padec	16	udarec pri padcu	5	roka	9
cesta	1	opis sestojev	1	zdrs brez padca	2	poškodba sklepnih vezi	6	noga	12
prireditveni prostor	1	upravljanje motornega vozila	1	spotik in padec	3	zlom	4	trup	5
travnik	1	delo na lovišču	4	udarec veje	2	poškodba mišice	3	oko	2
hladilnica	1	pregled opravljenih goj. del	0	napačen gib	1	površinska rana	9	glava	
		kontrola sečišča	4	ostri predmet	3	udarec v oko	1	več delov telesa	1
		popis gozdov	1	napad živali	1	Poškodba živca/ukleščenje	1		
		Udeležba na izobraževanju	1	nesreča z delovnim strojem	1				
SKUPAJ	29		29		29		29		29

Na ravni organizacijskih enot je bila ena nepravilnost pri obveščanju nadrejenih ter dve nepravilnosti pri posredovanju internih prijav nezdah strokovni osebi za VZD na ZGS.

Po ugotovitvah strokovnih delavcev za VZD na OE so v šestindvajsetih primerih razlog za nastanek nezgode okoliščine, ki se jih v naravnem okolju ne da predvideti. V treh primerih je navedena premajhna pazljivost zaposlenega. Kot ukrepi za preprečitev nezdah v prihodnje so navedeni previdnost in pazljivost pri delu, uporaba zaščitnih očal ter težjega modela obutve.

Po številu nezdah izstopajo naslednji meseci: julij (šest nezdah), januar (štiri nezdah) ter marec in avgust s po tremi nezdahami.

Na področju posameznih OE so vidna odstopanja, in sicer izstopajo OE Nazarje, kjer je delež poškodb pri delu 10 %, ter OE Novo mesto in Celje (7 %) (št. nezdah/št. zaposlenih na OE) x 100). Sledita OE Kranj in Murska Sobota s 4 % deležem poškodb. Glede na število zaposlenih je velik delež nezdah tudi v LPN Jelen, kjer delež poškodb zaradi majhnega števila zaposlenih znaša 25 %.

Slika 8: Delež poškodb pri delu glede na št. zaposlenih na organizacijski enoti

Število nezgod v letu 2023 je primerljivo s številom nezgod v letih 2014, 2018 in 2021. V letu 2023 je bilo število nezgod opazno višje kakor v predhodnem letu. Tudi v letu 2023 so se izvajali notranji nadzori organizacijskih enot s področja VZD. Eden pomembnejših razlogov za povečana tveganja za nastanek nezgod ostaja visoka povprečna starost zaposlenih na ZGS. Iz tega naslova lahko tudi v prihodnjih nekaj letih pričakujemo povečano tveganje za nastanek nezgod pri delu ter daljšanje bolniških staležev. Zaradi povečanja aktivnosti na področju VZD in doslednejših postopkov pri prijavi nezgod pri delu se doslednost prijav povečuje, istočasno se po našem mnenju zaradi večje skrbi za zdravje toleranca za samozdravljenje poškodb brez ustrezne zdravniške oskrbe manjša.

14.1.2 Nezgode pri delu v zasebnih gozdovih

ZGS samoiniciativno preko terenskega kadra beleži nezgode v zasebnih gozdovih, saj je drugačen sistem zbiranja podatkov – prek policije in zdravstvenih ustanov – otežen med drugim tudi zaradi zakonodaje s področja o varovanju osebnih podatkov. Podatki so zbrani na podlagi informacij, ki jih delavci ZGS pridobijo na terenu oziroma iz sredstev javnega obveščanja. Na podlagi teh informacij se izdelajo poročila o nezgodah v zasebnih gozdovih. Kljub dejstvu, da podatki niso popolni in zato na tak način vseh nezgod ne moremo zajeti, nam služijo kot dobra informacija o tem, pri katerih opravilih se nesreče pripetijo, kako resne so poškodbe in kaj je vzrok tem nesrečam. V poročilih o nezgodah sledimo cilju, da zajamemo vse smrtne in težje nezgode. Porajajo se vprašanja, kakšne so nadaljnje posledice na življenje poškodovancev po zaključnem zdravljenju, npr. koliko poškodovancev postane invalidov, se poškodovanci pred ponovnim delo v gozdu udeležijo usposabljanj in nabavijo osebno varovalno opremo ali pa delo prepustijo drugim (izvajalska podjetja, sorodniki, sosedje, znanci). Vsa ta vprašanja so izziv za nadaljnje delo na področju varnega dela v zasebnih gozdovih.

V letu 2023 smo iz Dnevnik informativnih biltenov Centra za obveščanje RS, sredstev javnega obveščanja in drugih informacij zabeležili 48 dogodkov, kjer je bila navedena nezgoda pri delu v gozdu, oziroma z motorno žago ali traktorjem. Glede na značaj poškodbe: 16 smrtnih, 25 težjih in 7 lažjih poškodb. Pri slednjih je treba omeniti, da je naša evidenca najmanj zanesljiva, saj večina lažjih nezgod pri delu v zasebnem gozdu ni nikjer zabeleženih.

V letu 2023 sledimo povečanemu številu nezgod pri delu s smrtnim izidom. V letu 2021 je bilo šest smrtnih nezgod, v letu 2022 pa evidentiranih 11 nezgod s smrtnim izidom. Predvidevamo, da je povečano število nezgod z smrtnim izidom posledica energetske krize, ugodnih cen gozdnih lesnih sortimentov in pomanjkanja usposobljenih izvajalskih podjetij za delo v gozdu. Izkušnje in natančnejše analize nesreč so pokazale, da se jih večina pripeti zaradi podcenjevanja nevarnosti pri gozdnem delu, ne-uporabe osebne varovalne opreme za delo, nepoznavanje tehnik dela, zastarelih ali slabo vzdrževanih delovnih naprav (motorna žaga, traktor) in slabe psihofizične pripravljenosti tistih, ki dela izvajajo (starost).

Razmerje med kategorijami poškodovancev je bilo dokaj uravnoteženo, s tem da se je poškodovalo 11 polkmetov, 16 kmetov in 19 nekmetov. V dveh primerih status ni znan. Največ poškodovancev (16) je v starostni skupini med 60 in 70 let. Temu je sledila starostna skupina od 50 do 60 let z 11 poškodovanci. Najstarejši ponesrečenec je bil star 83 let, najmlajši 21 let, pri nesrečah s smrtnim izidom najstarejši 83 in najmlajši 40 let.

Najbolj kritična meseca po številu nezgod sta februar in marec z 20 nezgodami, v jesenskem času je to mesec november s sedmimi nezgodami. Po dnevih je največ nezgod od srede do sobote. Izstopa sobota z 12 nezgodami. Najpogosteje se nezgode zgodijo med 9. in 10. uro ter med 13. in 14. uro, kar samo potrjuje znano dejstvo, da je večja verjetnost za nezgodo takrat, ko smo utrujeni, oziroma ob začetku dela.

Podrobnejša analiza nezgod pokaže, da se je po pričakovanjih največ nezgod pripetilo pri sečnji (29), mehaniziranem spravilu (13), izdelavi drv (3), prevozu lesa (2) ter pri nakladanju (1). Pri sečnji dreves prevladuje podfaza podiranje in sproščanje obviselih dreves, ter pri mehaniziranem spravilu zbiranje in vlačenje gozdnih lesnih sortimentov. Pri smrtnih nezgodah je prišlo v največji meri do poškodb glave ali trupa, medtem ko pri težjih in lažjih nezgodah prevladujejo poškodbe nog, glave in trupa.

Osnovno osebno varovalno opremo je uporabljalo 25 poškodovancev, 21 ne. Za dve nezgodi ni bil pridobljen podatek. Pri smrtnih nezgodah je bila osebna varovalna oprema uporabljena pri šestih nezgodah, pri desetih pa ne. Iz tega posredno ugotavljamo, da večina pri delu v gozdu uporablja osebno varovalno opremo, vendar osebna varovalna oprema ne more izvajalca del zaščititi pred poškodbami zaradi udarcev drevesa ali drevesnih delov, pred padci na terenu ali hujšimi poškodbami pri delu s traktorjem. Tudi sicer motorna žaga pri nastanku poškodbe ne sodi med pogostejše vzroke (1 primer). Najpogostejše vzročno sredstvo je drevo, sledijo veje, deblo oziroma hlod.

Zaskrbljujoč je tudi podatek, da 32 udeležencev nezgod ni imelo nobene gozdarske izobrazbe. Pri ostalih jih je največ opravilo tečaj varnega dela v organizaciji ZGS. Od smrtnih nezgod 12 od 16 žrtev ni imelo gozdarske izobrazbe ali se niso udeležili nobenega tovrstnega izobraževanja.

Kot najpogostejši razlog za nastanek nezgod ugotavljamo podcenjevanje nevarnosti pri delu in nestrokovni pristop pri izvajanju sečnje ter spravila. Starostna struktura ponesrečencev dodatno pričča o tem, da se lastniki gozdov ne zavedajo nevarnosti in zahtevnosti gozdarskih del. Le-teh se povsem neodgovorno lotijo tudi takšni, ki zaradi svoje starosti ne morejo biti niti primerno usposobljeni niti fizično kos zahtevam tega dela.

Preglednica 32: Število evidentiranih delovnih nezdg s smrtnim izidom lastnikov gozdov v obdobju od 2014 do 2023.

Leto	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Število	15	14	8	7	14	12	7	6	11	16

Preglednica 33: Število evidentiranih delovnih nezdg lastnikov gozdov v letu 2023 po fazi dela, resnosti poškodbe in vzročnem sredstvu.

Resnost poškodbe	Št.	Faza dela	Št.	Vzročno sredstvo	Št.	Uporaba var. opreme	Št.	Gozdarska izobrazba	Št.
lažja	7	sečnja	29	drevo	17	da	25	brez tečaj	32
težja	25	mehanizirano spravilo	13	veja	9	ne	21	varnega dela nacionalna	8
smrt	16	izdela drv	3	deblo	7	ni podatka	2	poklicna	3
		prevoz lesa	2	hlod	7			srednja	1
			1	traktor	6			gozdarska šola	2
		panj drugo orodje	1	1	ostali izvajalci usposabljanj			2	
								ni podatka	2

V preteklem letu je v primerjavi z leti 2021 in 2022 naraslo število nezdg pri delu v zasebnih gozdovih s smrtnim izidom. Povečal se je delež (66 %) ponesrečenih brez nobene oblike izobraževanja o varnem delu v gozdu. To sta dovolj velika razloga, da ZGS intenzivira svoje delo na področju varnega dela v gozdu. Po nekaj letih, ki kažejo na trend izboljšanja, se zadeve ponovno vračajo v neugodno stanje na področju varnega dela v gozdu.

Slika 9: Razporeditev nezdg po OE glede na značaj poškodbe (temno zelena: lažja, oranžna: težja, zelenomodra: smrtna)

14.2 VARSTVO PRED POŽAROM

Delo službe za VPP

V letu 2023 smo nemoteno izvajali načrtovane aktivnosti službe za VPP. Za štiri OE smo oddali naročilo za izdelavo požarnih načrtov in načrtov evakuacije. Izdelani in nameščeni so bili izvlečki požarnega reda za vse objekte v uporabi ZGS. Poslovni prostori po organizacijskih enotah ZGS so bili opremljeni z ustreznimi piktogrami, izvedena so bila tudi redna usposabljanja za zaposlene.

Izdelava požarnih redov in ocen požarne ogroženosti

V letu 2023 smo, s pomočjo zunanjega izvajalca, izdelali požarne načrte in načrte evakuacije za objekte ZGS na OE Bled, Celje, Kranj in Novo mesto, kjer je bila ocena ogroženosti za objekt srednja (> 3 ali =3). Načrti zajemajo po etaže in objekte, skupaj 27 objektov in 96 etaž.

V spodnji preglednici so prikazani podatki o že izdelanih požarnih načrtih in načrtih evakuacije za objekte.

Preglednica 34: Podatki o izdelanih požarnih načrtih in načrtih evakuacije za objekte

OE	Načrtovano	Izvedeno*	Število objektov
OE Tolmin	7	0	8
OE Bled	8	8	8
OE Kranj	5	5	9
LPN Kozorog	5	0	10
OE Ljubljana	10	0	12
OE Postojna	8	0	9
LPN Jelen	8	0	13
OE Kočevje	9	0	11
LPN Kočevsko	14	0	16
OE Novo mesto	9	9	10
OE Brežice	3	0	4
OE Celje	5	5	7
OE Nazarje	5	0	5
OE Slovenj Gradec	8	0	8
OE Maribor	6	0	7
OE Murska Sobota	5	0	7
LPN Fazan Beltinci in Kompas Peskovci	1	0	1
OE Sežana	7	0	9
Skupaj	123	27	154

V sklopu usposabljanj se izvajajo praktične vaje iz gašenja, za ta namen je bila nabavljena posebna naprava za lažji prikaz gašenja. Slednja omogoča izvedbo vaje gašenja brez uporabe vnetljivih tekočin, ki so škodljive za okolje.

Usposabljanja

Vsi zaposleni morajo biti skladno z Zakonom o varstvu pred požarom seznanjeni z nevarnostmi za nastanek požara in ukrepi v primeru požara ter določili požarnega reda, sodelovati morajo pri izvajanju vseh ukrepov na svojem delovnem mestu in biti ustrezno usposobljeni. Usposabljanje poteka po sprejetem programu usposabljanja. Periodika usposabljanja zaposlenih se izvaja glede na oceno požarne ogroženosti objekta.

Preglednica 35: Pregled izvedenih usposabljanj

OE	Usposabljanje
OE Celje	1
OE Ljubljana	1
OE Kočevje	1
Skupaj	3

Usposabljanja v letu 2023 so bila izvedena v obliki predavanj, teoretičnih preizkusov in predstavitev gašenja z gasilniki. Pregled izvedenih usposabljanj in vaj evakuacije je razviden iz spodnje preglednice.

Druge dejavnosti

Na OE, kjer je prišlo do zamenjav zaposlenih zaradi prerazporeditve ali odhoda v pokoj, so se izvedle dopolnitve o imenovanju zadolženih oseb za področje VPP na OE, prav tako so se izvedle dopolnitve odgovornih oseb za začetno gašenje in izvajanje evakuacije.

Izvedla se je ureditev evidenc in kontrolnih listov za področje varstva pred požari. Izvedlo se je redno preverjanje brezhibnosti in vzdrževanje obstoječih gasilnih aparatov, hidrantov in drugih gasilno-tehničnih naprav. Skozi leto so se redno preverjale brezhibnosti dimnih in kurilnih naprav poslovnih zgradb.

Preko celega leta so se po organizacijskih enotah izvajali redni pregledi opreme, potrebne za zagotavljanje varnosti ljudi, živali in premoženja. Prav tako so se izvajale redne notranje kontrole s področja VPP po objektih ZGS.

15 Notranja kontrola

Odgovoren: mag. Janez Zafran, univ. dipl. inž. gozd.

Nadzor kakovosti strokovnega dela in morebitnih kršitev se je na ZGS izvajal preko mehanizma notranje kontrole. Kontrola je potekala na več ravneh, in sicer z rednimi kontrolami v okviru OE, z vzorčnimi pregledi po internih navodilih in sklepih posameznih služb, s sistematičnimi preverbami odstopanj med evidentiranim posekom in posekom, ugotovljenim na SVP, kontrolami izvedenih meritev na SVP, s kontrolami vodij sektorjev na OE in z izrednimi kontrolami, ki jih odredi direktor ZGS.

Kontrole v okviru OE, ki jih izvajajo vodje OE in vodje odsekov, so bile v letu 2023 poudarjeno usmerjene v nadzor izvajanja aktualnih navodil za delo in preverjanje zakonitosti pri delu oziroma morebitnih kršitvah. Pri ugotovljenih nepravilnostih se je predvidelo ustrezne ukrepe za njihovo odpravo. V letu 2023 je bilo v celotnem ZGS izvedeno 57 takšnih kontrol.

Z vzorčnimi pregledi posameznih strokovnih področjih (kontrolni pregledi določitve, prevzema in obračuna vlaganj v gozdove, kontrola meritev na SVP), se sistematično zagotavlja nadzor nad količino in kvaliteto izvedenih prevzetih del. Tovrstni obseg kontrol je na ZGS najboljšejši, v letu 2023 je bilo izvedenih 242 kontrol, ki zagotavljajo sistematični nadzor nad kakovostjo rednega dela. V tem sklopu je bilo v 20 gozdnogospodarskih enotah opravljena kontrola meritev na SVP, kontrole pa niso ugotovile bistvenih razhajanj, ki bi vplivale na končne vrednosti parametrov stanja in razvoja gozdov.

Ugotavljanje odstopanj med evidentiranim posekom in posekom, ugotovljenih iz SVP, se izvaja ob obnovi načrtov GGE. Analizira se vzroke odstopanj na podlagi tega tudi načrtuje izvedbo ukrepov za odpravljanje morebitnih odstopanj v naslednjim obdobju veljavnosti gozdnogospodarskega načrta. Izvedeno je bilo 10 tovrstnih kontrol.

Kontrole sektorjev na območnih enotah so usmerjene na vnaprej predvideno problematiko, ki jo je potrebno sistemsko preveriti in na posamične odklonske pojave, ki jih je mogoče z ustreznimi zaključki posplošiti na raven celotnega ZGS. Izvedene so bile 4 sektorske kontrole, ki so v letu 2023 zajele področje izvajanja sistema vzdrževanja gozdnih cest, vodenje investicij na ravni OE, vodenje upravnih postopkov.

Izvedene so bile 4 izredne kontrole na podlagi suma kršitev notranjih pravil in zakonodajnih določb. V dveh primerih so bile ugotovljene nepravilnosti, v dveh primerih pa kontrole suma kršitve niso potrdile.

V okviru sistema notranjih kontrol na ZGS se izvajajo tudi kontrole s področja varstva in zdravja pri delu (53 kontrol) ter varstva pred požari (56 kontrol), ki so se izvajala po posameznih organizacijskih enotah ZGS oziroma objektih.

Vsek izvedenih kontrol je bilo na ZGS v letu 2023 skupaj 426.

V letu 2023 je ZGS vzpostavil tudi t.i. notranjo pot za prijavo kršiteljev. Gre za sistem, ki omogoča prijavo kršitev znotraj ZGS na način, da se zagotovi anonimnost prijavitelja. Sistem se je skladen z Zakonom o zaščiti prijaviteljev (Uradni list RS, št. 16/23), navodila so objavljena na intranetni strani, določen je zaupnik za ZGS. V letu 2023 zaupnik ni prejel nobene prijave.

16 Delo organov ZGS in njihovih komisij

V letu 2023 se je Svet ZGS sestal na štirih rednih sejah in štirih korespondenčnih sejah.

V letu 2023 se je Strokovni svet ZGS sestal na štirih rednih in eni izredni korespondenčni seji.

Direktor ZGS je sklical šest sej kolegija ZGS.

Strokovni kolegij CE ZGS, ki se ga udeležujejo vodilni delavci gozdarskih strokovnih področij, se je v letu 2023 sestal na 8. sejah.

E: Poročilo o doseženih ciljih in rezultatih za leto 2023

17 Cilji delovanja ZGS

17.1 DOLGOROČNI CILJI DELOVANJA ZGS

Resolucija o Nacionalnem gozdnem programu (2007)

Temeljni cilji Nacionalnega gozdnega programa

- trajnostni razvoj gozda kot ekosistema v smislu njegove biotske raznovrstnosti ter vseh njegovih ekoloških, gospodarskih in socialnih funkcij;
- ohranitev in razvoj populacij prstoživečih živali in njihovega okolja;
- trajnostna raba vseh materialnih danosti gozda za lastnika, razvoj podeželja in vso družbo;
- trajnostno upravljanje z divjadjo;
- učinkovit sistem komuniciranja z lastniki gozdov in javnostmi, ki zagotavlja uspešno usmerjanje razvoja gozdov;
- ugodno javno politično, zakonodajno in institucionalno okolje, ki bo podprlo trajnostno gospodarjenje z gozdovi in njihovo večnamensko rabo.

Poglavje 9.2 Javna gozdarska služba

Cilji: Enotna za vse gozdove, kadrovsko zadostna, dobro organizirana, strokovno kompetentna javna gozdarska služba, ki gozd obravnava celovito, vključno z živalskim svetom, ter s pravnimi in ekonomskimi mehanizmi ter svetovanjem učinkovito in smotrno usmerja razvoj gozdov.

Usmeritev:

- ohraniti ustrezno kadrovsko zasedenost javne gozdarske službe, tudi s strokovnjaki strok s sosednjih področij, ter njeno stabilno financiranje;
- delo in organiziranost javne gozdarske službe prilagajati aktualnim potrebam gozda, lastnikov gozdov in javnosti ter smotrni izvedbi nalog;
- intenzivirati svetovanje vseh oblik in vzpostaviti učinkovito sodelovanje z drugimi svetovalnimi službami za kmetije ter z organizacijami lastnikov gozdov;
- zagotavljati stalno izobraževanje celotne kadrovske strukture.

Zakon o gozdovih, 56. člen:

(1) ZGS opravlja javno gozdarsko službo v vseh gozdovih, in sicer:

- 1) zbira podatke o stanju in razvoju gozdov kot ekosistema;
- 2) vodi evidence kot baze podatkov za svoje delo in statistično posploševanje;
- 3) spremlja biotsko ravnovesje v gozdovih;
- 4) spremlja razvrednotenje in poškodovanost gozdov;
- 5) izdelava program varstva gozdov;
- 6) zagotavlja izvedbo ukrepov za varstvo gozdov;
- 7) izdeluje načrte požarnega varstva za gozdove in nudi strokovno pomoč pri gašenju požarov;
- 8) opravlja naloge poročevalsko, prognostično-diagnostične službe;
- 9) izdelava strokovne podlage za nacionalni gozdni program;
- 10) pripravi program vlaganj v gozdove;

- 11) izdeluje gozdnogospodarske načrte, gozdnogojitvene načrte, lovsko upravljavske načrte območij ter druge strokovne podlage za gospodarjenje z divjadjo v skladu z zakonom;
 - 12) pripravlja načrte za premeno in sanacijo gozdov;
 - 13) usmerja in spremlja sanacijo hudourniških območij;
 - 14) sodeluje pri prostorskem načrtovanju;
 - 15) sodeluje pri usmerjanju, usklajevanju in opravljanju raziskovalne dejavnosti v gozdarstvu in lovstvu;
 - 16) pripravlja strokovne podlage za odpiranje gozdov z gozdnimi prometnicami in vodi evidenco o gozdnih cestah;
 - 17) načrtuje vzdrževanje gozdnih cest;
 - 18) spremlja in nadzira izvajanje gradnje, rekonstrukcij in vzdrževanja gozdnih cest ter prevzema opravljena dela;
 - 19) pripravlja metodologijo za zbiranje podatkov o stanju in razvoju gozdov;
 - 20) obdeluje podatke in pripravlja informacije o stanju in razvoju gozdov;
 - 21) skrbi za popularizacijo gozdov in osveščanje javnosti o pomenu gozdov;
 - 22) izvaja svetovanje, izobraževanje in usposabljanje lastnikov gozdov;
 - 23) zagotavlja seme in sadike gozdnih drevesnih in grmovnih vrst;
 - 24) prevzema opravljena dela v gozdovih in hudourniških območjih, če so financirana ali sofinancirana iz proračuna;
 - 25) vodi in odloča o upravnih stvareh (iz zadev 17., 17.a, 21., 21.a, 23., 24., 26., 29., 30., 31., 42., 92. in 95. člena ZG);
 - 26) opravlja v gozdovih in gozdnem prostoru naloge nadzora v skladu z določbami tega zakona;
 - 27) opravlja v gozdu in gozdnem prostoru naloge neposrednega nadzora v naravi v skladu s predpisi o ohranjanju narave in v tej zvezi naloge prekrškovnega organa;
 - 28) o nedovoljenih posegih in aktivnostih v gozdu in gozdnem prostoru pisno obvešča pristojne inšpekcijske službe;
 - 29) izdaja prevoznice, ki spremljajo prevoz gozdnih lesnih sortimentov;
 - 30) vodi evidenco o prevoznicah za prevoz gozdnih lesnih sortimentov iz 17.f člena tega zakona;
 - 31) daje strokovno pomoč pristojnim organom pri izvajanju nadzora iz tretjega odstavka 75. člena tega zakona.
- (2) Naloge iz druge, šeste, osemnajste, štiriindvajsete, petindvajsete šestindvajsete in sedemindvajsete alineje prejšnjega odstavka ZGS opravlja kot javno pooblastilo.

17.2 LETNI CILJ ZGS

Izvesti vse naloge, določene v ZG, pogodbah z MKGP in v letnem Programu dela ZGS. V letnem Programu dela ZGS so poleg nalog javne gozdarske službe določene tudi javne naloge s področja varstva narave, javne naloge s področja divjadi in lovstva, letne naloge lovišč s posebnim namenom v sestavi ZGS, ki izvajajo dejavnost lova in lovskega turizma, naloge ZGS na projektih ter razvojne naloge za izboljšanje strokovnosti, organiziranosti in smotrnosti delovanja ZGS.

18 Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev in pojasnila glede nastanka morebitnih nedopustnih ali nepričakovanih posledic pri izvajanju programa dela

Preglednica 36: Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev v Programu dela ZGS za leto 2023

Aktivnost/naloga	Program 2023	Poročilo 2023	Realizacija (%)	Program 2023 (poraba časa v urah)	Poročilo 2023 (poraba časa v urah)	Realizacija porabe časa (%)
JAVNA GOZDARSKA SLUŽBA						
GOZDNOGOSPODARSKO NAČRTOVANJE						
Izdelava gozdnogospodarskih načrtov GGE				89.689	83.602	93
Podatki, besedilo, postopek (št. načrtov)	24	24	100	36.000	35.063	97
Postopek načrtov preteklega leta (št. načrtov)	24	24	100	12.000	8.266	69
Opis sestojev (ha)	114.676	110.719	97	25.990	20.354	78
Meritve sestojev (št. SVP)	9.812	9.899	101	15.699	17.585	112
Obnova mej (km)	3.614	2.216	61	14.456	8.839	61
Posegi v prostor (št. mnenj)	4.640	4.423	95	23.200	25.385	109
Razvojno delo (ure)	15.000	13.121	87	15.000	13.121	87
Ostale dejavnosti (evidence, poročila, programi, nadzor, funkcije gozdov in raba prostora idr.) (ure)	25.000	22.717	91	25.000	22.717	91
Skupaj gozdnogospodarsko načrtovanje				167.345	151.330	90
LOVSKO NAČRTOVANJE						
Lovsko upravljavski načrti (št. načrtov)	15	15	100	22.500	20.735	92
Priprava strokovnih mnenj, podlag in presoj (št. mnenj)	50	43	86	2.500	2.150	86
Sooblikovanje življenjskega okolja prostoživečih živali (ure)	3.000	2.215	74	3.000	2.215	74
Škode od divjadi (ure)	1.000	1.217	122	1.000	2.217	222
Razvojno delo (ure)	10.000	9.082	91	10.000	9.082	91
Ostale dejavnosti (ure)	6.000	7.328	122	6.000	7.328	122
Skupaj lovsko načrtovanje				45.000	43.727	97
GOJENJE IN VARSTVO GOZDOV						
Izdelava gojitvenih načrtov (ha)	83.051	98.606	119	70.553	83.768	119
Izbira drevja za posek (m3)	5.000.000	4.711.993	94	450.000	424.079	94
Izvedba gojitvenih del (ha)	9.163	7.892	86	47.648	41.033	86
Izvedba varstvenih del (ure)	98.400	132.616	135	29.520	39.785	135
Usmerjanje semenarske in drevesničarske dejavnosti (ure)	10.000	12.500	125	10.000	12.500	125
PDP služba, popis zdravstvenega stanja gozdov, pregled gozdov, zlasti po ujmah, požarih ipd. (ure)	34.997	57.897	165	34.897	57897	166
Javne naloge s področja varstva rastlin*(ure)	1.300	1.657	127	1.300	1.657	127
Razvojno delo (ure)	25.000	17.580	70	25.000	17.580	70
Druga dela (evidence, poročila, programi, nadzor idr.) (ure)	30.000	35.830	119	30.000	35.830	119
Skupaj gojenje in varstvo gozdov				698.918	714.129	102

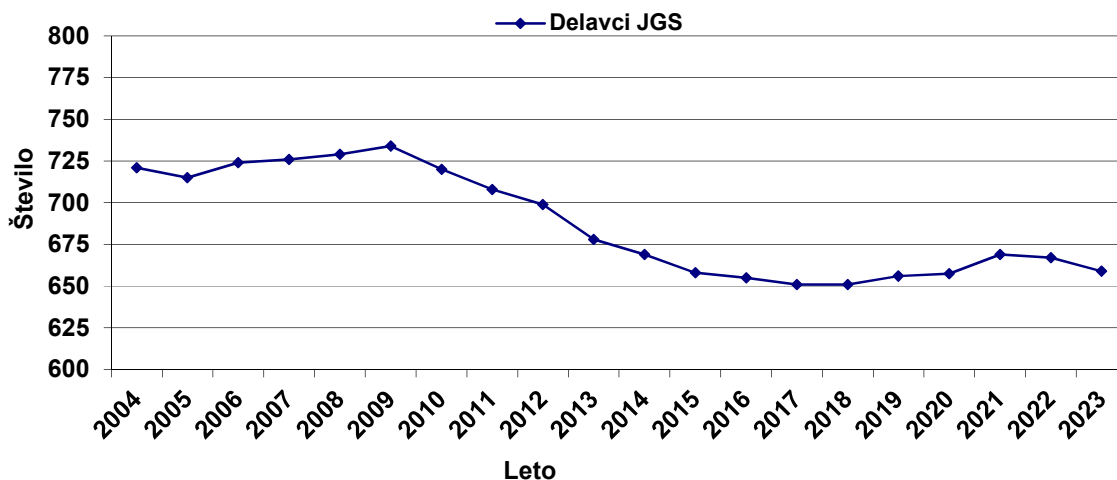
GOZDNA TEHNIKA IN EKONOMIKA							
Izdelava tehnoloških delov gozdnogojitvenih načrtov (ha)	79.000	98.606	125	15.800	17.552	111	
Prevzem, obračun in nadzor izvajanja upravnih odločb (m3)	5.000.000	4.300.660	86	39.100	43.289	111	
Priprava, gradnja, rekonstrukcija gozdnih prometnic	621	271	44	21.730	18.152	84	
Vzdrževanje gozdnih cest (km)	6.500	6.600	102	26.000	27.079	104	
Razvojno delo (ure)				5.000	5.245	105	
Druga dela (evidence, poročila, programi, režimi cest, nadzor idr.) (ure)				12.000	12.225	102	
Skupaj gozdna tehnika in ekonomika				119.630	123.542	103	
GOZDARSKO SVETOVANJE IN RAZVOJ PODEŽELJA							
Delavnice in predavanja (št.)	104	109	105	5.200	5.450	105	
Individualno svetovanje (št.)	70.000	95.046	136	35.000	47.523	136	
Prireditve za lastnike gozdov (št.)	45	36	80	3.600	2.880	80	
Prispevki v medijih za lastnike gozdov (št.)	124	95	77	992	760	77	
Študijski krožki (št.)	2	2	100	200	240	120	
Svetovanje za Program razvoja podeželja (ure)	25.000	5.463	22	25.000	5.463	22	
Druga svetovanja (gozdnogojitveni načrti, pojasnila, raba lesa idr.; ure)	30.000	22.612	75	30.000	22.612	75	
Razvojno delo (ure)	5.000	3.500	70	5.000	3.500	70	
Druga dela (evidence, poročila, programi, idr.) (ure)	15.000	12.500	83	15.000	12.500	83	
Skupaj gozdarsko svetovanje in razvoj podeželja				119992	100928	84	
ODNOSI Z JAVNOSTMI							
Nacionalne kampanije (št.)	5	5	100		10.254		
Prireditve za mladino (št.)	250	429	172	3.375	6.006	178	
Dejavnosti za popularizacijo gozdov (št.)	250	290	116	9.000	3.950	44	
Delo z mediji (št.)	500	2.213	443	9.500	22.047	232	
Gradiva za javnost (št.)	10	26	260	2.500	4.578	183	
Gozdne učne poti (št.)	50	51	102	1.500	1.384	92	
Evropske pešpote (km)	100	200	200	1.500	1.850	123	
Razvojno delo (ure)	4.750	3.988	84	4.750	3.988	84	
Druga dela (evidence, poročila, programi, idr.) (ure)	20.000	13.046	65	20.000	13.046	65	
Skupaj odnosi z javnostmi				52.125	56.849	109	
GOZDARSKI NADZOR							
Izvajanje gozdarskega nadzora (ure)	14.099	16.661	118	14.099	16.661	118	
Skupaj gozdarski nadzor				14.099	16.661	118	
IZOBRAŽEVANJE ZAPOSLENIH ZA GOZDARSKO IN LOVSKE VSEBINE							
Spletna izobraževanja (št.)	10	12	120	4.000	5.040	126	
Terenske delavnice in ostale delovne skupine (ure)	14.889	20.991	141	14.889	20.991	141	
Ostala izobraževanja (ure)	5.500	5.740	104	5.500	5.740	104	
Razvojno delo (ure)	1.000	1.000	100	1.000	1.000	100	
Druga dela (evidence, poročila, programi, idr.; ure)	1.000	480	48	1.000	480	48	
Skupaj izobraževanje				26.389	33.251	126	

PODPORNE DEJAVNOSTI						
Informatika (ure)	39.672	34.717	88	39.672	34.717	88
Računovodstvo (ure)	26.100	25.614	98	26.100	25.614	98
Pravne in kadrovske zadeve (ure)	17.148	16.666	97	17.148	16.666	97
Ostalo (varstvo in zdravje pri delu, tajništvo...) (ure)	25.799	26.481	103	25.799	26.481	103
Skupaj podporne dejavnosti				108.719	103.478	95
PROJEKTI						
Vložek JGS (ure)	11.123	12.420	112	11.123	12.420	112
SKUPAJ JAVNA GOZDARSKA SLUŽBA				1.363.340	1.356.315	99
JAVNE NALOGE S PODROČJA VARSTVA NARAVE						
Javna gozdarska služba						
Cenitve in preprečevanje škod, ki jih povzročijo zavarovane živalske vrste (ure)	4.754	3.139	66	4.754	3.139	66
Priprava strokovnih mnenj (ure)	1.179	420	36	1.179	420	36
Druga dela na področju zavarovanih živalskih vrst (ure)	2.811	2.828	101	2.811	2.828	101
Skupaj JS na področju varstva narave (ure)	8.744	6.388	73	8.744	6.388	73
Lovišča s posebnim namenom						
Cenitve in preprečevanje škod, ki jih povzročijo zavarovane živalske vrste (ure)	250	116	46	250	116	46
Druga dela na področju zavarovanih živalskih vrst (ure)		695			695	
Priprava strokovnih mnenj (ure)	1.758	394	22	1.758	394	22
Skupaj LPN na področju varstva narave (ure)	2.008	1.205	60	2.008	1.205	60
Skupaj ZGS na področju varstva narave				10.752	7.593	71
JS - DRUGE NALOGE						
PROJEKTI						
Sredstva EU (ure)	88.502	75.124	85	88.502	75.124	85
DRUGO						
Javna dela – ZRSZ (ure)	0			0		
JS LPN (naloge nadzora; ure)	0			0		
Drugi viri javna služba - gozdarski del (ure)	3.798	2.855	75	3.798	2.855	75
Javna služba LPN - vir MKGP (ure)	0	7637		0	7637	
Drugi viri javna služba LPN (ure)	108.750	112.871	104	108.750	112.871	104
Skupaj drugo				112.548	123.363	110
SKUPAJ JS – DRUGE NALOGE				201.050	198.487	99
SKUPAJ JAVNA SLUŽBA				1.575.142	1.562.395	99
TRŽNE DEJAVNOSTI						
Gozdarska tržna dejavnost (ure)	13.149	16.970	129	13.149	16.970	129
Tržna dejavnost LPN (ure)	20.100	15.014	75	20.100	15.014	75
Skupaj tržne dejavnosti				33.249	31.984	96
SKUPAJ ZGS				1.608.391	1.594.379	99

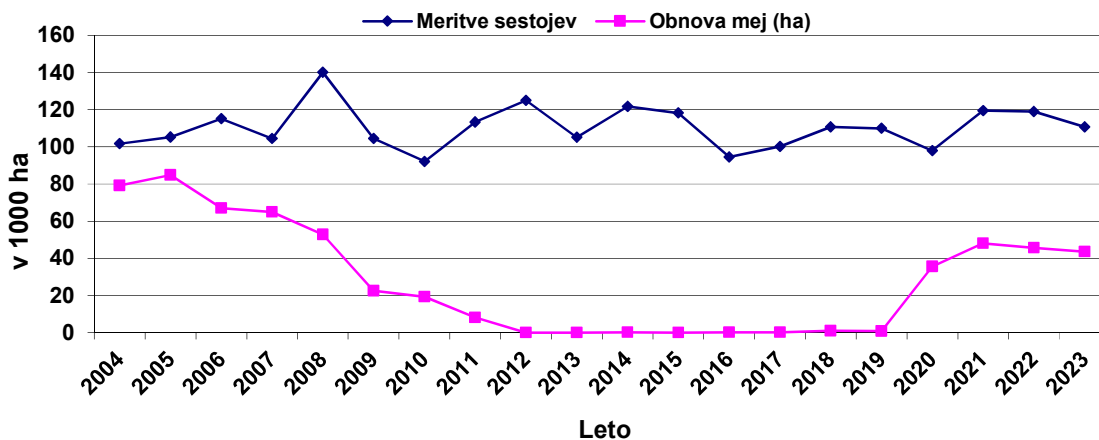
Programa dela ZGS v letu 2023 se je, kljub obsežnim poletnim ujmam, na področju javne gozdarske službe izvajal tekoče, brez nedopustnih posledic. Vsebinska pojasnila so, za vsako od dejavnosti javne gozdarske službe, podana v sklopih A in D tega poročila.

19 Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev v primerjavi s preteklimi leti

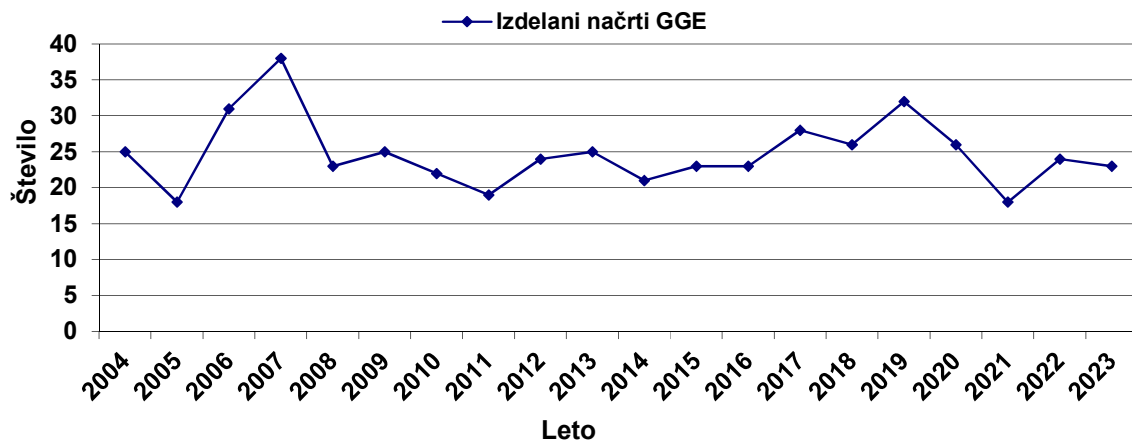
Na slikah 10-19 so prikazane primerjave obsegov izvedenih del za nekatere pomembnejše naloge in druge kazalce delovanja ZGS. Prikazane so tudi površine izvedenih gojitvenih del, katerih obseg je sicer opredeljen z razpoložljivimi sredstvi državnega proračuna. Pri sredstvih za vzdrževanje gozdnih cest ne gre samo za sredstva državnega proračuna, saj ta znašajo le okrog 35 % porabljenih sredstev, drugo so v obliki pristojbin zbrana sredstva lastnikov gozdov, nekaj je še izvirnih sredstev občin in dodatnih sredstev.

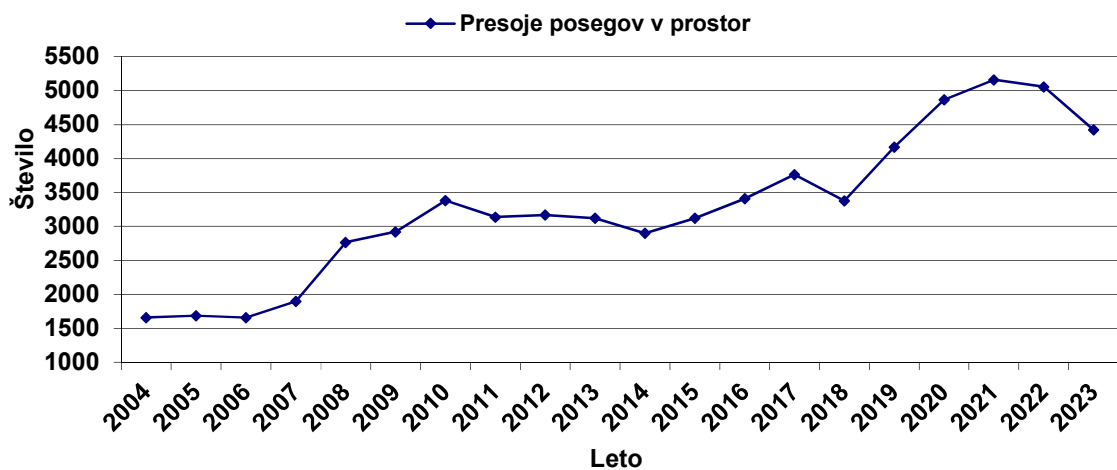
Slika 10: Število zaposlenih na področju javne gozdarske službe na dan 31. 12. v letih 2004–2023

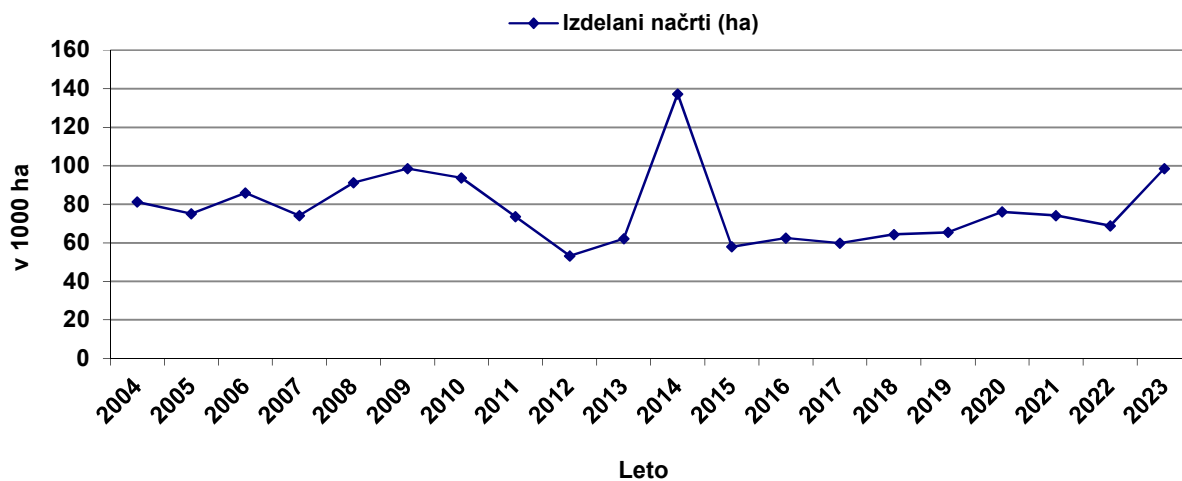
Slika 11: Izvedene meritve sestojev in obnovljene meje ureditvenih enot v letih 2004–2023

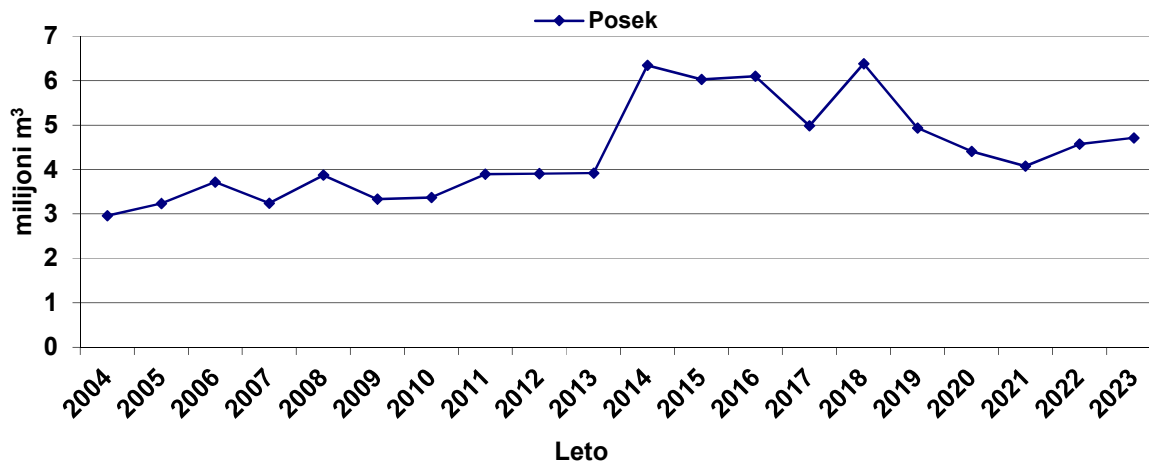
Slika 12: Izdelani gozdnogospodarski načrti GGE (določen osnutek) v obdobju 2004–2023

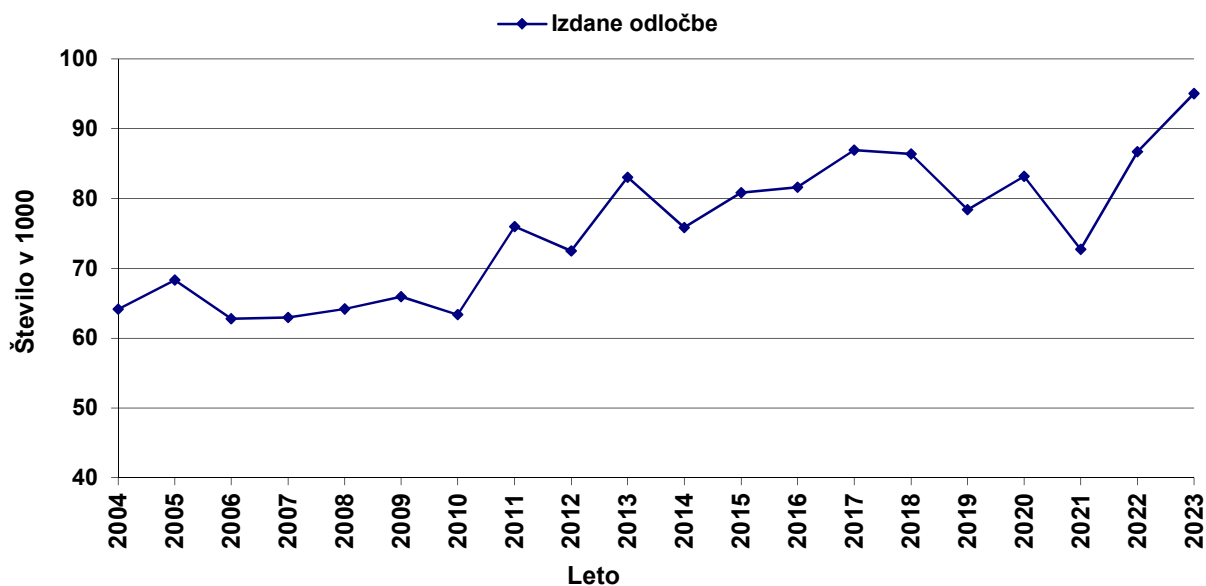
Slika 13: Izvedene presoje (poprejšnja soglasja, soglasja in odklonitve, projektni pogoji, strokovna mnenja) o posegih v prostor v obdobju 2004–2023

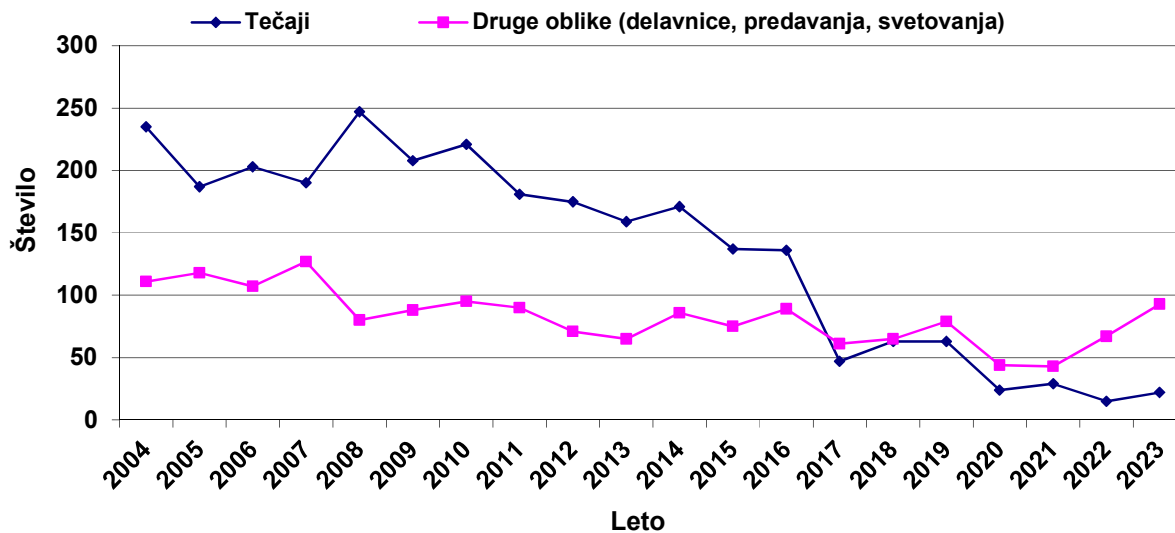
Slika 14: Izdelani gozdnogojitveni načrti v obdobju 2004–2023

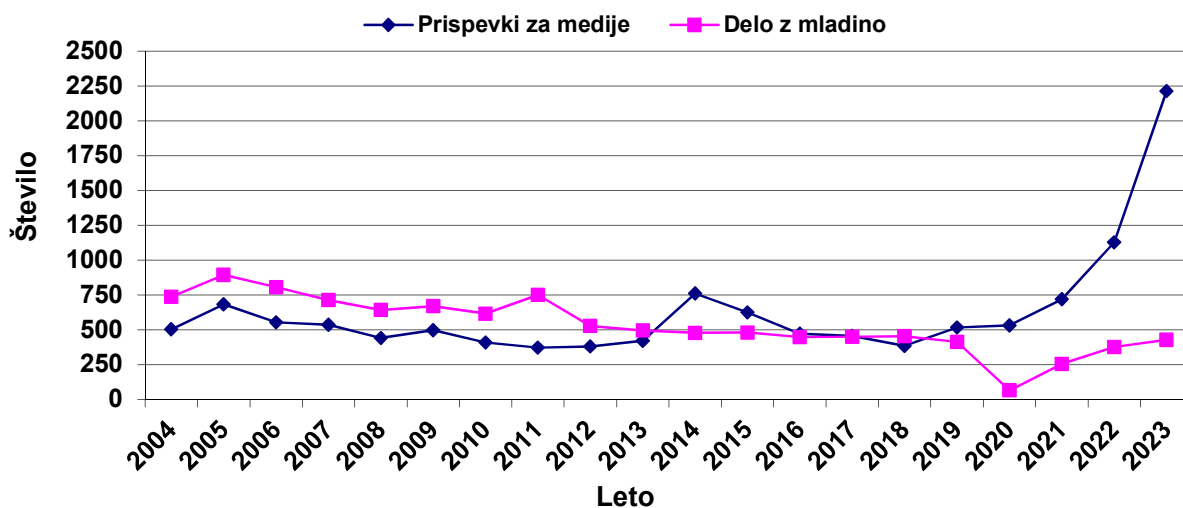
Slika 15: Količina evidentiranega poseka v slovenskih gozdovih v obdobju 2004–2023

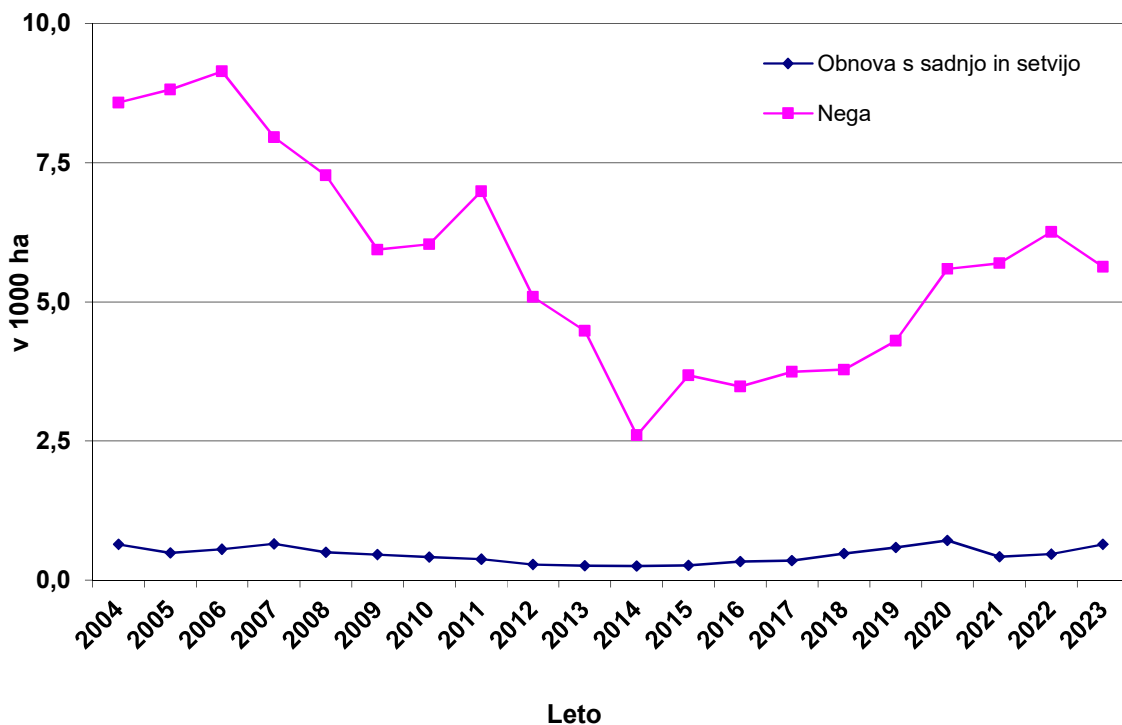
Slika 16: Število izdanih odločb v upravnem postopku v obdobju 2004–2023

Slika 17: Število izvedenih tečajev in drugih oblik izobraževanja za lastnike gozdov v obdobju 2004–2023

Slika 18: Prispevki za medije (za lastnike gozdov in drugo javnost) ter dejavnosti s šolsko mladino v obdobju 2004–2023

Slika 19: Obseg izvedene nege in obnove gozdov s sadnjo in setvijo v obdobju 2004–2023

20 Ocena gospodarnosti in učinkovitosti poslovanja in ukrepi za izboljšanje učinkovitosti

Na strokovnih področjih opažamo nekatere birokratske ovire in nove tehnične možnosti, ki bi lahko izboljšale učinkovitost zagotavljanja javnih storitev. ZGS je zato pristopil k izvajanju projekta eGozdarstvo, ki ga vodi MKGP in je namenjen prav izboljšanju zagotavljanja JGS in prenovi zakonodaje z namenom zmanjševanja birokratskih ovir. Na tem delu izpostavljam izbor ponudnika na javnem naročilu za uvedbo dokumentnega sistema, ki bo zamenjal zastareli dokumentni sistem, ki ga trenutno uporabljamo.

V letu 2023 smo nadaljevali z uvajanjem enotnih e-rešitev na računovodskem področju (program za blagajniško poslovanje in za drobni inventar). Pripravljen je bil tudi nov nabor opravil (bistveno krajši) za vodenje opravljenega dela, ki se začne uporabljati z januarjem leta 2024.

Pri delovanju LPN smo vzpostavili posebno aplikacijo za spremljanje neenakomerno razporejenega delovnega časa, in sicer planiranje mesečnega razporeda in spremljanje realizacije.

21 Ocena učinkovitosti poslovanja na drugih področjih

Delovanje ZGS je po vsebini zelo široko, zato sodeluje s več ministrstvi, ustanovami in organizacijami. V prilogi 1 je navedenih več kot 60 najpomembnejših domačih in tujih institucij, organizacij in nevladnih organizacij, s katerimi ZGS že dolgo tesno sodeluje.

Na podlagi podatkov o delu iz območnih enot in poročil nosilcev posameznih področij dela so Poročilo o delu ZGS uredili in vsebinsko pregledali mag. Rok Pisek, dr. Tina Simončič in dr. Aleš Poljanec

Gregor Danev
direktor

Priloge

Priloga 1: Pomembnejše institucije in organizacije ter področja sodelovanja ZGS

Zap. št.	Organizacija	Področje sodelovanja
MINISTRSTVA IN ORGANI V SESTAVI MINISTRSTEV REPUBLIKE SLOVENIJE, DRŽAVNI ZBOR		
1	Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano	<ul style="list-style-type: none"> – financiranje ZGS – vzdrževanje in gradnja gozdnih prometnic – potrjevanje GGN – potrjevanje lovsko upravljaljskih načrtov – vlaganja v gozdove iz sredstev proračuna RS
2	Uprava RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin	<ul style="list-style-type: none"> – varstvo gozdov, posebni nadzori
3	Ministrstvo za naravne vire in prostor in Ministrstvo za okolje podnebje in energijo	<ul style="list-style-type: none"> – zavarovane živalske vrste, velike zveri – GGN – CPVO – gozdne gradnje – upravljanje območij Natura 2000
4	Ministrstvo za kulturo	<ul style="list-style-type: none"> – prijava projekta ESRR za Naturo 2000 – mnenje h GGN
5	Agencija Republike Slovenije za okolje	<ul style="list-style-type: none"> – protipožarne preseke – zavarovane živalske vrste, velike zveri
6	Agencija RS za kmetijske trge in razvoj podeželja	<ul style="list-style-type: none"> – sofinanciranje vlaganj v gozdove na podlagi PRP
7	Ministrstvo za obrambo Uprava RS za zaščito in reševanje	<ul style="list-style-type: none"> – ujme v gozdovih – gospodarjenje z gozdovi v upravljanju MORS
8	Ministrstvo za finance	<ul style="list-style-type: none"> – finančni načrti
9	Direkcija RS za ceste	<ul style="list-style-type: none"> – usklajevanje omrežja gozdnih in javnih cest
10	Direkcija RS za vode	<ul style="list-style-type: none"> – mnenje h GGN
11	Statistični urad RS	<ul style="list-style-type: none"> – posredovanje podatkov za statistični letopis
12	Inšpektorat RS za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo	<ul style="list-style-type: none"> – gojenje in varstvo gozdov, divjad in lovstvo
13	Inšpektorat za naravne vire in prostor ter Inšpektorat za okolje in energijo	<ul style="list-style-type: none"> – posegi v prostor, okoljska zakonodaja
14	Veterinarska uprava RS	<ul style="list-style-type: none"> – monitoring svinjske kuge pri d. prašiču, stekline pri lisicah in aviarni influence pri racah mlakaricah; – projekti
15	DURS – Davčna uprava RS	<ul style="list-style-type: none"> – obdavčitev subvencij za vlaganja v gozdove – posredovanje podatkov o gozdovih, ki so oproščeni davka od KD, in s cestami zaprtih gozdovih
IZOBRAŽEVALNE IN RAZISKOVALNE ORGANIZACIJE IN MUZEJI		
16	Andragoški center Slovenije	<ul style="list-style-type: none"> – študijski krožki
17	Biotehniška fakulteta, Oddelek za gozdarstvo in obnovljive vire	<ul style="list-style-type: none"> – strojna sečnja, les za energijo, prometnice – gozdnogospodarsko načrtovanje – gojenje in varstvo gozdov, divjad in lovstvo – projekti
18	Srednja gozdarska in lesarska šola Postojna	<ul style="list-style-type: none"> – tečajji za lastnike gozdov
19	GIS	<ul style="list-style-type: none"> – les za energijo, prometnice – gozdnogospodarsko načrtovanje – gojenje in varstvo gozdov, divjad in lovstvo – projekti
20	Kmetijski inštitut Slovenije	<ul style="list-style-type: none"> – varstvo gozdov – projekti
21	Inštitut za naravno dediščino LUTRA	<ul style="list-style-type: none"> – projekti
22	Biotehniška fakulteta – Oddelki za zootehniko, gozdarstvo in obnovljive gozdne vire, biologijo	<ul style="list-style-type: none"> – divjad in lovstvo – projekti – določanje DNA zveri – določanja starosti medvedov z brušenjem zob
23	Veterinarska fakulteta	<ul style="list-style-type: none"> – divjad in lovstvo
24	Fakulteta za elektrotehniko, računalništvo in informatiko, Univerza v Mariboru	<ul style="list-style-type: none"> – pregledovalnik podatkov ZGS – priprava enotne relacijske baze podatkov

JAVNI ZAVODI, SKLADI IN AGENCIJE		
25	Triglavski narodni park	<ul style="list-style-type: none"> – podatki o gozdovih – GGN, prometnice – divjad in lovstvo
26	Zdravstveni domovi	<ul style="list-style-type: none"> – varnost in zdravje pri delu – zdravniški pregledi
27	Geodetski zavod RS	<ul style="list-style-type: none"> – zbirni kataster javne gospodarske infrastrukture
28	Zavod RS za varstvo narave	<ul style="list-style-type: none"> – velike zveri – Natura 2000 (načrtovanje) – projekti
29	Prirodoslovni muzej Slovenije	<ul style="list-style-type: none"> – zavarovane živalske vrste
LOKALNE SKUPNOSTI		
30	Zavod RS za varstvo narave	<ul style="list-style-type: none"> – velike zveri – Natura 2000 (načrtovanje) – projekti
31	Ljubljanski urbanistični zavod (LUZ)	<ul style="list-style-type: none"> – računalniške aplikacije
32	Občine	<ul style="list-style-type: none"> – vzdrževanje gozdnih cest; določanje režima prometa na gozdnih cestah; gradnja gozdnih prometnic – izmenjava podatkov o cestah – projekti
PODJETJA		
32	Gozdarske gospodarske družbe	<ul style="list-style-type: none"> – uvajanje novih tehnologij v gozdno proizvodnjo – gradnja gozdnih prometnic
33	Slovenski državni gozdovi	<ul style="list-style-type: none"> – sodelovanje med upravljavcem državnih gozdov in ZGS kot izvajalcem javne gozdarske službe
34	Krim d.o.o.	<ul style="list-style-type: none"> – ocena gozdne ceste na parceli – podatki Zemljiškega katastra
35	Metropolitana d.o.o.	<ul style="list-style-type: none"> – strokovne storitve - gozdarstvo
36	Pomurski sejem	<ul style="list-style-type: none"> – udeležba na sejmu AGRA – udeležba na sejmu Lov
37	ERIC-o Velenje	<ul style="list-style-type: none"> – projekti – organizacija posvetov
NEVLADNE ORGANIZACIJE		
38	Zveza strojnih krožkov Slovenije	<ul style="list-style-type: none"> – gozdna tehnika
39	Zveza lastnikov gozdove Slovenije, Društva lastnikov gozdov	<ul style="list-style-type: none"> – gozdne prometnice; energetska svetovanje – licitacija vrednega lesa
40	Gasilska Zveza Slovenije	<ul style="list-style-type: none"> – varnost in zdravje pri delu – požarna varnost v naravnem okolju
41	Lovska zveza Slovenije, OZUL, LD	<ul style="list-style-type: none"> – divjad in lovstvo
42	Društvo za osvoboditev živali in njihove pravice	<ul style="list-style-type: none"> – velike zveri – načrti upravljanja z divjadjo
43	Čebelarstva zveza Slovenije, čebelarstva društva	<ul style="list-style-type: none"> – čebelarstva pašni redi, mnenja ZGS – strokovno sodelovanje
44	Turistična zveza Slovenije	<ul style="list-style-type: none"> – tematske pohodniške poti v Sloveniji
45	Planinska zveza Slovenije	<ul style="list-style-type: none"> – tematske pohodniške poti v Sloveniji
46	Agencija Spirit	<ul style="list-style-type: none"> – tematske pohodniške poti v Sloveniji
47	Lokalne akcijske skupine LAS	<ul style="list-style-type: none"> – razvoj podeželja
48	Društvo Planet Zemlja	<ul style="list-style-type: none"> – anketiranje občin o trajnostnem razvoju
ZBORNICE		
49	Gospodarska zbornica Slovenije	<ul style="list-style-type: none"> – strojna sečnja – gozdno gospodarsko načrtovanje
50	Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije	<ul style="list-style-type: none"> – varno delo v gozdu – svetovanje lastnikom gozdov – divjad in lovstvo; škode od divjadi; velike zveri

ORGANIZACIJE EU IN DRUGIH DRŽAV		
51	IUFRO (International Union of forest research organisations – Mednarodna zveza gozdarskih raziskovalnih organizacij)	– izmenjava strokovnih spoznanj
52	FAO (Food and agricultural organisation – organizacija OZN za hrano in kmetijstvo)	– les za energijo – izmenjava strokovnih spoznanj
53	Izobraževalni center Osoje v Avstriji	– izobraževanje lastnikov gozdov
54	Parco Naturale Adamello Brenta (R Italija)	– rjavi medved
55	EU, Komisija	– Direktiva o habitatih, pticah; Natura 2000; velike zveri
56	WWF Austria	– rjavi medved
57	IBA (International Bear Association)	– velike zveri – rjavi medved
58	LCIE (Large Carnivore Initiative for Europe)	– velike zveri
59	SCALP (Status and Conservation of Alpine Lynx Population)	– velike zveri – ris
60	Šumarski fakultet iz Zagreba	– Dnevi zdravstvenega varstva rastlin Hrvaške
61	Pro Silva Europe	– priprava letne konference Pro Silva v Sloveniji
62	Joint Research Centre Institute for Environment and Sustainability, Ispra	– poročila o gozdnih požarih
63	Urad za UNESCO	– priprava nominacije za dva gozdna rezervata

Priloga 2: Poročilo o izvajanju Načrta sanacije gozdov, poškodovanih v požaru Goriški Kras

Pripravili: Matej Rešičič, Branka Gasparič, Bogdan Magajna, Andrej Zadnik, Aljoša Žnidaršič, Matej Kravanja, Andreja Neve Repe, Boštjan Košiček

UVOD

Načrt sanacije gozdov, poškodovanih v požaru Goriški Kras 15. julij – 1. avgust 2022 (dalje: Načrt), predvideva sanacijo gozdov ter druge preventivne aktivnosti v letih 2023–2028. V Načrtu so načrtovane določene aktivnosti, ki so bile bodisi izvedene ali začete že med samim gašenjem požara oziroma hitro po njem. Zaradi navedenega pričujoče poročilo obravnava aktivnosti, ki so bile izvedene od 15. julija 2022 do konca leta 2023 po posameznih delovnih področjih.

Posek

V skladu z Načrtom je celotna količina poškodovanega lesa, ki ga je potrebno posekati, ocenjena na 177.051 m³ lesa, od tega na območju prve stopnje poškodovanosti 72.254 m³, druge stopnje poškodovanosti 104.168 m³ in tretje stopnje poškodovanosti 629 m³ lesa.

V Načrtu je bilo predvideno, da se bo glavnina lesa posekala v letu 2023, ko je vrednost lesa največja in imajo lastniki gozdov od posekanega lesa tudi največ dohodka. Do konca leta 2023 je bilo na območju požarišča odkazanega 54.712 m³ lesa, posekanega pa zgolj 20.761 m³ lesa, kar predstavlja le 11,7 % realizacijo celotnega načrtovanega poseka. Glede na skromno skupno realizacijo poseka pa je spodbudno to, da je skoraj celotni dosedanji posek bil realiziran na območju prve stopnje poškodovanosti. Če primerjamo realizacijo poseka z načrtovanim posekom na območju s prvo stopnjo poškodovanosti za leto 2023, ki znaša 52.692 m³, ugotovimo, da je realizacija poseka znašala 39 %. Najnižja je bila realizacija poseka v zasebnih gozdovih in sicer 33 %, sledila je realizacija v državnih gozdovih z 39 %, najboljša pa je bila v gozdovih lokalnih skupnosti z 52 %. Dejansko je bilo posekanega nekoliko več lesa, vendar vsi objekti še niso zaključeni oziroma prevzeti, ker bodisi še poteka sečnja ali pa so sečišča še neurejena oziroma les še ni odpeljan.

Slika 20: Sečnja pod Velikim vrhom

Trenutno je na požarišču malo aktivnih sečišč, ker je cena lesa v letu 2023 padla in zaradi tega, ker je kakovost lesa že precej slaba, kar odvrta izvajalce od sečnje. Skoraj ves dosedanji posekan les prihaja od izvajalskih podjetjih, ki pa so zainteresirana zgolj za posek na večjih

parcelah ali skupinah manjših zaokroženih parcel, kjer pa morajo biti dovolj visoke lesne zaloge oziroma koncentracije lesa, da se jim sečnja splača.

Zasebni lastniki gozdov večinoma ne gospodarijo s svojo gozdno posestjo ker opravljanja gozdarskih del preprosto niso vajeni in tudi nimajo ustrezne opreme. Ravno zaradi tega, ker skoraj celotna sečnja temelji na izvajalskih podjetjih, ki so vedno manj zainteresirana za sečnjo na požarišču, v bodoče ni pričakovati več večjih sečenj. Večina poškodovanega in odmrlega lesa bo tako najverjetneje ostala v gozdu, kar z gospodarskega vidika ni najbolj smotno.

Obnova

Po Načrtu sanacije gozdov, poškodovanih v požaru Goriški Kras, je bila v letu 2023 predvidena priprava površin za obnovo s sadnjo ali setvijo v letu 2023 na površini 361 ha. Do konca leta je bilo v okviru sanacije požarišča opravljene in evidentirane 160 ha priprave površin za obnovo oziroma 44 % predvidene površine. Vzroki za takšno realizacijo so napisani v prejšnjem poglavju. Za izvedeno delo priprave površin za obnovo je bilo porabljenih 39.724 EUR iz sredstev proračuna RS in gozdnega sklada.

Slika 21: Pogozdovanje na Cerju s prostovoljci novembra 2022

Obnova poškodovanega gozda s sadnjo se je začela že konec leta 2022. Do sedaj je bilo s sadnjo obnovljenih 34,06 ha gozda od v letu 2023 načrtovanih 30 ha ali 113 %. Skupaj je bilo posajenih 50.790 sadik, od tega 20.590 puhastega hrasta in 16.150 sadik črnike (kontejnerske sadike so bile dobavljene iz drevesnice v Savudriji (Hrvaška), 2.000 sadik gradna, 1.790 koprivovca, 200 sadik topokrpega in 7.060 trokrpega javorja, 2.500 sadik črnega bora (vse drevesnica Štivan). Sadnja sadik in setev sta bili večinoma izvedeni s pomočjo številnih prostovoljcev in delno z izvajalci gozdarskih del.

Večina do sedaj obnovljenih površin je na območju gozdov v lasti občine Miren-Kostanjevica, ki je največji lastnik gozdov na požarišču.

Obnova s sadnjo se bo nadaljevala pozimi do pomladi 2024. Za posajene sadike in delo je bilo do konca leta 2023 porabljenih 68.938 EUR iz proračuna RS in gozdnega sklada. Ostale nabavljene sadike se bo posadilo v nadaljevanju sezone pozimi in pomladi 2024.

Od predvidene obnove s setvijo po Načrtu sanacije v letu 2023 (310 ha) je bila ta izvedena na 173 ha površine. Setev s sadnjo težkega semena je bila izvedena na površini 42 hektarjev. Posajenih je bilo 2.875 kg želoda puhastega hrasta in 3.240 kg cera. Setev z zagrinjanjem lahkega semena je bila opravljena na površini 130 ha. V Brestoviški dolini je bila na površini 1 ha poskusno izvedena setev s semenskimi kroglicami, z brezpilotnimi letalniki – droni. Posejanega je bilo skupaj 1.339 kg lahkega semena različnih avtohtonih vrst - maklena (več kot polovica),

trokrpega in topokrpega javorja, lipe, lipovca ter koprivovca in kraškega gabra. Vse seme je bilo pridobljeno iz semenskih sestojev na območju OE Sežana. Jeseni 2023 so od primernih vrst v semenskih sestojih obrodili povečini le hrasti, zato je jesenska setev tekla samo s sadnjo želoda, ki je veliko zahtevnejše od setve lahkih semen. Strošek proračuna in gozdnega sklada za delo in posejano seme do konca leta 2023 znaša 120.497 EUR.

Za povečanje uspešnosti obnove s sadnjo v izrazito sušnih rastiščnih razmerah na Goriškem Krasu pripravljamo pomladi 2024 poskusno uporabo hidrogelov pri sadnji sadik, ki zagotavljajo njihovo boljšo preskrbo z vodo in s tem večje preživetje sadik.

Varstvo

Varstvo pred divjadjo oz. zaščita obnovljenih površin pred poškodbami divjadi je predvidena na površinah, obnovljenih s sadnjo sadik gozdnega drevja. Po načrtu je za leto 2023 predvidena kolektivna zaščita z ograjo na 17 ha (zaščitenih je bilo 6 ha površin) in individualna zaščita sadik s premazi na 15 ha (zaščitenih je bilo 21 ha obnovljenih površin).

Po Načrtu je predvidenih 6 km novogradenj protipožarnih presek. Že med samim požarom sta bili lani zgrajeni dve novi preseki v skupni dolžini 2,3 km in 6 izogibališč.

V letu 2023 je bilo vzdrževanih 23 protipožarnih presek v dolžini 39 km. Iz sredstev proračuna RS je bilo za ta namen izplačanih 16.945 EUR.

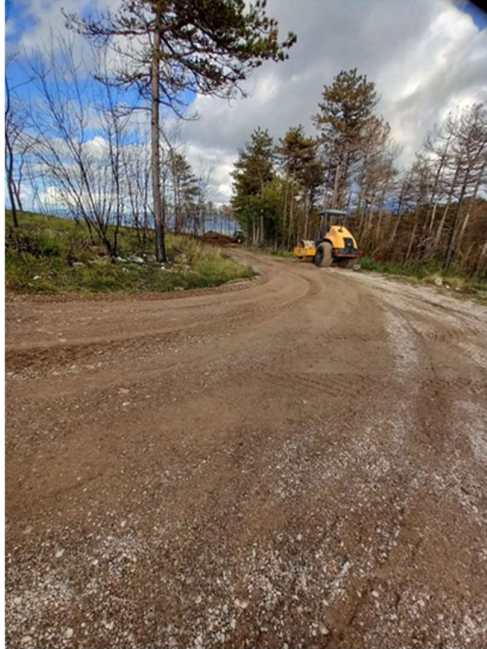
Slika 22: Novogradnja protipožarne preseke Volkovnjak

Za vlaganje v protipožarno varstvo gozdov je bil v letu 2023 namenjen nov vir sredstev - nepovratna sredstva EKSRP in proračuna RS za naložbe v ureditev protipožarne infrastrukture (podukrep 8.3). OE Sežana je svetovala in nudila pomoč upravičencem pri pripravi vlog za pridobitev sredstev. Pripravila je potrebne dokumente za oddajo 40 vlog (med drugim tudi načrte varstva gozdov pred požari), za katere je realizacija predvidena v letu 2024 oz. najkasneje do sredine leta 2025.

Gozdne prometnice

Na gozdnih prometnicah (gozdne ceste, vlake), ki potekajo na območju požarišča Goriški Kras, je bil letu 2023 v okviru rednega vzdrževanja gozdnih cest poudarek na vzdrževanju obrabne plasti vozišča in svetlega profila prometnic. Skupno se je vzdrževalo 23,02 km gozdnih cest v vrednosti 28.520 EUR.

V skladu s sprejetim Načrtom je bila letu 2023 načrtovana izgradnja in rekonstrukcija 18 km gozdnih vlak. Sanacija poškodovanih gozdov poteka na večini površine v obliki strojne sečnje, zato ni potrebe po gradnji ali rekonstrukciji gozdnih vlak. V gozdovih, kjer so lastniki sami izvajali sanacijo požarišč, nismo prejeli nobene pobude lastnikov ali izvajalskih podjetij za izdelavo elaboratov vlak. SIDG je izvedel rekonstrukcijo gozdne ceste. v dolžini 0,5 km.

Slika 23: Vzdrževanje na gozdni cest

Svetovanje lastnikom gozdov in zagotavljanje varnega dela

V Načrtu za leto 2023 je bila načrtovana izvedba treh tečajev varnega dela z motorno žago. V preteklem letu smo izvedli en tečaj varnega dela z motorno žago v okviru Programa razvoja podeželja RS za obdobje 2014–2020 »Usposabljanje na področju gozdarstva za varno delo v gozdu iz Programa razvoja podeželja RS za obdobje 2014–2020 za leto 2023« 8. in 9. decembra 2023 v Komnu z udeležbo 16 lastnikov gozdov. Svetovanje lastnikom o varnem delu v gozdu se izvaja tudi ob individualnih stikih lastnikov gozdov z revirnim gozdarjem.

Kljub skromni opremljenosti lastnikov gozdov z gozdarsko opremo in osebno zaščitno opremo ter pomankanjem znanja in izkušenj, delavci ZGS, OE Sežana niso evidentirali nobene težje ali smrtne nezgode pri delu v gozdu na območju sanacije požarišča Goriški Kras. V primeru da bomo zaznali povečano zainteresiranosti lastnikov gozdov po usposabljanju za delo z motorno žago bomo v letu 2024 izvedli še en tečaj iz Varnega dela v gozd.

Slika 24: Tečaj varnega dela z motorno žago, Komen

Ukrepi za vzdrževanje življenjskega okolja divjadi

V načrtu sanacije je v letu 2023 v gozdnem prostoru predvideno vzdrževanje 2,75 ha travinj oz. pasišč, 1,25 ha vzdrževanja grmišč, 0,25 ha osnovanja pasišč, 19 večjih vodnih virov in kaluž, sadnja 25 sadik plodonosnega drevja, postavitev oz. vzdrževanje 25 gnezdnic ter 390 m³ načrtno puščene biomase v gozdu.

Del ukrepov za vzdrževanje življenjskega okolja divjadi, ki so bila predvideni za leto 2023 (vzdrževanje vodnih virov, postavitev gnezdnic in vzdrževanje pašnih površin), se je smiselno izvedlo že v letu 2022. Po podatkih ZGS je bilo urejenih 8,0 ha pašnih in travnih površin v gozdnem prostoru, postavljenih 6 gnezdnic, urejenih 11 vodnih virov ter opravljen ukrep ohranjanje biotipov – nega na 168 ha površine.

Po podatkih upravljavcev lovišč na območju požarišča je bilo takoj po požaru, torej že v letu 2022, in letu 2023 očiščenih ali na novo osnovanih 48 vodnih korit za divjad in postavljenih 20 gnezdnic, pokošenih 7,53 ha travnikov, vzdrževanih 26 večjih vodnih virov in 5 kaluž, vzdrževanih 0,30 ha gozdnega roba ter vsajeno 1 plodonosno drevo. V okolici Sel na Krasu je bil, s pomočjo donacije Mercatorja in pod našim strokovnim vodstvom ter v sodelovanju z lokalno LD, urejen tudi nov kal.

Varstvo pred invazivnimi tujerodnimi rastlinami (ITVR)

Redno varstvo pred ITVTR je sestavni del izvajanja del za obnovo gozdov, nego mladovja in izbire dreves za posek. Načrt sanacije določa posebno pozornost semenečim (plodečim) drevesom velikega pajesena in pavlornije ter med zelnatimi vrstami navadni barvilnici.

Varstvo pred ITVTR na območju požarišča smo v letih 2022 in 2023 izvajali tudi v okviru projekta Sklada za podnebne spremembe »Invazivke v gozdovih«.

Slika 25: Odstranjevanje raznozobega grinta

Izvedene aktivnosti projekta na širšem območju požarišča v letu 2023:

- izvedenih je bilo 8 izobraževanj na temo ITVR, od tega 1 za lastnike gozdov, 3 za delavce javne gozdarske službe, 2 za šolsko mladino ter 2 za drugo javnost, ki so bile usmerjene na požarišče;
- pripravili smo izobraževalni film o najbolj problematičnih ITVR na širšem območju požarišča. Dostop: spletna platforma YouTube, Kanal ZGS: <https://www.youtube.com/@zavodzagozdoveslovenijetv8006/videos>;
- v medije je bilo posredovanih 9 sporočil (lokalni mediji, FB stran ZGS, spletna stran ZGS);
- na območju požarišča Goriški Kras in širše se je izvajalo slabljenje vitalnosti plodečih dreves velikega pajesena (*Ailanthus altissima*) z obročkanjem debel. Dela so se izvedla na šestnajstih objektih, na skupno 4 ha gozda, obročkanih je 1.448 dreves od 2. do vključno 7. debelinske stopnje. Obročkanje je potekalo meseca maja in junija, v jeseni se je izvedel pregled objektov, odstranjevali so se poganjki iz debel ter kalus na obročkanem delu debla.

Na 82 ha pogorelih gozdov, ki jih je treba zaradi poškodovanosti obnoviti, je bilo izvedeno odstranjevanje zelnatih in drevesnih ITVR z ruvanjem osebkov. Poudarek je bil na zatiranju velikega pajesena, pavlovnije, navadne barvilnice, raznozobega grinta, ambrozije, hudoletnice, enoletne suholetnice, orjaške zlate rozge.

V okviru meritve ničelnega stanja po požaru na stalnih vzorčnih ploskvah (nekaj več kot 100 ploskev so bile popisane tudi ITVR, ki so bile prisotne na ploskvah. Na robnem območju požarišča (območje požara iz l. 2019) je tudi v letu 2023 ZRSVN nadaljeval v letu 2021 začeti projekt odstranjevanja velikega pajesena, pavlovnije in navadne barvilnice (vir sredstev: Sklad za podnebne spremembe).

Spremljanje razvoja gozdov in izvedenih ukrepov sanacije

Na požarišču Goriški Kras je načrtovano več letno spremljanje naravnega razvoja gozdov ter vpliva požara na gozdna tla in pojava tujerodnih vrst. Preko meritev na SVP se bo na območju požarišča pridobilo podatke o tem, koliko dreves oziroma lesa je bilo na območju požarišča posekanega, koliko lesa je med dvema meritvama odmrlo, kako se vpliv požara odraža na prirastku lesa, vitalnosti živih dreves, njihovi kakovosti ter morebitno vrst novih dreves. V okviru meritev SVP je predvideno tudi ugotavljanje pomlajevanja, prisotnosti tankega drevja ter invazivnih tujerodnih zeliščnih vrst. V Načrtu je za leto 2023 bila predvidena obnova meritev na

110 SVP, vendar se je kasneje iz meritev izločilo tiste SVP, ki so locirane v GGE Kras I, zaradi česar je načrtovana ponovna meritev na 102 SVP, ki se nahajajo v GGE Goriško. Do oktobra 2023 je bilo izmerjenih vseh 102 SVP. Naslednja ponovitev meritev na SVP je načrtovana za leto 2025.

Stiki z javnostjo

V poročilu so s področja stikov z javnostmi zbrani podatki o dogodkih, medijskih prispevkih in ostalih dejavnostih povezanih s sanacijo požarišča, ki so jih pripravili zaposleni na OE Sežana.

Na področju informiranja javnosti in usposabljanja lastnikov gozda z medijskimi prispevki smo skupaj pripravili 43 medijskih prispevkov in izvedeni sta bili dve novinarski konferenci. V 16 TV oz. radijskih oddajah smo seznanili splošno javnost o obsegu in posledicah požara, o načrtovani sanaciji in njenem poteku. Predstavili smo svoja stališča glede mnenj v medijih, da sanacija požarišča negativno vpliva na biotsko pestrost.

V 19 prispevkih za lokalne časopise in spletne strani pa smo seznanili lastnike gozda s sanacijskim načrtom in njihovo vlogo pri sanaciji požarišča. S tem namenom smo tudi natisnili letak za lastnike gozda in ustanovili klicni center. Organizirali smo sestanek z AS Lipa, kjer smo predstavili možnost pridobitve sredstev iz različnih virov za obnovo v požaru prizadetega njihovega gozda.

Junija smo izpeljali srečanje županov vseh občin na območju požara, kjer smo podrobno predstavili možnosti črpanja sredstev PRP za izgradnjo protipožarne infrastrukture na območju občin. Tematiko smo predstavili tudi v lokalnih glasilih.

Javne razgrnitve osnutkov načrtov so pomembna priložnost, da vzpostavimo stik z lastniki gozda ter drugimi zainteresiranimi skupinami ali posamezniki iz javnosti: lokalnih skupnosti, upravnih enot, kmetijskih zadrug, KGZS, nevladnih organizacij s področja varstva narave in okolja, lovskih družin in drugih organizacij. V letu 2023 smo izvedli javno razgrnitev ter obravnavo gozdnogospodarskega načrta Goriško.

Slika 26: Aprilska sadnja Mirenski bori

Aktivnost ZGS v času požara smo predstavili na okrogli mizi v organizaciji Parka vojaške zgodovine Pivka. Za učitelje OŠ Renče smo pripravili predavanje o sanaciji požarišča, na katerem smo jih seznanili s spremembami, ki jih je prinesel požar v naravno okolje.

Požarišče je pod našim strokovnim vodstvom obiskalo 13 ekskurzij s skupno 390 udeleženci. Z gozdno pedagogiko otrokom in odraslim omogočamo varno in sproščeno raziskovanje narave, prepoznavanje lastnih občutkov in potreb ter pravilno odzivanje nanje in to v najbogatejšem učnem okolju – gozdovih Slovenije. Na področju požarišča smo izvedli 5 naravoslovnih dni, ki se jih je udeležilo 211 učencev. Program dogodkov s področja gozdne pedagogike smo ustrezno vsebinsko prilagodili osveščanju o požarnem varstvu naravnega okolja.

Sanacijo smo izvajali z 22 prostovoljskimi akcijami, ki se jih je skupaj udeležilo 4.100 udeležencev, med njimi največ učencev srednjih šol, podjetij, nevladnih organizacij in domačinov. Tudi v prihodnje pričakujemo velik odziv javnosti pri sodelovanju na prostovoljskih akcijah obnove gozdov ter več strokovnih ekskurzij na to območje. Vključeni smo tudi v izdelavo tematske poti Zeleno srce Krasa, kjer smo oblikovali več tabel namenjenih osveščanju javnosti o pomenu gozdov za varstvo narave in ohranjanje biotske pestrosti na Krasu.

Na področju stikov z javnostmi načrtujemo tudi medijske prispevke, ki bodo predstavili primerne drevesne vrste za sanacijo požarišča in odzivanje na aktualna vprašanja, ki se bodo pojavila med lastniki oz. zainteresirano javnostjo. Opažamo negativen trend pripravljenosti uredništev lokalnih glasil za objavljanje nasvetov lastnikom gozda za sanacijo gozda, zato bo v prihodnje to odvisno tudi od razpoložljivih finančnih sredstev. Število prispevkov je bilo do sedaj odvisno od količine brezplačnega medijskega prostora.

Priloga 3: Dela ZGS za koordiniranje sanacije gozdov in gozdnih prometnic, poškodovanih zaradi poletnih neurij

Pripravili: Darko Pristovnik, Marija Kolšek, Jože Mori

V drugi polovici leta 2023 so delo ZGS narekovale posledice julijskih vetrolomov in avgustovskih obilnih padavin. ZGS je takoj po neurjih v mesecu juliju oblikoval koordinacijsko skupino, sestavljeno iz predstavnikov centralne enote in predstavnikov vseh območnih enot, ki so bili tudi imenovani za koordinatorje sanacije poškodovanih gozdov na področju njihovih območnih enot. Koordinacijska skupina je koordinirala in usklajevala vse postopke sanacije v poletnih neurjih poškodovanih gozdov. Glavne naloge koordinacijske skupine so bile:

- izdelava prve ocene škode;
- ocena poškodovanosti gozdov in gozdnih cest ter ocena neposredne škode po sklepih Uprave RS za zaščito in reševanje (URSZR);
- usklajevanje pri pripravi podatkov o poškodovanosti gozdov in pripravi grafičnih podlag za izdelavo načrta sanacije;
- koordinacija izvajanja prvih nujnih sanacijskih del v poškodovanih gozdovih;
- izdelava načrta sanacije.

Sočasno je potekalo obveščanje pristojnega ministrstva, lokalnih skupnosti, lastnikov gozdov in drugih deležnikov ter javnosti o poškodovanosti gozdov in gozdnih prometnic, o ocenjevanju škode ter izvajanju nujnih sanacijskih del. Na terenu so organizacijske enote ZGS usmerjale in koordinirale nujna sanacijska dela za zagotavljanje prevoznosti gozdnih cest in za odmik poškodovanega drevja, ki je ogrožalo objekte in infrastrukturo. Ocenjevanje poškodovanosti gozdov je potekalo s kombinacijo terenskih ogledov in daljinskega zaznavanja z uporabo dronov in satelitskih posnetkov. Določene so bile prioritete pri zagotavljanju sanitarne sečnje.

Obveščanje ključnih deležnikov pri sanaciji poškodb in javnosti

Redno smo obveščali in sodelovali s ključnimi deležniki pri sanaciji poškodb (MKGP, lokalne skupnosti, predstavniki lastnikov gozdov, KGZS, GIS ...). Lastnike gozdov in javnost smo obveščali in ozaveščali preko sporočil za javnost, izjav in intervjujev, preko prispevkov za tiskane medije, preko spletnih omrežij, na zborih lastnikov in preko individualnih pogovorov z lastniki gozdov.

Pripravljenih je bilo 5 sporočil za javnost. Sporočila za javnost smo poslali po svoji novinarski adremi na več kot 100 naslovov. Z odgovori in prispevki glede vetroloma smo redno servisirali vse glavne medijske, radijske postaje in tiskane medije v Sloveniji. ZGS je za obveščanje uporabljal tudi svoje spletne portale (spletna stran ZGS, Facebook ZGS in Instagram). Sredi oktobra je ZGS soorganiziral delavnico z naslovom: Smernice za gospodarjenje z gozdovi na hudourniških območjih v luči poletnih neurij, ki se je v dvorani udeležilo okrog 100 udeležencev, več kot 300 pa jih je delavnico spremljalo preko spleta. V sklopu delavnice so bili predstavljeni tudi poškodovanost gozdov v letu 2023 zaradi neurij in izzivi, s katerimi se deležniki soočamo pri sanaciji.

Usmerjanje in koordiniranje nujnih sanacijskih del

Organizacijske enote ZGS so usmerjale in koordinirale dela za zagotavljanje prevoznosti gozdnih cest in za odmik poškodovanega drevja, ki je ogrožalo objekte in infrastrukturo. Poudarek je bil na varnosti pri delu tako delavcev ZGS, lastnikov gozdov in izvajalcev sečnje in spravila poškodovanega drevja. Na najbolj poškodovanih območjih (GGO Slovenj Gradec, GGO Nazarje ter GGO Ljubljana v dolini Kamniške Bistrice) se je prednostno zagotavljalo pomoč lokalnemu prebivalstvu pri vzpostavljanju prevoznosti obstoječih, pa tudi vzpostavljanju novih dovoznih poti do odročnih kmetij in odmiku težkega drevja s plazečih pobočij, ki je ogrožalo objekte in infrastrukturo. Sečnja poškodovanih dreves, ki niso ogrožala infrastrukture in drugih objektov, se je prednostno usmerjala na omejitev sekundarne škode zaradi namnožitve podlubnikov.

Ocena poškodovanosti gozdov in gozdnih prometnic ter ocena neposredne škode

Podlage za oceno škode v gozdovih in na gozdnih cestah po poletnih neurjih z vetrolomi, plazovi in poplavami so bili sklepi URSZR o ocenjevanju škode. Za oceno škode na navedenih neurjih je URSZR izdal 3 sklepe (za močno neurje z dežjem in vetrom med 12. in 13. julijem; za neurje z dežjem, vetrom, zemeljskimi plazovi in poplavami med 17. julijem in 3. avgustom; za močna neurja z večdnevnim obilnimi deževjem s poplavami od 4. avgusta). Poškodovanost in škodo so ocenjevali revirni gozdarji, vodje KE in strokovni sodelavci na OE. Ocenjevanje poškodovanosti gozdov je potekalo s kombinacijo terenskih ogledov in daljinskega zaznavanja z uporabo dronov in satelitskih posnetkov. ZGS je vohode za izračun ocene škode na gozdnih cestah vnašal direktno v aplikacijo AJDA, vohode za izračun ocene škode v gozdovih pa v interno aplikacijo, od koder se je v dogovoru z URSZR zagotovil prenos podatkov v aplikacijo AJDA.

Zaradi poletnih neurij z močnim vetrom in zaradi obilnih padavin je bilo po oceni poškodovanih 1.365.000 m³ dreves, največ v gozdovih GGO Tolmin, GGO Murska Sobota, GGO Maribor, GGO Slovenj Gradec in GGO Bled. Poškodovanih je bilo 2.626 km gozdnih cest, kar je 22 % vseh gozdnih cest v državi. Gozdne ceste so bile najbolj poškodovane v GGO Nazarje, Slovenj Gradec, Kranj in Bled. Neposredna škoda na gozdnih zemljiščih je bila ocenjena na 37,4 milijonov EUR, neposredna škoda na gozdnih cestah pa na 45,7 milijonov EUR (podatek URSZR).

Izdelava načrta sanacije

V dogovoru z MKGP smo načrt sanacije izdelali skupaj za bolj poškodovane gozdove in gozdne prometnice v poletnih neurjih ter za poškodovane gozdove zaradi prenamnožitve podlubnikov v letu 2023, naravne nesreče po ZUOPŠP. Načrt sanacije zajema sanacijska dela na 200.186 ha gozdov, za 1.879.000 m³ poškodovanega drevja ter 2.626 km poškodovane dolžine gozdnih cest. ZGS je Načrt sanacije gozdov, poškodovanih zaradi podlubnikov in neurij v letu 2023, poslal v potrditev na MKGP konec leta 2023. Stroški za izvedbo ukrepov sanacije so ocenjeni na 55.862.000 EUR.

Zagotavljanje izvedbe sanacijskih del

Zaradi vetra in plazov poškodovanih dreves v poletnih neurjih je bilo v drugi polovici leta za posek izbranih 862.623 m³ dreves, od tega 64 % iglavcev. Po odločbah ZGS je bilo posekanih 439.654 m³ poškodovanih dreves, od tega 78 % iglavcev. Do konca leta 2023 je bilo s sredstvi sanacije in s sredstvi rednega vzdrževanja vzpostavljena prevoznost na 1.600 km gozdnih cest (okoli 60 % vseh poškodovanih gozdnih cest). ZGS je sodeloval pri pripravi Zakona o obnovi, razvoju in zagotavljanju finančnih sredstev (Uradni list RS, št. 131/23), ki v 84. členu predpisuje ukrepe obnove gozdnih cest. Sredstva bodo lokalnim skupnostim na razpolago v letih 2024–2028.

Priloga 4: Gozdarski nadzor v letu 2023

Pripravil: Andrej Rot

Služba za gozdarski in naravovarstveni nadzor

Koordinacija gozdarskega nadzora je potekala preko Službe za gozdarski in naravovarstveni nadzor ZGS, zaposlilo se je tudi Vodjo službe za gozdarski nadzor. Na vsaki območni enoti ZGS se je imenovalo koordinatorja in pomočnika koordinatorja, ki sta zadolžena za koordinacijo gozdarskega nadzora, skladno s pričakovano dinamiko obiska gozda in poznavanjem območja.

V mesecu aprilu so bila izdelana interna Navodila za izvajanje gozdarskega nadzora v letu 2023, kjer se je določilo usmeritve in način izvajanja gozdarskega nadzora. Izdelana je bila tudi aplikacija za beleženje gozdarskega nadzora, ki je namenjena vnosu izvedenih gozdarskih nadzorov. Hkrati je bila izdelana tudi aplikacija za mesečno poročanje, ki je namenjena koordinatorjem gozdarskega nadzora za sprotni pregled opravljenega gozdarskega nadzora na njihovi območni enoti. Navodila in uporaba aplikacij so bila zaposlenim pred začetkom terenskega dela predstavljena preko spletnega seminarja.

Organizacija znotraj ZGS

Znotraj ZGS se je na vsaki območni enoti imenovalo koordinatorja gozdarskega nadzora in njegovega pomočnika, torej skupno 14 koordinatorjev. Koordinator je znotraj območne enote odgovoren za razpored in nadzor dela zaposlenih, ki izvajajo gozdarski nadzor. Pri tem sodeluje z vodji krajevnih enot ZGS. Aktivnosti gozdarskega nadzora izvaja terensko osebje, tj. revirni gozdarji znotraj svojega revirja, ki dejansko stanje v revirju najboljše poznajo in lahko na kršitve hitro odreagirajo. Gozdarski nadzor se je ciljno usmerjal na območja, ki so bila bolj obremenjena z vidika obiskovalcev gozda.

Gozdarski nadzor se v rednem delovnem času izvaja posamično, izven rednega delovnega časa (vikendi/prazniki) pa se izvaja v dvojicah, od katerih ima praviloma vsaj en zaposleni opravljeno izobraževanje za izvajanje neposrednega nadzora v naravi.

Na zavarovanih območjih se je nadzor izvajal skladno z dogovorom z upravljavci zavarovanih območji.

Kršitve, ki se spremljajo v sklopu gozdarskega nadzora

Pri izvajanju gozdarskega nadzora je bil poudarek na spremljanju in obveščanju obiskovalcev gozda o naslednjih kršitvah:

- zmanjševanje ravnosti sestoj ali rodovitnosti rastišča, stabilnosti ali trajnosti gozda oziroma ogrožanje njegovega obstoja, namena ali funkcij;
- rekreativno nabiranje gob, plodov, zelnatih rastlin in njihovih delov;
- vožnje v gozdu – motokros, štirikolesniki, motorne sani;
- vožnje v gozdu – avtomobili izven gozdnih cest;
- vožnje v gozdu – kolesarji;
- zmanjšanje ali preprečitev uporabe gozdnih prometnic oziroma povečanje stroškov njihovega vzdrževanja;
- uporaba gozdne ceste v nasprotju z določenim režimom uporabe;
- parkiranje motornih vozil, počitniških prikolic ali motornega vozila, ki se uporablja za bivanje, izven za to določenih mest;
- paša v gozdu;
- omejitve uporabe planinskih poti.

Zaposleni ZGS so bili pri izvajanju gozdarskega nadzora pozorni tudi na druga odklonska dejanja, ki lahko škodujejo gozdu, predvsem na nelegalno odlaganje odpadkov (beleženje lokacij).

Sodelovanje z Inšpekcijo za gozdarstvo

ZGS je v sodelovanju z Inšpekcijo za gozdarstvo vzpostavil smernice za izvajanje gozdarskega nadzora, medsebojnega obveščanja in skupen pristopu k terenskemu delu v primeru skupnih akcij nadzora. Tekom leta so bili po potrebi izvedeni sestanki za uskladitev dela in pregled preteklega leta. Na mesečni ravni smo Inšpekciji za gozdarstvo poročali o poslanih predlogih za uvedbo prekrškovnega postopka z namenom sprotnega pregleda in optimizacije dela zaposlenih ZGS.

Zaposleni ZGS so v primeru, da so zaznali kršitev, pri kateri so bili znani vsi podatki o kršitvi (kdo, kdaj, kje, kako je bila kršitev storjena), podali predlog z uvedbo prekrškovnega postopka na pristojno inšpekcijsko službo. Glede na to, da zaposleni ZGS nimajo pooblastila za legitimacijo oseb, se je glede podajanja predlogov za uvedbo prekrškovnega postopka skoncentriralo predvsem na kršitve, vezane na režime uporabe gozdnih cest, parkiranja v gozdnem prostoru in (neograjene) paše v gozdu.

Evidentiranje gozdarskega nadzora

Za beleženje in pregled opravljenega gozdarskega nadzora sta bili izdelani začasni aplikaciji za dnevno in mesečno poročanje. Gre za začasni aplikaciji do razvoja mobilne aplikacije, ki bo uporabna neposredno na terenu.

Dnevna aplikacija je namenjena sprotnemu vnosu opravljenega gozdarskega nadzora. Vanjo zaposleni vnesejo vsak opravljen nadzor (lokacija nadzora, kdo opravlja nadzor, zaznana kršitev (da/ne), vrsta kršitve, čas in kraj kršitev ter ukrepi za preprečevanje oziroma zmanjšanje kršitev). Mesečna aplikacija je namenjena koordinatorjem gozdarskega nadzora, in sicer omogočen je pregled vseh izvedenih gozdarskih nadzorov na OE s podatki in opravljenimi urami po posameznih krajevnih enotah znotraj območne enote. Na podlagi vnosov v aplikacijo se zbirajo podatki o tem, koliko, kdo, kje in kdaj je bil nadzor izveden, ter podatki o zaznanih kršitvah.

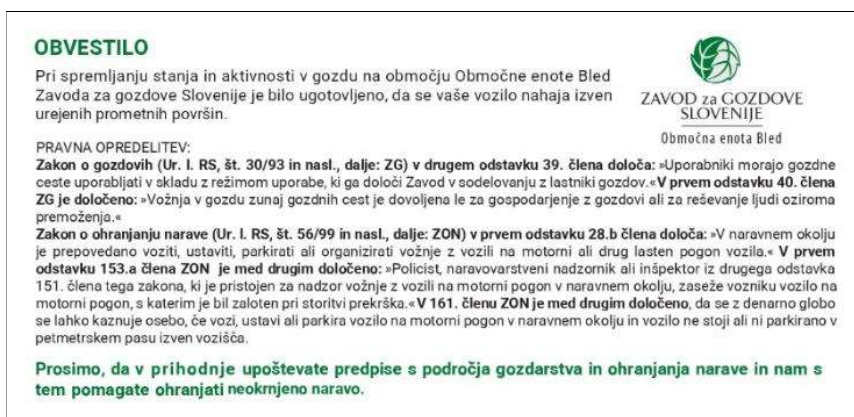
Ozaveščanje obiskovalcev gozda v sklopu gozdarskega nadzora

Glavna aktivnost gozdarskega nadzora je ozaveščanje obiskovalcev gozda. Zaposleni so na terenu obveščali osebno s pogovorom, z deljenjem letakov na temo gozdarskega nadzora in informativnimi obvestili o pravilih vožnje v naravnem okolju. Za namene obveščanja obiskovalcev sta bila izdelana nov letak na temo gozdnega bontona in obvestilo za motorna vozila glede pravil vožnje v naravnem okolju:

1. Letak 'Spoštujemo gozd in gozdne prebivalce' – splošno ozaveščanje obiskovalcev gozda o pravih obnašanja v gozdu.

2. Obvestilo za motorna vozila – informativna obvestila o pravih vožnje v naravnem okolju za vsako območno enoto. Obvestila se nameščajo na nepravilno parkirana vozila v naravnem okolju (gozdu).

3. Letak 'Skrbno z gozdom' – obstoječi letak, ki se je tudi v prejšnjih letih uporabljal za ozaveščanje o gozdnem bontonu in o pravih obnašanja v gozdu.

Predlogi za uvedbo prekrškovnega postopka

Predlog za uvedbo prekrškovnega postopka je zaposleni podal, če je bilo možno ugotoviti vse ključne predpostavke o kršitvi, torej kdo je storil kršitev, kje je bila storjena, kdaj in kako/na kakšen način je bila kršitev storjena. Predlog za uvedbo prekrškovnega postopka se podaja na v naprej pripravljenem obrazcu, kjer se izpolnijo vse navedene ključne predpostavke. Obrazec je bil pripravljen v sodelovanju z Inšpekcijo za gozdarstvo.

Glede na pooblastila zaposlenih ZGS se je pri podajanju predlogov za uvedbo prekrškovnega postopka skoncentriralo predvsem na tri kršitve, in sicer:

- uporaba gozdne ceste v nasprotju z določenim režimom uporabe;
- parkiranje motornih vozil izven za to določenih mest;
- paša v gozdu.

Pri navedenih treh kršitvah lahko zaposleni, glede na svoja pooblastila, pridobi vse podatke za podajo predloga za uvedbo prekrškovnega postopka. Pri kršitvah v povezavi z motornimi vozili za ugotovitev kršitelja zadostuje registrska oznaka motornega vozila, pri paši v gozdu pa identifikacijska številka živali. Pri ostalih kršitvah pa glede na pooblastila zaposlenih identifikacija oseb v veliki večini primerov ni mogoča, zato tudi ni možna podaja predloga za uvedbo prekrškovnega postopka, ampak je poudarek na ozaveščanju.

ZAVOD REPUBLIKE
SLOVENIJE

Številka zadeve: _____
Datum: _____
Šifra (iz aplikacije): _____
INSPEKTORAT RS ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO, LOVSTVO IN RIBIŠTVO
Območna enota: _____
Izpostava: _____
Naslov: _____

ZADEVA: Predlog za uvedbo postopka o prekršku glede na ugotovljena dejstva ob gozdarskem nadzoru

Na podlagi 1. odstavka 50. člena Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 29/11 in nastl.) ter na podlagi _____ in 77. člena Zakona o gozdbih (Uradni list RS, št. 30/93 in nastl.) vam podajamo predlog za uvedbo postopka o prekršku.

Datum in ura prekrška: _____
Lokacija prekrška: _____
Podatki kršitelja: _____

OPIS DEJANSKEGA STANJA:

Priloge (fotografije, zapisnik ipd.): _____

Gozdarski nadzor opravi/ a in kršitev zaznani: _____
Koordinata gozdarskega nadzora na območju enoti ZGS: _____

Na gozdarsko inšpekcijo je bilo podanih 40 predlogov za uvedbo prekrškovnega postopka. Pri podajanju predlogov za uvedbo prekrškovnega postopka je bilo v začetnem delu izvajanja gozdarskega nadzora zaznati dosti težav, kajti v prvih mesecih je bilo podano kar nekaj predlogov za uvedbo prekrškovnega postopka s pomanjkljivimi podatki, kar pa je posledično pomenilo, da Inšpekcija za gozdarstvo zadeve ne more obravnavati kot predlog za uvedbo prekrškovnega postopka. Hkrati so bili podani predlogi tudi za kršitve, za katere zaposleni niso mogli pridobiti vseh podatkov o kršitvi. Ob teh predpostavkah predlog za uvedbo prekrškovnega postopka ni mogoč, ampak Inšpekcija za gozdarstvo to obravnava kot prijavo in posledično to pomeni, da je treba dejansko stanje še dodatno ugotoviti.

Predlogi za uvedbo prekrškovnega postopka so bili podani za naslednje kršitve:

- 16 x parkiranje izven za to določenih mest;
- 21 x uporaba gozdne ceste v nasprotju z določenim režimom uporabe;

- 3 x paša v gozdu.

Za ostale kršitve, predvsem nelegalno odlaganje odpadkov, se je redno obveščalo Inšpektorat za naravne vire in prostor, (med) občinske inšpektorate, v določenih primerih je bila obveščena tudi Policija.

V Programu dela ZGS za leto 2023 je bilo sicer predvideno skupno 760 prijav glede kršitev omejitve in prepovedi nabiranja živali, plodov, gob in rastlin; vožnje v gozdu – motokros, štirikolesnik, motorne sani; vožnje v gozdu – avtomobili izven GC; vožnje v gozdu – kolesarji, zmanjšanje ali preprečitev uporabe gozdnih prometnic oz. povečanje stroškov njihovega vzdrževanja. Z začetkom usmerjenega izvajanja gozdarskega nadzora je bilo z Inšpekcijo za gozdarstvo dogovorjeno, da v sklopu gozdarskega nadzora beležimo podane predloge za uvedbo prekrškovnega postopka, ne pa tudi prijav. Hkrati pa zaposleni ZGS niso pooblaščen za legitimacijo oseb in ustavljanje motornih vozil, tako da zaposleni ne more oz. zelo težko pridobi podatke za navedene kršitve.

Izvedeni gozdarski nadzor v letu 2023

Gozdarski nadzora se je izvajal med rednim delovnim časom (med 6. in 18. uro med delovniki, od ponedeljka in petka) ter izven rednega delovnega časa (med vikendi in prazniki.). Skladno z letnim programom dela je bilo skupno predvideno 14.108 ur gozdarskega nadzora, od tega 11.324 ur med rednim delovnim časom in 2.784 ur izven rednega delovnega časa. Med rednim delovnim časom je bilo v letu 2023 izvedeno 13.618 ur gozdarskega nadzora (120,26 %), izven rednega delovnega časa pa je bilo izvedeno 3.043 ur gozdarskega nadzora (109,3 %).

Preglednica 37: Predvidene in izvedene ure gozdarskega nadzora po posameznih območnih enotah v letu 2023

		Planirane ure	Izvedene ure
OE TOLMIN	Redni delovni čas	1.032	1.475,5
	Izven rednega delovnega časa	224	210
OE BLEED		Planirane ure	Izvedene ure
	Redni delovni čas	772	1228
	Izven rednega delovnega časa	232	29
OE KRANJ		Planirane ure	Izvedene ure
	Redni delovni čas	700	812,52
	Izven rednega delovnega časa	200	208,48
OE LJUBLJANA		Planirane ure	Izvedene ure
	Redni delovni čas	1.000	1132,2
	Izven rednega delovnega časa	200	200,94
OE POSTOJNA		Planirane ure	Izvedene ure
	Redni delovni čas	992	1.288,47
	Izven rednega delovnega časa	208	215
OE KOČEVJE		Planirane ure	Izvedene ure
	Redni delovni čas	1.048	1185
	Izven rednega delovnega časa	200	164,45
OE NOVO MESTO		Planirane ure	Izvedene ure
	Redni delovni čas	892	937,57
	Izven rednega delovnega časa	208	230
OE BREŽICE		Planirane ure	Izvedene ure
	Redni delovni čas	700	782,47
	Izven rednega delovnega časa	200	194,87
OE CELJE		Planirane ure	Izvedene ure
	Redni delovni čas	768	923,85
	Izven rednega delovnega časa	208	381
OE NAZARJE		Planirane ure	Izvedene ure
	Redni delovni čas	520	584,75
	Izven rednega delovnega časa	192	209,17
OE SLOVENJ GRADEC		Planirane ure	Izvedene ure
	Redni delovni čas	568	580,24
	Izven rednega delovnega časa	160	172
OE MARIBOR		Planirane ure	Izvedene ure
	Redni delovni čas	1.000	1.396,07
	Izven rednega delovnega časa	200	312
OE MURSKA SOBOTA		Planirane ure	Izvedene ure
	Redni delovni čas	508	410,6
	Izven rednega delovnega časa	200	307,5

OE SEŽANA	Planirane ure	Izvedene ure
	Redni delovni čas	824
Izven rednega delovnega časa	160	208,5

Gozdarski nadzor se je izvajal tekom celega leta z intenziviranjem v obdobju povečanega obiska gozda s poudarkom v mesecu maju (prvomajski prazniki), čez poletje (turistična sezona) in konec septembra, začetek oktobra (gobarska sezona). Na OE Nazarje, OE Slovenj Gradec, OE Kranj in OE Bled je bil gozdarski nadzor zaradi vremenskih ujm v vmesnem času prekinjen oziroma se je izvajal v zmanjšanem obsegu, kajti glede na veliko poškodovanost gozda so bile prioritete dela zaposlenih ZGS preusmerjene.

Zabeležene kršitve v sklopu gozdarskega nadzora

Od maja do decembra 2023, ko se je gozdarski nadzor usmerjeno izvajal in beležil, je bilo izvedenih 3.248 nadzorov. Pri tem je bilo zaznano 1.525 kršitev. Zaposleni ZGS so v zvezi s kršitvami opravili 779 ozaveščanj, in sicer obiskovalcem gozda so bila predstavljena pravila obnašanja v gozdu oz. predstavljeno, zakaj je njihovo ravnanje v nasprotju s predpisi. Izvedenih je bilo manj ozaveščanj, kot je bilo predvideno v Programu dela ZGS za leto 2023. En izmed razlogov je v tem, da je aplikacija za beleženje opravljenih gozdarskih nadzorov začela delovati z mesecem majem, hkrati pa številka 779 prikazuje število dogodkov, ne razpolagamo pa s podatkom, koliko obiskovalcev je bilo obveščenih na posamezni dogodek. V tem primeru bi bila številka bistveno višja.

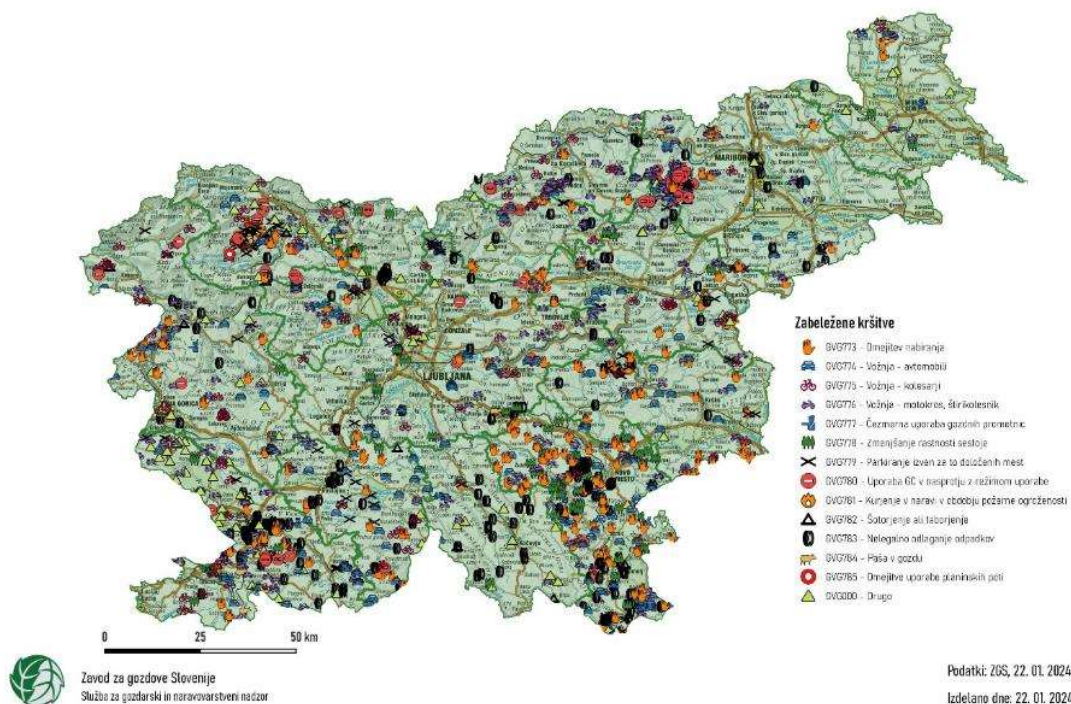
Preglednica 38: Zabeležene kršitve v sklopu gozdarskega nadzora

Vrsta kršitve	Število kršitev	(%)
Vožnje v gozdu – motokros, štirikolesnik, motorne sani	328	21,5
Rekreativno nabiranje gob, plodov, zelnatih rastlin in njihovih delov	234	15,3
Nelegalno odlaganje odpadkov	198	13,0
Vožnje v gozdu – avtomobili izven gozdnih cest	177	11,6
Parkiranje motornih vozil, počitniških prikolic ali motornega vozila, ki se uporablja za bivanje, izven za to določenih mest	138	9,0
Vožnje v gozdu – kolesarji	128	8,4
Drugo	111	7,3
Zmanjšanje ravnosti sestoja, rodovitnosti rastišča, stabilnosti ali trajnosti gozda oziroma ogrožanje njegovega obstoja, namena ali funkcij.	78	5,1
Uporaba gozdne ceste v nasprotju z določenim režimom uporabe	78	5,1
Čezmerna uporaba gozdnih prometnic	20	1,3
Šotorjenje ali taborjenje izven urejenih mest	16	1,0
Paša v gozdu	16	1,0
Kurjenje v naravi v obdobju razglašene velike požarne ogroženosti	3	0,2
Omejitve uporabe planinskih poti	2	0,1

Na podlagi zabeleženih kršitev je razvidno, da kršitve vožnje v naravnem okolju predstavljajo največji delež vseh zabeleženih kršitev. Namreč kršitve vožnje v gozdu z motornimi kolesi (motokros / motorne sani / štirikolesnik), avtomobili izven gozdnih cest, parkiranje motornih vozil izven za to določenih mest, uporaba gozdne ceste v nasprotju z določenim režimom uporabe predstavljajo 721 zabeleženih kršitev, kar predstavlja 47,2 % vseh zabeleženih kršitev. Sledi

kršitev omejitev in prepovedi nabiranja gob in drugih gozdnih plodov, ki je velikokrat, sploh v času gobarske sezone, neposredno povezana s kršitvami vožnje v naravnem okolju (gozdu). Velik delež kršitev predstavlja tudi nelegalno odlaganje odpadkov. Gre sicer za kršitev, ki neposredno ne spada v gozdarski nadzor, ampak imajo zaposleni glede na naravo svojega dela dober pregled nad tem. Ta odlagališča zaposleni ZGS beležijo tudi v portalu e-Varstvo. Pod kršitve 'Drugo' pa so zaposleni lahko beležili kršitve, ki niso del gozdarskega nadzora in so jih med svojim delom zaznali. Izmed najpogostejših drugih kršitev je zabeležena kršitev spuščanja psov brez nadzorstva v prosti naravi.

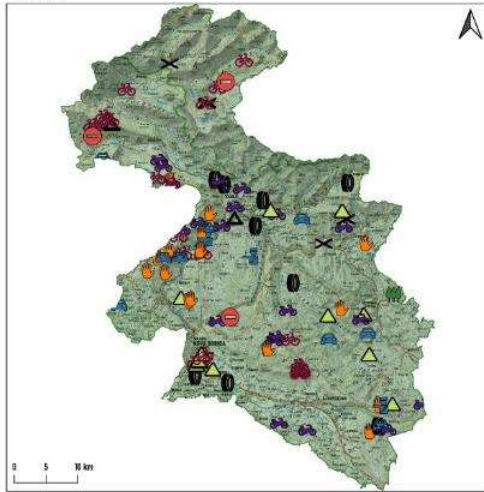
Gozdarski nadzor v letu 2023

Slika 27: Zabeležene kršitve v letu 2023

Gozdarski nadzor v letu 2023 po gozdnogospodarskih območjih

GGO TOLMIN

Zabeležene kršitve

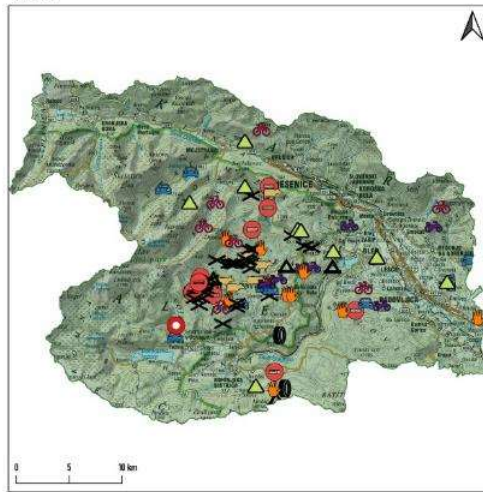
DV0721 - Omejitve nabiranja	DV0777 - Parkiranje oven za to dostopnih mest
DV0774 - Vožnja - avtomobil	DV0780 - Uporaba OC v nasprotju z različnim uporabi
DV0776 - Vožnja - kolesarji	DV0782 - Sotiranje & koliranje
DV0778 - Vožnja - motokros, štrikološki	DV0783 - Nelegalno odlaganje odpadkov
DV0777 - Čezmerna uporaba gozdnih pridelav	DV0788 - Druga
DV0778 - Označitev razpisnih lokacij	

Zavod za gozdno Slovenijo
Služba za gozdarski in naravnoslovesni nadzor

Počitaki, 205, 22.01.2024
Izdano dne: 02. 02. 2024

Gozdarski nadzor v letu 2023 po gozdnogospodarskih območjih

GGO BLED

Zabeležene kršitve

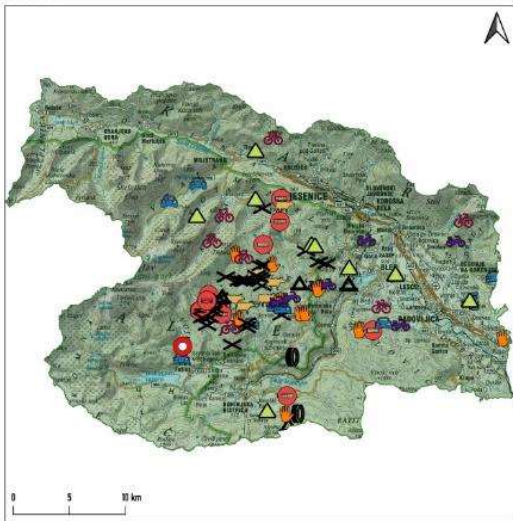
DV0721 - Omejitve nabiranja	DV0777 - Parkiranje oven za to dostopnih mest
DV0774 - Vožnja - avtomobil	DV0780 - Uporaba OC v nasprotju z različnim uporabi
DV0776 - Vožnja - kolesarji	DV0782 - Sotiranje & koliranje
DV0778 - Vožnja - motokros, štrikološki	DV0783 - Nelegalno odlaganje odpadkov
DV0777 - Čezmerna uporaba gozdnih pridelav	DV0784 - Palača v gozdu
DV0778 - Označitev razpisnih lokacij	DV0785 - Omejitve uporabe dnevniških poti
DV0779 - Uporaba OC v nasprotju z različnim uporabi	DV0800 - Druga

Zavod za gozdno Slovenijo
Služba za gozdarski in naravnoslovesni nadzor

Počitaki, 205, 22.01.2024
Izdano dne: 02. 02. 2024

Gozdarski nadzor v letu 2023 po gozdnogospodarskih območjih

GGO BLED

Zabeležene kršitve

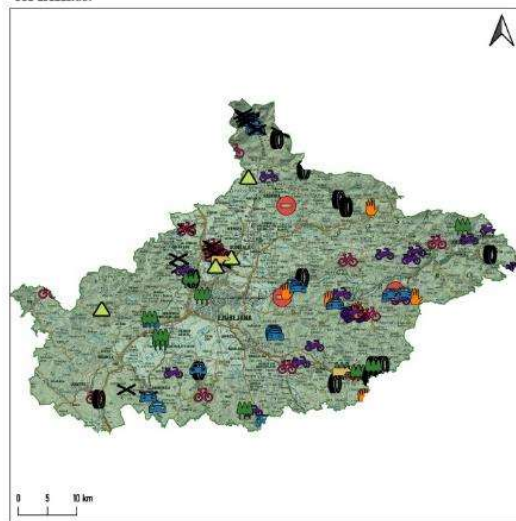
DV0773 - Omejitve nabiranja	DV0782 - Sotiranje & koliranje
DV0774 - Vožnja - avtomobil	DV0783 - Nelegalno odlaganje odpadkov
DV0776 - Vožnja - kolesarji	DV0784 - Palača v gozdu
DV0778 - Vožnja - motokros, štrikološki	DV0785 - Omejitve uporabe dnevniških poti
DV0777 - Čezmerna uporaba gozdnih pridelav	DV0800 - Druga
DV0773 - Parkiranje oven za to dostopnih mest	
DV0780 - Uporaba OC v nasprotju z različnim uporabi	

Zavod za gozdno Slovenijo
Služba za gozdarski in naravnoslovesni nadzor

Počitaki, 205, 22.01.2024
Izdano dne: 02. 02. 2024

Gozdarski nadzor v letu 2023 po gozdnogospodarskih območjih

GGO LJUBLJANA

Zabeležene kršitve

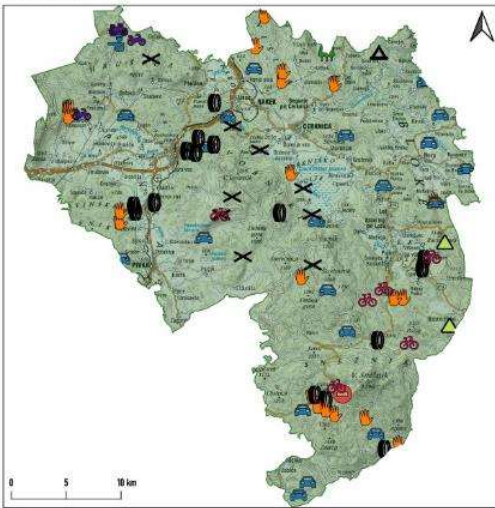
DV0773 - Omejitve nabiranja	DV0780 - Uporaba OC v nasprotju z različnim uporabi
DV0774 - Vožnja - avtomobil	DV0783 - Nelegalno odlaganje odpadkov
DV0776 - Vožnja - kolesarji	DV0784 - Palača v gozdu
DV0778 - Vožnja - motokros, štrikološki	DV0800 - Druga
DV0779 - Zmanjšanje razpisnih lokacij	
DV0773 - Parkiranje oven za to dostopnih mest	

Zavod za gozdno Slovenijo
Služba za gozdarski in naravnoslovesni nadzor

Počitaki, 205, 22.01.2024
Izdano dne: 02. 02. 2024

Gozdarski nadzor v letu 2023 po gozdnogospodarskih območjih

GGO POSTOJNA

Zabeležene kršitve

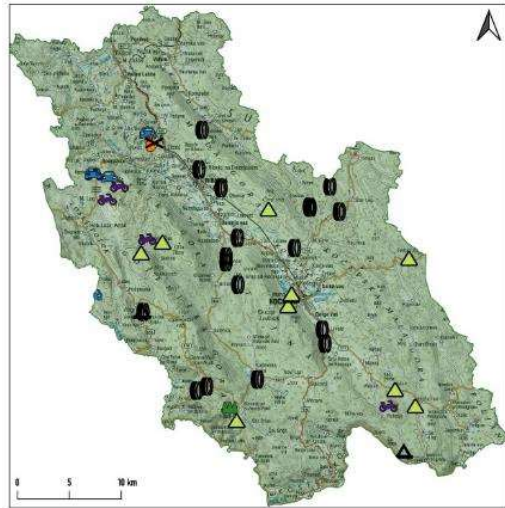
- 040720 - Omejevanje naklona
- 040726 - Voznja - avtomobil
- 040725 - Voznja - kolesarji
- 040716 - Voznja - motokros, štrkoloznik
- 040717 - Čeutenja na aparatah za pridobivanje oronometrič
- 040728 - Trnjenje (varje) rastiščnih sestaj
- 040729 - Parkiranje oken na to dobožnih mest
- 040780 - Uporaba OC v nasprotju z režimni uporabi
- 040782 - Sotarjenje ali letenje
- 040783 - Naleganje odlaganje odpadkov
- 040800 - Drugo

Zavod za gozdarstvo Slovenije
Služba za gozdarski in naravnovarstveni nadzor

Podatki: 205, 22.01.2024
Izdelano dne: 02. 02. 2024

Gozdarski nadzor v letu 2023 po gozdnogospodarskih območjih

GGO KOČEVJE

Zabeležene kršitve

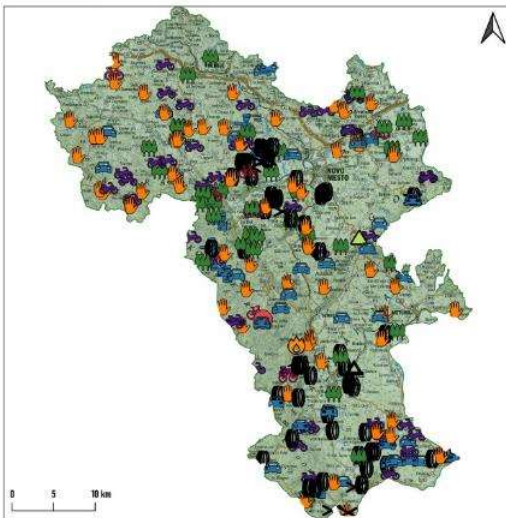
- 040720 - Omejevanje naklona
- 040726 - Voznja - avtomobil
- 040725 - Voznja - kolesarji
- 040716 - Voznja - motokros, štrkoloznik
- 040717 - Čeutenja na aparatah za pridobivanje oronometrič
- 040728 - Trnjenje (varje) rastiščnih sestaj
- 040729 - Parkiranje oken na to dobožnih mest
- 040782 - Sotarjenje ali letenje
- 040783 - Naleganje odlaganje odpadkov
- 040800 - Drugo

Zavod za gozdarstvo Slovenije
Služba za gozdarski in naravnovarstveni nadzor

Podatki: 205, 22.01.2024
Izdelano dne: 02. 02. 2024

Gozdarski nadzor v letu 2023 po gozdnogospodarskih območjih

GGO NOVO MESTO

Zabeležene kršitve

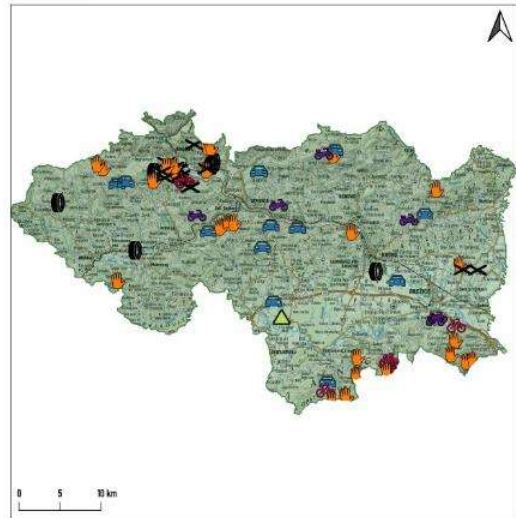
- 040720 - Omejevanje naklona
- 040726 - Voznja - avtomobil
- 040725 - Voznja - kolesarji
- 040716 - Voznja - motokros, štrkoloznik
- 040717 - Čeutenja na aparatah za pridobivanje oronometrič
- 040728 - Trnjenje (varje) rastiščnih sestaj
- 040729 - Parkiranje oken na to dobožnih mest
- 040780 - Uporaba OC v nasprotju z režimni uporabi
- 040782 - Sotarjenje ali letenje
- 040783 - Naleganje odlaganje odpadkov
- 040800 - Drugo

Zavod za gozdarstvo Slovenije
Služba za gozdarski in naravnovarstveni nadzor

Podatki: 205, 22.01.2024
Izdelano dne: 02. 02. 2024

Gozdarski nadzor v letu 2023 po gozdnogospodarskih območjih

GGO BREŽICE

Zabeležene kršitve

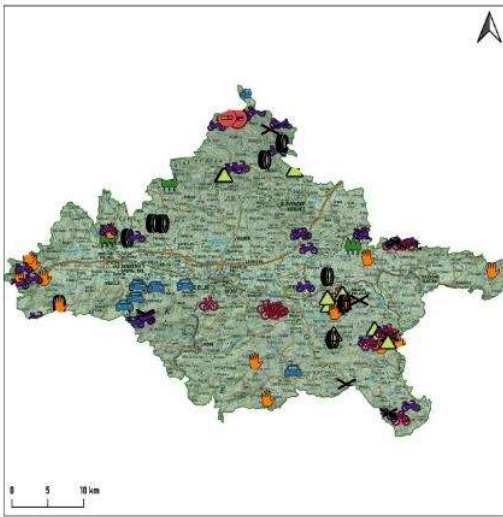
- 040720 - Omejevanje naklona
- 040726 - Voznja - avtomobil
- 040725 - Voznja - kolesarji
- 040716 - Voznja - motokros, štrkoloznik
- 040729 - Parkiranje oken na to dobožnih mest
- 040783 - Naleganje odlaganje odpadkov
- 040800 - Drugo

Zavod za gozdarstvo Slovenije
Služba za gozdarski in naravnovarstveni nadzor

Podatki: 205, 22.01.2024
Izdelano dne: 02. 02. 2024

Gozdarski nadzor v letu 2023 po gozdnogospodarskih območjih

GGO CELJE

Zabeležene kršitve

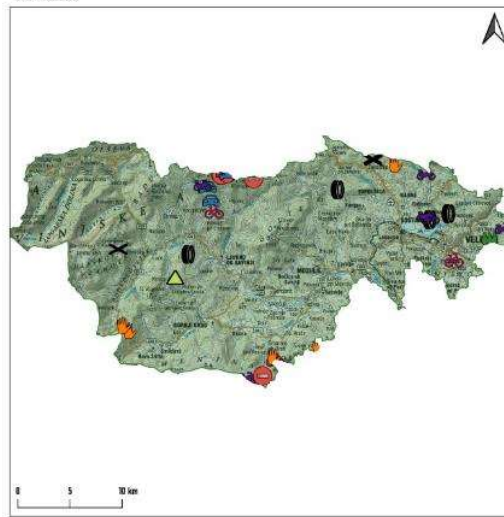
0V0773 - Omejevanje nabiranja	0V0779 - Parkiranje izven za to določenih mest
0V0774 - Voznja - avtomobil	0V0780 - Uporaba OC v nasprotju z različnim uporabi
0V0775 - Voznja - kolesarji	0V0783 - Nelegalno odlaganje odpadkov
0V0776 - Voznja - motorna, štrikolesnik	0V0800 - Drugo
0V0778 - Zmanjšanje ravnosti sesoje	

Zavod za gozdarstvo Slovenije
Služba za gozdarski in naravovarstveni nadzor

Podatki: 203, 22.01.2024
Izdano dne: 02.02.2024

Gozdarski nadzor v letu 2023 po gozdnogospodarskih območjih

GGO NAZARJE

Zabeležene kršitve

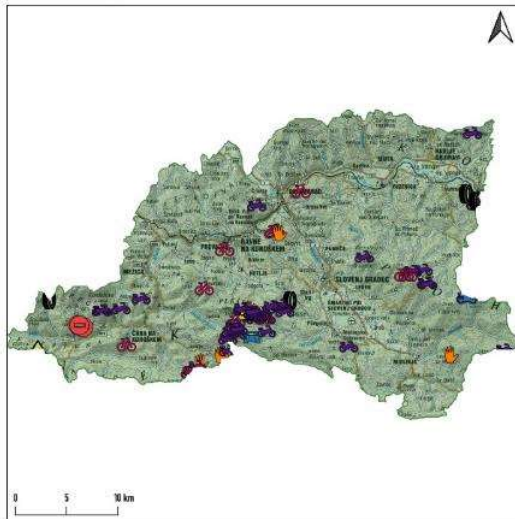
0V0773 - Omejevanje nabiranja	0V0779 - Parkiranje izven za to določenih mest
0V0774 - Voznja - avtomobil	0V0780 - Uporaba OC v nasprotju z različnim uporabi
0V0775 - Voznja - kolesarji	0V0783 - Nelegalno odlaganje odpadkov
0V0776 - Voznja - motorna, štrikolesnik	0V0800 - Drugo
0V0778 - Zmanjšanje ravnosti sesoje	

Zavod za gozdarstvo Slovenije
Služba za gozdarski in naravovarstveni nadzor

Podatki: 203, 22.01.2024
Izdano dne: 02.02.2024

Gozdarski nadzor v letu 2023 po gozdnogospodarskih območjih

GGO SLOVENJ GRADEC

Zabeležene kršitve

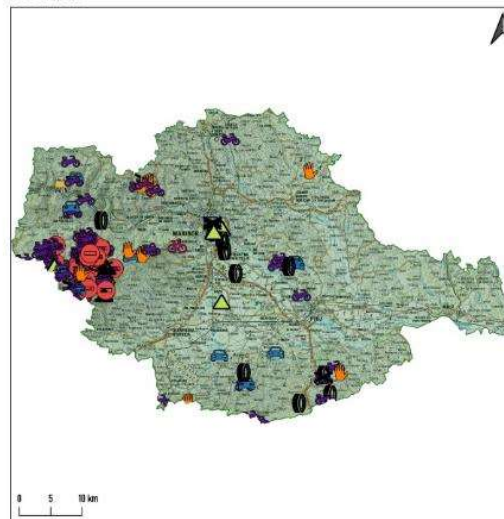
0V0773 - Omejevanje nabiranja	0V0780 - Uporaba OC v nasprotju z različnim uporabi
0V0774 - Voznja - avtomobil	0V0783 - Nelegalno odlaganje odpadkov
0V0775 - Voznja - kolesarji	0V0800 - Drugo
0V0776 - Voznja - motorna, štrikolesnik	

Zavod za gozdarstvo Slovenije
Služba za gozdarski in naravovarstveni nadzor

Podatki: 203, 22.01.2024
Izdano dne: 02.02.2024

Gozdarski nadzor v letu 2023 po gozdnogospodarskih območjih

GGO MARIBOR

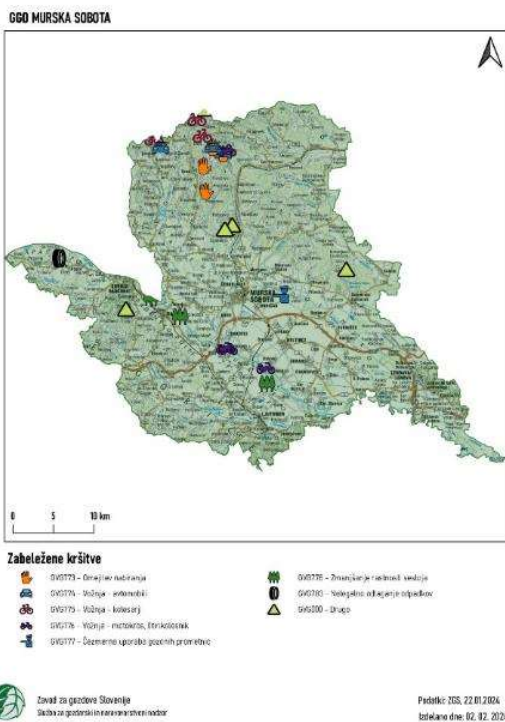
Zabeležene kršitve

0V0773 - Omejevanje nabiranja	0V0781 - Karjanje v nastavi v obdobju požarne ogroženosti
0V0774 - Voznja - avtomobil	0V0782 - Šotorjenje ali tabakerjenje
0V0775 - Voznja - kolesarji	0V0783 - Nelegalno odlaganje odpadkov
0V0776 - Voznja - motorna, štrikolesnik	0V0784 - Pala v gozd
0V0779 - Parkiranje izven za to določenih mest	0V0800 - Drugo
0V0780 - Uporaba OC v nasprotju z različnim uporabi	

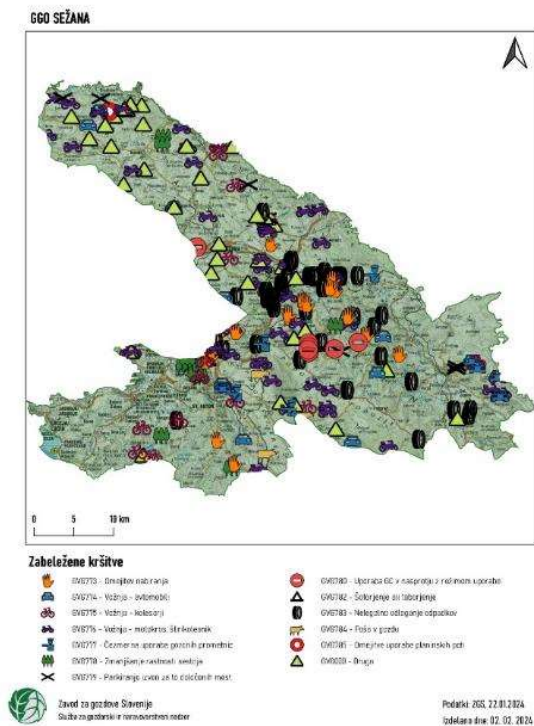
Zavod za gozdarstvo Slovenije
Služba za gozdarski in naravovarstveni nadzor

Podatki: 203, 22.01.2024
Izdano dne: 02.02.2024

Gozdarski nadzor v letu 2023 po gozdnogospodarskih območjih

Gozdarski nadzor v letu 2023 po gozdnogospodarskih območjih

Slika 28: Zabeležene kršitve po posameznih OE

Skupne akcije gozdarskega nadzora

Na območnih enotah Kočevje, Bled, Novo mesto, Kranj, Celje in Sežana se je planirala izvedba večje skupinske akcije gozdarskega nadzora, in sicer izvedeno je bilo:

- OE Kočevje: akcija gozdarskega nadzora se je izvedla nad širšim območjem GPN Pragozd Krokari, ki je uvrščen na UNESCO seznam svetovne naravne dediščine. Nadzor se je izvajal na štirih točkah, kjer se je spremljal obisk gozda, ozaveščalo obiskovalce ter beležilo ideje za obnovitev poti, markacij, smerokazov;
- OE Bled: akcija nadzora je bila izvedena v sodelovanju med ZGS OE Bled, Triglavskim narodnim parkom in Inšpekcijo za gozdarstvo. Nadzor je potekal večinoma na območju GGE Pokljuka, in sicer na območju mirnih con in na delu platoja Pokljuke, ki se nahaja v GGE Bohinj, ter na delu GGE Mežakla. Na območju GGE Bohinj je bilo predmet nadzora območje med Goreljkom in planino Praprotnica, v GGE Mežakla pa je bila predmet nadzora celotna dolina Radovne ter območje dolin Krma in Kot. Na območju omenjenih dolin je bil v mesecu juliju obsežen vetrolom, zaradi katerega je bilo območje zaprto za vsa motorna vozila kot tudi kolesarje ter delno za pešce. Nadziralo se je tudi gozdne ceste, kjer je TNP v lanskem letu postavil nove table ob že obstoječih rampah, in sicer table za prepoved prometa z dopolnilnimi tablamami »razen za lastnike zemljišč in gospodarjenje z gozdom« ter dopolnilnimi tablamami za mirno cono zaradi rastišč divjega petelina;
- OE Novo mesto: akcija gozdarskega nadzora je bila izvedena v sodelovanju ZGS OE Novo mesto, Inšpekcije za gozdarstvo, Medobčinskega inšpektorata in redarstva občin Dolenjske Toplice, Mirna peč in Žužemberk ter predstavnika Zavoda RS za varstvo narave OE Novo mesto. Gozdarski nadzor se je izvajal na področju novomeškega dela Kočevskega Roga – od Žage Rog, Svetega Petra, Baze 20, Pogorelca, Rese, pa vse do Smučišča Bela oziroma Smučišča Gače. Namen skupne akcije je bil predvsem izobraževalne narave, s ciljem informirati in ozavestiti obiskovalce gozdnega prostora o gozdnem bontonu in pravih obnašanja v gozdu;
- OE Kranj: na OE Kranj je zaradi vremenskih ujm, sanaciji škode in težjega dostopa do določenih območji prišlo do spremembe v organizaciji skupne akcije, in sicer se je izpeljala v manjšem obsegu od prvotno načrtovane. Nadzor se je izvajal na območju Jelovice, Sorice, Jelendola in Besnice;
- OE Celje: akcija nadzora je bila izvedena na območju Boča v sodelovanju ZGS OE Celje in Inšpekcije za gozdarstvo;
- OE Sežana: akcija nadzora je bila načrtovana jeseni, med vikendom v gobarski sezoni. Akcija je bila zaradi slabega vremena večkrat zaporedoma preložena in se nato ni izvedla, kajti gobarska sezona se je v vmesnem času zaključila;
- skupne akcije so se izkazale kot dober primer sodelovanja različnih institucij pri skupnem pristopu k izvajanju nadzora, izmenjavi izkušenj in spoznavanju dela različnih organov. Takšen pristop prispeva k optimizaciji dela na terenu in krepitvi medsebojnega sodelovanja.

Obveščanje javnosti, sodelovanje na dogodkih in izobraževanja zaposlenih, projektno delo

Splošno ozaveščanje javnosti je poleg neposrednega terenskega dela, predstavljenega zgoraj (Poglavje 6. – Ozaveščanje obiskovalcev gozda v sklopu gozdarskega nadzora), potekalo tudi preko socialnih omrežij (Facebook, Instagram, spletna stran ZGS), kjer se je delilo vsebine o gozdarskem nadzoru. O posameznih izvedenih skupnih akcijah gozdarskega nadzora se je obveščalo tudi preko lokalnih glasil/radia, kjer je bila akcija izvedena. Posnet je bil krajši informativni video o gozdarskem nadzoru. Dostopno na: [Informativni video o gozdarskem nadzoru Zavoda za gozdove Slovenije.](#)

Z namenom predstavitve tematike in povezovanja z različnimi institucijami se je sodelovalo tudi na sejmu Agra – sodelovanje in predstavitev gozdarskega nadzora na okrogli mizi 'Gozdovi so naš skupni prostor – pa se njih obnašamo dovolj spoštljivo?' in na strokovnem posvetu 'Nadzor vožnje v naravnem okolju', ki ga je organizirala Uprava uniformirane policije – GPU. Pred intenziviranjem gozdarskega nadzora v času gobarske sezone je bil za terenski kader ZGS

organiziran spletni seminar ne temo nabiralništva – gob. Na vabilo k sodelovanju so se odzvali tudi z Inšpekcije za gozdarstvo in našim zaposlenim predstavili vsebine, povezane z zakonodajnim vidikom, osnovami zavarovanih vrst gob, omejitvami pri nabiranju, najpogostejšimi (povezane) kršitvami v času gobarske sezone, praktičnimi vidiki dela Inšpekcije za gozdarstvo ter sodelovanjem z drugimi službami.

Ministrstvo za naravne vire in prostor RS, Sektor za naravne vrednote in zavarovana območja, je organiziralo dopolnilno izobraževanje za naravovarstvene nadzornike na temo težavne komunikacije na terenu pri zaznavi kršitev (december 2023). Na povabilo MNVP se je izobraževanja udeležilo 5 zaposlenih.

V oktobru 2023 se je končal projekt Pohorka – Vizija Pohorje 2030, kjer je ZGS v obdobju med septembrom 2021 in oktobrom 2023 pripravil pilotno zasnovo in izvedbo neposrednega nadzora v naravi in/ali nadzora v gozdnem prostoru s podpornimi aktivnostmi ter tako pripomogel k vzpostavljanju mirnih con na območju Pohorja. Podrobnejši načrt dela z organizacijskim modelom in planom pilotnih aktivnosti je določil izvedbeni načrt, ki je bil izdelan po posvetovanju in usklajevanju s ključnimi akterji znotraj ZGS ter seznanitvijo z dobrimi praksami drugje v Sloveniji. V sklopu projekta je bilo v tem času skupno izvedenih 782,5 ur nadzora, in sicer 547 v sobotah ali nedeljah in 235,5 ur kot popoldanske ure. V sklopu projekta je bilo izvedeno 92 ozaveščanj obiskovalcev gozda, zaznane so bile kršitve, navedene v spodnji preglednici.

Preglednica 39: Zaznane kršitve v okviru projekta Pohorka – Vizija Pohorje 2030

Zmanjševanje ravnosti sestoj ali rodovitnosti rastišča, stabilnosti ali trajnosti gozda	Omejitev in prepovedi nabiranja živali, plodov, gob in rastlin	Vožnje v gozdu - motokros, štirikolesnik, sani	Vožnje v gozdu - avtomobili izven GC	Vožnje v gozdu – kolesarji	Zmanjšanje ali preprečitev uporabe g. prometnic oz. povečanje stroškov njihovega vzdrževanja
28	45	160	60	10	19

Priloga 5: Podrobnejše poročilo o delu na projektu eGozdarstvo v letu 2023

Pripravil: Miha Varga

ZGS je projekt eGozdarstvo začel izvajati 1. 7. 2022 in z začetkom leta 2023 je projekt prešel v izvedbeno fazo. eGozdarstvo je ključen projekt na ZGS, kjer je trenutno zaposlenih 7 oseb (ki so delno ali v celoti financirane s strani projekta), dodatno pa na projektu aktivno dela še 82 oseb, ki so zaposlene v JGS in so preko petnajstih delovnih skupin (trinajst strokovnih DS in dve podporni DS) vključene v samo izvajanje projekta. V delovnih skupinah formalno in neformalno sodelujejo tudi nekateri drugi zaposleni na ZGS ter tudi zaposleni iz GIS ter MKGP, ki jih vključujemo v določene tematike in vsebinske aktivnosti.

V januarju smo z zunanjim izvajalcem pripravili Investicijski program (IP) in Predinvesticijsko zasnovo (PIZ), kar je bilo po popravkih potrjeno s sklepom MKGP, ZGS in GIS v začetku aprila. Pripravili smo sklepe in ustanovili delovne skupine, kjer so nekatere začele z delom že v januarju, ostale pa do marca 2023, ko so se tudi aktivno začeli sestanki. Ustanovljen je bil projektni svet, ki se je sestel dvakrat (marec in junij) in bil seznanjen z napredkom projekta, časovnico dela, aktivnostmi v fazi izvedbe ter vsemi ostalimi vprašanji in dilemami, do katerih se je tudi opredelil. Vodja projekta in administrator izvajata redne sestanke z delovnimi skupinami in ostalimi zaposlenimi na projektu za potrebe vsebinskega in finančnega spremljanja in vodenja projekta za zagotavljanje sledenja časovnici. Vodja projekta in administrator skrbita tudi za redno poročanja (vsebinsko in finančno), napovedi in vso komunikacijo in usklajevanje z MKGP in GIS.

Aprila je bil oddan prvi zahtevek za povračilo sredstev v znesku 443.770,45 EUR (z DDV) za nakup e-opreme, ki je bila izvedena v zadnjem kvartalu leta 2022, ki je bil potrjen v maju. V maju se je nato oddal zahtevek za povračilo stroškov dela za leto 2022 v skupnem znesku 55.422,91 EUR, ki je bil potrjen v juniju. V juliju se je tudi oddal in bil potrjen zahtevek za povračilo stroškov dela za obdobje januar - maj 2023 v skupnem znesku 87.762,39 EUR. Novembra je bil oddan zahtevek v znesku 100.664,76 EUR za stroške dela za obdobje od junija do oktobra in je bil potrjen in izplačan še decembra. Novembra je bil oddan tudi zahtevek v skupnem znesku 374.113,05 EUR z DDV za opremo in izvajalce, ki so dobavili opremo oz. izvedli določene storitve med januarjem in septembrom. Tudi ta zahtevek je bil v celoti potrjen in izplačan decembra.

Aktivnosti za doseganje 1. mejnika Q4 2024 – aplikacija e-opremljenost

Začeli smo z internimi izobraževanji (preko spletne storitve Udeemy) za področje informatike z namenom, da še dodatno izboljšamo informacijska znanja, ki jih bodo zaposleni potrebovali pri vzpostavitvi novega informacijskega sistema. V marcu smo izpeljali postopek evidenčnega naročila, na podlagi katerega smo izbrali izvajalca za izvedbo popisa elektroinštalacijskih in UTP del, potrebnih za izvedbo del, vezanih na izboljšanje povezljivosti - 1. mejnik (Q4 2024). Popis je bil opravljen do sredine junija, vzporedno pa smo tudi začeli pripravljati dokumentacijo za izvedbo javnega naročila za izvedbo elektroinštalacijskih in UTP del na enotah ZGS za nadgradnjo omrežja. JN za izvedbo del smo bili primorani še dvakrat ponoviti. V prvi ponovitvi je bil novembra izbran izvajalec za 4 sklope od skupno 14 sklopov, ki je z deli začel decembra in tudi uspešno izvedel en sklop. Ob drugi ponovitvi je bil decembra izbran izvajalec za 6 novih sklopov, preostali 4 sklopi pa so bili dani v ponovno presojo pogojev in odločanje. Pred začetkom izvajanja elektro in UTP prenove smo izpeljali tudi postopek in izbrali izvajalca, ki bo opravljal strokovni nadzor nad izvedenimi deli in izvedel zakonsko določene meritve.

Pripravili smo dokumentacijo za JN za nakup tiskalnikov, kjer je bil ponudnik izbran konec junija, tiskalniki pa so bili dobavljeni v septembru. V juliju in avgustu smo pripravili dokumentacijo za javni naročili za strežnike in videokonferenčne sisteme, kjer je bil izvajalec izbran v septembru, oprema pa dobavljena in nameščena v septembru in oktobru. V poletnih mesecih smo začeli pripravljati tudi dokumentacijo za JN za dokumentni sistem za e-poslovanje, ki je bilo objavljeno v oktobru, izvajalec pa izbran v začetku decembra. Na podlagi JN MJU smo izvedli nakup programskih licenc Microsoft SQL.

Pripravili smo natančen pregled potreb terenski tablic in mobilnih telefonov zaradi prenosa delovnih procesov v digitalno okolje. V oktobru smo pripravili dokumentacijo za JN za telekomunikacije in terenske tablice, kjer smo v novembru izbrali dobavitelja opreme. Posodobili smo navodila za uporabo opreme, ki bo dobavljena v začetku leta 2024.

Na podlagi JN MJU smo v decembru izvedli nakup programskih licenc Microsoft Office ter dodatne strojne opreme (zmogljive grafične postaje, monitorji).

Izpeljani so bili postopki in izbran izvajalec prenove intraneta, internetne strani in celostne grafične podobe, saj omenjeno več ne ustreza informacijskim standardom in delovnim procesom.

Delovne skupine so pripravile analizo stanja, preko katere so izpostavile ključne prednosti in slabosti trenutne programske in strojne opreme ter delovnih procesov, ter pripravile predloge izboljšav.

Konec leta 2023 smo začeli pripravljati dokumentacijo za JN za merilne inštrumente, ki bo objavljeno na portalu v januarju 2024. Na ZGS načrtujemo, da bo JN za merilne inštrumente zadnje večje JN za potrebe doseganja 1. mejnika.

V letu 2023 smo tako dosegli ključne cilje z vidika identifikacije ustrezne strojne in programske opreme ter uporabo le-te za digitalizacijo JGS. Pripravili smo ustrezno dokumentacijo in speljali večje število javnih naročil, s katerimi je bila v okviru projekta eGozdarstvo na ZGS dobavljena ustrežna programska in strojna oprema, na podlagi katere se bo tako lahko uspešno gradilo na nadgradnji delovnih procesov in digitalizaciji JGS. Dosegli smo ključne cilje in postavili podlage, ki nam omogočajo, da 1. mejnik (aplikacija e-opremljenost) dosežemo v roku do konca leta 2024.

Aktivnosti za doseganje 2. mejnika Q2 2026 – aplikacija eGozd in Gozdarski informacijski sistem

Delovne skupine so pripravile analizo stanja, preko katere so identificirale ključne prednosti in slabosti trenutne programske in strojne opreme ter delovnih procesov ter pripravile predloge izboljšav. Pri nekaterih delovnih skupinah se bo zaradi kompleksnosti procesov in povezav z drugimi strokovnimi področji, sama analiza stanja zavlekla v začetek leta 2024. Na podlagi analize stanja se je izvedla in se še izvaja analiza potreb po izboljšanju/prenovi in izgradnji aplikacij, ki jih uporabljajo zaposleni na ZGS za potrebe izvajanja JGS. Proti koncu koledarskega leta so delovne skupine začele delo na pripravi specifikacij nove programske opreme, ki bo osnova za zasnovo in izdelavo aplikacij.

DS informatika aktivno delajo na optimizaciji, nadgradnji, digitalizaciji in poveztljivosti številnih delovnih procesov in postopkov, ki se odvijajo v okviru JGS. Notranja izobraževanja in strokovno delo oseb na področju informatike je tako ključnega pomena, da manjše nadgradnje sistemov in procesov v smeri digitalizacije lahko izvajamo z zaposlenimi, s čimer lahko zagotovimo stalno nadgradnjo, povezovanje in nadgradnjo celotnega gozdarskega informacijskega sistema.

Delovne skupine so pripravile predloge sprememb zakonodaje, ki sta jih potrdila projektni svet in strokovni svet ZGS in so bile posredovane v septembru na MKGP. Zakonodajne spremembe in vključitev le-teh v zakonodajo so ključne z vidika uspešne digitalizacije JGS z vidika vodenja postopkov, rokovanja s podatki in nadgradnje delovnih procesov ter posledično uspešnega doseganja 2. mejnika na projektu eGozdarstvo.

Delovne skupine izvajajo redne sestanke, kjer pripravljajo potrebno gradivo, ki bo osnova za prenovo procesov dela strokovnih služb ter za vzpostavitev gozdarskega informacijskega sistema. V sestanke so vključeni tudi zaposleni na GIS in MKGP, ki so znotraj svoje organizacije odgovorni za specifična strokovna področja. Zaposleni na področju informatike, ki so ravno tako vključeni v strokovne delovne skupine, sodelujejo pri (nad)gradnji procesov z informacijskega vidika.

V letu 2023 smo preko analize stanja po posameznih delovnih področjih in nakupu strojne in določene programske opreme postavili temelje za nadaljnjo delo in doseganje ciljev 2. mejnika, kjer se bo v bolj aktivno fazo prešlo v letu 2024.

Splošna ocena statusa projekta eGozdarstvo

V letu 2023 je projekt eGozdarstvo na ZGS postal ključen projekt, ki je začel zelo intenzivno delati na vsebinah. Na začetku leta 2023 je bilo pri izvajanju aktivnosti še nekaj zaostankov (v prvem polletju), ki so nastali predvsem zaradi netočnosti/pomanjkanja ustreznih navodil s strani URSSO ter ARSKTRP, ki so bile posledica začetka izvajanja programa NOO. Te zamude je ZGS do konca leta 2023 že nadoknadil, tako da delo trenutno poteka v skladu s časovnico. Poraba sredstev in oddaja zahtevkov za povračilo sredstev sta se tako izvajala zaporedno in v skladu s časovnico.

Doseganje roka 1. mejnika (četrti kvartal 2024) na račun strokovnega dela zaposlenih, vključenih v projekt eGozdarstvo, tako ni ogroženo, saj so bili v letu 2023 doseženi ključni cilji po časovnici z vidika priprave in izpeljave številnih JN za dobavo in inštalacijo strojne in programske opreme. Prenova elektro in UTP inštalacij se je začela že v letu 2023 in bo glede na pogodbe z izvajalcem zaključena v roku. V letu 2023 smo preko analiz stanja po posameznih strokovnih področjih dela ZGS ter preko priprave specifikacij za izdelavo aplikacij začeli naslavljati ustrezne podcilje, ki bodo nadaljnje vodili k dosegu 2. mejnika (v letu 2026). Leto 2023 tako na ravni izvajanja projekta ocenjujemo kot uspešno.